

ผลการใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความที่ใช้นิทานพื้นบ้านอำเภอสะบ้าย้อย
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านโคกตก
จังหวัดสงขลา

นางสุนิษา โชติชูคง

การศึกษาครั้งนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2555

**The Effects of Reading Comprehension Exercises Using Saba Yoi Folk Tales
as Contents for Mathayom Suksa I Students at Ban Kok Tok School in
Songkhla Province**

Mrs. Sunisa Chotchookhong

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Education in Curriculum and Instruction

School of Educational Studies

Sukhothai Thammathirat Open University

2012

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ผลการใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความที่ใช้นิทานพื้นบ้าน
อำเภอสะบ้าย้อย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียน
บ้านโคกตก จังหวัดสงขลา

ชื่อและนามสกุล นางสุนิษา โชติชูคง

แขนงวิชา หลักสูตรและการสอน

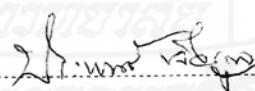
สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ชนรัชฎ์ ศิริสวัสดิ์

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม 2556

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ชนรัชฎ์ ศิริสวัสดิ์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ประพนธ์ เจียรกุล)

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อรรถพ จินะวัฒน์)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ชื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ผลการใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความที่ใช้นิทานพื้นบ้านอำเภอสะบ้าย้อย
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านโคกตก จังหวัดสงขลา
ผู้ศึกษา นางสุนิษา โชติชูคง **รหัสนักศึกษา** 2492102252 **ปริญญา** ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
(หลักสูตรและการสอน) **อาจารย์ที่ปรึกษา** รองศาสตราจารย์ธนรัษฎ์ ศิริสวัสดิ์
ปีการศึกษา 2555

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านจับใจความ
ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านโคกตก อำเภอสะบ้าย้อย
จังหวัดสงขลา ที่เรียนโดยใช้นิทานพื้นบ้านของอำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555
โรงเรียนบ้านโคกตก อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา จำนวน 19 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
ประกอบด้วย แบบฝึกการอ่านจับใจความ แบบทดสอบอ่านจับใจความก่อนเรียนและแบบทดสอบ
อ่านจับใจความหลังเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้นิทานพื้นบ้านของอำเภอสะบ้าย้อย จังหวัด
สงขลาเป็นสื่อการเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านการอ่านจับใจความหลังเรียนสูงกว่าก่อน
เรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ การอ่านจับใจความ มัธยมศึกษา นิทานพื้นบ้านอำเภอสะบ้าย้อย

Independent Study title: The Effects of Reading Comprehension Exercises Using Saba Yoi Folk Tales as Contents for Mathayom Suksa I Students at Ban Kok Tok School in Songkhla Province

Author: Mrs. Sunisa Chotchookhong; **ID:** 2492102252;

Degree: Master of Education (Curriculum and Instruction);

Independent Study advisor: Thanarat Sirisawadi, Associate Professor;

Academic year: 2012

Abstract

The purpose of this study was to compare reading comprehension achievements of Mathayom Suksa I students at Ban Kok Tok School, Saba Yoi District, Songkhla Province, before and after learning with the use of Saba Yoi folk tales as reading comprehension exercises.

The sample consisted of 19 Mathayom Suksa I students at Ban Kok Tok School, Saba Yoi District, Songkhla Province during the second semester of the 2012 academic year. The employed instruments for the study comprised reading comprehension exercises, a reading comprehension test for pre-testing, and a reading comprehension test for post-testing. Statistics for data analysis were the mean, standard deviation, and t-test.

Research findings showed that the post-learning reading comprehension achievement of the students who learned with the use of Saba Yoi folk tales as reading comprehension exercises was significantly higher than their pre-learning achievement at the .01 level.

Keywords: Reading comprehension, Mathayom Suksa, Saba Yoi folk tales

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาเป็นอย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ธนรัชฎ์ ศิริสวัสดิ์ ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ช่วยเหลือตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่งตั้งแต่ต้นจนสำเร็จเรียบร้อยลงด้วยดี ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณด้วยความ ซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่กรุณาตรวจสอบแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการ ทดลอง ให้คำปรึกษา และคำแนะนำที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณผู้เล่านิทานในอำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา ทุกท่านที่เล่าเรื่องราว นิทานพื้นบ้านสำหรับการจัดทำเครื่องมือในครั้งนี้ ขอขอบพระคุณ อาจารย์อะหมัด สาและ ที่ได้ ช่วยเหลือจัดทำข้อมูลทางสถิติที่ใช้ในการจัดทำเครื่องมือในการทำวิจัยจนประสบความสำเร็จ

ขอขอบพระคุณ คุณพ่อสุพจน์ บุญกาญจน์ คุณแม่สมนึก บุญกาญจน์ ที่เป็นกำลัง ทรัพย์ และกำลังใจให้ตลอดเวลางานสำเร็จลุล่วงด้วยดี ขอขอบพระคุณ พี่ ๆ เพื่อน ๆ น้อง ๆ และขอบใจลูก ๆ ที่เป็นกำลังใจช่วยเหลือส่งเสริม และสนับสนุนในการศึกษาตลอดเวลา

ผู้ศึกษาขอมอบคุณความดีและประโยชน์จากการศึกษาค้นคว้าอิสระในครั้งนี้แด่ บิดา มารดา ครู อาจารย์ เพื่อน ๆ ตลอดจนบุคคลอื่นที่มีได้กล่าวนาม ซึ่งมีส่วนช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุนให้งานสำเร็จลงได้ด้วยดี ผู้ศึกษาขอระลึกถึงและขอขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

ศุภนิษา โชติชูทอง

มิถุนายน 2556

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การศึกษา	4
สมมติฐานการศึกษา	4
ขอบเขตของการศึกษา	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	6
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความ	7
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับนิทานพื้นบ้าน	14
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึก	17
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	21
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	24
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	24
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	24
การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ	25
การเก็บรวบรวมข้อมูล	28
การวิเคราะห์ข้อมูล	29
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	33
ตอนที่ 1 การเปรียบเทียบคะแนนแบบฝึกอ่านจับใจความก่อนและหลังเรียน	33
ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบคะแนนแบบฝึกอ่านจับใจความ แต่ละแบบฝึกของนักเรียน	34
ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบคะแนนของนักเรียนแต่ละคน โดยเทียบกับเกณฑ์	35

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 สรุปการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	36
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	36
สมมติฐานการศึกษา	36
ขอบเขตของการศึกษา	36
วิธีดำเนินการศึกษา	37
การวิเคราะห์ข้อมูล	37
สรุปผลการศึกษา	38
อภิปรายผล	38
ข้อเสนอแนะ	40
บรรณานุกรม	41
ภาคผนวก	47
ก ราชานามผู้เชี่ยวชาญ	48
ข คุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความ	49
ค แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความก่อนเรียน	55
ง แผนการสอนอ่านจับใจความ	71
จ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความหลังเรียน	166
ฉ ผลการทดสอบแบบฝึกอ่านจับใจความระหว่างเรียนจาก แผนการจัดการเรียนรู้ 10 แผน	185
ประวัติผู้ศึกษา	188

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ 3.1	รายชื่อนิทานแบบทดสอบอ่านจับใจความก่อนเรียน แบบฝึก แบบทดสอบการอ่านจับใจความหลังเรียน	26
ตารางที่ 4.1	การวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความก่อนและหลังการสอน ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที	33
ตารางที่ 4.2	เปรียบเทียบคะแนนค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักเรียน ที่ได้จากการทำแบบฝึกอ่านจับใจความ จากนิทาน 10 เรื่อง	34
ตารางที่ 4.3	เปรียบเทียบอัตราการตอบของแบบฝึก	35

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การอ่านเป็นทักษะหนึ่งที่มีความสำคัญมากในการพัฒนาคุณภาพชีวิตมนุษย์ เป็นเครื่องมือสำคัญอันจะนำไปสู่ความสำเร็จในชีวิต เพราะการอ่านจะทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้ ความคิด ความเข้าใจในการเรียนรู้วิชาต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้น เพื่อนำมาพัฒนาตนเอง ผู้ที่มีทักษะการอ่านที่ดีจะได้รับประโยชน์จากการอ่านหลายด้าน ทั้งด้านการเรียนและการทำงานที่มีประสิทธิภาพ การอ่านเป็นการแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญมากอย่างหนึ่ง เพราะความรู้และประสบการณ์อันมีคุณค่า ได้มีการใช้ภาษาบันทึกไว้ดังที่ <http://www.ryt9.com/s/iqry/547332> (มกราคม พ.ศ. 2552) สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มีพระราชดำรัส “การอ่านหนังสือมีประโยชน์ ช่วยพัฒนาความคิด เซวณปัญญา เป็นพื้นฐานของการต่อยอดความรู้

การอ่านจับใจความนับว่าเป็นหัวใจของการอ่าน และการอ่านจับใจความอย่างมีประสิทธิภาพช่วยให้ผู้อ่านรู้และเข้าใจ เรื่องราวต่าง ๆ ที่อ่านได้ ผู้อ่านจึงสามารถนำความรู้ไปพัฒนาตนเอง ดังที่ สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2547: 159) กล่าวว่า การอ่านจับใจความมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาการศึกษาของบุคคล ไม่ว่าจะเป็นเด็กหรือผู้ใหญ่ จัดได้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตที่บุคคลทั้งชายและหญิงจะขาดมิได้ ความสามารถในการอ่านของประชาชนในชาติย่อมแสดงให้เห็นถึงการพัฒนาของประเทศนั้นซึ่งบังเกิดผลทั้งทางตรงและทางอ้อม นอกจากผู้อ่านจะนำความรู้ที่ได้มาพัฒนาตนเองแล้วยังช่วยส่งเสริมการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ต่อตนเอง ดังนั้นผู้อ่านจับใจความอย่างมีประสิทธิภาพจะเป็นผู้ที่มีโอกาสในชีวิตและเป็นกำลังสำคัญของประเทศ ซึ่งความสำคัญของการอ่านจับใจความสอดคล้องกับความคิดเห็นของ แวมมยุรา เหมือนนิล (2538: 15) กล่าวว่า การอ่านจับใจความเป็นความเข้าใจเรื่องที่อ่านระดับต้นและเป็นพื้นฐานสำคัญมากสำหรับการอ่านระดับสูง ถ้านักเรียนจับใจความเรื่องที่อ่านไม่ได้ ก็จะไม่สามารถอ่านเพื่อวิจารณ์ว่า เรื่องนั้นดีหรือไม่ดีได้เลย การอ่านจับใจความจึงมีความจำเป็นต่อการอ่านอย่างยิ่ง

ดังนั้นการพัฒนาให้ผู้เรียนมีทักษะในการอ่านที่มีประสิทธิภาพ ย่อมเป็นการพัฒนาเครื่องมือสำคัญในการแสวงหาความรู้ของผู้เรียน อันจะก่อให้เกิดความรู้และความเข้าใจในศาสตร์

ต่าง ๆ อย่างกว้างขวางมากยิ่งขึ้น และทำให้ผู้เรียนหรือผู้อ่านได้รับประโยชน์จากการอ่านอย่างแท้จริง ดังที่

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2551: 17-18) ได้ระบุว่าหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้จัดทำสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ไว้เป็นเกณฑ์ในการกำหนดคุณภาพของผู้เรียน โดยจัดให้ทักษะด้านการอ่านเป็นสาระหนึ่งของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ที่เมื่อผู้เรียนจบการศึกษาขั้นพื้นฐานแล้ว ผู้เรียนสามารถใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหา และสร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2547: 159) กล่าวว่าปัจจุบันเป็นยุคข้อมูลข่าวสารที่บุคคลสามารถติดต่อสื่อสารถึงกันได้อย่างรวดเร็ว ดังนั้นไม่ว่าจะมีเหตุการณ์เกิดขึ้น ณ แห่งใดบนพื้นโลก ก็จะได้รับภาพถ่ายทอดเป็นตัวอักษรผ่านสื่อประเภทต่าง ๆ ซึ่งรวมทั้งสื่ออิเล็กทรอนิกส์จะส่งข่าวถึงผู้คนที่อยู่ในภูมิภาคต่าง ๆ ของโลกได้อย่างทันที่ ประชาชนในประเทศต่าง ๆ ที่มีความสามารถในการอ่านก็จะนำความรู้ที่เป็นประโยชน์มาพัฒนาตนเอง สังคม และประเทศชาติ ทั้งในด้านการศึกษา เศรษฐกิจ การเมือง และสังคม การอ่านจับใจความจึงมีบทบาทสำคัญ

การเรียนการสอนภาษาไทยนั้นแม้ว่าการอ่านจะมีความสำคัญแต่ปัจจุบันพบว่าปัญหาสำคัญของการอ่าน คือคนไทยส่วนใหญ่ยังไม่มีการอ่าน และด้อยความสามารถในการอ่าน ตั้งแต่การอ่านระดับพื้นฐาน คือการอ่านออก การอ่านได้ และอ่านจับใจความ จนกระทั่งด้อยความสามารถในการอ่านระดับสูง คือการอ่านคิดวิเคราะห์ ซึ่งสอดคล้องกับการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียน โรงเรียนบ้านโคกตก อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา ปีการศึกษา 2552 พบว่าผลสัมฤทธิ์การทดสอบ O-NET ในวิชาภาษาไทย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 27.80 ซึ่งแสดงให้เห็นว่านักเรียนขาดทักษะการอ่านจับใจความจึงทำแบบทดสอบไม่ได้ดี จึงเป็นปัญหาที่ต้องนำมาแก้ไข

ในการแก้ปัญหาดังกล่าวมีผู้ใช้วิธีการหลากหลาย ซึ่งสามารถแก้ปัญหาในการอ่านจับใจความได้ในระดับหนึ่ง วิธีหนึ่งที่ใช้ในการพัฒนาการอ่านจับใจความได้ คือการใช้แบบฝึก คำว่าแบบฝึก นั้น สุนันทา สุนทรประเสริฐ (2544: 2) ได้ให้ความหมายไว้ว่าแบบฝึก คือสื่อการเรียนการสอนชนิดหนึ่งที่ฝึกทักษะให้กับผู้เรียน หลังจากเรียนจบเนื้อหาในช่วงหนึ่ง ๆ เพื่อฝึกฝนให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ รวมทั้งเกิดความชำนาญในเรื่องนั้น ๆ อย่างกว้างขวางมากขึ้น

แบบฝึกจึงมีความเหมาะสมอย่างยิ่งที่จะนำมาใช้ในการพัฒนาการอ่านจับใจความ เนื่องจากการใช้แบบฝึกอย่างต่อเนื่อง จะทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการได้ฝึกซ้ำ ๆ จนเกิดความเข้าใจ และเกิดทักษะในการอ่านจับใจความในที่สุด แม้ว่าแบบฝึกจะเป็นวิธีการที่สำคัญวิธีการหนึ่งในการ

พัฒนาการอ่านจับใจความ แต่สิ่งที่จะช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาความสามารถอ่านจับใจความได้อีกประการหนึ่ง คือ เนื้อหาที่นำมาใช้ในการสร้างแบบฝึก ซึ่ง สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2537: 149) ได้กล่าวถึงนิทานพื้นบ้านเป็นสื่อในการสอนอ่านว่า นิทานเป็นสื่อที่สะท้อนให้เห็นวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม และประเพณีของแต่ละท้องถิ่น เป็นเรื่องเล่าสืบต่อกันมา นักเรียนที่อยู่ในท้องถิ่นนั้นจึงมักได้ยินและได้ฟังมาก่อน จึงเป็นเรื่องง่ายสำหรับนักเรียน เป็นสื่อเร้าความสนใจนำมาใช้พัฒนาการอ่าน และยังสามารถพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมได้เป็นอย่างดี ดังนั้นการนำนิทานพื้นบ้านในท้องถิ่นของผู้เรียนเองมาใช้พัฒนาการอ่านจับใจความ สามารถสร้างความสนใจและช่วยพัฒนาการอ่านจับใจความให้กับผู้เรียนได้ ซึ่งอีแกน (Egan, 1983: 288 อ้างใน ชวนทอง วัชรอาสน์) ได้ทดลองนำนิทานพื้นเมืองมาใช้ในการสอนอ่าน ผลปรากฏว่านักเรียนมีความสามารถในการอ่านเพิ่มขึ้น

งานวิจัยที่สนับสนุนแนวคิดนี้ได้แก่งานวิจัยจาก กนกวรรณ ศรีชุมพวง (2550: บทคัดย่อ) ที่ทำวิจัยเรื่องผลการสอน โดยใช้นิทานพื้นบ้านภาคใต้ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านจับใจความภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนประชาวิทยา จังหวัดตรัง โดยนำนิทานพื้นบ้านภาคใต้ เป็นสื่อพัฒนาการอ่านจับใจความ ผลปรากฏว่า คะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1

นิทานพื้นบ้านของอำเภอสะบ้าย้อย เป็นนิทานทางภูมิปัญญาความรู้ ความคิด การจินตนาการ เป็นเรื่องราวที่มีตัวละครแสดงพฤติกรรม ความรู้สึกนึกคิดที่เป็นวัฒนธรรมของคนในอำเภอสะบ้าย้อย มีคุณค่าทางสำนวนศัพท์ภาษาถิ่นได้ มีคุณค่าในการปลูกฝังค่านิยม ความคิด ความเชื่อ คติสอนใจของสังคมในอำเภอสะบ้าย้อย ที่มีการเล่าสืบสานต่อ ๆ กันมา การใช้นิทานพื้นบ้านเป็นสื่อในการพัฒนาการอ่านจับใจความจึงให้ประโยชน์และคุณค่ามากมายเนื่องจากนิทานเป็นมรดกที่อยู่คู่กับคนในท้องถิ่น ผู้เรียนคุ้นเคยกับศัพท์ทางภาษา การได้ยินได้ฟังมาตั้งแต่เด็ก ๆ และเป็นเรื่องราวที่สอดคล้องกับการดำเนินชีวิตในท้องถิ่นของผู้เรียน พร้อมทั้งเป็นเรื่องราวที่สนุกสนาน ตื่นเต้น ช่วยสร้างจินตนาการ ผู้ศึกษาจึงเห็นว่านิทานพื้นบ้านสะบ้าย้อยน่าจะมีความเหมาะสมที่จะนำมาสร้างแรงจูงใจในการอ่านให้กับผู้เรียนในการฝึกทักษะการอ่านจับใจความได้เป็นอย่างดี ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้ศึกษาจึงสนใจสร้างแบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้นิทานพื้นบ้านอำเภอสะบ้าย้อยมาเป็นสื่อ เพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความของนักเรียน โรงเรียนบ้าน โลกตก

2. วัตถุประสงค์ของการศึกษา

2.1 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านโคกตก โดยใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความ ด้วยนิทานพื้นบ้านของอำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา

2.2 ศึกษาพัฒนาการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านโคกตกอำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา

3. สมมติฐานการศึกษา

3.1 ผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความของนักเรียนหลังการสอนโดยใช้นิทานพื้นบ้านสูงกว่าก่อนใช้นิทานพื้นบ้าน

3.2 นักเรียนมีพัฒนาการอ่านจับใจความเพิ่มขึ้น

4. ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้มีขอบเขตดังนี้

4.1 ประชากร

ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านโคกตก อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา

4.2 ระยะเวลาในการศึกษา

ปีการศึกษา 2555 ใช้เวลาในการสอน แผนการสอนแผนละ 1 ชั่วโมง จำนวน 10 แผน สอนวันละ 1 แผน สอนสัปดาห์ละ 3 วัน ใช้เวลาในการสอน 4 สัปดาห์

4.3 ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

4.3.1 ตัวแปรอิสระหรือตัวแปรต้น ได้แก่

การสอนอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้แบบฝึกอ่านจับใจความ

4.3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความของนักเรียน

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

5.1 การอ่านจับใจความ หมายถึง การอ่านเพื่อทำความเข้าใจเรื่องราวที่อ่าน จุดมุ่งหมายของผู้เขียน สาระสำคัญของเรื่อง ตลอดจนแนวคิดของผู้เขียน

5.2 นิทานพื้นบ้าน หมายถึง เรื่องเล่าสืบต่อกันมาเป็นมรดกทางวัฒนธรรม ส่วนใหญ่ถ่ายทอดด้วยวิธีมุขปาฐะ แต่ก็มีอยู่ส่วนมากที่บันทึกเป็นลายลักษณ์อักษรไว้ เป็นเรื่องเล่าทั่วไป มิได้ตั้งใจแสดงประวัติความเป็นมา จุดใหญ่เล่าเพื่อความสนุกสนาน บางครั้งก็จะแทรกคติเพื่อสอนใจ

5.3 นิทานพื้นบ้านของอำเภอสะบ้าย้อย หมายถึง เรื่องเล่าสืบต่อกันมาเป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาวบ้านในอำเภอสะบ้าย้อย ส่วนใหญ่ถ่ายทอดด้วยวิธีมุขปาฐะ เป็นเรื่องเล่าทั่วไป มิได้ตั้งใจแสดงประวัติความเป็นมา จุดใหญ่เล่าเพื่อความสนุกสนาน บางครั้งก็จะแทรกคติเพื่อสอนใจ

5.4 แบบฝึกการอ่านจับใจความ หมายถึง แบบฝึกที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น เพื่อใช้ในการฝึกฝนผู้เรียนให้เกิดทักษะในการอ่านจับใจความ โดยใช้นิทานพื้นบ้านเป็นเนื้อหาในการฝึก

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

6.1 ได้แบบฝึกการอ่านจับใจความที่ใช้ในนิทานพื้นบ้านพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

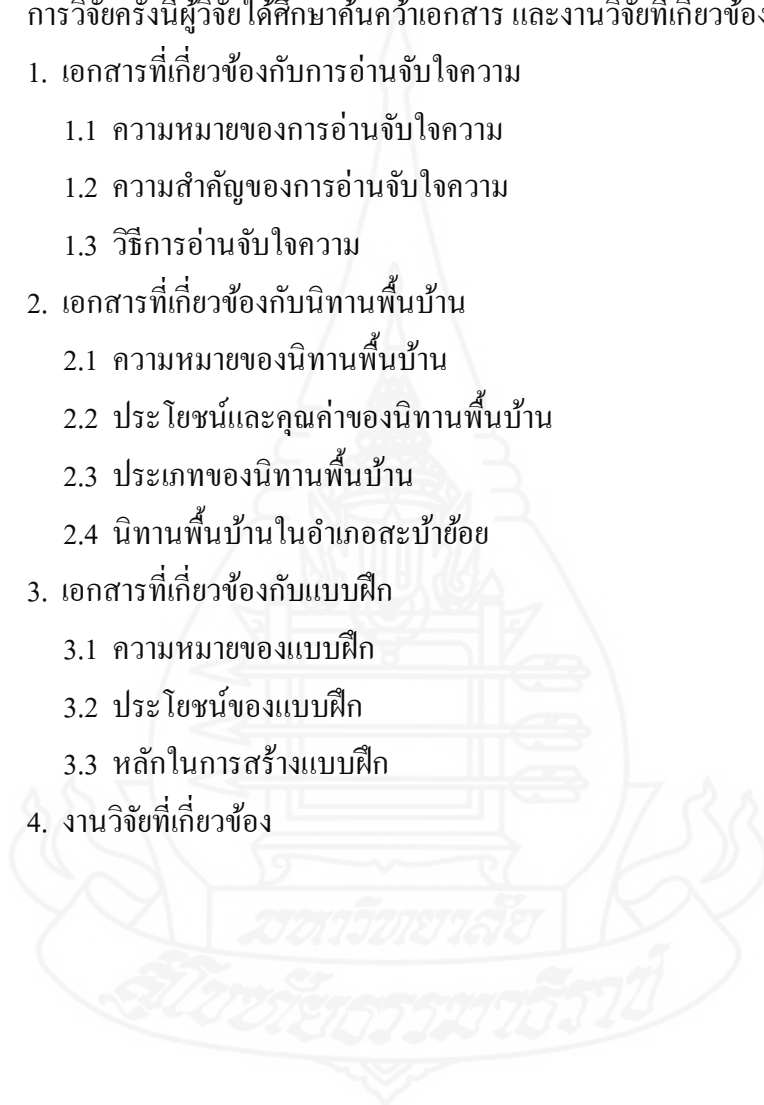
6.2 เป็นแนวทางสำหรับครูภาษาไทยในการปรับปรุงและแก้ไขปัญหาการสอนอ่านให้แก่ นักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และระดับชั้นอื่นๆ ต่อไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในหัวข้อดังต่อไปนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความ
 - 1.1 ความหมายของการอ่านจับใจความ
 - 1.2 ความสำคัญของการอ่านจับใจความ
 - 1.3 วิธีการอ่านจับใจความ
2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับนิทานพื้นบ้าน
 - 2.1 ความหมายของนิทานพื้นบ้าน
 - 2.2 ประโยชน์และคุณค่าของนิทานพื้นบ้าน
 - 2.3 ประเภทของนิทานพื้นบ้าน
 - 2.4 นิทานพื้นบ้านในอำเภอสะบ้าย้อย
3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึก
 - 3.1 ความหมายของแบบฝึก
 - 3.2 ประโยชน์ของแบบฝึก
 - 3.3 หลักในการสร้างแบบฝึก
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความ

1.1 ความหมายของการอ่านจับใจความ

มีนักการศึกษาได้ให้ความหมายของการอ่านจับใจความไว้หลายท่าน ดังนี้
 แวมมูรา เหมือนนิต (2541: 17) กล่าวว่า การอ่านจับใจความเป็นความเข้าใจ
 เรื่องที่อ่านระดับต้น และเป็นพื้นฐานสำคัญสำหรับการอ่านระดับสูงต่อไป เช่น ถ้านักเรียนจับ
 ใจความเรื่องที่อ่านไม่ได้ คือ ไม่รู้เรื่อง ก็ไม่สามารถอ่านเพื่อวิจารณ์ว่าเรื่องนั้น ดี ไม่ดีได้เลย

ประพนธ์ เรืองณรงค์ (2545: 11) กล่าวว่าไว้ว่า การอ่านจับใจความ หมายถึงการ
 อ่านเพื่อเก็บสาระสำคัญ หรือใจความสำคัญของเรื่อง โดยมีจุดมุ่งหมาย เพื่อสรุปใจความสำคัญ หา
 คำสำคัญ ใช้แผนภาพโครงเรื่อง เพื่อพัฒนาการอ่าน รวมทั้งการรู้จักใช้คำถามเกี่ยวกับเนื้อหาและ
 การพัฒนาทางด้านความคิด

คณะอนุกรรมการการพัฒนาคุณภาพวิชาการ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กรม
 วิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2546: 188) ได้ให้ความหมายของการอ่านจับใจความว่า เป็นการ
 อ่านที่มุ่งค้นหาสาระของเรื่องหรือของหนังสือแต่ละเล่มที่เป็นส่วนใจความสำคัญและส่วนขยาย
 ใจความสำคัญของเรื่อง กระบวนการอ่านจับใจความมีคำสำคัญที่เกี่ยวข้องอยู่ 2 คำ คือคำว่า
 กระบวนการจับใจความ ในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 ได้ให้นิยามของ
 กระบวนการ ไว้ว่าหมายถึง “ปรากฏการณ์ธรรมชาติที่ค่อย ๆ เปลี่ยนแปลงอย่างมีระเบียบไปสู่ผล
 อีกอย่างหนึ่ง” ส่วนคำว่า จับใจความ หมายถึง “เข้าใจความหมาย” เมื่อนำทั้งสองคำมารวมกันจะ
 หมายถึง “ปรากฏการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้เข้าใจความหมาย”

ศิริพัชร เจษฎาวิโรจน์ (2541: 158) กล่าวถึงการอ่านจับใจความไว้ว่า การอ่านจับ
 ใจความ เป็นทักษะที่สำคัญในการสอนอ่าน เป็นการอ่านเพื่อต้องการให้ทราบว่าเป็นเรื่อง
 เกี่ยวกับอะไร สำคัญตรงไหน

วิภาวรรณ ไกรคุ้ม (2552: 25) กล่าวถึงการอ่านจับใจความไว้ว่า การอ่านจับ
 ใจความ คือการอ่านที่มุ่งค้นหาสาระของเรื่องหรือของหนังสือแต่ละเล่มที่เป็นส่วนใจความสำคัญ
 และส่วนขยายใจความสำคัญของเรื่อง

รินฤทัย สัจจพันธุ์ (2547: 292) การอ่านจับใจความสำคัญ คือการจับประเด็นว่า
 ผู้เขียนนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องใด การอ่านวิเคราะห์ คือการแยกแยะองค์ประกอบของสิ่งที่ได้
 อ่าน ไม่ว่าจะป็นรูปแบบ กลวิธี หรือภาษาที่ใช้เขียน การอ่านตีความ คือการทำความเข้าใจกับ
 เนื้อหาสาระและความคิดของผู้แต่ง ทั้งที่แสดงไว้ชัดเจน หรือแสดงไว้อย่างแฝงนัย การอ่านสรุป
 ความ คือการทำความเข้าใจกับภาพรวมของเนื้อหาความคิดของผู้เขียนต้องการนำเสนอ และการ

สังเคราะห์ คือการสกัดเนื้อหาสาระจากสิ่งที่อ่านตามประเด็นที่ต้องการแล้วหลอมรวมเพื่อนำไปเขียนใหม่ตามจุดมุ่งหมายของผู้เขียน

กล่าวโดยสรุป การอ่านจับใจความเป็นการอ่านที่มุ่งค้นหาสาระสำคัญของเรื่อง โดยจับประเด็นว่าผู้เขียนนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องใด เรื่องนั้นเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร เพื่อสรุปใจความสำคัญในการพัฒนาการอ่าน และพัฒนาด้านการคิด

1.2 ความสำคัญของการอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความมีความสำคัญเนื่องจากเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ และยังเป็นพื้นฐานในการอ่านเพื่อพิจารณาในการตัดสินใจในการดำเนินชีวิตประจำวัน มีนักการศึกษาได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านจับใจความไว้ดังนี้

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2547: 161) กล่าวว่า การอ่านจับใจความมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาการศึกษาของบุคคลไม่ว่าจะเป็นเด็กหรือผู้ใหญ่ จัดได้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตที่บุคคลทั้งชายและหญิงจะขาดมิได้ ความสามารถในการอ่านของประชาชนในชาติย่อมแสดงให้เห็นถึงการพัฒนาของประเทศนั้นซึ่งยังเกิดผลทั้งทางตรงและทางอ้อม นอกจากผู้อ่านจะนำความรู้ที่ได้มาพัฒนาตนเองแล้วยังช่วยส่งเสริมการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ต่อตนเอง ดังนั้นผู้อ่านจับใจความอย่างมีประสิทธิภาพจะเป็นผู้ที่มีโอกาสในชีวิต และเป็นกำลังสำคัญของประเทศชาติ

ดวงใจ ไทยอุบล (2543: 12) กล่าวว่า ความสำคัญของการอ่านจับใจความว่า เป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นเพราะจะทำให้ผู้อ่านรอบรู้ รู้ลึกและรู้ทันเหตุการณ์ ทั้งยังเป็นพื้นฐานในการเรียนวิชาต่าง ๆ

กล่าวโดยสรุป การอ่านจับใจความ มีประโยชน์อย่างยิ่งในยุคข้อมูลข่าวสารมีบทบาทสำคัญในด้านการศึกษาหาความรู้ การใช้ความรู้จากการอ่านมาพัฒนาเศรษฐกิจ การเมือง และสังคมจะเห็นได้ว่าการอ่านจับใจความเป็นทักษะที่สำคัญจึงควรมีการฝึกฝนทักษะการอ่านอย่างต่อเนื่อง ปลูกฝังให้นักเรียนเกิดเจตคติที่ดีต่อการอ่านและรักการอ่านมากขึ้น

1.3 วิธีอ่านจับใจความ

1.3.1 ขั้นตอนการอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความเป็นการอ่านที่มีวิธีการแตกต่างจากการอ่านทั่วไป ในที่นี้จะขอกกล่าวถึงขั้นตอนและกลวิธีในการอ่านจับใจความซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

ประพนธ์ เรื่องณรงค์ (2545: 17) การอ่านจับใจความมีขั้นตอน ดังนี้

- 1) อ่านเร็ว เป็นการอ่านคร่าว ๆ อ่านเรื่องตั้งแต่ต้นจนจบให้พอเข้าใจเรื่อง
- 2) อ่านเก็บรายละเอียด เป็นการอ่านทบทวนอีกครั้ง

3) ตั้งคำถามจากเรื่องราวว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร ทำไม หรือ ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร และผลที่ได้รับเป็นอย่างไร

4) ตอบคำถาม โดยนำคำตอบมาเรียบเรียงใหม่ด้วยสำนวนภาษาของนักเรียนเอง การตอบคำถามอาจเป็นการตอบด้วยวาจา หรือการเขียนก็ได้ ซึ่งถ้าหากนักเรียนสามารถตอบคำถามได้ทุกข้อ ก็จะสามารถจับใจความได้ทั้งหมด

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2544: 21-23) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ทางการศึกษาของ Bloom มาปรับให้เป็นวัตถุประสงค์ของการสอนอ่าน ในด้านความรู้ที่มุ่งให้นักเรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในด้านการเรียนภาษาไทยจากระดับพื้นฐานไปสู่ขั้นสูงมีดังนี้

ขั้นที่ 1 ความรู้ (knowledge) เป็นการวัดความรู้ในเรื่องที่ผู้เรียนได้เรียนมา โดยสามารถจำเนื้อเรื่อง ชื่อบุคคล สถานที่ และสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่ในเนื้อเรื่อง นอกจากนั้นยังรวมไปถึง กฎ ทฤษฎี และหลักการต่าง ๆ ที่อยู่ในเนื้อเรื่อง ในขั้นนี้เป็นวัตถุประสงค์เบื้องต้นที่มีระดับการคิดต่ำสุด คำนำหน้าที่บ่งชี้พฤติกรรมของผู้เรียนมีดังตัวอย่าง

- 1.1 บอกหรือเขียนคำจำกัดความได้
- 1.2 บอกหรือเขียนคำยากได้
- 1.3 บอกหรือเขียนชื่อตัวละคร บุคคล และสถานที่สำคัญ
- 1.4 บอกหรือเขียนคำที่มีความหมายเหมือนกันหรือต่างกัน
- 1.5 บอกหรือเขียน หลัก กฎ หรือทฤษฎีที่ปรากฏในเนื้อเรื่อง

ขั้นที่ 2 ความเข้าใจ (Comprehension) เป็นการวัดความเข้าใจในเนื้อเรื่องที่ได้อ่าน โดยสามารถบอกหรือเล่าให้ผู้อื่นฟังได้ และสรุปเรื่องย่อได้ นอกจากนั้นยังสามารถอธิบายความหมายของคำ กลุ่มคำ ประโยค และข้อความ โดยใช้คำพูดของตนเองเพื่อสื่อสารให้เข้าใจได้ด้วยคำนำหน้าที่บ่งชี้พฤติกรรมของผู้เรียนมี ดังตัวอย่าง

- 2.1 เรียงลำดับเหตุการณ์ได้ถูกต้อง
- 2.2 เล่าหรือเขียนเรื่องย่อได้
- 2.3 สรุปเรื่องด้วยคำพูดของตนเองได้
- 2.4 บอกหรือเขียนประโยคสำคัญได้ถูกต้อง
- 2.5 เขียนแผนภูมิแสดงความเกี่ยวข้องกันระหว่างเหตุการณ์หรือตัวละคร

ขั้นที่ 3 การประยุกต์ใช้ (Application) เป็นการวัดการนำเรื่องที่เรียนไปใช้ ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน ได้แก่ ถ้อยคำ วิธีการ กฎ ทฤษฎี หลักเกณฑ์ และแนวคิด คำนำหน้าที่บ่งชี้พฤติกรรมของผู้เรียนมีดังตัวอย่าง

- 3.1 แต่งเรื่องโดยใช้คำที่กำหนดให้

3.2 อ่านเรื่องเพิ่มเติมประกอบบทเรียน

3.3 แสดงท่าทางประกอบการเล่าเรื่อง

ขั้นที่ 4 การวิเคราะห์ (Analysis) เป็นการวัดคุณลักษณะย่อยจากเรื่องที่อ่าน เช่น ลักษณะของตัวละคร สิ่งของและสถานที่ นอกจากนั้นยังสามารถเสนอแนวคิดย่อยอันจะนำไปสู่แนวคิดรวมได้ค่านำหน้าที่บ่งชี้พฤติกรรมของผู้เรียนมี ดังตัวอย่าง

4.1 บอกหรือเขียนชื่อตัวละครที่มีลักษณะคล้ายกับเรื่องที่เคยเรียนไปแล้ว

4.2 อธิบายลักษณะเด่นของตัวละคร

4.3 บอกแนวคิดที่เป็นองค์ประกอบย่อย

4.4 เขียนที่มาหรือความสำคัญของเรื่อง

4.5 เขียนแผนภูมิแสดงเหตุการณ์สำคัญของเรื่อง

ขั้นที่ 5 การสังเคราะห์ (Synthesis) เป็นการวัดคุณสมบัติรวมของเหตุการณ์ หรือเรื่องราวที่เรียนไปแล้ว นอกจากนั้นยังเป็นการสรุปรวมแนวคิดเพื่อนำไปเปรียบเทียบกับเรื่องอื่น ๆ หรือสำนวนไทย สุภาษิตและคำพังเพย ค่านำหน้าที่บ่งชี้พฤติกรรมของผู้เรียนมีดังตัวอย่าง

5.1 บอกหรือเขียนเรื่องที่คล้ายกับเรื่องที่อ่านได้

5.2 เขียนเค้าโครงเรื่องใหม่โดยใช้แนวคิดจากเรื่องที่อ่านไปแล้ว

5.3 เขียนเรื่องสั้น โดยใช้จินตนาภาพโดยอาศัยพื้นฐานจากเรื่องที่อ่าน

ขั้นที่ 6 การประเมินค่า (Evaluation) เป็นการวัดคุณค่า เหตุผล ข้อเท็จจริง และการทำนายเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้น ค่านำหน้าที่บ่งชี้พฤติกรรมของผู้เรียนมีดังตัวอย่าง

6.1 บอกเหตุที่ทำให้เกิดผลตามเรื่องที่อ่าน

6.2 เขียนคำทำนายเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นอย่างน้อย 1 เหตุการณ์

6.3 บอกข้อเท็จและข้อจริงจากเรื่องที่เรียน

6.4 อธิบายคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับจากเรื่องที่เรียน

วัตถุประสงค์ทั้ง 6 ชั้น จะเรียงลำดับการคิดขั้นพื้นฐานไปหาขั้นสูงสุดโดยการคิดขั้นที่ 1-3 คือ จำ เข้าใจ และนำไปใช้ เป็นวัตถุประสงค์ขั้นพื้นฐาน ส่วนขั้นที่ 4-6 คือ วิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่า เป็นวัตถุประสงค์ขั้นสูง ซึ่งสอดคล้องกับ

คณะอนุกรรมการพัฒนาคุณภาพวิชาการ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2546: 189-190) ได้กล่าวถึง ขั้นตอนการอ่านจับใจความ ดังนี้

1. อ่านผ่าน ๆ โดยตลอด เพื่อให้รู้ว่าเรื่องที่อ่านเป็นเรื่องอะไร จุดใดเป็นจุดสำคัญ

2. อ่านให้ละเอียด เพื่อทำความเข้าใจอย่างชัดเจน ไม่ควรหยุดอ่านระหว่างเรื่องเพราะจะทำให้ความเข้าใจไม่ต่อเนื่องกัน

3. อ่านซ้ำในตอนที่ไม่เข้าใจและตรวจสอบความเข้าใจในบางตอนให้ถูกต้อง

4. เรียบเรียงใจความสำคัญของเรื่องด้วยตนเอง

กล่าวโดยสรุป ขั้นตอนการอ่านจับใจความนั้นผู้อ่านจะต้องทำความเข้าใจชื่อเรื่องก่อนอ่านเนื้อหา และอ่านเนื้อหาโดยตลอดเพื่อให้ทราบเรื่อง จากนั้นอ่านอย่างละเอียดอีกครั้ง เพื่อหาใจความของแต่ละย่อหน้า นำใจความทั้งหมดมาเขียนเชื่อมโยงส่วนสำคัญที่เกี่ยวข้องกันและปรับปรุงให้เป็นภาษาเขียน

1.3.2 กลวิธีการอ่านจับใจความ

กลวิธีการอ่านจับใจความ เป็นการวางแผนอย่างเป็นระบบ เพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความ อันจะช่วยให้ผู้สอนสามารถจัดกระบวนการเรียนการสอนให้กับผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล

แววมยุรา เหมือนนิล (2538: 23-30) ได้กล่าวถึงกลวิธีการอ่านจับใจความสำคัญไว้ดังนี้

1. ควรเริ่มต้นจากการอ่านจับใจความสำคัญในแต่ละย่อหน้าให้ถูกต้องแม่นยำ เพราะในแต่ละย่อหน้า จะมีใจความสำคัญที่สุดอยู่ใจความเดียว และเมื่อนำประเด็นที่สำคัญของแต่ละย่อหน้ามาพิจารณารวมกันจะได้แนวคิดหรือแก่นของเรื่องที่สำคัญที่สุดได้ง่ายขึ้น

2. ใจความสำคัญในแต่ละย่อหน้า หมายถึง ข้อความที่มีสาระคลุมข้อความอื่น ๆ ในย่อหน้านั้น ๆ ไว้ทั้งหมด

3. ใจความสำคัญในแต่ละย่อหน้า ส่วนมากมักอยู่ในประโยคใดประโยคหนึ่งโดยมีข้อสังเกตได้ดังนี้

3.1 ประโยคตอนต้นย่อหน้า เป็นจุดที่พบใจความสำคัญของเรื่องในแต่ละย่อหน้ามากที่สุด เพราะผู้เขียนมักบอกประเด็นสำคัญไว้แล้วจึงขยายรายละเอียด เพื่อให้ชัดเจนขึ้นภายหลัง

3.2 ประโยคตอนท้ายย่อหน้า เป็นจุดที่พบใจความสำคัญมาก รองลงมาจากประโยคตอนต้นย่อหน้า โดยผู้เขียนจะบอกรายละเอียดหรือประเด็นย่อมาก่อนแล้วสรุปด้วยประโยคที่เก็บประเด็นสำคัญไว้ย้อนหลัง

3.3 ประโยคตอนกลางย่อหน้า เป็นจุดที่ค้นหาใจความสำคัญได้ยาก เพราะต้องพิจารณาเปรียบเทียบให้ได้ว่า สาระสำคัญที่สุดอยู่ในประโยคใด

3.4 ไม่ปรากฏในประโยคใดอย่างชัดเจน อาจอยู่ในหลายประโยคหรืออยู่รวม ๆ ในย่อหน้าซึ่งผู้อ่านจะต้องสรุปออกมาเอง ซึ่งเป็นการจับใจความที่ยากกว่าอย่างอื่น ผู้อ่านอาจจะใช้วิธีในการตั้งคำถามกับตนเองว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร ทำไม ซึ่งจะทำให้ผู้อ่านเห็นถึงส่วนที่เป็นประเด็นสำคัญ และส่วนที่เป็นประเด็นเสริมหรือการขยายความได้ง่ายขึ้น

4. การตัดประโยคหรือข้อความที่เป็นส่วนขยายหรือไม่จำเป็นในแต่ละย่อหน้าออกก็จะเหลือส่วนที่เป็นใจความสำคัญของย่อหน้าได้ ซึ่งมีความเชื่อมโยงกับ สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2554: 29-35) กล่าวว่าผู้สอนมักจะพบปัญหาที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับการอ่านของผู้เรียน ไม่สามารถจับใจความสารที่อ่าน โดยเฉพาะบทเรียนที่มีเนื้อหาทางวิชาการ ทำให้ผู้เรียนต้องใช้เวลามากเพื่อทำความเข้าใจ ผู้สอนจึงเกิดความรู้สึกว่าตนเองไม่ประสบความสำเร็จในการจัดกิจกรรมการสอน ดังนั้นการมี กลวิธี หรือ การวางแผนที่เป็นระบบ เพื่อพัฒนาการจับใจความจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่ผู้สอนจะต้องตระเตรียมสู่กระบวนการเรียนการสอน กลวิธีที่ใช้เพื่อการจับใจความแบ่งออกเป็น 2 อย่างคือ กลวิธีทั่วไป กับกลวิธีพิเศษ ดังนี้

1. กลวิธีทั่วไป

กลวิธีทั่วไป เป็นการวางแผนที่มีระบบใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาการจับใจความ ดังนี้

- 1.1 พัฒนาคำศัพท์โดยสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่าง ผู้เรียน กับ บทเรียนที่อ่าน ให้ผู้เรียนวิเคราะห์ความหมายของคำศัพท์ โดยอาศัยประโยคและคำแวดล้อม คาดเดาความหมายของศัพท์เหล่านั้น
- 1.2 ใช้เทคนิคคำถามเพื่อพัฒนาการคิด และทำให้เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน
- 1.3 ให้ผู้เรียนฝึกตั้งคำถาม เพื่อถามสมาชิกในชั้นเรียน เป็นการสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน

2. กลวิธีพิเศษ

กลวิธีพิเศษ เป็นการวางแผนที่มีระบบอย่างละเอียด หรืออย่างพิเศษเพื่อใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับจับใจความ ซึ่งมี 4 วิธี คือ

- 2.1 กิจกรรมการอ่านและการคิดในทางตรง ผู้นำเสนอกิจกรรมนี้คือ ชทอฟเฟอร์ (Stauffer, 1980: 184-196) มีชื่อเต็มว่า Directed Reading and Thinking Activity ใช้ตัวย่อว่า DRTA วัตถุประสงค์ เพื่อใช้พัฒนาการจับใจความควบคู่กับกระบวนการคิด วิธีดำเนินงาน ดังนี้

ขั้นที่ 1 แนะนำ (Direct) เป็นการแนะนำชื่อเรื่องที่จะให้ผู้เรียนอ่าน ด้วยการติดบัตรชื่อเรื่อง จากนั้นให้นักเรียนช่วยคาดคะเนเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นในเรื่อง

ขั้นที่ 2 อ่าน (Read) ใช้วิธีอ่านสำรวจเพื่อตรวจเฉพาะหัวข้อและคำสำคัญที่ปรากฏในเรื่อง ต่อจากนั้นให้ปิดเอกสาร แล้วให้คาดเดาเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นในเรื่อง

ขั้นที่ 3 สอน (Teach) ในขั้นนี้แนะนำคำศัพท์ที่ปรากฏในบทเรียน เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจความหมาย รวมถึง วลีและประโยคสำคัญ

ขั้นที่ 4 กิจกรรม (Activity) ในขั้นนี้ ให้ผู้เรียนอ่านบทเรียนอย่างละเอียดพร้อมบันทึกประเด็นสำคัญของเรื่อง แล้วนำมาเปรียบเทียบกับการคาดเดาที่ตั้งไว้ เหตุการณ์ที่ใกล้เคียงกับก่อนอ่านคงไว้ ส่วนเหตุการณ์คาดเดาไม่ถูกให้ตัดไป

กล่าวโดยสรุป กิจกรรมการอ่านและการคิดในทางตรงเป็นกิจกรรมการจับใจความที่เน้นทักษะการอ่านและการเขียนควบคู่กับการคิด

2.2 สแคฟโฟลด์ดิ้งเพื่อการอ่าน ไวโกทซกี (Vygotsky, 1986: 14-16) ได้อธิบายวิธีดำเนินงานไว้ดังนี้

ขั้นนำ เป็นขั้นกำหนดวัตถุประสงค์ กลวิธีการเรียน แหล่งการเรียนรู้ และวิธีวัดประเมินผล

ขั้นก่อนเรียน เป็นการสร้างปฏิสัมพันธ์ ระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน ผู้เรียนกับผู้สอน ขอมรับวัฒนธรรมที่แตกต่าง

ขั้นอ่าน เมื่ออ่านจบผู้สอนใช้เทคนิคคำถาม ตามลำดับการคิด จำเข้าใจ นำไปใช้ วิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่า

ขั้นปฏิบัติงาน ให้ผู้เรียนทำงานเป็นกลุ่ม หรือเป็นรายบุคคล ร่วมวินิจฉัยคำตอบที่ถูกโดยหาข้อสรุปร่วมกัน

ขั้นหลังเรียน การประเมินผลโดยใช้เกณฑ์ (Rubrics) กล่าวโดยสรุป เป็นกลวิธีที่ช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง ช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาการอ่านควบคู่กับการคิด เน้นบรรยากาศให้มีปฏิสัมพันธ์

2.3 กรอบกำหนดเรื่อง (Story Frame) เป็นการกำหนดขอบเขตให้ผู้เรียนเขียนเนื้อหาที่อ่านลงไป ผู้นำเสนอ คือ ดันแคน (Duncan, 1993: 720-725) วิธีการนี้จึงเป็นอีกรูปแบบหนึ่งของการจับใจความ มีวิธีการดำเนินงาน ดังนี้

2.3.1 ให้ผู้เรียนอ่านบทเรียนอย่างละเอียดตั้งแต่ต้นจนจบ

2.3.2 ให้ช่วยกันเล่าเรื่องที่อ่าน เช่น เล่าคนละประโยค หรือเล่าคนละ 1 ตอน โดยช่วยกันลำดับเหตุการณ์ให้ถูกต้อง

2.3.2 แจกกรอบกำหนดเรื่องให้ผู้เรียนทุกคน

2.3.4 ให้ศึกษาคำและกลุ่มคำที่ปรากฏในกรอบ ซึ่งผู้เรียนต้อง

ค้นหาคำตอบมาได้ในกรอบ

2.3.5 เฉลยและอภิปรายเพื่อตรวจคำตอบที่ถูกต้อง

กล่าวโดยสรุป กรอบกำหนดเรื่องเป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยในการจับใจความ โดยกำหนดคำ กลุ่มคำ หรือประโยคลงในกรอบจากบทเรียนที่อ่าน

2.4 โรงละครของผู้อ่าน (Reader, Theater) ช่วยให้ผู้เรียนสร้างพลังในการอ่านผ่านกระบวนการใช้น้ำเสียงและท่าทาง มีวิธีดำเนินงาน ดังนี้

2.4.1 ให้ผู้เรียนศึกษาบทเรียนโดยอ่านอย่างละเอียด 2-3 ครั้ง

2.4.2 อภิปรายร่วมกันเพื่อหาประเด็นสำคัญ แนวคิด และข้อคิด

ของเรื่อง รวมทั้งให้ผู้เรียนฝึกอ่านออกเสียงใส่ความรู้สึก เช่น เสียใจ ดีใจ โกรธ และอื่น ๆ

2.4.3 แนะนำตอนที่เหมาะสมจะนำมาแสดงละคร

2.4.4 ให้ผู้เรียนเลือกตอนที่แสดงจากผู้เลือกหลายคน หรืออาจ

จับฉลากให้มีจำนวนคนที่เหมาะสม

2.4.5 แนะนำการทำงานเป็นกลุ่ม

2.4.6 แนะนำการวัดผลและประเมินผลให้ผู้เรียนเข้าใจ เริ่มตั้งแต่

กระบวนการทำงานภายในกลุ่ม การแบ่งงาน ความสำเร็จของงาน คุณภาพของงานและอื่น ๆ

กล่าวโดยสรุป กลวิธีการอ่านจับใจความ เป็นการวางแผนอย่างเป็นระบบของผู้สอน โดยใช้เทคนิคที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความได้

2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับนิทานพื้นบ้าน

นิทานพื้นบ้านมีผู้กล่าวให้ความหมายไว้ ดังนี้

2.1 ความหมายของนิทานพื้นบ้าน

ประพนธ์ เรืองณรงค์ (2542: 1) กล่าวว่า นิทานพื้นบ้าน หมายถึง เรื่องราวที่เล่าสืบต่อกันมาช้านาน นับเป็นมรดกทางวัฒนธรรมอย่างหนึ่งของสังคมนั้น

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2542: 159) กล่าวว่า นิทานพื้นบ้านในสมัยก่อนจะเป็นวรรณกรรมปากเปล่า ไม่ปรากฏผู้เล่า ไม่มีใครรู้ว่านิทานพื้นบ้านเริ่มมีมาตั้งแต่เมื่อใดและเกิดขึ้นได้อย่างไร สันนิษฐานว่าเกิดจากการกล่าวข่อยงวีรบุรุษ วีรสตรี หรือการกล่าวแสดงความเสียใจ ร้องหรือเล่าในเรื่องที่เป็นความสนุกสนาน ซึ่งแก่นของนิทานพื้นบ้านที่มีความคล้ายคลึงกันนั้น

อาจจะเนื่องจากมนุษย์มีความต้องการพื้นฐานและอารมณ์ ตลอดจนความอยากรู้อยากเห็น เช่นเดียวกัน

ประคอง นิมมานเหมินท์ (2555: 28) กล่าวว่า นิทานพื้นบ้านที่เล่าสืบ ๆ กันมา หลายเรื่องเป็นที่มาของเนื้อเรื่องในเพลงพื้นบ้าน และเป็นที่มาของวรรณกรรมลายลักษณ์ นิทาน บางเรื่องปรากฏทุกถิ่น บางเรื่องปรากฏเฉพาะถิ่น วรรณกรรมนิทานเรื่องปรากฏในหลายถิ่น เช่น ปลาบู่ทอง เรื่องนางสิบสอง เป็นต้น เรื่องปรากฏเฉพาะถิ่น เช่น เรื่องนายตันของภาคใต้ แสดงให้เห็นว่าเรื่องเล่าเรื่องเดียวกันเมื่อนำมาแต่งเป็นวรรณกรรมแต่ละถิ่นมีการปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับ วิถีชีวิตในแต่ละท้องถิ่น

จากความหมายของนิทานและนิทานพื้นบ้าน สรุปได้ว่า นิทานพื้นบ้านเป็น เรื่องราวที่เล่าต่อกันมาจากรุ่นหนึ่งไปยังอีกรุ่นหนึ่ง นิทานเป็นวรรณกรรมที่แต่งขึ้นมาเพื่อความบันเทิง ตลอดจนเพื่อการอบรมสั่งสอนบุคคลในสังคม นิทานพื้นบ้านเป็นมรดกทางวัฒนธรรม ของคนในสังคมที่ทุกคนในสังคมควรร่วมกันอนุรักษ์ให้คงอยู่กับสังคมเราตลอดไป

2.2 ประโยชน์และคุณค่าของนิทาน

นิทานพื้นบ้านเป็นมรดกของสังคมที่ทรงคุณค่ายิ่ง เพราะนิทานพื้นบ้าน เปรียบเสมือนรากเหง้าขององค์ความรู้ และภูมิปัญญาของปวงชนที่ได้สั่งสมถ่ายทอดกันมาเป็น เวลานานจนถึงปัจจุบัน

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2542: 175-176) ได้กล่าวถึงประโยชน์และคุณค่าของ นิทานสรุปได้ดังนี้

1. เป็นสายใยเชื่อมโยงในการสร้างความสัมพันธ์ ความรัก ความอบอุ่น
2. เป็นการสอนทางอ้อม ช่วยขัดเกลาจริยามารยาท ความประพฤติ อุปนิสัย ระเบียบวินัย และการปลูกศีลธรรมจรรยาได้เป็นอย่างดี
3. ให้ความแจ่มใส สนุกสนาน รื่นริงบันเทิงใจ กระตุ้นความสนใจในการช่วย ส่งเสริมให้รักการอ่าน กล่าวคือ เมื่อฟังนิทานแล้วทำให้อยากอ่านนิทานเรื่องนั้น ๆ หรือเรื่องอื่น ต่อไป
4. ช่วยเพิ่มพูนความรู้ทางภาษา และเกิดจินตนาการจากนิทานที่ได้ฟัง
5. ทำให้เด็กเกิดความคิดสร้างสรรค์จากนิทานที่ได้ฟัง สามารถสร้างจินตนาการ ได้ต่อจากเรื่องที่ฟัง ทำให้เด็กสามารถแต่งนิทานขึ้นมาเองได้

วิเชียร เกษประทุม (2540: 9-10) กล่าวว่า นิทานมีคุณค่าต่อมนุษย์กล่าวคือ ให้ความสนุกสนานเพลิดเพลิน ช่วยกระชับความสัมพันธ์ในครอบครัว นิทานให้การศึกษาและ เสริมสร้างจินตนาการ เด็กที่ได้ฟังนิทานจึงเท่ากับได้มีโอกาสเรียนรู้ลักษณะของมนุษย์ การให้

ข้อคิดและสติเตือนใจ นิทานจึงเปรียบเสมือนเครื่องมือปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมที่เป็นบรรทัดฐานของสังคม และนิทานช่วยสะท้อนให้เห็นสภาพของสังคมในอดีตหลายๆ ด้าน เช่น ลักษณะของสังคมวิถีชีวิตของประชาชนในสังคม ตลอดจนประเพณี ค่านิยมและความเชื่อ เป็นต้น สิ่งต่างๆ เหล่านี้จะปรากฏอยู่ในนิทานเสมอ

2.3 ประเภทของนิทานพื้นบ้าน

การแบ่งประเภทของนิทานพื้นบ้านนั้น สามารถแบ่งออกได้หลายลักษณะหลายรูปแบบ ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์และความต้องการที่แตกต่างกันไป ทั้งนี้ นักการศึกษาได้กล่าวถึงการแบ่งประเภทของนิทานไว้ดังนี้

ประพนธ์ เรืองณรงค์ (2542: 2-3) ได้แบ่งนิทานพื้นบ้านชายแดนภาคใต้ออกเป็น 8 ประเภทด้วยกัน คือ

1. นิทานคติสอนใจ เป็นนิทานที่มุ่งชี้ให้เห็นถึงการดำเนินชีวิตที่ถูกต้องของตัวละคร ล้วนเป็นเรื่องที่มีคติสอนใจ
2. นิทานอธิบายปรากฏการณ์หรือสาเหตุต่างๆ
3. ประเภทกล่าวถึงสมบัติที่ฝังไว้ มักจะกล่าวถึงอมมุษย์
4. ประเภทความเชื่อ เป็นการสะท้อนถึงความเชื่อดั้งเดิมของมนุษย์และความเชื่อเกี่ยวกับศาสนา
5. ประเภทยกย่องผู้เก่งกล้า ผู้เก่งกล้าในนิทานไม่จำเป็นต้องเป็นอัศวิน อาจจะเป็นคนพิการก็ได้
6. ประเภทตลกขบขัน
7. ประเภทเกี่ยวกับสัตว์ ในนิทานคือตัวแทนของคนที่แสดงนิสัยต่างๆ และประเภทที่เกี่ยวกับตำนาน เป็นต้น

ประคอง นิมมานเหมินท์ (2555: 30-36) จำแนกประเภทวรรณกรรมนิทานมี 3 ประเภท

1. นิทานประเภทที่มีอิทธิปาฏิหาริย์ เช่น มีผู้วิเศษ มีอมมุษย์ มีสัตว์ ตันไม้หรือวัตถุอื่นพูดได้ มีการเหาะเหินเดินอากาศ ใช้เวทมนตร์ หรือคาถาอาคม
2. นิทานประเภทนิยายชีวิต ได้แก่ นิทานพื้นบ้านที่ดำเนินเรื่องอยู่ในโลกแห่งความเป็นจริง ตัวละครและสถานที่ที่มีชื่อปรากฏชัดเจน ผู้อ่านผู้ฟังรู้สึกว่าเป็นเรื่องราวที่เกิดขึ้นจริงในอดีตวรรณกรรมท้องถิ่นที่มีลักษณะเป็นนิยายชีวิต เช่น ได้แก่ วรรณกรรมอีสานล้านช้างเรื่อง ชูฉุนางอ้ว

3. นิทานศาสนาพราหมณ์ของอินเดีย ได้แก่ เรื่องรามายณะ ซึ่งกวีและนักเขียนท้องถิ่นนำมาแต่งเป็นชาดก

2.4 นิทานพื้นบ้านในอำเภอสะบ้าย้อย

นิทานพื้นบ้านของอำเภอสะบ้าย้อยเป็นนิทานที่สืบทอดด้วยวิธีการเล่าต่อ ๆ กันมาจากผู้แก่ผู้เฒ่าผู้สูงหลายและสืบทอดกันมายาวนาน เป็นนิทานทางภูมิปัญญาความรู้ ความคิด การจินตนาการ เป็นเรื่องราวที่มีตัวละครแสดงพฤติกรรม ความรู้สึกนึกคิดที่เป็นวัฒนธรรมของคนในอำเภอสะบ้าย้อย มีคุณค่าทางสำนวนศัพท์ภาษาถิ่นได้ มีคุณค่าในการปลูกฝังค่านิยม ความคิด ความเชื่อ คติสอนใจของสังคมในอำเภอสะบ้าย้อยในการเล่านิทานของคนในอำเภอสะบ้าย้อยส่วนใหญ่ผู้แก่ผู้เฒ่าส่วนใหญ่จะคอยเลี้ยงดูบุตรหลานที่ยังเล็ก ๆ เพื่อให้ พ่อ แม่ ของเด็กออกไปทำไร่ ทำนา การเล่านิทานจึงเป็นวิธีที่สามารถทำให้เด็กเกิดความเพลิดเพลิน และนอนหลับโดยไม่งอแง ในการใช้นิทานพื้นบ้านเป็นสื่อในการพัฒนาการอ่านจับใจความจึงให้ประโยชน์และคุณค่ามากมายเนื่องจากนิทานเป็นมรดกที่อยู่คู่กับคนในท้องถิ่น ผู้เรียนคุ้นเคยกับศัพท์ทางภาษา การได้ยิน ได้ฟังมาตั้งแต่เด็ก ๆ และเป็นเรื่องราวที่สอดคล้องกับการดำเนินชีวิตในท้องถิ่นของผู้เรียน พร้อมทั้งเป็นเรื่องราวที่สนุกสนาน ตื่นเต้น และช่วยสร้างจินตนาการความคิดสร้างสรรค์

กล่าวโดยสรุป จากการนำนิทานในอำเภอสะบ้าย้อยมาใช้ในการฝึกการอ่านจับใจความมีความเหมาะสมเป็นอย่างยิ่งที่ช่วยพัฒนาการอ่านจับใจความให้กับเด็กในอำเภอสะบ้าย้อย เนื่องจากนิทานเป็นเรื่องราวที่อยู่ใกล้ตัวนักเรียน การใช้ศัพท์ภาษาในท้องถิ่นให้ความเพลิดเพลินสนุกสนาน ซึ่งจะช่วยสร้างจินตนาการและช่วยพัฒนาการอ่านจับใจความให้กับนักเรียนได้เป็นอย่างดี

จากการแบ่งประเภทของนิทานพื้นบ้านข้างต้นอาจสรุปได้ว่า นิทานพื้นบ้านสามารถแบ่งได้หลายประเภท ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายของลักษณะการแบ่งของผู้รวบรวมนิทาน

3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึก

เอกสารสำคัญที่ผู้สอนสร้างขึ้นเพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนให้เกิดความรู้และทักษะในด้านใดด้านหนึ่ง ที่ผู้สอนได้มุ่งหวังไว้ ซึ่งเรียกว่าแบบฝึก

3.1 ความหมายของแบบฝึก

แบบฝึก ในภาษาไทยมีชื่อเรียกแตกต่างกันออกไป เช่น แบบฝึกทักษะ แบบฝึกหัด แบบฝึกหัดฝึกทักษะ เป็นต้น ซึ่งมีผู้ให้ความหมายของแบบฝึกไว้ต่าง ๆ ดังนี้

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 (2546: 641) ได้ให้ความหมายของแบบฝึกหรือแบบฝึกหัดว่า หมายถึง แบบตัวอย่างปัญหา หรือคำสั่งที่ตั้งขึ้นเพื่อให้นักเรียนฝึกตอบ

สุนันทา สุนทรประเสริฐ (2544: 2) ได้กล่าวว่าแบบฝึกหรือแบบฝึกหัด คือสื่อการเรียนการสอนชนิดหนึ่งที่ฝึกทักษะให้กับผู้เรียน หลังจากเรียนจบเนื้อหาในช่วงหนึ่ง ๆ เพื่อฝึกฝนให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ รวมทั้งเกิดความชำนาญในเรื่องนั้น ๆ อย่างกว้างขวางมากขึ้น

วิชาการ (2544: 3) ได้ให้ความหมายของแบบฝึกไว้ว่า แบบฝึกเป็นสื่อที่มีไว้ให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติ เพื่อช่วยเสริมให้เกิดทักษะและความแตกฉานในบทเรียน แบบฝึกที่ดีควรต้องให้เหมาะสมกับวัยและความสามารถของผู้เรียน

กล่าวโดยสรุป แบบฝึกคือสื่อการเรียนการสอนที่ช่วยฝึกทักษะให้กับผู้เรียน เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ และทักษะความชำนาญ เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามความมุ่งหวัง

3.2 ประโยชน์ของแบบฝึก

นักวิชาการหลายท่านเสนอแนวคิดประโยชน์ของแบบฝึกไว้ ดังนี้

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2545: 69) ได้กล่าวถึงแนวคิดเกี่ยวกับประโยชน์ของแบบฝึกทักษะ ไว้ดังนี้

1. ทำให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนมากยิ่งขึ้น
2. ทำให้ครูทราบความเข้าใจของนักเรียนที่มีต่อบทเรียน
3. ครูได้แนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนเพื่อช่วยเหลือนักเรียนได้ดีที่สุดตามความสามารถของนักเรียน
4. ฝึกให้นักเรียนมีความเชื่อมั่นและสามารถประเมินผลงานของตนเองได้
5. ฝึกให้นักเรียนได้ทำงานด้วยตนเอง
6. ฝึกให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่องาน
7. คำนี้ถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกทักษะของตนเองโดยไม่คำนึงถึงเวลาหรือความกดดันอื่น

8. แบบฝึกช่วยเสริมให้ทักษะทางภาษาคงทน ลักษณะการฝึกจะช่วยให้เกิดผลดังกล่าว ได้แก่ ฝึกทันทีหลังจากเรียนเนื้อหา ฝึกซ้ำๆ ในเรื่องที่เรียน

เพ็ชต์ดี (Petty, 1963: 469-472 อ้างในมาตุรัส บุญลาภ 2550: 29) แบบฝึกมีประโยชน์ต่อการเรียนวิชาทักษะมาก ซึ่งได้กล่าวไว้ดังนี้

1. เป็นส่วนเพิ่มหรือเสริมหนังสือเรียนในการเรียนทักษะ เป็นอุปกรณ์การสอนที่ช่วยลดภาระของครูได้มาก เพราะแบบการฝึกเป็นสิ่งที่จัดทำขึ้นอย่างเป็นระบบระเบียบ

2. ช่วยเสริมทักษะทางการใช้ภาษา แบบฝึกเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้เด็กฝึกทักษะการใช้ภาษาได้ดีขึ้น แต่ต้องอาศัยการส่งเสริมและเอาใจใส่จากครูผู้สอนด้วย

3. ช่วยในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล เนื่องจากเด็กมีความสามารถแตกต่างกัน การให้เด็กทำแบบฝึกที่เหมาะสมกับความสามารถ จะช่วยให้เด็กประสบความสำเร็จในด้านจิตใจมากขึ้น แบบฝึกช่วยเสริมทักษะให้คงทนโดยกระทำ ดังนี้

3.1 ฝึกทันทีหลังจากเด็กได้เรียนรู้เรื่องนั้น

3.2 ฝึกซ้ำหลาย ๆ ครั้ง

3.3 เน้นเฉพาะเรื่องที่ต้องการฝึก

3.4 แบบฝึกที่ใช้เป็นเครื่องมือวัดผลการเรียนรู้หลังจากบทเรียนในแต่ละครั้ง

3.5 แบบฝึกจัดทำขึ้นเป็นรูปเล่ม เด็กสามารถเก็บรักษาไว้เพื่อเป็นแนวทางและทบทวนด้วยตนเองต่อไป

3.6 การให้เด็กทำแบบฝึกช่วยให้ครูมองเห็นจุดเด่น หรือปัญหาต่าง ๆ ของเด็กได้ชัดเจน ซึ่งจะช่วยให้ครูดำเนินการแก้ไขปัญหานั้น ๆ ได้ทันเวลาที่

3.7 แบบฝึกที่จัดทำขึ้นนอกเหนือจากที่มีในหนังสือเรียน จะช่วยให้เด็กฝึกฝนได้อย่างเต็มที่

3.8 แบบฝึกที่จัดพิมพ์ไว้เรียบร้อยแล้ว จะช่วยให้ครูประหยัดทั้งแรงงานและเวลา ในการที่จะต้องเตรียมสร้างแบบฝึกอยู่เสมอ ในด้านผู้เรียนก็ไม่ต้องเสียเวลาลอกแบบฝึกจากตำราเรียน ทำให้โอกาสฝึกฝนทักษะต่าง ๆ ได้มากขึ้น

3.9 แบบฝึกช่วยประหยัดค่าใช้จ่าย เพราะการจัดพิมพ์ขึ้นเป็นรูปเล่มแน่นอน ย่อมลงทุนต่ำกว่าที่จะพิมพ์ลงกระดาษไขทุกครั้ง และนักเรียนสามารถบันทึกและมองเห็นความก้าวหน้าของตนเอง ได้อย่างมีระบบระเบียบ

ฉวีวรรณ กินาวงศ์ (2542: 2) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของแบบฝึก

1. ช่วยให้ผู้สอนถ่ายทอดเนื้อหาวิชาที่สลับซับซ้อน และมีลักษณะเป็นนามธรรมได้ดี

2. เพื่อเร้าความสนใจของผู้เรียนให้สนใจ และส่งเสริมประสบการณ์ของผู้เรียนให้กว้างยิ่งขึ้น

3. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียน แสดงความคิดเห็น ฝึกการตัดสินใจ แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง และมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม

4. ช่วยให้ผู้สอน มีความมั่นใจในการสอน เพราะแบบฝึกผลิตไว้เป็นหมวดหมู่ สามารถหยิบไปใช้ได้ทันที

5. ช่วยให้ผู้เรียนมีความคิดรวบยอด หรือมโนคติอย่างเดียวกัน
6. เพื่อช่วยส่งเสริมการคิดและการแก้ปัญหาในการเรียนได้
7. เพื่อช่วยให้ผู้เรียนที่เรียนช้า เรียนได้เร็วขึ้น
8. เพื่อช่วยเปลี่ยนเจตคติในการเรียนได้

ประโยชน์ของแบบฝึกช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถได้เต็มศักยภาพ ช่วยแก้ปัญหาด้านความแตกต่างระหว่างบุคคล ช่วยสร้างความสนใจและช่วยแก้ปัญหาผู้เรียนที่เรียนช้าได้พัฒนาเร็วขึ้น

3.3 หลักในการสร้างแบบฝึก

ในการสร้างแบบฝึกนั้น มีนักการศึกษาหลายท่านเสนอแนะไว้ ดังนี้
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2545: 145–146) ได้เสนอขั้นตอนการสร้างแบบฝึกไว้ดังนี้

1. ศึกษาปัญหาและความต้องการ โดยศึกษาจากการผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หากเป็นไปได้ควรศึกษาความต่อเนื่องของปัญหาในทุกระดับชั้น
2. วิเคราะห์เนื้อหาหรือทักษะที่เป็นปัญหาออกเป็นเนื้อหา หรือทักษะย่อยๆ เพื่อใช้ในการสร้างแบบทดสอบและแบบฝึกหัด
3. พิจารณาวัตถุประสงค์ รูปแบบ และขั้นตอนในการใช้แบบฝึก เช่น จะนำแบบฝึก ไปใช้อย่างไร แต่ละชุดประกอบด้วยอะไรบ้าง
4. สร้างแบบทดสอบต่างๆ ซึ่งอาจเป็นแบบทดสอบเชิงสำรวจแบบทดสอบเชิงวินิจฉัย ข้อบกพร่อง แบบทดสอบความก้าวหน้าเฉพาะเรื่องเฉพาะตอน แบบทดสอบที่สร้างจะต้องมีความสอดคล้องกับเนื้อหาหรือทักษะที่วิเคราะห์ไว้ในขั้นตอนที่ 2
5. การสร้างบัตรฝึกหัด เพื่อใช้พัฒนาทักษะย่อยแต่ละทักษะ ในแต่ละบัตร จะมีคำถามให้นักเรียนตอบ การกำหนดรูปแบบ ขนาดของบัตร พิจารณาตามความเหมาะสม
6. สร้างบัตรอ้างอิง เพื่อใช้อธิบายคำตอบ หรือแนวทางการตอบแต่ละเรื่อง การสร้างบัตรอ้างอิงนี้อาจทำเพิ่มเติมเมื่อนำบัตรแบบฝึกหัดไปทดลองแล้ว
7. สร้างแบบบันทึกความก้าวหน้า เพื่อใช้บันทึกผลการทดสอบหรือผลการเรียน โดยทำเป็นตอนเป็นเรื่อง เพื่อให้เห็นความก้าวหน้าเป็นระยะๆ สอดคล้องกับแบบทดสอบความก้าวหน้า
8. นำแบบทดสอบไปทดลองใช้ เพื่อหาข้อบกพร่อง หรือหาคุณภาพของแบบฝึก และคุณภาพของแบบทดสอบ
9. ปรับปรุงแก้ไขตามข้อบกพร่อง

10. รวบรวมเป็นชุด จัดทำคำชี้แจง คู่มือการใช้ สารบัญ เพื่อใช้ประโยชน์ต่อไป
 วิลลิตันน์ สุนทรโรจน์ (2545, อ้างใน Butts, 1974: 85) ให้หลักในการสร้างแบบฝึก
 ไว้ดังนี้

1. ก่อนสร้างแบบฝึกต้องกำหนดโครงร่างไว้คร่าวๆว่าจะสร้างแบบฝึกเกี่ยวกับ
 เรื่องอะไร มีวัตถุประสงค์อย่างไร
2. ศึกษางานด้านวิทยาศาสตร์และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะทำ
3. เขียนวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมและเนื้อหาให้สอดคล้องกัน
4. แจกแจงวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมออกเป็นกิจกรรมย่อยๆ ทั้งนี้ต้องคำนึงถึง
 ความสามารถ ความเหมาะสมของผู้เรียน
5. กำหนดอุปกรณ์ที่จะใช้ในกิจกรรมแต่ละตอนให้เหมาะสมกับแบบฝึก
6. กำหนดเวลาที่ใช้ในแบบฝึกแต่ละตอนให้เหมาะสม
7. ประเมินผล จะประเมินผลก่อนหรือหลังเรียนก็ได้

กรรณิการ์ พวงเกษม (2540: 8-9) กล่าวถึง ลักษณะแบบฝึกที่ดีว่า ควรมีความ
 ชัดเจนทั้งคำสั่งและวิธีทำ ควรมีความหมายต่อผู้เรียนและตรงจุดมุ่งหมายของการฝึกภาษา และ
 ภาษาที่ใช้มีความเหมาะสมกับวัยและพื้นฐานความรู้ของนักเรียน ควรแยกเป็นเรื่อง ๆ ควรมีทั้งการ
 กำหนดให้ตอบและตอบโดยเสรี ควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนศึกษาด้วยตนเอง มีผลตอบสนองความ
 แตกต่างระหว่างบุคคล ควรสร้างความสนใจ ควรเป็นแบบฝึกที่ครูสร้างให้นักเรียนได้ฝึกหัด

สรุปว่า หลักในการสร้างแบบการฝึก จำเป็นจะต้องคำนึงถึงองค์ประกอบต่าง ๆ
 คือต้องมีจุดประสงค์ในการสร้างแบบฝึก มีเนื้อหาครอบคลุมตามจุดประสงค์และเหมาะสมกับวัย
 ของนักเรียน เรียงลำดับจากง่ายไปหายาก แบบฝึกต้องมีหลาย ๆ รูปแบบ มีคำชี้แจงง่าย ๆ สั้น ๆ
 ที่สำคัญต้องสร้างความสนใจ และดึงดูดใจของนักเรียนด้วย

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

มีผู้วิจัยหลายท่านที่ได้นำนิทานพื้นบ้านมาเป็นสื่อในการพัฒนาการอ่านจับใจความใน
 ที่นี้ผู้ศึกษาได้ยกตัวอย่างผู้วิจัยที่ใช้นิทานพื้นบ้านมาเป็นสื่อในการพัฒนาการอ่านจับใจความและมี
 ผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความสูงขึ้น

ชวนทอง วัชรอาสน์ (2542: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง “การพัฒนาการอ่านจับใจความ
 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนโพธิ์นิมิตวิทยาคม โดยใช้นิทานท้องถิ่น อำเภอบาง
 แกร์ด จังหวัดนนทบุรี” กลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 84 คน แบ่งเป็นกลุ่ม

ทดลอง และกลุ่มควบคุมกลุ่มละ 42 คน ผลการวิจัยพบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนการอ่านจับใจความ หลังเรียนระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เสาวภา กาญจนะ (2545: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง “การศึกษาเปรียบเทียบเจตคติและความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนพูดสองภาษาที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้นิทานพื้นบ้านกับบทอ่านทั่วไปในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเวียง จังหวัดนราธิวาส” กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านเวียง จังหวัดนราธิวาส จำนวน 30 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้นิทานพื้นบ้านกับนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้บทอ่านทั่วไปมีความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้นิทานพื้นบ้านมีความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านด้วยบทอ่านทั่วไป

สุกัญญา วันชนะ (2553: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง “การพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาไทย โดยใช้หนังสือนิทานชาดกคำกลอน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนกาศเมฆ อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง” กลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนกาศเมฆ อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง จำนวน 15 คน ผลการวิจัยพบว่า (1) นักเรียนที่เรียนโดยใช้หนังสือนิทานชาดกคำกลอน มีความสามารถในการอ่านจับใจความเฉลี่ยร้อยละ 78.89 สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 ที่กำหนด (2) นักเรียนมีอัตราพัฒนาการในการอ่านจับใจความระหว่างเรียนเพิ่มขึ้นเท่ากับ 0.47 คะแนนต่อครั้ง จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน (3) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้หนังสือนิทานชาดกคำกลอน อยู่ในระดับ มากที่สุด

กณวิทย์ สันติกุล (2542: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง “ผลของการใช้นิทานอิงปรัชญาจากหนังสืออ่านสำหรับเด็กที่มีต่อมโนทัศน์ทางคุณธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6” โรงเรียนวัดสองพี่น้อง จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 40 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมกลุ่มละ 20 คน กลุ่มที่เรียนโดยใช้นิทานอิงปรัชญาจากหนังสืออ่านสำหรับเด็กประกอบการสอนคุณธรรม มีคุณธรรมสูงกว่ากลุ่มที่เรียนคุณธรรมตามแผนการสอนปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สุวาริ ณ พัทลุง (2551: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง “การใช้หนังสืออ่านประกอบการสอนชุดนิทานส่งเสริมคุณธรรม 8 ประการ ที่มีผลต่อความเข้าใจในการอ่าน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนประชาอุทิศ บ้านโคกม่วง อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี ปีการศึกษา 2551 จำนวนนักเรียน 33 คน พบว่านักเรียนมีความเข้าใจในการอ่านหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

กล่าวโดยสรุป การใช้นิทานพื้นบ้านเป็นสื่อในการพัฒนาการอ่านจับใจความ สามารถพัฒนาการอ่านจับใจความของผู้เรียนได้ ทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

4.1 งานวิจัยในต่างประเทศที่ใช้นิทานในการเรียนการสอนอ่าน

งานวิจัยเชิงทดลองในต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะการอ่าน ได้มีผู้ทำวิจัยไว้ดังนี้

อีเลน เอ็ม คอนราด (Elaine M. Konrad, 1989) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาทักษะการคิดด้วยนิทานพื้นบ้านที่จากวัฒนธรรมต่างๆ กัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ของการใช้นิทานพื้นบ้านและเทพนิยาย ที่มาจากวัฒนธรรมต่างๆ ในการส่งเสริมการพัฒนาทักษะการคิด และสนับสนุนการคิดระดับสูง 3 ชั้นของบลูม นอกจากนี้ยังพิจารณาถึงความเหมาะสมและคุณค่าของการใช้นิทานพื้นบ้านในชั้นเรียนในสังคมที่มีหลายวัฒนธรรม การทดลองทำเป็นเวลา 6 สัปดาห์ ในชั้นเรียนระดับ 3 และการใช้กรอบคำถามตามลำดับชั้นการเรียนรู้ของบลูม การทดลองประกอบด้วยการให้นักเรียนฟังนิทานแต่ละเรื่อง จากนั้นจึงเปิดอภิปรายโดยการใช้คำถาม 6 ระดับของบลูม เมื่ออภิปรายจบแล้วจึงให้นักเรียนเขียนหรือวาดรูปเพื่อตอบคำถามประเภทวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการประเมินค่า ผลการวิจัยพบว่า การบูรณาการทักษะการคิดด้วยนิทานพื้นบ้านและนิทานเทพนิยายต่างๆ มีประโยชน์ต่อการสอนนักเรียนระดับ 3 ในการที่จะปรับปรุงทักษะการคิด รวมทั้งการฟัง การอ่านและการเขียน ความสำเร็จในการศึกษาครั้งนี้คือ นักเรียน ครู ผู้ปกครอง เห็นด้วยกับประโยชน์ที่ได้รับ และจากการสังเกตของครูและผู้ปกครองพบว่า นักเรียนให้ความร่วมมืออย่างดียิ่ง ทั้งในและนอกห้องเรียน และมีการวางแผนที่จะดำเนิน โครงการนี้ซ้ำอีก โดยการปรับปรุงให้ดีขึ้น เพื่อใช้กับนักเรียนระดับ 3 ในปีการศึกษาต่อไป

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าวข้างต้นแสดงให้เห็นว่า มีนักการศึกษาที่สนใจนำนิทานพื้นบ้าน มาปรับปรุงและนำมาสื่อในการเรียนการสอนระดับต่างๆ เพื่อช่วยให้นักเรียนมีความก้าวหน้าและสนใจในการเรียนยิ่งขึ้น ซึ่งผลที่ได้จากการวิจัยพบว่า นิทานพื้นบ้านทำให้นักเรียนสามารถพัฒนาทักษะการอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ

จากงานวิจัยดังกล่าวทั้งในประเทศและต่างประเทศพบว่า งานวิจัยในต่างประเทศศึกษานำนิทานพื้นเมืองมาใช้ในการพัฒนาการอ่าน ถึงแม้ผลการวิจัยจะปรากฏผลสัมฤทธิ์ไม่แตกต่างกันนัก แต่มีความก้าวหน้าในการอ่าน ส่วนงานวิจัยในประเทศได้ศึกษาเกี่ยวกับการนำนิทานพื้นบ้านประเภทต่าง ๆ มาพัฒนาการอ่านและการฟังของนักเรียนในระดับต่าง ๆ ซึ่งสามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้มุ่งศึกษาความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านจับใจความ โดยใช้นิทานพื้นบ้าน ในโรงเรียนบ้านโคกตก ตำบลทุ่งพอ อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าตามลำดับขั้นตอนต่อไปนี้

1. ประชากรของการวิจัย
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรได้แก่นักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านโคกตก อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา ได้มาโดยการใช้นักเรียนทั้งกลุ่ม

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 19 คนที่กำลังเรียนอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 ในโรงเรียนบ้านโคกตก อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- 2.1 แบบฝึกการอ่านจับใจความ 10 ชุด
- 2.2 แผนการจัดการเรียนรู้ (ตัวอย่างในภาคผนวก ง)
- 2.3 แบบทดสอบการอ่านจับใจความ มีจำนวน 2 ชุด เป็นแบบทดสอบก่อนเรียน และแบบทดสอบหลังเรียน มีเนื้อหาสาระการอ่านของนิทานในอำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา มีนิทานชุดละ 3 เรื่อง มีข้อทดสอบแบบปรนัยเรื่องละ 10 ข้อ รวมข้อทดสอบการอ่านจับใจความก่อนเรียน

และหลังเรียน ชุดละ 30 ข้อ ใช้เวลาทดสอบ ชุดละ 1 ชั่วโมง (ตัวอย่างแบบทดสอบอยู่ในภาคผนวก ข)

3. การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

3.1 แบบฝึกการอ่านจับใจความ

3.1.1 ศึกษาหลักสูตร ขอบข่ายของเนื้อหา มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ในการสอนอ่านกลุ่มทักษะภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามหลักสูตรแกนกลาง พุทธศักราช 2551 ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการพิจารณาคัดเลือกนิทานพื้นบ้านให้สอดคล้องกับหลักสูตรดังกล่าว

3.1.2 ศึกษาทฤษฎีการเรียนรู้ (Learning Theory) ของธอร์น ไคค์ (Thomdike, 1913: 344 อ้างใน สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ 2554: 2-7) แนวคิด แลปปี้และฟlood (Lapp and Flood, 1986: 87-92 อ้างใน สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ 2554: 5-25) ที่ได้ปรับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ของบลูม ผู้การอ่านจับใจความ 3 ระดับ คือ

- 1) ระดับตามตัวอักษร คือ ขึ้นจำ ขึ้นเข้าใจ
- 2) ระดับลงความเห็น คือ ขึ้นนำไปใช้ ขึ้นวิเคราะห์
- 3) ระดับคิดวิจารณ์ญาณ คือ ขึ้นสังเคราะห์ ขึ้นประเมินค่า

3.1.3 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิทานที่นำมาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนอ่านจับใจความ

3.1.4 ศึกษารายละเอียดและคัดเลือกนิทานพื้นบ้านจากการเล่าของชาวบ้านในอำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา โดยพิจารณาถึงความยากง่าย สำนวนอยู่ในระดับเดียวกับระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

3.1.5 นำนิทานพื้นบ้านที่คัดเลือกแล้วมาตรวจหาค่า IOC ความตรงตามเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญ ในด้านการวัดผล 1 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญทางด้านภาษาไทย 2 ท่าน จากนั้นมาคัดเลือกแบบทดสอบอ่านจับใจความก่อนเรียนและแบบทดสอบอ่านจับใจความหลังเรียน ให้มีลักษณะเรื่องราวในลักษณะเดียวกัน แบบทดสอบอ่านจับใจความก่อนเรียน 3 เรื่อง แบบทดสอบอ่านจับใจความหลังเรียน 3 เรื่อง นิทานที่ใช้ในการฝึกจำนวน 10 เรื่อง

ตารางที่ 3.1 รายชื่อนิทานแบบทดสอบอ่านจับใจความก่อนเรียน แบบฝึก แบบทดสอบการอ่าน
จับใจความหลังเรียน

ที่	นิทาน	
1	นายอ้ายไม่ตาย	ทดสอบก่อนเรียน
2	พญาครุฑกับสุลัยมาน	
3	แม่กับเมีย	
4	นกกระจาบกับมูฮัลัง	แบบฝึก
5	ไอ้หวังเข้าใจผิด	
6	เปาะเนกับเมาะเน	
7	จับได้ว่าโกหก	
8	ปลาบู่	
9	ทำตามพ่อสั่ง	
10	ปัญญามนุษย์	
11	เจ้าขี้ตูด	
12	อ้ายเกลอเขากับอ้ายเกลอเด	
13	ตาดื่อกับยายดัน	
14	ไอ้หนุ่มขี้เกียจ	ทดสอบหลังเรียน
15	แม่ไชนกป่า	
16	เด็กสาวยากจน	

จากการคัดเลือกนิทานในแบบทดสอบอ่านจับใจความก่อนเรียน และแบบทดสอบอ่านจับใจความหลังเรียนสอดคล้องกันในลักษณะแนวทางเดียวกัน คือในแบบทดสอบอ่านจับใจความก่อนเรียน เรื่องนายอ้ายไม่ตาย และแบบทดสอบอ่านจับใจความหลังเรียน เรื่องไอ้หนุ่มขี้เกียจ นิทานเป็นลักษณะเรื่องราวพฤติกรรมของคน ในแบบทดสอบอ่านจับใจความก่อนเรียน เรื่องพญาครุฑกับสุลัยมาน และแบบทดสอบอ่านจับใจความหลังเรียน เรื่องแม่ไชนกป่า นิทานเป็นลักษณะเรื่องราว ของคนที่เกี่ยวข้องกับสัตว์ ในแบบทดสอบอ่านจับใจความก่อนเรียน เรื่องแม่กับเมีย และแบบทดสอบอ่านจับใจความหลังเรียน เรื่องเด็กสาวยากจน นิทานเป็นลักษณะเรื่องราวในครอบครัว

3.2 แผนจัดการเรียนรู้

3.2.1 ศึกษาความมุ่งหมาย เนื้อหา มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด การเรียนรู้กลุ่ม
ทักษะภาษาไทย ในหลักสูตรแกนกลาง พุทธศักราช 2551 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

3.2.2 ศึกษาทฤษฎีการเรียนรู้ (Learning Theory) ของธอร์นไคค์ (Thomdike, 1913: 344 อ้างใน สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ 2554: 2-7) แนวคิด แลปปี้และฟลัด (Lapp and Flood, 1986: 87-92 อ้างใน สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ 2554: 5-25) เอกสารเกี่ยวกับการเขียนแผนจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสาระ มาตรฐานและตัวชี้วัดการเรียนรู้ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อกำหนดเนื้อหา จุดประสงค์ ทักษะกระบวนการ และเจตคติ

3.2.3 สร้างแผนจัดการเรียนรู้ โดยใช้นิทานพื้นบ้านเป็นสื่อการสอนอ่านจับใจความของนักเรียนโรงเรียนบ้านโคกตก ตำบลทุ่งพอ อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา ในการเขียนแผนจัดการเรียนรู้ โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งประกอบด้วย ผลลัพธ์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ และการวัดประเมินผล

3.2.4 ผู้วิจัยนำแผนจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัย แก่ไขปรับปรุง จากนั้นก็นำเสนอให้ อาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัย ตรวจสอบความถูกต้องและสอดคล้องอีกครั้ง

3.2.5 นำแผนจัดการเรียนรู้ไปให้ ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงในเนื้อหา ทักษะขบวนการและความเหมาะสม ได้ค่า IOC = .96

3.2.6 นำแผนจัดการเรียนรู้ไปทดลองสอนกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนลำไพลสานติวิทย์ ตำบลลำไพล อำเภอเทพา จังหวัดสงขลา ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 55 คน

3.2.7 นำแผนจัดการเรียนรู้ไปใช้กับกลุ่มทดลอง

จากการนำแผนจัดการเรียนรู้ไปใช้กับกลุ่มทดลอง โดยการสุ่มแผนการจัดการเรียนรู้ 3 แผน จากแผนการจัดการเรียนรู้ 10 แผน ได้แผนจัดการเรียนรู้ ที่ 3 นิทานเรื่องเปาะเนกับเมาะเน แผนจัดการเรียนรู้ ที่ 5 นิทานเรื่องปลาบู่ แผนจัดการเรียนรู้ ที่ 10 นิทานเรื่องตาดักกับยายตัน ผลปรากฏว่าในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และเวลาที่ใช้ในการเรียนรู้เป็นไปอย่างดี นักเรียนสามารถทำกิจกรรมในแบบฝึกได้โดยครูชี้แนะ อธิบาย และสามารถทำแบบทดสอบอ่านจับใจความหลังเรียนได้

3.3 แบบทดสอบการอ่านจับใจความก่อนและแบบทดสอบการอ่านจับใจความหลังเรียน

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพแบบทดสอบการอ่านจับใจความก่อนเรียนและแบบทดสอบการอ่านจับใจความหลังเรียน ตามลำดับขั้น ดังนี้

3.3.1 สร้างแบบทดสอบการอ่านจับใจความจากการอ่านเรื่องราวนิทานที่ได้จากการเล่าของชาวบ้านในอำเภอสะบ้าย้อย มาสร้างแบบทดสอบ โดยแบบทดสอบเป็นปรนัย 4 ตัวเลือก เรื่องละ 10 ข้อ จำนวน 16 เรื่อง 160

3.3.2 นำแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านจับใจความ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เสนอให้ อาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัย นำมาแก้ไขปรับปรุง เสนออีกครั้งเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง

3.3.3 นำเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบพิจารณาถึงรูปแบบการใช้ภาษา ความเที่ยงตรงในเนื้อหา โดยพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหาสาระและจุดประสงค์การเรียนรู้ ทั้งนี้ข้อคำถามที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ 3 ท่านมีความเห็นด้วยจึงจะนำไปใช้ได้

3.3.4 ทำการคัดเลือกข้อสอบตามที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ โดยคัดเอาข้อสอบที่มีค่าความเที่ยงตรงตามเนื้อหา ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ซึ่งผลที่ได้จากการประเมิน ค่า IOC = .96

3.3.5 คัดเลือกแบบทดสอบการอ่านจับใจความก่อนเรียน และแบบทดสอบการอ่านจับใจความหลังเรียนให้มีความสอดคล้องกันทั้งสองชุด จากแบบทดสอบ ในนิทาน 16 เรื่อง

3.3.6 นำแบบทดสอบวัดการอ่านจับใจความก่อนเรียนและแบบทดสอบการอ่านจับใจความหลังเรียนไปทดลองสอบกับนักเรียน จำนวน 55 คน ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนลำไพลสานติวิทย์ ตำบลลำไพล อำเภอกงเทพา จังหวัดสงขลา ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง

3.3.7 นำผลการทดลองไปตรวจให้คะแนนเป็นรายข้อ ตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิดให้ 0 คะแนน จากนั้นนำข้อสอบมาวิเคราะห์รายข้อ โดยใช้เทคนิค 25% เพื่อหาค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง .20 - .80 และค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ .20 ขึ้นไป ได้ข้อสอบอ่านจับใจความก่อนเรียนจำนวน 30 ข้อ มีค่าระดับความยากง่าย (p) ระหว่าง .25 - .80 และค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง .04 - 1 ถือว่าข้อสอบใช้ได้ ได้ข้อสอบอ่านจับใจความหลังเรียนจำนวน 30 ข้อ มีค่าระดับความยากง่าย (p) ระหว่าง .20 - .63 และค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง .08 - .87 ถือว่าข้อสอบใช้ได้ (ดังแสดงในภาคผนวก ข)

3.3.8 นำแบบทดสอบวัดการอ่านจับใจความที่ผ่านการวิเคราะห์รายข้อ มาหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตร KR - 20 ของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ 2536: 179 - 188) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่น แบบทดสอบอ่านจับใจความก่อนเรียน .93 แบบทดสอบอ่านจับใจความหลังเรียน .82

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ทดสอบก่อนเรียน โดยใช้แบบทดสอบวัดการอ่านจับใจความ ด้วยนิทาน 3 เรื่อง ข้อทดสอบ 30 ข้อ บันทึกเก็บคะแนน

4.2 ดำเนินขั้นตอนการสอนตามแผนจัดการเรียนรู้ 10 แผน แผนละ 1 ชั่วโมง สัปดาห์ละ 3 คาบ เป็นเวลา 10 วัน

4.3 ทดสอบหลังเรียน โดยใช้แบบทดสอบวัดการอ่านจับใจความ ด้วยนิทาน 3 เรื่อง ข้อทดสอบ 30 ข้อ ที่ไม่ซ้ำกับแบบทดสอบก่อนเรียน บันทึกเก็บคะแนน

4.4 เก็บรวบรวมข้อมูลแล้ว นำข้อมูลไปวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์

5. การวิจัยวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

5.1 สถิติที่ใช้ในการทดสอบ

- 5.1.1 ค่าความตรงเชิงเนื้อหา (IOC)
- 5.1.2 ค่าความยากง่ายของข้อสอบ
- 5.1.3 ค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบ
- 5.1.4 ค่าความเที่ยงของแบบทดสอบทั้งฉบับ

5.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ทั้งฉบับ ข้อมูลผลการทดลอง

- 5.2.1 ค่าเฉลี่ย
- 5.2.2 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
- 5.2.3 การทดสอบ ค่า T - test
- 5.2.4 สถิติที่ใช้ในการหาค่าพัฒนาการของการอ่านจับใจความ
- 5.2.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ผลการอ่านเมื่อเทียบกับเกณฑ์

5.3 เกณฑ์การผ่าน

- 80 – 100 ดีมาก
- 70 – 79 ดี
- 60 – 69 ผ่าน
- ต่ำกว่า 59 ปรับปรุง

5.4 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

5.4.1 การหาดัชนีความสอดคล้อง ระหว่างความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับข้อคำตอบ โดยใช้สูตรคำนวณ ดังนี้ (ล้วนสายยศ และ อังคณา สายยศ 2539: 249 อ้างอิงจาก Rowinelli and Hambleton, 1977)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับคำตอบ

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

5.4.2 การหาค่าความยาก (P) ของแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านวิเคราะห์ข้อสอบเป็นรายข้อ (Item Analysis) ใช้เทคนิค 25% ของจุงเตพาน (เยาวตี วิบูลย์ศรี 2540: 152)

$$P = \frac{R}{N}$$

P แทน ค่าความยาก

R แทน จำนวนคนตอบถูก

N แทน จำนวนคน

5.4.3 การหาค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบรายข้อ โดยใช้สูตร (เยาวตี วิบูลย์ศรี 2540: 153) ดังนี้

$$r = \frac{R_H - R_L}{N}$$

เมื่อ r แทน อำนาจจำแนก

R_H แทน จำนวนกลุ่มสูงที่ตอบถูก

R_L แทน จำนวนกลุ่มต่ำที่ตอบถูก

N แทน จำนวนคนในกลุ่มสูง หรือกลุ่มต่ำ

5.4.4 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ โดยใช้สูตร ดังนี้ (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ 2536: 168)

$$r_{tt} = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum pq}{S_t^2} \right\}$$

r_{tt}	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
n	แทน	จำนวนข้อสอบในแบบทดสอบ
p	แทน	สัดส่วนของผู้ตอบถูกในแต่ละข้อ
q	แทน	สัดส่วนของผู้ตอบผิด $1 - p$
S^2_t	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนทั้งหมด

5.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้

5.5.1 การหาค่าเฉลี่ย (Mean) ของคะแนน โดยใช้สูตรการคำนวณ ดังนี้ (ส่วน
สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538: 73)

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{N}$$

\bar{x}	แทน	คะแนนเฉลี่ย
$\sum x$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของคะแนน
N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

5.5.2 การหาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้สูตรการคำนวณ ดังนี้
(ส่วน สายยศ และอังคณา สายยศ 2538: 79)

$$S.D = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

$S.D$	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
$\sum x^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
$(\sum x)^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

5.6 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน

เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยที่ได้จากการทำแบบทดสอบก่อนและหลังเรียนภายในกลุ่มเดียวกัน โดยใช้ t-test แบบ Dependent (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ 2536: 87) ดังนี้

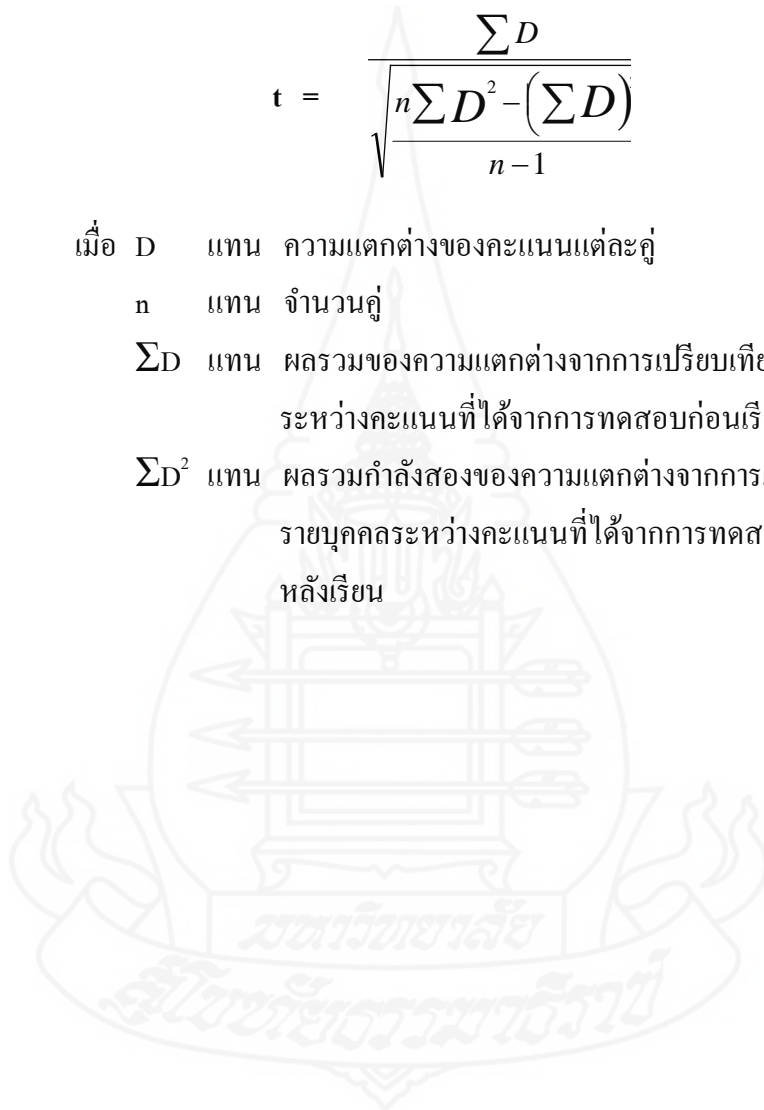
$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n \sum D^2 - (\sum D)^2}{n-1}}}$$

เมื่อ D แทน ความแตกต่างของคะแนนแต่ละคู่

n แทน จำนวนคู่

$\sum D$ แทน ผลรวมของความแตกต่างจากการเปรียบเทียบกันเป็นรายบุคคลระหว่างคะแนนที่ได้จากการทดสอบก่อนเรียนกับหลังเรียน

$\sum D^2$ แทน ผลรวมกำลังสองของความแตกต่างจากการเปรียบเทียบกันเป็นรายบุคคลระหว่างคะแนนที่ได้จากการทดสอบก่อนเรียนกับหลังเรียน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาพัฒนาการในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนอ่านจับใจความ ซึ่งผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การเปรียบเทียบคะแนนแบบฝึกอ่านจับใจความก่อนและหลังเรียน

ผลการเปรียบเทียบคะแนนการฝึกการอ่านจับใจความก่อนและหลังเรียนของนักเรียนปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.1 การวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความก่อนและหลังการสอนค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

การประเมินผล	\bar{X}	S.D.	t
ก่อนเรียน	9	2.24	23.68**
หลังเรียน	24.21	1.72	

**P< .01

จากตารางที่ 4.1 พบว่าหลังเรียนนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบคะแนนแบบฝึกอ่านจับใจความแต่ละแบบฝึกของนักเรียน

ตารางที่ 4.2 เปรียบเทียบคะแนนค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักเรียนที่ได้จากการทำแบบฝึกอ่านจับใจความ จากนิทาน 10 เรื่อง

นิทาน	\bar{X}	S.D
1. นกกระจาบกับมูฮัมมัด	4.84	0.83
2. ไอ้หวังเข้าใจผิด	4.94	0.97
3. เปาะเนกับเมาะเน	5.10	0.80
4. จับได้ว่าโกหก	5.36	0.76
5. ปลาบู่	5.94	0.91
6. ทำตามพ่อสั่ง	6.10	0.73
7. ปัญญาามนุษย์	7.15	1.01
8. เจ้าขี้ตุ๊ก	7.05	0.97
9. อ้ายเกลอเขากับอ้ายเกลอเล	7.84	1.11
10. ตาดีกับยายดั้น	8.42	0.83

จากตารางที่ 4.2 พบว่าแบบฝึกการอ่านจับใจความที่นักเรียนมีคะแนนมากที่สุดได้แก่แบบฝึกที่ 10 เรื่องตาดีกับยายดั้น ($\bar{X} = 8.42$) รองลงมาได้แก่แบบฝึกที่ 9 เรื่องอ่านเกลอเขากับอ้ายเกลอเล ($\bar{X} = 7.84$) และรองลงมาอีกได้แก่แบบฝึกที่ 7 เรื่องปัญญาามนุษย์ ($\bar{X} = 7.15$) ส่วนแบบฝึกที่นักเรียนได้คะแนนน้อยที่สุดได้แก่แบบฝึกที่ 1 เรื่องนกกระจาบกับมูฮัมมัด ($\bar{X} = 4.84$) รองลงมาได้แก่แบบฝึกที่ 2 เรื่องไอ้หวังเข้าใจผิด ($\bar{X} = 4.94$) และรองลงมาอีกได้แก่แบบฝึกที่ 3 เรื่องเปาะเนกับเมาะเน ($\bar{X} = 5.10$)

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบคะแนนของนักเรียนแต่ละคนโดยเทียบกับเกณฑ์

ตารางที่ 4.3 เปรียบเทียบอัตราการตอบของแบบฝึก

แบบฝึก	ดีมาก	ดี	ผ่าน	ปรับปรุง
1	0	1	2	16
2	0	2	2	15
3	0	1	4	14
4	0	1	7	11
5	1	3	10	5
6	0	6	9	4
7	6	8	5	0
8	5	8	6	0
9	12	5	2	0
10	17	2	0	0

จากตารางที่ 3.4 พบว่าคะแนนของนักเรียนในการทำแบบฝึกการอ่านจับใจความทั้ง 10 เรื่อง ในแบบฝึกเรื่องที่ 1-4 มีจำนวนนักเรียนที่ได้คะแนนอยู่ในเกณฑ์ปรับปรุงถึง 16 คน 15 คน 14 คน และ 11 คนตามลำดับ ส่วนในแบบฝึกที่ 5-6 มีจำนวนนักเรียนที่ได้คะแนนอยู่ในเกณฑ์ปรับปรุงลดลงเป็น 5 และ 4 ตามลำดับ และในแบบฝึกที่ 7-10 พบว่าไม่มีนักเรียนที่ได้คะแนนอยู่ในเกณฑ์ปรับปรุงเลย ในขณะที่เดียวกันมีจำนวนนักเรียนที่มีคะแนนอยู่ในเกณฑ์ดีมากเพิ่มขึ้นในแบบฝึกที่ 9 จำนวน 12 คน และแบบฝึกที่ 10 จำนวน 17 คน

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาพัฒนาการในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนอ่านจับใจความ โดยมีเนื้อหาสาระสำคัญที่ผู้วิจัยขอสรุปผลดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1.1 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านโคกตก โดยใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความ ด้วยนิทานพื้นบ้านของอำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา

1.2 ศึกษาพัฒนาการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านโคกตกอำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา

2. สมมติฐานการศึกษา

2.1 ผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความของนักเรียนหลังการสอนโดยใช้นิทานพื้นบ้านสูงกว่าก่อนใช้นิทานพื้นบ้าน

3. ขอบเขตของการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้มีขอบเขตของการศึกษาดังต่อไปนี้

3.1 ประชากร

ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านโคกตก อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา

3.2 ระยะเวลาในการวิจัย

ปีการศึกษา 2555 ใช้เวลาในการสอน แผนการสอนแผนละ 1 ชั่วโมง จำนวน 10 แผน สอนวันละ 1 แผน สอนสัปดาห์ละ 3 วัน ใช้เวลาในการสอน 4 สัปดาห์

3.3 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

3.3.1 *ตัวแปรอิสระหรือตัวแปรต้น* ได้แก่ การสอนอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้แบบฝึกอ่านจับใจความ

3.3.2 *ตัวแปรตาม* ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความของนักเรียน

4. วิธีดำเนินการศึกษา

4.1 ทดสอบก่อนเรียน โดยใช้แบบทดสอบวัดการอ่านจับใจความ ด้วยนิทาน 3 เรื่อง ข้อทดสอบ 30 ข้อ บันทึกเก็บคะแนน

4.2 ดำเนินขั้นตอนการสอนตามแผนจัดการเรียนรู้ 10 แผน แผนละ 1 ชั่วโมง สัปดาห์ละ 3 คาบ เป็นเวลา 10 วัน

4.3 ทดสอบหลังเรียน โดยใช้แบบทดสอบวัดการอ่านจับใจความ ด้วยนิทาน 3 เรื่อง ข้อทดสอบ 30 ข้อ ที่ไม่ซ้ำกับแบบทดสอบก่อนเรียน บันทึกเก็บคะแนน

4.4 เก็บรวบรวมข้อมูลแล้วนำไปวิเคราะห์โดยวิธีการทางสถิติ

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย

5.1 รวบรวมข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าT-test

5.2 วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแบบทดสอบรายข้อ หาค่าความยากง่าย (p) และ ค่าอำนาจจำแนก (r) โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์

5.3 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ โดยใช้สูตร KR-20

5.4 เปรียบเทียบคะแนนของนักเรียนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังการสอน

5.5 วิเคราะห์ผลการอ่านจับใจความเมื่อเทียบกับเกณฑ์

6. สรุปผลการศึกษา

จากการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความ โดยใช้นิทานพื้นบ้านของอำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านโคกตก ปราชญ์ผลดังนี้

6.1 ผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความหลังเรียนของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

6.2 แบบฝึกการอ่านจับใจความที่นักเรียนมีคะแนนสูงสุด ได้แก่ แบบฝึกที่ 10 เรื่องดาดีกับยายคั้น ($\bar{X} = 8.42$) รองลงมาได้แก่ แบบฝึกที่ 9 เรื่องอ่านเกลอเข้ากับยายเกลอเล ($\bar{X} = 7.84$) และรองลงมาอีกได้แก่ แบบฝึกที่ 7 เรื่องปัญญาามนุษย์ ($\bar{X} = 7.15$)

6.3 คะแนนของนักเรียนแต่ละแบบฝึกเมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ พบว่าคะแนนของนักเรียนในแบบฝึกที่ 1-4 มีจำนวนนักเรียนได้คะแนนอยู่ในเกณฑ์ปรับปรุงจำนวนมาก และเริ่มลดลงในแบบฝึกที่ 5-6 ส่วนในแบบฝึกที่ 7-10 ไม่มีนักเรียนที่มีคะแนนในเกณฑ์ปรับปรุงเลย ในขณะที่เดียวกันในแบบฝึกที่ 9 มีนักเรียนที่ได้คะแนนอยู่ในเกณฑ์ดีมาก 12 คน และในแบบฝึกที่ 10 มีนักเรียนได้คะแนนอยู่ในเกณฑ์ดีมาก 17 คน

7. อภิปรายผล

จากการดำเนินการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความ โดยใช้นิทานพื้นบ้านสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลของการศึกษาสามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

7.1 ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่เรียน โดยใช้นิทานพื้นบ้านของอำเภอสะบ้าย้อยมีความสามารถในการอ่านจับใจความหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผลของการศึกษาสอดคล้องกับงานวิจัย ชวนทอง วัชรอาสน์ (2542) ที่ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนโพธิ์นิมิตวิทยาคม โดยใช้นิทานท้องถิ่นอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ผลการวิจัยพบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนการอ่านจับใจความ หลังเรียนระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับ สุกัญญา วันชนะ (2553) ที่ศึกษาเรื่องการใช้หนังสือนิทานชาดกคำกลอน เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านกาศเมฆ จังหวัดลำปาง พบว่า นักเรียนมีอัตราพัฒนาการในการอ่านจับใจความระหว่างเรียนสูงขึ้น และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียน โดยใช้นิทานชาดกคำกลอน อยู่ในระดับมากที่สุด

เหตุที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากผู้ศึกษาได้ให้นักเรียนฝึกอย่างต่อเนื่องกัน 10 ครั้ง ทุกครั้งที่ฝึกก็มีการให้ผลย้อนกลับทันที และยังมีอธิบายถึงสาเหตุที่ทำให้นักเรียนทำแบบฝึกไม่ได้ด้วยวิธีการนี้สอดคล้องกับ เพ็ตตี (Petty, 1963) ที่กล่าวถึงประโยชน์ของแบบฝึกว่าการให้เด็กทำแบบฝึกที่เหมาะสมกับความสามารถจะช่วยให้เด็กประสบความสำเร็จและช่วยเสริมทักษะให้คงทนโดยฝึกซ้ำหลาย ๆ ครั้ง และการให้เด็กทำแบบฝึกช่วยให้ครูมองเห็นจุดอ่อนซึ่งจะช่วยให้ครูดำเนินการแก้ไขปัญหานั้น ๆ ได้ทันเวลาที่

นอกจากนั้นเนื้อหาที่นำมาใช้ฝึกยังเป็นนิทานพื้นบ้านของอำเภอสะบ้าย้อย ซึ่งเป็นเรื่องใกล้ตัวของนักเรียน สอดคล้องกับที่ สุันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2537) ที่กล่าวถึงนิทานพื้นบ้านว่าเหมาะสมที่จะใช้เป็นส่วนในการพัฒนาการอ่านของนักเรียน

ดังนั้นจึงทำให้นักเรียนที่ได้รับการฝึกโดยใช้นิทานในอำเภอสะบ้าย้อยเป็นเนื้อหาในการฝึก จึงมีผลสัมฤทธิ์หลังการเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

7.2 ผลการศึกษาพบว่า แบบฝึกที่นักเรียนได้คะแนนมากที่สุดได้แก่ แบบฝึกที่ 10 เรื่องตากับยายคัน ($\bar{X} = 8.42$) รองลงมาได้แก่ แบบฝึกที่ 9 เรื่องอ่านเกลือเขากับอ้ายเกลือ ($\bar{X} = 7.84$) และรองลงมาอีกได้แก่ แบบฝึกที่ 7 เรื่องปัญญาบุญ ($\bar{X} = 7.15$)

ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากนิทานที่นำมาใช้เป็นเนื้อหาในแบบฝึก มีเนื้อหาน่าสนใจ มีการดำเนินเรื่องที่ชวนติดตามและเป็นเรื่องใกล้ตัวนักเรียน ประกอบกับนักเรียนได้ผ่านการฝึกซ้ำ ๆ ตั้งแต่แบบฝึกแรกมาจนเกิดความชำนาญและเกิดทักษะในการอ่านจับใจความเพิ่มขึ้น ประกอบกับขั้นตอนในการสร้างแบบฝึกที่มีการตั้งคำถาม 6 ระดับตามแนวคิดของบลูม ซึ่งผู้ศึกษาได้ดำเนินการฝึกโดยตั้งคำถามให้นักเรียนตอบก่อน ต่อมามีการฝึกให้นักเรียนตั้งคำถามด้วยตนเองบ้าง และเมื่อทำแบบฝึกเสร็จจะมีการเฉลยภายในชั่วโมงที่สอนพร้อมทั้งอภิปรายข้อดีและข้อบกพร่องในการทำแบบฝึก จึงทำให้มีความมั่นใจและทำคะแนนในแบบฝึกที่ 7, 9 และ 10 ได้เป็นอย่างดีซึ่งหากสังเกตจากคะแนนของแบบฝึกตามลำดับจากแบบฝึกที่ 1 จนถึงแบบฝึกที่ 10 จะพบว่าคะแนนแบบฝึกที่ 1 มีคะแนนน้อยที่สุด และนักเรียนค่อย ๆ ทำคะแนนเพิ่มขึ้นมาเป็นลำดับ จนถึงแบบฝึกที่ 10 นักเรียนมีคะแนนเพิ่มมากที่สุด ข้อค้นพบนี้สอดคล้องกับ จิวรรณ กินาวงศ์ (2542: 2) ที่กล่าวถึงประโยชน์ของแบบฝึกว่า มีเพื่อสร้างความสนใจของผู้เรียนให้สนใจและส่งเสริมประสบการณ์ของผู้เรียนให้กว้างขวางยิ่งขึ้น ดังนั้นเมื่อผู้สอนเลือกเนื้อหาที่สอดคล้องวัยของนักเรียนและน่าสนใจ ประกอบกับมีกระบวนการฝึกที่เป็นขั้นเป็นตอนชัดเจน จึงทำให้ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนเพิ่มขึ้น

เมื่อนำคะแนนของนักเรียนแต่ละแบบฝึกมาเทียบกับเกณฑ์พบว่า คะแนนของนักเรียนในแบบฝึกที่ 1-4 มีนักเรียนที่มีคะแนนอยู่ในเกณฑ์ต้องปรับปรุงเป็นจำนวนมาก ต่อมาใน

แบบฝึกที่ 5-6 นักเรียนที่มีคะแนนอยู่ในเกณฑ์ต้องปรับปรุงมีจำนวนน้อยลง และในแบบฝึกที่ 7-10 ไม่มีนักเรียนที่มีคะแนนอยู่ในเกณฑ์ปรับปรุงเลย ในขณะที่เดียวกันนักเรียนกลับมีคะแนนในเกณฑ์ดีมากเพิ่มขึ้น โดยในแบบฝึกที่ 9 มีนักเรียนที่มีคะแนนในเกณฑ์ดีมากถึง 12 คน และในแบบฝึกที่ 10 มีนักเรียนได้คะแนนในเกณฑ์ดีมากถึง 17 คน ทั้งนี้ นอกจากการมีเนื้อหาที่น่าสนใจ มีกระบวนการฝึกที่ดีแล้ว ยังแสดงให้เห็นประโยชน์ของแบบฝึกดังที่ วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2545: 69) ที่กล่าวว่าแบบฝึกจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนมากยิ่งขึ้นและการฝึกทำให้นักเรียนมีความเชื่อมั่นและสามารถประเมินผลงานของตนเองได้ จึงทำให้เมื่อได้ฝึกอย่างสม่ำเสมอ นักเรียนส่วนใหญ่จึงสามารถพัฒนาคะแนนของตนเองให้ขึ้นมาอยู่ในเกณฑ์ดีมากได้

8. ข้อเสนอแนะ

8.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

8.1.1 ครูที่จะนำแบบฝึกการอ่านจับใจความไปใช้ควรศึกษาสภาพแวดล้อมและความสนใจของผู้เรียนก่อนนำไปใช้

8.1.2 ในขณะที่นำแบบฝึกไปใช้ ควรสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน และควรกระตุ้นนักเรียนที่ไม่ชอบอ่าน

8.1.3 การใช้คำถามเพื่อฝึกในระยะแรก ควรมีการปรับคำถามให้ง่าย

8.2 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

8.2.1 ครูควรศึกษาและพัฒนาการอ่านโดยใช้สื่อ นิทานอีสป นิทานชาดก นิทานไทย เพลงพื้นบ้าน หรือจัดกิจกรรมการเขียนนิทานให้กับนักเรียนได้ฝึกเขียนนิทานด้วยตนเองเมื่อผ่านกระบวนการอ่านนิทานที่หลากหลายแล้ว

8.2.2 ควรศึกษาและจัดทำสื่อเพื่อส่งเสริมการอ่านในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ นอกเหนือจากกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กนกวรรณ ศรีชุมพวง (2550) “ผลการสอนโดยใช้นิทานพื้นบ้านภาคใต้ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ ด้านการอ่านจับใจความภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนประชาวิทยา จังหวัดตรัง” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- กรมวิชาการ (2544) *กระทรวงศึกษาธิการ* กรุงเทพมหานคร สำนักนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา 2546
- _____ . (2546) *ผังมโนทัศน์และสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย* กรุงเทพมหานคร กระทรวงศึกษาธิการ
- _____ . (2552) *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551* กรุงเทพมหานคร กุรุสภา
- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2544) รายงานการวิจัย “เรื่องการศึกษาสภาพการอ่านและการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในโรงเรียน” กรุงเทพมหานคร กุรุสภา
- กรรณิการ์ พวงเกษม (2540) *ปัญหาและกลวิธีการสอนภาษาไทยในโรงเรียนประถมศึกษา* กรุงเทพมหานคร ไทยวัฒนาพานิช
- เกริก ชุ่นพันธ์ (2539) *การเล่านิทาน พิมพ์ครั้งที่ 2* กรุงเทพมหานคร สุวีริยาสาส์น
- ฉวีวรรณ กินาวงศ์ (2542) “เอกสารประกอบการสอน วิชาการประเมิน” *เอกสารประกอบหลักสูตร* พิษณุโลก ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
- ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2542) *การอ่านและการส่งเสริมการอ่าน พิมพ์ครั้งที่ 2* กรุงเทพมหานคร บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์
- _____ . (2542) *เทคนิคการอ่าน* กรุงเทพมหานคร ศิลปะบรรณาคาร
- ชวนทอง วัชรอาสน์ (2542) “การพัฒนาการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนใ้ให้นิมติวิทยาคม โดยใช้นิทานท้องถิ่น อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- ฐะปะนีย์ นาคทรพรพ (2547) *การสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา พิมพ์ครั้งที่ 2* กรุงเทพมหานคร เมธีพิปส์
- ดวงใจ ไทยอุบล (2543) *ทักษะการเขียนภาษาไทย* กรุงเทพมหานคร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- บุญชม ศรีสะอาด และคณะ (2535) *การวัดและประเมินผลการศึกษา* มหาสารคาม ปริดาการพิมพ์

- ประคอง นิมมานเหมินท์ (2528) “นิทานพื้นบ้าน” ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาภาษาไทย 8*
หน่วยที่ 2 นนทบุรี สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- ประพนธ์ เรืองณรงค์ (2542) *นิทานพื้นบ้าน กรุงเทพมหานคร ไทยวัฒนาพานิชย์*
_____ (2545) *ชุดปฏิบัติการเรียนรู้ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 กลุ่มสาระการ
เรียนรู้ภาษาไทย ช่วงชั้นที่ 2 (ป. 4-6) กรุงเทพมหานคร ประสานมิตร*
- ปิยธิดา นირภัย (2551) “การสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 1 โรงเรียนอัมพรไพศาล จังหวัดนนทบุรี” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิต แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- มาตุรส บุญลาภ (2550) “ผลการใช้ชุดการฝึกเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์และ
เขียนสื่อความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
โรงเรียนเทศบาล 2 (วัดชนาธิปเฉลิม) จังหวัดสกล” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิต แขนงหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
- รัชณี เพ็ชรเย็น (2550) “ผลการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเซนต์โยเซฟ บางนา”
วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน
สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- รัฐจวน แก้วจำปา (2544) *ภาษาไทย 1 กรุงเทพมหานคร พัฒนาศึกษา*
- ราชบัณฑิตยสถาน (2546) *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 กรุงเทพมหานคร
อักษรเจริญทัศน์*
- รัตน์ฤทัย สัจจพันธุ์ (2547) “การสังเคราะห์ความรู้จากการอ่าน” ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาการ
อ่านภาษาไทย หน่วยที่ 6 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชา
ศึกษาศาสตร์*
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2538) *เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา กรุงเทพมหานคร
สุวีริยาสาส์น*
- วชิราพรรณ จันทน์เทศ (2549) “การพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองวิชาภาษาไทยเรื่อง การอ่านจับ
ใจความสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสรรพาวุธวิทยา
กรุงเทพมหานคร” สารนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

- วนิดา สายสุวรรณ (2544) “ผลของการเรียนแบบปรึกษากับการเรียนแบบช่วยเหลือที่มีต่อผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดเทศบาลจังหวัดนครราชสีมา” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- วิเชียร เกษประทุม (2536) *นิทานพื้นบ้าน* กรุงเทพมหานคร พัฒนาศึกษา _____ (2540) *นิทานพื้นเมือง* กรุงเทพมหานคร พัฒนาศึกษา
- วิภาวรรณ ไกรคุ้ม (2552) “สอนอ่านจับใจความตามสไตล์คุณ” *วารสารวิชาการ* 12,4 (ตุลาคม-ธันวาคม): 25-29
- วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2545) *การพัฒนาการเรียนการสอนภาควิชาหลักสูตรและการสอน* มหาสารคาม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- วิไล มาศจรัส (2545) *เทคนิคการเขียน การเล่านิทานสำหรับเด็ก* พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร ธารอักษร
- แวมยุรา เหมือนนิล (2538) *การอ่านจับใจความ* พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร สุวีริยาสาสน์ _____ (2541) *การอ่านจับใจความ* พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร สุวีริยาสาสน์
- สนิท ตั้งทวี (2526) *อ่านไทย ภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์* มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2545) *หลักในการสร้างชุดฝึก* กรุงเทพมหานคร กระทรวงศึกษาธิการ
- สิริพัชร์ เจษฎาวิโรจน์ (2541) *การสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา* กรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- สิวลี ลีศิริวัฒนากุล (2545) “ผลของการสอนอ่านโดยการประยุกต์ใช้ทฤษฎีสามสครที่มีต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาประถมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สีบพงษ์ ธรรมชาติ (2540) *วรรณกรรมเฉพาะท้องถิ่น สงขลา* ภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ
- สุกัญญา วันชนะ (2553) “การพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาไทย โดยใช้หนังสือนิทานชาดกคำกลอน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านกาสมณ

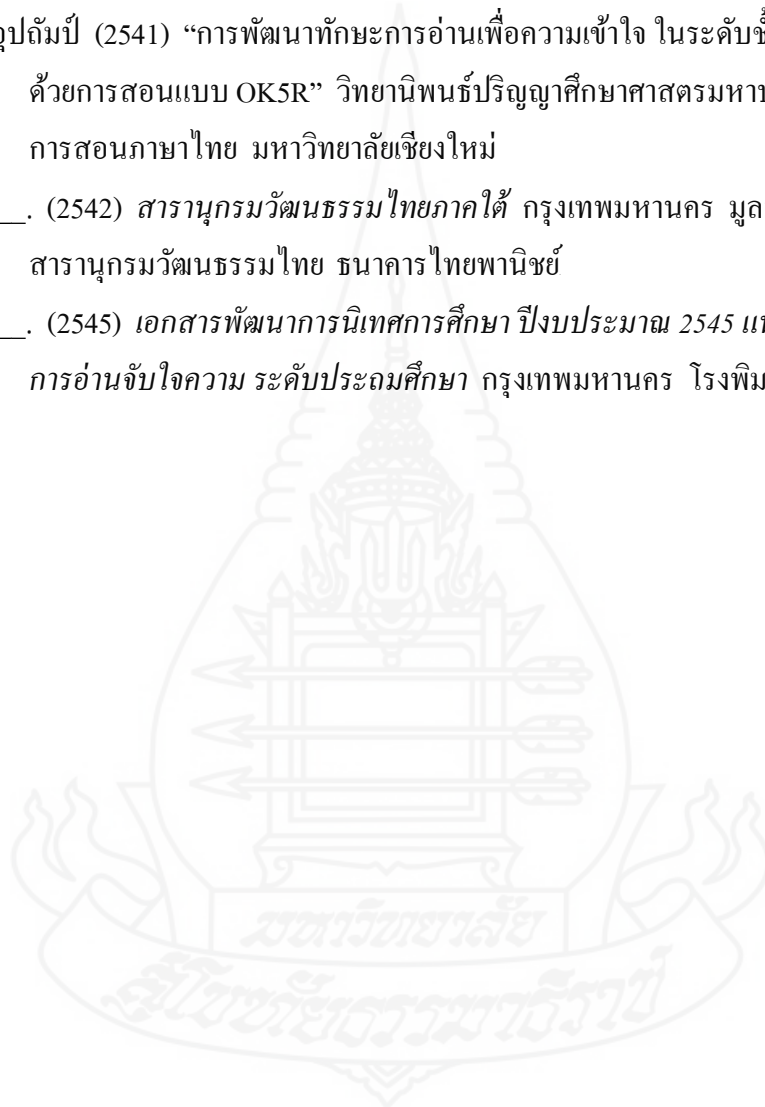
- อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชา
หลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
สุจริต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์มพรรย์ (2538) *วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา*
กรุงเทพมหานคร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สุนันทา มั่นเสริมฐวิทย์ (2537) “วิธีสอนเพื่อพัฒนาทักษะการอ่าน” ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการ
พัฒนาทักษะทางภาษา* หน่วยที่ 13 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- _____. (2544) *การประเมินผลภาษาไทย* กรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- _____. (2547) “การอ่านจับใจความ” ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการอ่านภาษาไทย* หน่วยที่
4 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- _____. (2547) “ความรู้เกี่ยวกับการอ่าน” ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการอ่านภาษาไทย* หน่วย
ที่ 1 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- _____. (2554) “กลวิธีเพื่อการเรียนการสอนการอ่านในระดับประถมศึกษา” ใน *ประมวล
สาระชุดวิชาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาไทย* หน่วยที่ 1-5 นนทบุรี
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- สุพัตรา พร้อมดิษฐ์ (2546) “ผลของการใช้นิทานพื้นบ้านจังหวัดจันทบุรีที่มีต่อการอ่านจับใจความ
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอนุบาลจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี”
วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน
สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- สุมณฑา ตันเจริญ (2534) “การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 5 โดยการเล่านิทานกับการใช้เกมการอ่านเป็นกิจกรรมเสริมการอ่าน” วิทยานิพนธ์
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยบูรพา
- สุวีณา เตือนแจ้ง (2550) “ผลของการใช้สารจากหนังสือพิมพ์เป็นสื่อพัฒนาการอ่านจับใจความ
และการเขียนสรุปความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตแห่ง
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา
จังหวัดนครปฐม” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาหลักสูตร
และการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

เสาวภา กาญจนะ (2545) “การศึกษาเปรียบเทียบเจตคติและความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนพูดสองภาษาที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้นิทานพื้นบ้านกับบทอ่านทั่วไปในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอเวียง จังหวัดนราธิวาส” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

หิรัญญา อุปถัมภ์ (2541) “การพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยการสอนแบบ OK5R” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

_____. (2542) สารานุกรมวัฒนธรรมไทยภาคใต้ กรุงเทพมหานคร มูลนิธิมูลนิธิ
สารานุกรมวัฒนธรรมไทย ธนาคารไทยพาณิชย์

_____. (2545) เอกสารพัฒนาการนิเทศการศึกษา ปีงบประมาณ 2545 แนวการจัดกิจกรรม
การอ่านจับใจความ ระดับประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์การศาสนา

ภาคผนวก

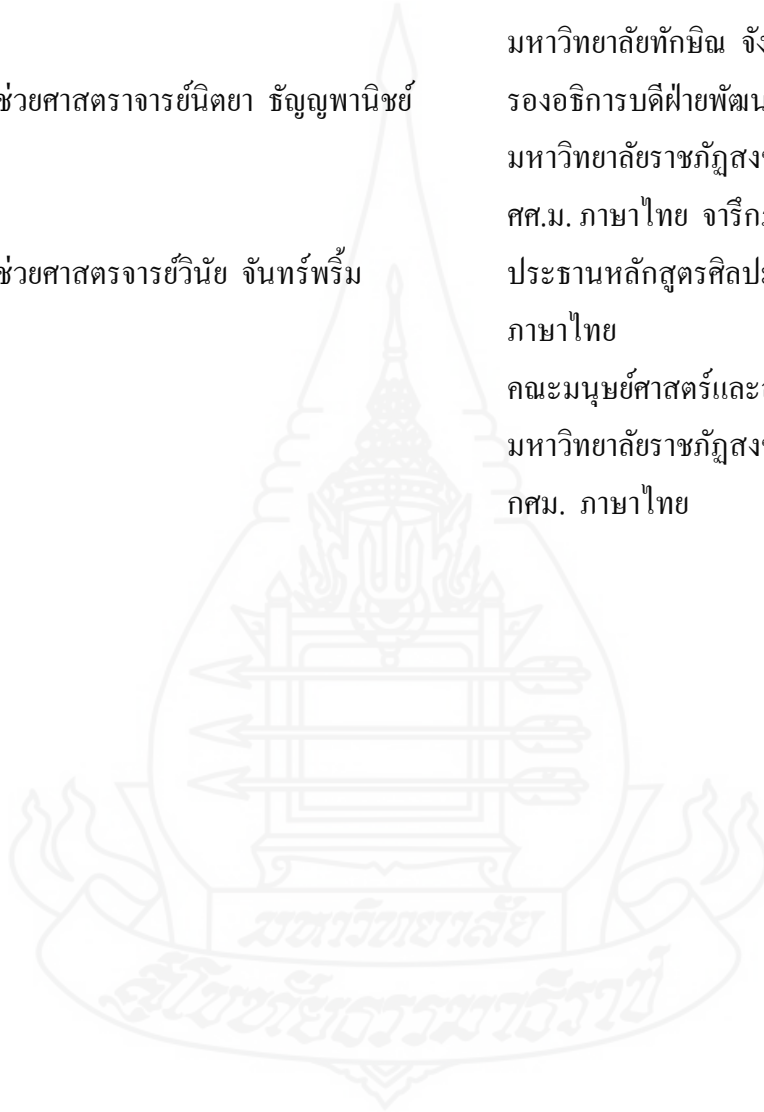
ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

รายนามผู้เชี่ยวชาญที่ให้คำแนะนำปรึกษา

พิจารณาตรวจสอบแผนการสอนและแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านเพื่อความเข้าใจ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นพเก้า ณ พัทลุง ภาควิชาหลักสูตรและการสอน
คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยทักษิณ จังหวัดสงขลา
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์นิตยา ธัญญพานิชย์ รองอธิการบดีฝ่ายพัฒนานักศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
ศศ.ม. ภาษาไทย จารึกภาคตะวันออก
ประธานหลักสูตรศิลปศาสตร์บัณฑิต
ภาษาไทย
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วินัย จันทร์พริ้ม กสม. ภาษาไทย

ภาคผนวก ข

คุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความ

ผลการวิเคราะห์รายข้อ ค่า (p) ความยากง่าย ค่า (r) อำนาจจำแนก ค่า KR-20

ตารางที่ 1 แสดงค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก ของแบบทดสอบก่อนเรียน

ข้อ	ค่าความยากง่าย	ค่าอำนาจจำแนก
1	0.44	0.93
2	0.35	0.80
3	0.35	0.88
4	0.49	0.94
5	0.36	0.88
6	0.40	1.00
7	0.40	1.00
8	0.44	0.93
9	0.31	1.00
10	0.42	0.93
11	0.42	1.00
12	0.42	1.00
13	0.42	1.00
14	0.26	0.42
15	0.49	0.75
16	0.55	0.12
17	0.55	0.51
18	0.80	0.41
19	0.47	1.00
20	0.66	0.52
21	0.44	0.68
22	0.60	0.57
23	0.56	0.82
24	0.40	0.05
25	0.42	0.06

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ข้อ	ค่าความยากง่าย	ค่าอำนาจจำแนก
26	0.46	0.14
27	0.44	0.93
28	0.44	0.31
29	0.40	0.93
30	0.53	0.19

Number of Items = 30

Mean Item Difficulty = 0.455

Mean Item Discrimination = 0.690

Mean Point Biserial = 0.596

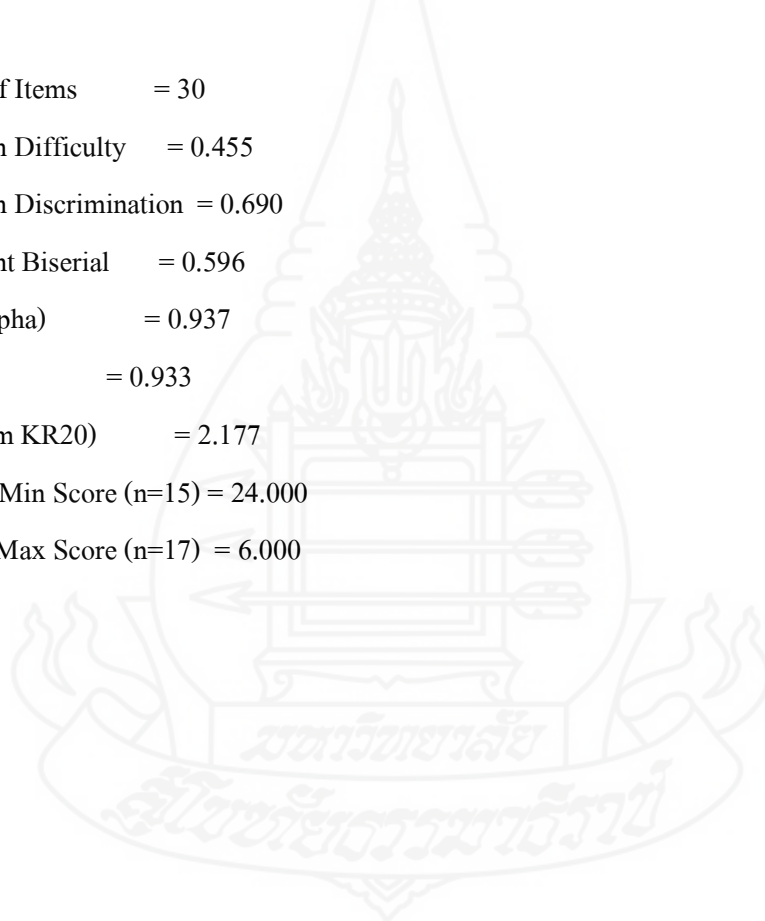
KR20 (Alpha) = 0.937

KR21 = 0.933

SEM (from KR20) = 2.177

High Grp Min Score (n=15) = 24.000

Low Grp Max Score (n=17) = 6.000

ตารางที่ 2 แสดงค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก ของแบบทดสอบหลังเรียน

ข้อ	ค่าความยากง่าย	ค่าอำนาจจำแนก
1	0.36	0.60
2	0.55	0.59
3	0.42	0.69
4	0.42	0.24
5	0.56	0.41
6	0.64	0.47
7	0.49	0.32
8	0.49	0.34
9	0.46	0.87
10	0.55	0.22
11	0.38	0.51
12	0.46	0.59
13	0.36	0.26
14	0.24	0.73
15	0.20	0.73
16	0.38	0.09
17	0.44	0.40
18	0.31	0.74
19	0.46	0.23
20	0.40	0.74
21	0.47	0.69
22	0.35	0.13
23	0.42	0.57
24	0.36	0.12
25	0.46	0.41
26	0.40	0.47

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ข้อ	ค่าความยากง่าย	ค่าอำนาจจำแนก
27	0.33	0.18
28	0.42	0.57
29	0.47	0.88
30	0.38	0.80

Number of Items = 30

Mean Item Difficulty = 0.420

Mean Item Discrimination = 0.487

Mean Point Biserial = 0.413

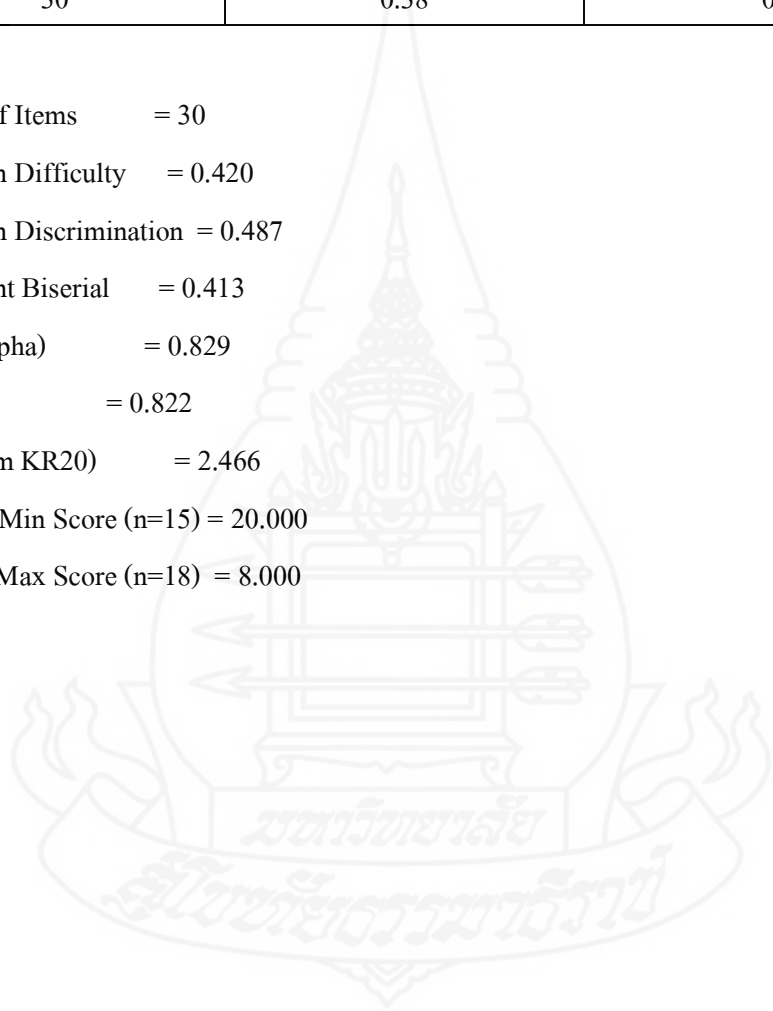
KR20 (Alpha) = 0.829

KR21 = 0.822

SEM (from KR20) = 2.466

High Grp Min Score (n=15) = 20.000

Low Grp Max Score (n=18) = 8.000

ภาคผนวก ค

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความก่อนเรียน

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความ

คำชี้แจง

แบบทดสอบฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความของนักเรียน ดังนั้นนักเรียนควรตั้งใจทำอย่างเต็มความสามารถ และในการทำแบบทดสอบนักเรียนควรปฏิบัติ ดังนี้

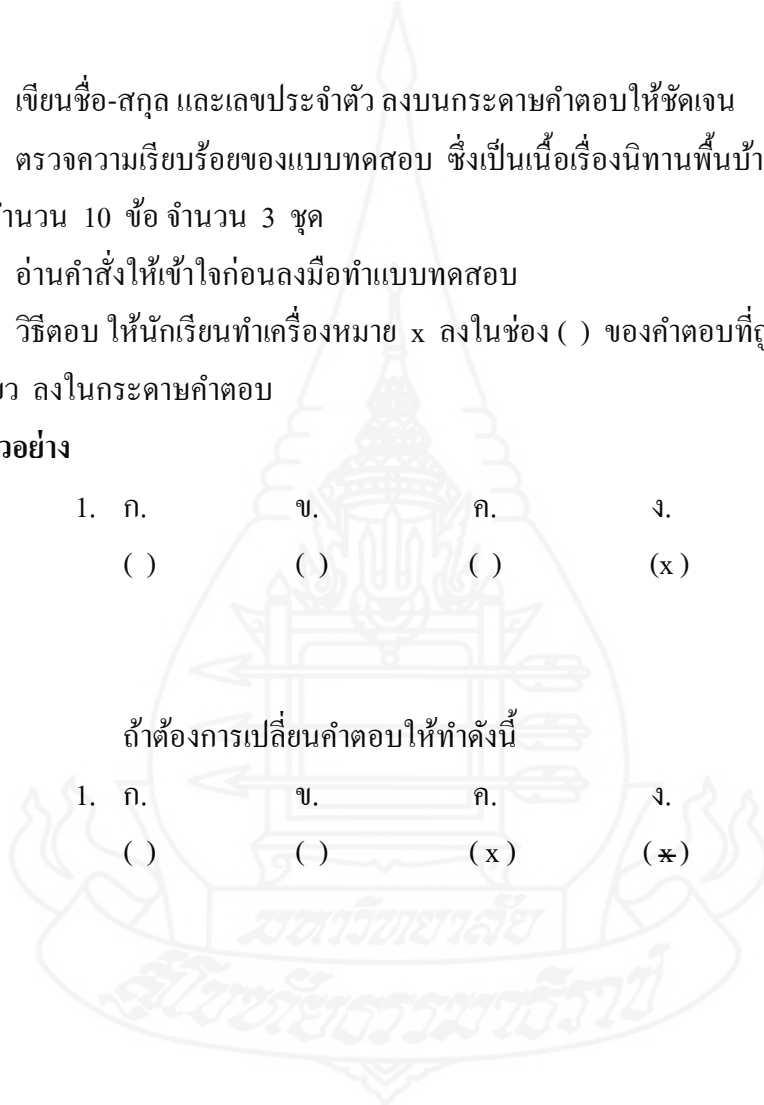
1. เขียนชื่อ-สกุล และเลขประจำตัว ลงบนกระดาษคำตอบให้ชัดเจน
2. ตรวจสอบความเรียบร้อยของแบบทดสอบ ซึ่งเป็นเนื้อเรื่องนิทานพื้นบ้านและแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ จำนวน 3 ชุด
3. อ่านคำสั่งให้เข้าใจก่อนลงมือทำแบบทดสอบ
4. วิธีตอบ ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย x ลงในช่อง () ของคำตอบที่ถูกที่สุดเพียงข้อละคำตอบเดียว ลงในกระดาษคำตอบ

ตัวอย่าง

1. ก.	ข.	ค.	ง.
()	()	()	(x)

ถ้าต้องการเปลี่ยนคำตอบให้ทำดังนี้

1. ก.	ข.	ค.	ง.
()	()	(x)	(✖)

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความ ก่อนเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านนิทานพื้นบ้านแล้วเลือกกาเครื่องหมาย (X) ลงในช่อง () ของคำตอบที่ ถูกที่สุดเพียงข้อละคำตอบเดียวลงในกระดาษคำตอบ

นิทานเรื่อง นายอ้ายไม่ตาย

นานมาแล้ว มีชายหนุ่มคนหนึ่งชื่อนายอ้าย เมื่อตอนเด็กๆ นายอ้ายเคยเจ็บหนักมาแล้ว คนทั้งหลายคิดว่าเด็กอ้ายจะต้องตายแน่ๆ แต่แล้วเด็กอ้ายก็ไม่ตาย รอดชีวิตเติบโตมาจนกระทั่งหนุ่ม เป็นนายอ้าย จากการที่นายอ้ายรอดตายมาคราวนั้น คนทั้งหลายจึงพากันเรียกขาน นายอ้ายว่า นายอ้ายไม่ตาย

วันหนึ่ง นายอ้ายเข้าป่าไปหาไม้มาทำหน้า ขณะที่กำลังเลือกหาไม้ที่จะตัดอยู่นั้น ก็พบโพรง ไม้ใหญ่โพรงหนึ่ง มองเข้าไปก็เห็นไขอะไรก็ไม่รู้ สีขาวเท่าไขห่านถึง 9 ลูก นายอ้ายจึงเอาไข ทั้งหมดใส่ผ้าซอกเอากลับไปต้มกินที่หน้า ฝ่ายงูเหลือมตัวใหญ่ยาวตั้ง 16 ศอก เท่าๆกับต้นหมาก ออกไปหากินกลับมาไม่เห็นไข ก็โกรธแค้น มันคิดว่าต้องมีใครมาเอาไขของมันไปเป็นแน่ จึงออกติดตามไปตามรอยตีนของนายอ้าย จนกระทั่งมาพบนายอ้ายนั่งเฝ้าหม้อต้มไขอยู่ที่หน้า งูเหลือมครั้ง จะเข้าไปก็กลัวนายอ้ายจะเห็นและตีตาย จึงเฝ้ารอโอกาสอยู่ด้วยความ โกรธแค้นที่นายอ้ายเอาไขของมัน ไปต้ม แต่เมื่อยังทำอะไรนายอ้ายไม่ได้ มันจึงยกหัวขึ้นเจาะที่รอยตีนนายอ้ายนับครั้งไม่ถ้วน แล้วเลื้อยกลับไปซ่อนตัวอยู่ที่ข้างทางเพื่อรอฟังข่าวนายอ้ายตาย ที่เป็นเช่นนั้นก็เพราะในครั้งนั้น งูเหลือมเป็นสัตว์ชนิดเดียวที่มีพิษและพิษร้ายแรงมาก งูบองหลา งูเห่า งูกะปะ ตะเข็บ ตะขาบ แมงป่อง และสัตว์อื่นๆ ยังไม่มีพิษเลย ความร้ายแรงของพิษงูเหลือมนั้นอย่าว่าแต่ถูกกัดเลยแม้เพียงแค่ว่าถูกเจาะรอยตีน เจ้าของรอยตีนนั้นก็จะต้องตายแล้ว

งูเหลือมจึงได้นอนรอฟังข่าว การตายของนายอ้ายเพื่อให้หายแค้น จากคนที่เดินทางผ่านมา อยู่ที่ข้างทางนั้น ส่วนนายอ้ายที่กำลังนั่งเฝ้าหม้อต้มไข งู ครั้นถูกงูเหลือมเจาะรอยตีน พิษงูเหลือมก็ แล่นซาบซาบขึ้นไปตามรอยตีนเข้าสู่ร่างกายเมื่อไม่แจ้ง ขยับเขยื้อนไม่ได้ขึ้นมาอย่างรวดเร็ว แล้วก็ตายไปในทันที ข่าวการตายของนายอ้ายไม่ตาย เพราะถูกงูเหลือมเจาะรอยตีนแพร่สะพัดกันไปปากต่อปากอย่างรวดเร็วว่า

“งูเหลือมเจาะรอยตีนนายอ้ายไม่ตาย”

“งูเหลือมเจาะรอยตีนนายอ้ายไม่ตาย”

คนรู้ข่าวงูเหลือมเจาะรอยตีนนายอ้ายไม่ตาย ตายก็พากันมาช่วยงานศพนายอ้ายเป็นจำนวนมาก ผลัดทอยยกันมาทอยยกันกลับต่างคนต่างเดินผ่านที่งูเหลือมแอบซ่อนรอฟังข่าวอยู่ ครั้นงูเหลือมได้ยินเสียงคนเหล่านั้นพูดบอกต่อกันว่า งูเหลือมเจาะรอยตีนนายอ้ายไม่ตาย ไม่ทันฟังให้ดีเหมือนฟัง ไม่ได้ศัพท์จับเอามากระเดียด ก็ารู้สึกเสียใจและเจ็บใจมากขึ้นมาทันทีที่เจาะรอยตีนอ้ายไม่ตาย ไม่สามารถแก้แค้นที่นายอ้ายขโมยไข่เอาไปต้มกินได้ แต่ที่ยังเจ็บใจกว่านั้นก็คือตรงที่คิดว่าพิษที่เคยร้ายแรง บัดนี้มัน ไม่มีความหมายเสียแล้ว คิดว่าถ้าขบนายอ้ายไม่ตายก็อย่าเอาไว้เลย ด้วยความโมโห งูเหลือมก็เลื้อยไปที่ริมหนองน้ำ ร้องประกาศดังลั่น แล้วสำรอกพิษคายออกมากองอยู่บนพื้นดินริมหนองน้ำนั้นจนหมดสิ้น บรรดาขลุ่ยและสัตว์ต่างๆ ที่อยู่ใกล้ๆ ก็พากันมาแย่งพิษกัน งูบองหลาอยู่ใกล้กว่าเพื่อน ก็มาถึงก่อนดูดซับเอาพิษไปมากกว่าใคร งูเห่ามาถึงลำดับถัดมาดูดซับเอาพิษไป ฝ่ายงูสามเหลี่ยม งูปล้องทอง งูกะปะ งูอื่นๆ ที่ต่างทยอยตามกันมาเก็บพิษไว้มาครองตามลำดับ ส่วนงูเขียวหางไหม้ มาทีหลังในบรรดาที่ได้รับพิษงูเหลือมไว้ ก็ได้แต่เอาหางกวาดไปกวาดมาบนดิน จึงได้ติดหางไว้ชนิดหนึ่ง สัตว์เล็กๆ อย่างตะเข็บ ตะขาบ แมงป่อง ทวยใยมัน ก็ได้กั้นเล็กน้อย พวกตัวต่อ ผึ้ง แตน อยู่ห่างไกลก็ยังอุตสาหะบินมาเอาพิษกับเขาด้วย ส่วนพิษก็กระเซ็นไปถูกคันรังคังซ้าง รังคังไก่ ใครถูกก็จะเจ็บคันปวดแสบปวดร้อนฝ่ายงูเหลือมหลังจากคายพิษไปแล้วก็ใจเย็นลง กลับไปนอนแล้วคิดถึงคำพูดของคนทีไปงานศพนายอ้าย รู้ทีหลังว่า นายอ้ายไม่ตายเป็นเพียงชื่อเรียกขานเท่านั้น รู้ดังนั้นก็เสียใจมาก ตั้งแต่นั้นงูเหลือมก็มีชีวิตอยู่อย่างหงอยเหงา ชอบอยู่อย่างเงียบสงบ คอยดักสัตว์ที่โฉบร้ายผ่านมาเป็นอาหารจนกระทั่งบัดนี้

เล่าโดย นางเจมาหลอ หนานใต้ละ

1/3 หมู่ 4 ต. ทุ่งพอ อ. สะบ้าย้อย จ. สงขลา

อายุ 64 ปี

หน้า หมายถึง กระท่อม

งูบองหลา หมายถึง งูจงอาง

แบบทดสอบ
นิทานเรื่อง นายอ้ายไม่ตาย

คำชี้แจง จงกา x ทับตัวอักษร ตรงกับตัวเลือกที่ต้องการลงในกระดาษคำตอบ

1. จุดมุ่งหมายของนิทานเรื่องนี้ (ความเข้าใจ)
 - ก. เพื่อให้เห็นถึงความสำคัญของการฟัง
 - ข. เพื่อให้เห็นถึงโทษของการโมโห
 - ค. เพื่อให้เห็นถึงความเป็นมาของการไม่มีพิษของงูเหลือม
 - ง. เพื่อให้เห็นถึงความโกรธของงูเหลือมที่โดนขโมยไข่
2. ข้อใดคือแนวคิดของนิทานเรื่องนี้ (ความเข้าใจ)
 - ก. โทษของการขาดทักษะในการฟัง
 - ข. โทษของการสูญเสียพิษงูเหลือม
 - ค. โทษของการโมโหหุนหันพลันแล่น
 - ง. โทษของการขโมยไข่งูเหลือมไปกิน
3. ข้อใดสอดคล้องกับนิทานเรื่องนี้ (สังเคราะห์)
 - ก. หูเบา
 - ข. ฟังหูไว้หู
 - ค. ฟังความข้างเดียว
 - ง. ฟังไม่ได้ศัพท์จับไปกระเดียด
4. จากแนวคิดของเรื่องนักเรียนนำไปใช้ในชีวิตได้อย่างไร (นำไปใช้)
 - ก. การฟังและปฏิบัติให้ทันต่อเวลา
 - ข. การฟังและการคิดอย่างมีวิจารณญาณ
 - ค. การฟังและตัดสินใจด้วยตนเอง
 - ง. การฟังต้องอาศัยคนอื่นช่วยในการตัดสินใจ
5. หากงูเหลือมใช้ทักษะการฟัง จับใจความเหตุการณ์จะเป็นอย่างไร? (ประเมินค่า)
 - ก. นายอ้ายไม่ตาย ไม่ต้องตายจริงๆ
 - ข. นายอ้ายไม่ตาย ต้องตายจริงๆ
 - ค. งูเหลือมไม่ต้องสูญเสียพิษ
 - ง. งูเหลือมไม่ต้องสูญเสียไข่

6. จากเรื่องนี้ข้อใดที่เป็นข้อเท็จจริง (ประเมินค่า) ก. ชื่อนายอ้ายไม่ตายทำให้งูเหลือมสูญเสียพิษ
- ข. งูเหลือมที่เจาะรอยเท้าทำให้นายอ้ายตาย
 - ค. งูบองหลามีพิษมากกว่าสัตว์อื่นๆ
 - ง. ต้นรังตั้งข้าง รังตั้งไก่อก็ได้รับพิษของงูเหลือม
7. ในเรื่องนี้ใครเป็นผู้สูญเสียมากที่สุด (วิเคราะห์)
- ก. นายอ้ายที่ต้องตาย
 - ข. งูเหลือมที่เจาะรอยเท้านายอ้ายไม่ตาย
 - ค. งูเหลือมที่ ต้องสูญเสียพิษไป
 - ง. งูเล็กๆ ที่มาได้ของพิษจากงูเหลือมไม่ทัน
8. ในเรื่องนี้ใครเป็นผู้ที่กระทำความผิดมากที่สุด (วิเคราะห์)
- ก. นายอ้ายที่ไปขโมยไข่งูมาต้มกิน
 - ข. พวกสัตว์ต่างๆที่ไปเอาพิษงูเหลือมจนหมด
 - ค. งูเหลือมที่ไม่ใช้การฟังอย่างมีวิจารณญาณ
 - ง. ชาวบ้านที่พูดกันว่า งูเหลือมกัดนายอ้ายไม่ตาย
9. ข้อใดที่เป็นข้อเท็จจริง (ประเมินค่า)ก. งูเหลือมไม่มีพิษเนื่องจากคายพิษทิ้งไป
- ข. งูเหลือมไม่มีพิษเพราะเกิดจากธรรมชาติ
 - ค. งูบองหลามีพิษร้ายแรงเนื่องจากได้เอาพิษงูเหลือม
 - ง. ต้นรังตั้งข้าง รังตั้งไก่อก็ได้รับพิษของงูเหลือม
10. หากเปรียบเทียบงูเหลือมเป็นนักเรียนควรแก้ปัญหาอย่างไร (วิเคราะห์)
- ก. แก้ปัญหาด้วยการฝึกจิตใจไม่ให้โกรธให้อภัยผู้อื่น
 - ข. แก้ปัญหาด้วยการฝึกอารมณ์ จิตใจ ในการตัดสินใจ
 - ค. แก้ปัญหาด้วยการยอมรับ ความเป็นไปในชะตากรรม
 - ง. แก้ปัญหาด้วยการฝึกการฟังพูดและคิดอย่างมีเหตุผล

ณ เมืองแห่งหนึ่งมีพระธิดาองค์หนึ่ง ทรงงามยิ่ง มีพระบิดา พระมารดาที่สูงศักดิ์ และมีชายมากมายที่หมายปองพระธิดา ซึ่งชายเหล่านั้นมีอำนาจ สูงศักดิ์ด้วยบารมี แต่หาต้องตาต้องใจของพระธิดาไม่ ยังมีเจ้าชายองค์หนึ่งที่นางทรงรักมาก แต่ก็ไม่เป็นที่ปรารถนาของพระบิดาและ พระมารดา พระธิดามีเพื่อนรักและนับถือ คือ ราชาสุลัยมาน และราชาสุลัยมานก็เป็นคู่รักกับพญาครุฑ ซึ่งเป็นผู้รับใช้ของพระบิดาของ พระบิดาคิดหาทางที่จะขัดขวางความรักของพระธิดา แล้วพญาครุฑก็บอกกับพระบิดาว่า ไม่เป็นไรข้าจะตัดความรักความสัมพันธ์ของนางกับเจ้าชายผู้นั้นให้ได้ เพราะข้าสามารถบินไปไกลสุดขอบฟ้า ซึ่งไม่มีใครสามารถมาขัดขวางได้ เมื่อราชาสุลัยมานได้ฟังดังนั้น ราชาสุลัยมานก็ได้ถกเถียงกับ พญาครุฑ ว่า เมื่อผู้หนึ่งผู้ใดที่พระเจ้าลิขิตแล้ว จะไม่มีวันที่ใคร ๆ ก็ตามที่จะขัดขวางได้ ไม่เชื่อก็คอยดู แล้วกัน พญาครุฑก็บอกว่า แล้วท่านจะรู้ว่าข้าพูดจริงหรือเท็จ จากนั้นพญาครุฑ ก็ไปหาพระธิดานำตัวพระธิดาบินไปสุดฟ้าแดนไกล ซึ่งไม่มีใครสามารถติดตามพระธิดาได้ แล้วพญาครุฑก็บินกลับมาหาพระบิดาของนาง บอกว่า ข้าไปเก็บนางไว้ที่ปลอดภัย ซึ่งไม่มีใครตามไปได้

ส่วนอีกเมืองหนึ่ง ซึ่งมีพระโอรสที่งามเลิศ โอรสเมืองนี้คือคนรักของพระธิดานั้นเอง ทรงเสียใจอย่างมากที่พระธิดาถูกพญาครุฑพาหนีไป จึงเดินทางเร่ร่อน ด้วยเรือใบลำหนึ่งไปตามลำน้ำ เรือค่อย ๆ ไป จนกระทั่งวันหนึ่งมีพายุลมพัดเรือของพระองค์จนแตก และพังยับในทะเล แต่พระองค์ ก็ว่ายน้ำไปอย่างสุดแสนทรมาณ จนถึงฝั่งแห่งหนึ่ง มีต้นไม้ ใหญ่โตมาก และมีตะปุดตอกอยู่กับต้นไม้ จนถึงกิ่งข้างบน พระองค์พยายามไต่ขึ้นไปข้างบน แล้วพระองค์ก็สลบไป มา รู้สึกตัวอีกที ก็มีหญิงสาวคนหนึ่ง กำลังเช็ดพระพักตร์ของพระองค์อยู่ พระองค์ตกใจมาก เพราะ นางผู้แสนสวยคนนี้ คือพระธิดา คนรักของพระองค์ นั่นเอง แล้วทั้งคู่ ก็เล่าสู่กันฟัง ถึงเรื่องราวของกันและกัน และทั้งคู่ดีใจมาก ต่างก็กอดกันร้องไห้ด้วยความสมพระทัย ในขณะที่นั้นถึงเวลาที่พญาครุฑจะเดินทางมาหานาง พญาครุฑได้ทราบข่าวว่าพระโอรสที่พระธิดาหลงรักได้เสียชีวิตแล้ว เพราะเรืออัปปาง ดังนั้นจึงมารับพระธิดากลับเมือง เมื่อพญาครุฑมาถึง พระธิดาก็ต้อนรับด้วยความยิ้มแย้ม เพราะดีใจที่จะได้กลับเมือง ซึ่งพญาครุฑไม่ได้รู้เลยว่า นางได้ซุกซ่อนคนรักไว้ในกล่องที่พญาครุฑใส่ นางไว้และให้เป็นที่อาศัยอยู่บนต้นไม้ จากนั้นพญาครุฑก็พากลับกล่องซึ่งเข้าใจว่ามีแต่นางอยู่ในนั้น เมื่อมาถึงวังแล้วพญาครุฑ ก็ยื่นเท้าสะเอวแล้วบอกราชาสุลัยมาน ว่า เห็นไหมในที่สุดข้าก็สามารถตัดขาดความสัมพันธ์ของเขาได้ แล้วก็หัวเราะดีใจ แต่แล้วก็หน้าซีดเผือด เมื่อกลับถูกเปิดออกมา เพราะในกล่องอันนั้น มีผู้หญิงและผู้ชายก้าวออกมา พญาครุฑตกใจมาก อ้าอึ้งไม่พูดไม่จา ราชาสุลัยมาน กล่าวว่ ข้าบอกแล้วไง เมื่อพระเจ้าลิขิตใครก็ตามให้เป็นบุพเพสันนิวาสแล้ว จะไม่มีใครตัดขาดได้ไม่ว่าคนนั้นจะเป็นใคร แล้วเป็นไงเห็นหรือ

ยัง เมื่อพญาครุฑได้ยั้งคั้งนั้น ก็หน้าแดงกำ่า บินหนีไปเลย จนกระทั่งทุกวันนี้ไม่มีแม่เต่าของพญาครุฑให้ปรากฏแก่สายตา

เล่าโดย นางอาชีษะ เล้าะและ อายุ 51 ปี
8/1 หมู่ที่ 4 ต.ทุ่งพอ อ.สะบ้าย้อย จ.สงขลา

นิทานเรื่อง พญาครุฑกับราชาสุลัยมาน

คำชี้แจง จงกา x ทับตัวอักษร ตรงกับตัวเลือกที่ต้องการลงในกระดาษคำตอบ

1. ใครเป็นผู้กล่าวเรื่องพระเจ้าลิขิตว่า ไม่มีใครขัดขวางได้ (รู้จำ)
 - ก. ราชาสุลัยมาน
 - ข. พญาครุฑ
 - ค. พระบิดา
 - ง. เจ้าชาย
2. ข้อใดเป็นจุดมุ่งหมายของนิทานเรื่องนี้ (เข้าใจ)
 - ก. ให้เห็นความสำคัญของผลบุญวาสนา
 - ข. ให้เห็นคุณค่าของความรักแท้
 - ค. ให้เห็นความรักของพ่อที่มีต่อลูก
 - ง. ให้เห็นการฟันฝ่าอุปสรรคเพื่อให้สมหวังในรัก
3. อะไรคือสาเหตุที่พญาครุฑพาพระธิดาหนีไป (วิเคราะห์)
 - ก. ต้องการแก้แค้นพระธิดา
 - ข. ต้องการเอาใจพระบิดา
 - ค. ต้องการแยกพระธิดากับเจ้าชาย
 - ง. ต้องการแสดงตัวว่าเก่ง
4. จากเรื่องใครทำพฤติกรรมที่น่าอับอายมากที่สุด (วิเคราะห์)
 - ก. ราชาสุลัยมาน
 - ข. เจ้าเมือง
 - ค. พระธิดา
 - ง. พญาครุฑ
5. “เห็นไหมในที่สุดข้าก็สามารถตัดขาดความสัมพันธ์ของเขาได้” คำพูดนี้บ่งบอกถึงลักษณะคนนิสัยอย่างไร (วิเคราะห์)
 - ก. แสดงความโอ้อวด
 - ข. แสดงความฉลาด
 - ค. แสดงความกล้าหาญ
 - ง. แสดงความดีใจ
6. พระบิดามีลักษณะนิสัยอย่างไร (วิเคราะห์)

- ก. ขาดสติ
 ข. ขาดความรัก
 ค. ขาดเหตุผล
 ง. ขาดความรับผิดชอบ
7. ถ้าหากเจ้าชายไม่เจอพระธิดาจะเกิดอะไรขึ้น (ประเมินค่า)
 ก. พระธิดามีความทุกข์
 ข. พระธิดายอมทำตามความประสงค์ของพระบิดา
 ค. พระธิดาจะมีความสุขกับคู่ครองที่พระบิดาเลือกให้
 ง. พระธิดาไม่กลับเมืองจะใช้ชีวิตอยู่บนเกาะตามลำพัง
8. จากเรื่องตรงกับคำพังเพยข้อใด (สังเคราะห์)
 ก. รักวัวให้ผูก รักลูกให้ตี
 ข. รักดีห้ามจ้วง รักชั่วห้ามเสา
 ค. คนรักเท่าผืนหนังคนชังเท่าผืนเสื่อ
 ง. ปลุกเรื่อนตามใจผู้อยู่ปลุกอู่ตามใจผู้นอน
9. พระเจ้าลิจิตหมายถึงข้อใด (เข้าใจ)
 ก. บุญคุณ
 ข. บุญวาสนา
 ค. บุญหล่นทับ
 ง. บุญหนักศักดิ์ใหญ่
10. อะไรคือข้อสรุปของเรื่องนี้ (เข้าใจ)
 ก. พระโอรสเดินทางเพื่อไปตามหาพระธิดาแต่เรืออับปางเป็นเพราะฟาลิจิตให้ไปเจอธิดา
 ข. พระบิดาสั่งให้พญาครุฑพาพระธิดาไปหลบซ่อนเพื่อหนีจากเจ้าชายซึ่งพระบิดาไม่พอพระทัย
 ค. พระธิดาทรงรักใคร่กับเจ้าชายที่พระบิดาไม่ชอบทำให้ถูกพญาครุฑพาตัวหนีไปแต่ในที่สุด ก็ได้ครองคู่กัน
 ง. การที่พระธิดาถูกพาตัวไปเป็นแผนของพญาครุฑที่จะให้เจ้าชายหาพระธิดาไม่เจอเพื่อที่ทั้งสองจะได้ไม่ต้องแต่งงานกัน

ยังมีครอบครัวยากจนครอบครัวหนึ่ง อยู่ด้วยกัน 3 คน คือ แม่ผู้ตาบอด ลูกชาย และลูกสะใภ้ อาชีพของครอบครัวนี้คือ หากินด้วยการเก็บผักหักฟันไปขายบ้างยิงนกตกปลา หรือรับจ้างเขาทำโน่นทำนี่บ้าง

วันหนึ่งลูกชายไปยิงนกในป่า แต่วันนี้เขาไม่ได้นกเลยแต่เขาได้ไข่นกมา 5 ฟอง เขาบอกให้ภรรยาต้มเป็นอาหารเย็น แล้วแบ่งให้แม่ 2 ฟอง อีก 3 ฟองเอาไว้กินด้วยกัน ตั้งเสร็จก็ไปเที่ยวหาของป่าต่อ

ฝ่ายภรรยาต้มไข่เรียบร้อยแล้วก็กินเสียเอง 2 ฟอง เหลืออีก 3 ฟอง เอาไว้กินกับสามี ส่วนแม่นั้นนางเอมมะนาว 2 ผล ปอกให้เกลี้ยงใส่ถ้วยเติมเกลือให้กินกับข้าวสุก นางบอกว่า ไข่นก

ฝ่ายแม่กินข้าวกับไข่นก 1 ฟอง ส่วนอีก 1 ฟองเก็บไว้กินตอนเย็น ตกค่ำแม่ก็นั่งคุยกับลูกชาย ลูกชายถามแม่ว่ากินข้าวกับไข่นกต้มอร่อยไหม ผู้เป็นแม่ตอบว่ามันเปรี้ยวเหมือนกินมะนาวเลย ลูกชายจึงพูดไปว่าไข่อะไรเปรี้ยว ไข่นกก็เหมือนไข่เป็ด ไข่ไก่ แต่ลูกมันเล็กกว่าเท่านั้น แม่ไม่พูดอะไรก็เดินไปเอาไข่ 1 ฟองที่เหลือให้ลูกชายดู ลูกชายก็รู้ว่าภรรยาคิดไม่ดีกับแม่ของตน เขาไม่พอใจภรรยาที่นั่งจ้องภรรยาด้วยท่าทางโกรธจัด ฝ่ายภรรยาที่คิดแค้น จึงงูมมือสามี ไปคุยใต้ถุนบ้านว่า ตนจะแกล้งแม่เขาทำไม นางใช้น้ำเสียนองออดอ้อนสามีให้สามีเห็นใจ พร้อมกับสร้างเรื่องโกหกกว่าตัวเองจะเอามะนาวให้เป็นไข่นกได้อย่างไร แม่สามีต่างหากที่สร้างเรื่องแกล้ง เพราะอยากให้สามีเลิกกับตน ฝ่ายสามีก็ใจอ่อนหลงเชื่อภรรยา

ฝ่ายภรรยาใช้มายาพูดรอกหูสามีเป็นประจำทุกวัน จนสามีเริ่มเห็นด้วย และเห็นดีเห็นงามไปหมด จนวันหนึ่งเขาบอกกับภรรยาว่า

“เมื่อแม่เป็นคนไม่ดีอย่างนี้แล้ว เราควรจะไปให้แม่ออกไปจากบ้านเสียดีกว่า”

ภรรยาแนะนำว่า ถ้าเราไล่แม่ออกจากบ้านรู้ไปถึงไหน ก็จะถูกนิทาไปถึงนั่น “เพราะฉะนั้นฉันจึงมาคิดว่าเอาอย่างนี้ดีกว่า เราฆ่าแม่ให้ตายเสียเลย ใครรู้ว่าแม่ตาย ก็ไม่เป็นไร เพราะคนแก่ก็ใกล้ตายอยู่แล้ว ไม่ตายวันนี้ก็วันก็ตาย เราไปหาซื้อ โลงพอเป็นพิธี เอาแม่ใส่โลง แล้วเอาไปเผา ใครว่าทำไมเผาเร็ว บอกว่าแม่เป็นโรคร้ายไม่ดีต้องรีบเผาทำลาย”

ฝ่ายสามีเห็นด้วย และยอมทำตามภรรยา พอคำมีดตีคั่นทั้งสองก็พากันไปจับแม่มัดมือมัดเท้า ปิดปาก แล้วนำไปใส่โลงที่เตรียมไว้ล่วงหน้าแล้ว จากนั้นก็ช่วยกันแบกโลงไปที่ป่าช้า

เมื่อวางแม่ไว้บนเชิงตะกอนเตรียมจะจุดไฟเผา ปรากฏว่าลิ้มไม้ขีดไฟ จึงเดินย้อนกลับไปบ้านกันทั้งสองคน ปล่อยให้แม่นอนอยู่ในป่าช้า

ฝ่ายแม่ตาบอดนอนอยู่ในโลง พอรู้ว่าลูกชายกับลูกสะใภ้กลับไปเอาไม้ขีดไฟ จึงพยายามแคะมัดข้อมือ แล้วออกจากโลงแอบไปซ่อนตัวที่ได้ถุนศาลาป่าช้า

ครั้งลูกชายกับลูกสะใภ้กลับมาถึงก็จุดไฟเผาโลงทันที เมื่อไฟมอดจึงเดินกลับบ้าน แม่ซึ่งแอบซ่อนอยู่รู้สึกสลดหดหู่อย่างแสนสาหัส จึงคิดไปว่าต่อไปก็จะไม่หวนกลับไปอยู่กับลูกอีกแล้ว

แต่พอตกคึกในคืนนั้น ได้มีโจรกลุ่มหนึ่งหลังจากปล้นทรัพย์มาได้ ก็มารวมตัวกันที่ศาลาข้างป่าช้าที่แม่ซ่อนตัวอยู่ เพื่อจะแบ่งทรัพย์สินกัน ทุกคนต่างก็ละโมภโลภมากต่างอยากได้ส่วนแบ่งมากกว่ากัน ต่างก็โต้เถียงกันอยู่นาน แต่ก็ยังแบ่งกันไม่ได้

แม่จึงคิดแกล้งพูดเป็นเสียงผีหลอกว่า “พวกเจ้าทำชั่วปล้นทรัพย์เขามาแล้วยังมาทำเสียงรบกวน ความสงบสุขในป่าช้านี้อีก สร้างความไม่พอใจให้แก่พวกผีในป่าช้า พวกเราจะหักคอโจรอย่างพวกเจ้าให้ตายเสียทุกคน”

พวกโจรเมื่อได้ฟังก็ตกตะลึง พอตั้งสติได้ก็พากันวิ่งไปไม่คิดชีวิตทิ้งทรัพย์สินทั้งหมดไว้คืนนั้นแม่ผู้ตามอดนั่งคิดว่าจะเอาทรัพย์สินไปใช้ให้เป็นประโยชน์ เพื่อกลับมาให้ลูกเป็นคนดี

รุ่งเช้าแม่ออกจากใต้ถุนศาลา มานั่งอยู่ที่ดินบันได นั่งรอว่าจะมีใครวิ่งผ่านมาผ่านไป พอมีเด็กคนหนึ่งผ่านมาจึงขอร้องให้เด็กช่วยจงไปส่งที่บ้าน

พอถึงบ้าน แม่ก็ร้องเรียกให้ลูกชายออกมารับ ลูกชายเห็นหน้าแม่ก็ตกใจแล้วถามว่า

“แม่ตายไปแล้วไม่ใช่หรือ” ? แม่ตามอดตอบว่า

“แม่ตายไปแล้วจริงแต่สวรรค์ท่านชุบชีวิต แลมแม่ยังให้แก้วแหวนเงินทองบนสวรรค์มาด้วยแล้วก็ให้แม่กลับบ้านได้”

ขณะนั้นลูกสะใภ้ได้ฟังก็เกิดความโลภ อยากไปสวรรค์ เพื่อจะได้เอาทรัพย์สินอันมีค่าจากสวรรค์บ้าง

คืนนั้นนางลูกสะใภ้นอนไม่หลับ ฝึ้ออดอ้อนผัวขอให้เอาตัวนางใส่โลงเผาอย่างแม่บ้าง เมื่อฝ่ายสามีทนเสียงรบเร้าไม่ไหวจึงพาเมียไปเผาที่ป่าช้าในวันรุ่งขึ้น

หลังจากภรรยา กลายเป็นเถ้าถ่านไปแล้วหลายวัน สามีก็เฝ้าคอยว่านางจะกลับมาเมื่อไร ลูกชายก็เริ่มคิดมาก และเศร้าโศกอยู่หลายวัน ต่อจากนั้นแม่ก็ไปปลอบใจลูกแล้วมอบเงินจำนวนหนึ่งให้ลูกแล้วบอกกล่าวให้ลูกไปซื้อแม่ ลูกชายเที่ยวเดินไปตามที่ต่างๆ เพื่อไปซื้อแม่ แต่ไม่มีใครขายแม่เลย ลูกชายเดินทางกลับบ้าน แม่จึงให้เขาเอาเงินมากมายไปซื้อเมีย ปรากฏว่ามีคนขายผู้หญิงมาเป็นเมียมากมาย จึงทำให้เขาคิดว่า “แม่กับเมียต่างกันมาก” นับตั้งแต่นั้นมา ลูกชายก็เลิกโศกเศร้าถึงภรรยา ยันกลับมาดูแลแม่ด้วยความเคารพ และรักแม่มากกว่าเดิมจนแม่แก่ตายจากไปจากนั้นก็หมั่นทำบุญอุทิศส่วนกุศลไปให้อยู่เนืองๆ จนตลอดชีวิตของตน

เล่าโดย นางอวยี๊ยะ เล้าะและ อายุ 51 ปี

8/1 หมู่ที่ 4 ต. พุงพอ อ. สะบ้าย้อย จ. สงขลา

ข้อทดสอบ
นิทานเรื่อง แม่กับเมีย

คำชี้แจง จงกา x ทับตัวอักษร ตรงกับตัวเลือกที่ต้องการลงในกระดาษคำตอบ

1. จุดมุ่งหมายของนิทานเรื่องนี้ (เข้าใจ)
 - ก. เพื่อให้ลูกตระหนักในคุณค่าของแม่
 - ข. เพื่อให้ลูกไม่เป็นคนหูเบาเขลาปัญญา
 - ค. เพื่อให้ลูกรู้ว่าแม่กับเมียไม่ควรอยู่ร่วมกัน
 - ง. เพื่อให้ลูกรู้ว่าเงินสามารถซื้อเมียได้
2. ลูกชายเป็นคนลักษณะอย่างไร (วิเคราะห์)
 - ก. หูหนัก
 - ข. หูเบา
 - ค. ฟังหูไว้หู
 - ง. เอาหูไปนาเอาตาไปไร่
3. นิทานเรื่องนี้สอดคล้องกับสุภาษิตข้อใด (สังเคราะห์)
 - ก. โลกมากลากหาย
 - ข. แพ้เป็นพระชนะเป็นมาร
 - ค. ธรรมย่อมชนะอธรรม
 - ง. ทำดีได้ชั่ว ทำชั่วได้ดี
4. ลูกที่ไม่ตอบแทนบุญคุณของแม่ เรียกว่าอย่างไร (เข้าใจ)
 - ก. ลูกเฉรคุณ
 - ข. ลูกอกคัญญู
 - ค. ลูกทรพี
 - ง. ลูกทรยศ
5. นิทานเรื่องนี้ใครเป็นผู้เสียใจมากที่สุด (วิเคราะห์)
 - ก. สามี
 - ข. ภรรยา
 - ค. แม่
 - ง. ทุกคนเสียใจเท่ากัน

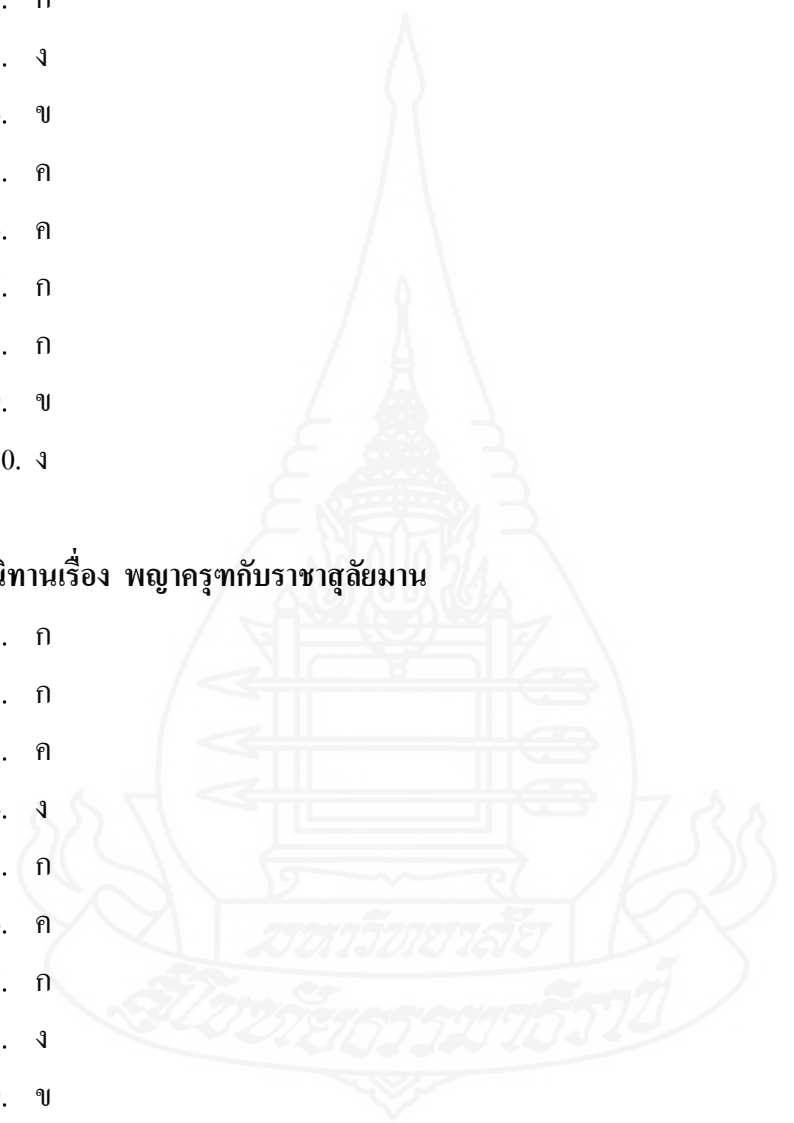
6. ถ้าหากผู้เป็นภรรยาไม่ตายเหตุการณ์จะเป็นอย่างไร (ประเมินค่า)
- ภรรยาเป่าหูให้สามีไปหลอกหลวงเอาเงินจากแม่
 - ภรรยากลับใจได้เป็นคนดีและดูแลแม่สามีเป็นอย่างดี
 - สามีกลับใจได้และไม่ยอมหลงเชื่อภรรยาอีก
 - ทั้งภรรยา สามี แม่เข้าใจกันดีและรักใคร่กันเหมือนเดิม
7. ถ้าหากภรรยาไม่ตายฝ่ายสามีจะกลับใจเป็นคนดีได้หรือไม่(คิดวิเคราะห์)
- กลับใจได้
 - กลับใจไม่ได้
 - นิสัยแย่กว่าเดิม
 - ไม่มีข้อสรุป
8. อะไรที่นักเรียนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ (การนำไปใช้)
- อย่าเป็นคนหูเบา
 - อย่าเชื่อภรรยา
 - อย่าเชื่อใจใคร
 - เชื่อใจแม่คนเดียว
9. คนเคยทำผิด เมื่อกลับใจได้นักเรียนคิดว่าควรให้อภัยหรือไม่ (ประเมินค่า)
- ควรให้อภัยเพราะคนไม่ดีก็กลับใจเป็นคนดีได้
 - ไม่ควรให้อภัยคนไม่ดีก็ไม่ดีอีก
 - ควรให้อภัยแต่ต้องคอยสังเกตพฤติกรรม
 - ไม่ควรให้อภัยและคอยสังเกตพฤติกรรม
10. “แม่กับเมียต่างกันมาก” จากความคิดของลูกหมายความว่าอย่างไร (วิเคราะห์)
- แม่กับเมียทำหน้าที่ต่างกัน
 - แม่กับเมียมีนิสัยต่างกันมาก
 - แม่ซื่อไม่ได้แต่เมียซื่อได้
 - แม่หาที่ไหนทดแทนไม่ได้ แต่เมียหาได้

เฉลยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความก่อนเรียน**นิทานเรื่อง นายอ้ายไม่ตาย**

1. ก
2. ก
3. ง
4. ข
5. ค
6. ค
7. ก
8. ก
9. ข
10. ง

นิทานเรื่อง พญาคูทกับราชาสุลัยมาน

1. ก
2. ก
3. ค
4. ง
5. ก
6. ค
7. ก
8. ง
9. ข
10. ค

นิทานเรื่อง แม่กับเมีย

1. ข
2. ข
3. ค
4. ข
5. ค
6. ก
7. ง
8. ก
9. ก
10. ง

ภาคผนวก ง
แผนการสอนอ่านจับใจความ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

กลุ่มสาระภาษาไทย
เรื่อง นกกระเจาบกับมูลัง

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
เวลา 60 นาที

สาระสำคัญ

การดำรงชีวิตของมนุษย์ จะต้องอาศัย สติปัญญาในการนำพาชีวิตให้อยู่รอด ผู้ที่มีปัญญา ย่อมสามารถเอาตัวรอดให้ตัวเองปลอดภัย และดำรงชีวิตอยู่ในโลกนี้ได้อย่างมีความสุข

มาตรฐาน ท 1.1 ตัวชี้วัด	2,3,8
มาตรฐาน ท 2.1 ตัวชี้วัด	2
มาตรฐาน ท 3.1 ตัวชี้วัด	1,5,6
มาตรฐาน ท 5.1 ตัวชี้วัด	1,4

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อ่านจับใจความสำคัญของนิทานพื้นบ้านเรื่อง “นกกระเจาบกับมูลัง” ได้
2. สรุปข้อคิดที่ได้จากการอ่านนิทานพื้นบ้านเรื่อง “นกกระเจาบกับมูลัง” ได้
3. เขียนสรุปความ จากการอ่านนิทานพื้นบ้านเรื่อง “นกกระเจาบกับมูลัง” ได้
4. คิดวิเคราะห์ และเขียนสื่อความได้

เนื้อหา

นิทานพื้นบ้าน เรื่อง “นกกระเจาบกับมูลัง”

กระบวนการเรียนรู้

1. ครูและนักเรียนร่วมสนทนากันถึงลักษณะนิสัย ของบุคคลแต่ละคนที่ไม่เหมือนกัน
 - คนที่มีนิสัยเอารัดเอาเปรียบผู้อื่น คนเจ้าเล่ห์
 - คนที่มีนิสัยซื่อสัตย์สุจริต คนที่มีคุณธรรม
2. สนทนาถึงเรื่องการใช้สติปัญญา ในการดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข
 - ยกตัวอย่างคนที่มีปัญญา และใช้ปัญญาในทางที่ถูกต้อง
 - ยกตัวอย่างคนที่ไม่มีความรู้ การดำรงชีวิตมีลักษณะอย่างไร

3. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 3 คน แล้วให้แต่ละกลุ่มอ่านนิทานพื้นบ้าน เรื่อง “นกกะจาบกับมูสั้ง” จากนั้นร่วมกันระดมความคิด เพื่อหาใจความสำคัญของเรื่อง ร่วมกัน เขียนแผนที่ความคิด เพื่อแสดงความเข้าใจในการอ่าน ในประเด็น ตัวละคร สถานที่ เหตุการณ์ และข้อคิดที่ได้ จากการอ่านในใบงานที่ 1 จากนั้นให้ตัวแทนกลุ่ม ออกมานำเสนอผลงาน โดยมี ครูและนักเรียน ร่วมกันประเมินผล

4. ครูแจกใบงานที่ 2 ให้นักเรียนตอบคำถามโดยสมาชิกกลุ่มเดิม

5. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุป เกี่ยวกับสาระสำคัญ และข้อคิดที่ได้จากการอ่านนิทานพื้นบ้านเรื่อง “นกกะจาบกับมูสั้ง” อีกครั้ง

6. นักเรียนทุกคนทำแบบฝึกหัดหลังการอ่านที่ครูสร้างขึ้น จำนวน 10 ข้อ (งานเดี่ยว)

7. ร่วมกันประเมินผล โดยการตรวจคำตอบจากบัตรเฉลย และรวมคะแนนที่ได้

สื่อการเรียนการสอน

1. นิทานพื้นบ้านเรื่อง “นกกะจาบกับมูสั้ง”
2. ใบงานที่ 1 เรื่อง “แผนภาพความคิดจากเรื่อง”
3. ใบงานที่ 1 เรื่อง “เรื่องค้นหาคำตอบ”
4. แบบฝึกหัดหลังการอ่าน จำนวน 10 ข้อ

การประเมินผล

1. ตรวจสอบการปฏิบัติงาน จากใบงานที่ 1 และใบงานที่ 2
2. ตรวจสอบการทำแบบฝึกหัด หลังการอ่าน

เกณฑ์ในการวัดประเมินผล

นักเรียนสามารถทำแบบฝึกหัดหลังการอ่าน ได้อย่างน้อยร้อยละ 70 ของคะแนนเต็ม

บันทึกผลหลังการสอน

.....

.....

.....

.....

.....

ใบงานที่ 1

แผนภาพความคิดจากเรื่อง

สมาชิกในกลุ่ม

1.
2.
3.

คำชี้แจง

นักเรียนช่วยกันระดมความคิด แล้วช่วยกันเขียนแผนที่ความคิด เรื่อง “นกกระเจาบกับมูสั้ง”

สรุปความจากเรื่อง

.....

.....

.....

.....

ใบงานที่ 2
เรื่อง ค้นหาคำตอบ

กลุ่มที่

สมาชิกในกลุ่ม

- 1.
- 2.
- 3.

คำชี้แจง

ให้นักเรียนเติมคำลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

- 1. จากเรื่องใครมีปัญหาที่สุด
- 2. นกกระจาบรอดจากการเป็นอาหารของมูฮั้งหรือไม่.....อย่างไร.....
.....
.....
- 3. มูฮั้งมีนิสัยอย่างไร
.....
.....
- 4. จากเรื่องนกกระจาบใช้วิธีใดในการแก้ปัญหา
.....
.....
.....
- 5. นักเรียนควรนำแนวคิดของตัวละครใดไปปฏิบัติ
.....
.....
.....

นิทานเรื่อง นกกระจาบบกับมุสั้ง

ณ ป่าแห่งหนึ่ง มีมุสั้งตัวหนึ่งได้พลัดหลงจากครอบครัว เทียวเดินโซซัดโซเซ มาตามทุ่งหญ้า ด้วยความหิวและเหนื่อย อากาศก็ร้อนมากทำให้มุสั้งตายด้วยความหิว ครั้นเดินไปเจอสัตว์ใหญ่ตัวหนึ่ง จึงเดินเข้าไปถามว่า “เจ้าชื่ออะไรละ” สัตว์ตัวนั้นตอบว่า “เราชื่อว่า ฟานป่า อาศัยอยู่ทุ่งหญ้าป่าละเมาะแถวนี้” จากนั้น ฟานป่าก็ถามมุสั้งว่า “เจ้าจะไปไหน” มุสั้งตอบว่าตนเองหลงทางมากกลับบ้านไม่ถูก ฟานป่าก็ถามที่อยู่ของมุสั้งว่าอยู่ที่ไหน มุสั้งบอกว่าอยู่ใกล้ลำธารเป็นต้นไม้ใหญ่ครอบครัวอาศัยอยู่ในโพรงไม้ ฟานป่าจึงบอกให้มุสั้งเดินไปทางทิศตะวันออก แล้วก็เจอลำธาร มุสั้งขอบคุณฟานป่าแล้วเดินไปทางทิศดังกล่าว ระหว่างทางได้หยุดพักเหนื่อยใต้ต้นไม้บังเอิญเงยหน้าไปเห็นนกกระจาบบอยู่บนต้นไม้ ด้วยความหิว มุสั้งจึงคิดกลอุบายจะกินนกกระจาบบที่นอนอยู่บนต้นไม้ มุสั้งจึงถามนกกระจาบบว่า “เจ้านกกระจาบบเจ้านอนที่ไหน?” นกกระจาบบตอบว่า “นอนบนต้นไม้” มุสั้งถามว่า “นอนบนต้นไม้ไม่คันตัวหรือ?” นกกระจาบบตอบว่า “ถ้าคันตามตัวข้าจะอาบน้ำ” มุสั้งถามอีกว่า “ถ้าอาบน้ำไม่หนาวหรือ?” นกกระจาบบตอบว่า “ถ้าหนาวข้าจะห่มผ้า” มุสั้งจึงถามว่า “ห่มผ้าแล้วตัวไรไม่กัดหรือ?” นกกระจาบบจึงตอบว่า “ถ้าตัวไรกัดข้าก็จะกัดกินมัน” มุสั้งจึงถามว่า “กินตัวไรแล้วไม่คลื่นไส้หรือ?” นกกระจาบบจึงตอบว่า “ถ้าคลื่นไส้ก็จะกินสั้ม” มุสั้งจึงถามว่า “กินสั้มแล้วไม่ท้องร่วงหรือ?” นกกระจาบบตอบว่า “ถ้าท้องร่วงก็จะขี้รดหัวมุสั้ง” มุสั้งได้ยินเช่นนั้นจึงวิ่งหนีไป เพราะกลัวนกกระจาบบจะขี้รดหัวของมัน มุสั้งจึงไม่สามารถกินนกกระจาบบได้

เล่าโดย นางอามีเนาะ แลบากา

หมู่ 4 ตำบลทุ่งพอ อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา

คำศัพท์ถิ่นใต้

ฟาน	หมายถึง	อึกัง
มุสั้ง	หมายถึง	อึเห็น

แบบทดสอบ

นิทานเรื่อง นกกระเจาบกับมุสั้ง

คำชี้แจง จงกา x ทับตัวอักษร ตรงกับตัวเลือกที่ต้องการลงในกระดาษคำตอบ

1. ข้อใดเรียงลำดับการโต้ตอบระหว่างมุสั้งกับนกกระเจาบได้ถูกต้อง (เข้าใจ)

1. กินส้มแล้วไม่ทิ้งรังหรือ	2. ห่มผ้าแล้วไรไม่กั๊ดหรือ
3. อาบน้ำแล้วไม่หนาวหรือ	4. นอนบนต้นไม้ไฟไม่คันหรือ

ก. 2 3 4 1

ข. 4 3 2 1

ค. 3 1 2 4

ง. 4 2 3 1

2. จากเรื่องหากมุสั้งไม่วิ่งหนีจะเกิดอะไรขึ้น (ประเมินค่า)

- ก. มุสั้งได้กินนกกระเจาบ
 ข. นกกระเจาบชี้ใส่หัวมุสั้ง
 ค. นกกระเจาบบินหนีไป
 ง. ตัดสินเหตุการณ์ไม่ได้

3. ข้อใดเป็นข้อเท็จจริง (ประเมินค่า)

- ก. นกกระเจาบเป็นอาหารที่มุสั้งชอบ
 ข. นกกระเจาบชอบกินส้ม
 ค. นกกระเจาบชอบนอนบนต้นไม้ไฟ
 ง. นกกระเจาบชอบทำรังบนต้นไม้

4. เหตุใดมุสั้งจึงไปตั้งคำถามให้นกกระเจาบตอบ (วิเคราะห์)

- ก. ต้องการกินนกกระเจาบ
 ข. ต้องการแกล้งนกกระเจาบ
 ค. ต้องการทดสอบความฉลาดของนกกระเจาบ
 ง. ต้องการไล่่นกกระเจาบจากบนต้นไม้ไฟ

5. นักเรียนคิดว่าระหว่างนกกระเจาบกับมุสั้งใครฉลาดกว่ากัน (คิดวิเคราะห์)

- ก. มุสั้ง
 ข. นกกระเจาบ
 ค. ฉลาดเท่ากัน
 ง. ไม่แน่ใจ

6. มุสั้งมีลักษณะนิสัยอย่างไร (วิเคราะห์)

- ก. นิสัยเจ้าเล่ห์
- ข. นิสัยชอบถาม
- ค. นิสัยชอบวิ่งหนี
- ง. นิสัยตรงไปตรงมา

7. ข้อใดสรุปตรงกับเนื้อเรื่อง (เข้าใจ)

- ก. นกกระเจาตอบคำถามได้ทุกข้อจนมุสั้งหมดคำถาม
- ข. มุสั้งตั้งคำถามให้นกกระเจาตอบจนหมดปัญญาเลยวิ่งหนีไป
- ค. มุสั้งตั้งคำถามให้นกกระเจาตอบหลายข้อจนในที่สุดตัวเองหมดคำถาม
- ง. มุสั้งอยากกินนกกระเจา จึงใช้กลอุบายถาม นกกระเจาใช้ปัญญาตอบ มุสั้งจึงวิ่งหนีไป

8. จากแนวคิดของเรื่องสิ่งที่นักเรียนนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ (นำไปใช้)

- ก. การตอบคำถาม
- ข. การตั้งคำถาม
- ค. การใช้ความฉลาดไหวพริบ
- ง. การใช้วิธีการหนีเอาตัวรอด

9. สถานการณ์ใดตรงกับข้อสรุปของเรื่องนี้ (เข้าใจ)

- ก. นูรีซันเล่นเกมถามตอบกับรอชีด๊ะ
- ข. นูรีซันไปบ้านรอชีดะระหว่างทางเดิน นกกระเจาจี้รดหัว
- ค. นูรีซันอยากกินขนมของรอชีดะแต่รอชีดะรับประทานหมดแล้ว
- ง. นูรีซันจะไปขโมยเงินของรอชีดะแต่รอชีดะเห็นและรู้เท่าทันจึงร้องพูดไปว่าไม่มีเงินในกระเป๋าทิ้งทิ้ง ทำให้รู้สึกอายเดินหนีไป

10. ข้อใดเป็นแนวคิดของเรื่อง (เข้าใจ)

- ก. สัตว์ที่มีพลังกำลังมากกว่าจะสามารถมีชีวิตอยู่รอด
- ข. สัตว์ที่มีปัญญาสามารถพาชีวิตอยู่รอด
- ค. สัตว์ที่อ่อนแอยอมตกเป็นเหยื่อของสัตว์ที่แข็งแรง
- ง. สัตว์ที่อยู่กันเป็นกลุ่มสามารถพาชีวิตให้รอดปลอดภัย

เฉลยคำตอบ

1. ข
2. ง
3. ง
4. ก
5. ข
6. ก
7. ง
8. ค
9. ง
10. ข

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

กลุ่มสาระภาษาไทย
เรื่อง ไอ้หวังเข้าใจผิด

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
เวลา 60 นาที

สาระสำคัญ

ปัญหาเกิดจากการเรียนรู้ คนที่ได้รับการเรียนรู้จากผู้อื่น จากประสบการณ์ที่ได้พบเห็น และจากประสบการณ์ของตนเองมากเท่าใดผู้นั้นย่อมมีปัญหามาก

มาตรฐาน ท 1.1 ตัวชี้วัด	2,3,8
มาตรฐาน ท 2.1 ตัวชี้วัด	2
มาตรฐาน ท 3.1 ตัวชี้วัด	1,5,6
มาตรฐาน ท 5.1 ตัวชี้วัด	1,4

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อปฏิบัติกิจกรรมกระบวนการเรียนรู้แล้วนักเรียนสามารถแสดงพฤติกรรมได้ดังนี้

1. บอกใจความสำคัญจากการอ่านนิทานพื้นบ้านเรื่อง “ไอ้หวังเข้าใจผิด” ได้
2. สรุปความสำคัญจากเรื่อง “ไอ้หวังเข้าใจผิด” ได้
3. บอกข้อคิดที่ได้จากการอ่านนิทานพื้นบ้าน เรื่อง “ไอ้หวังเข้าใจผิด” ได้

เนื้อหา

นิทานพื้นบ้านเรื่อง “ไอ้หวังเข้าใจผิด”

กระบวนการเรียนรู้

1. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนา เรื่องความสำคัญ ของการเรียนรู้อันก่อให้เกิด ปัญหา ไม่ว่าจะเรียนรู้จากผู้อื่น หรือเรียนรู้ด้วยตนเอง ครูเปรียบเทียบคนที่ได้รับการเรียนรู้ กับคนที่ไม่ได้ รับการเรียนรู้ พฤติกรรมในการปฏิบัติจะแตกต่างกัน
2. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 3 คน ครูแจกนิทานเรื่อง “ไอ้หวังเข้าใจผิด” ให้แต่ละกลุ่มอ่าน แล้วให้แต่ละกลุ่ม จับใจความ จากใบงาน ที่ 1 โดยครูคอยชี้แนะอยู่ใกล้ๆ

3. ครูแจกใบงาน ชั้นที่ 2 ให้นักเรียนสรุปความจากเรื่อง “ไอ้หวังเข้าใจผิด” โดยครูคอยชี้แนะอยู่ใกล้ๆ
4. ครูสุ่มนักเรียนแต่ละกลุ่ม ออกมานำเสนอการจับใจความของแต่ละกลุ่ม พร้อมทั้งสรุปความ ในใบงานที่ 2 เมื่อนำเสนอหมดทุกกลุ่ม ครูและนักเรียนร่วมกันประเมินผล ชี้แนะแก้ไข
5. ครูให้นักเรียนทั้งชั้นเรียน ช่วยกันบอกข้อคิดที่ได้จากเรื่อง “ไอ้หวังเข้าใจผิด” ครูคอยเสริมแนะ
6. นักเรียนทำแบบฝึกหัด หลังการอ่านที่ครูสร้างขึ้น จำนวน 10 ข้อ (งานเดี่ยว)
7. ร่วมกันประเมินผล จากการทำแบบฝึกหัดหลังการอ่าน

สื่อการเรียนการสอน

1. นิทานพื้นบ้าน เรื่อง “ไอ้หวังเข้าใจผิด”
2. ใบงาน เรื่อง การจับใจความ
3. ใบงานเรื่อง การสรุปความ
4. แบบฝึกหัด หลังการอ่าน จำนวน 10 ข้อ
5. บัตรเฉลย

การประเมินผล

1. ตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน จากใบงานที่ 1 เรื่อง การจับใจความ
2. ตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน จากใบงานที่ 2 เรื่อง การสรุปความ
3. ตรวจสอบผลจากการทำแบบฝึกหัดหลังการอ่าน

เกณฑ์ในการวัดประเมินผล

นักเรียนสามารถทำแบบฝึกหัดหลังการอ่าน ได้อย่างน้อยร้อยละ 70 ของคะแนนเต็ม

บันทึกหลังการสอน

.....

.....

.....

.....

ใบงานที่ 1
เรื่อง การจับใจความ
กลุ่มที่

สมาชิกในกลุ่ม

1.
2.
3.

คำชี้แจง

ให้นักเรียนตอบคำถามลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

1. จากเรื่องไอ้หวัง เป็นคนอย่างไร
.....
.....
2. พฤติกรรมของไอ้หวัง เป็นอย่างไร
.....
.....
.....
3. พฤติกรรมของไอ้หวัง แก้ได้หรือไม่ (ให้เหตุผล)
.....
.....
.....
4. สาเหตุของพฤติกรรมไอ้หวังน่าจะเป็นอย่างไร
.....
.....
.....
5. จากเรื่อง ให้แนวคิดว่าอย่างไร
.....
.....
.....

ใบงานที่ 2

การเขียนสรุปความ

สมาชิกในกลุ่ม

1.
2.
3.

คำชี้แจง

ให้นักเรียนตอบคำถามจากเรื่อง “ไอ้หวังเข้าใจผิด”

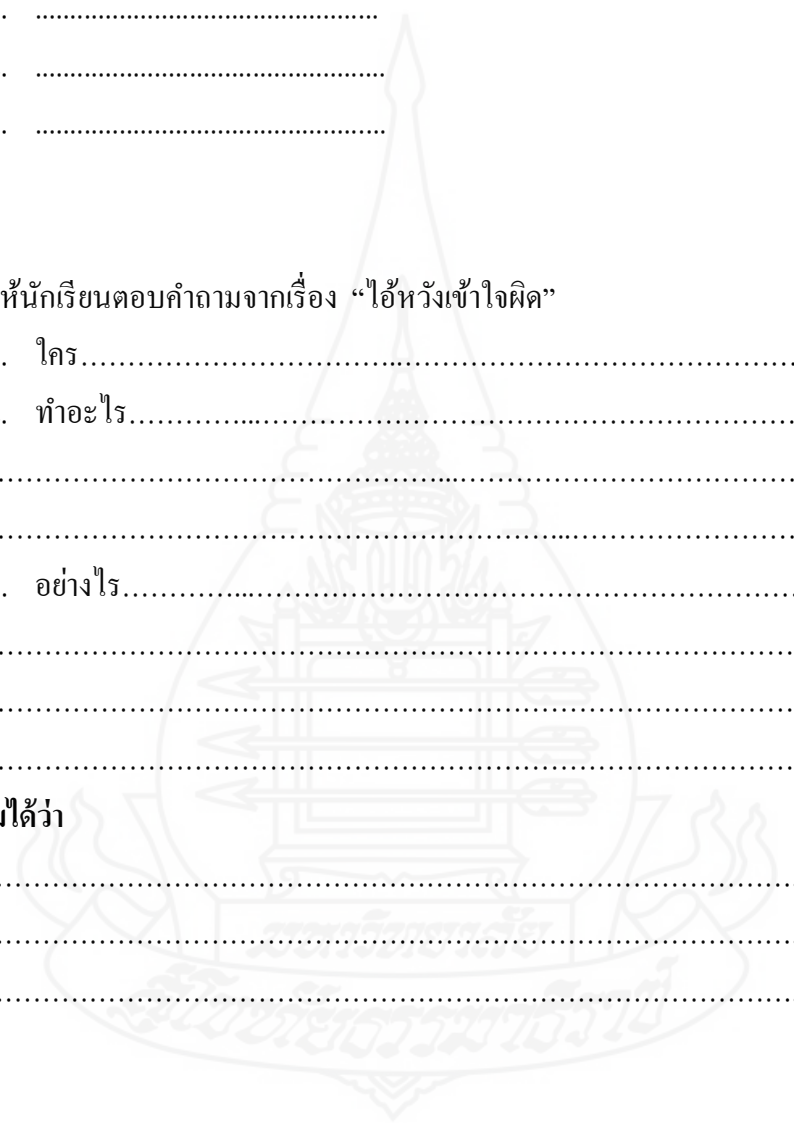
1. ใคร.....
2. ทำอะไร.....
.....
.....
3. อย่างไร.....
.....
.....

สรุปความได้ว่า

.....

.....

.....

นิทานเรื่อง ไอ้หวังเข้าใจผิด

ณ หมู่บ้านแห่งหนึ่งมีครอบครัวหนึ่งอาศัยอยู่ด้วยกัน สามคนมี สามมี ภรรยา และแม่สามมี อยู่มาวันหนึ่งภรรยาเป็นไข้เจ็บหนัก ฝ่ายสามมีก็ทำการปฐมพยาบาลและรักษาไข้แบบโบราณ โดยให้ภรรยานอนแล้วเอาตีหมาใส่หน้าแล้วเจาะรูให้น้ำหยดลงบนศีรษะของภรรยา ทำอย่างนั้นอยู่หลาย วันผู้เป็นแม่ก็เข้าไปดูอาการของลูกสะใภ้ ปรากฏว่า ลูกสะใภ้ตายไปแล้วหลายวันส่งกลิ่นเหม็น จึงบอกกับลูกชายว่าคนเราถ้าตายแล้วหลาย ๆ วันจะมีกลิ่นเหม็น นี้ภรรยาของเจ้ามีกลิ่นเหม็นแสดงว่า ตายหลายวันแล้ว เมื่อสามมีรู้ว่าภรรยาตายแล้วก็จัดการนำศพไปฝัง

อยู่มาวันหนึ่ง เมื่อเขานั่งใกล้กับแม่ ก็ได้กลิ่นเหม็น (กลิ่นแม่ผายลม) ไอ้หวังคิดว่าแม่ตาย แล้วเพราะมีกลิ่นเหม็น ตามที่แม่เคยบอก แม่พยายามบอกว่ายังไม่ตายไอ้หวังก็ไม่เชื่อ จึงอุ้มแม่ไป ฝังทั้งเป็น หลังจากนั้นไม่นานตัวเจ้าหวังเองก็ผายลม มีกลิ่นเหม็นมาก เขาคิดว่าตัวเองตายแล้ว เหมือนกัน จึงไปขุดหลุมในป่า แล้วตัวเองลงไปอยู่ในหลุม แล้วกลบตัวเองให้เหลือเฉพาะหัว เท่านั้น ทันใดนั้นก็มีความขี้ขาง นำขี้ขางผ่านมาบริเวณนั้น จึงพูดว่า ผู้ใดอยู่บริเวณนี้กรุณาหลบด้วย เพราะขี้ขางจะผ่านทางนี้ เดี่ยวจะเกิดอันตรายเพราะขี้ขางดู เมื่อเขาได้ยินเช่นนั้นเขาจึงพูดว่า อย่ามา ทางนี้นะข้าตายแล้ว ความขี้ขางได้ยินเข้าจึงแปลกใจว่า เอ๊ะ! ทำไมตายแล้วจึงพูดได้อีก จึงถามขี้ขาง แล้วเดินไปดู ก็เห็นชายคนนั้น กลบตัวเองเหลือแต่หัว เขาจึงเข้าไปซักถาม ชายคนนั้นก็เล่า เรื่องราวให้ฟังทั้งหมด ความขี้ขางจึงบอกว่า คนตายจริง ๆ นั้นมีกลิ่นเหม็น ไม่มีลมหายใจ และพูด ไม่ได้ ส่วนเจ้าและแม่ของเจ้ายังไม่ตาย ชายคนนั้นจึงเชื่อในคำบอกเล่าของความขี้ขาง ความขี้ขางจึง ขุดดินแล้วเอาชายคนนั้นขึ้นมา ชายคนนั้นจึงวิ่งไปยังที่ฝังแม่ แล้วขุดดิน เพื่อที่จะเอาแม่ขึ้นมา แต่ เมื่อขุดแล้วปรากฏว่าแม่ของเขาตายแล้ว

เล่าโดย นางจะมาหลอ หมานไต้จะ

1/3 หมู่ 4 ต. ทุ่งพอ อ. สะบ้าย้อย จ. สงขลา

อายุ 64 ปี

ตีหมา หมายถึง อุปกรณ์ที่ใช้ตักน้ำขึ้นจากบ่อ

ความขี้ขาง หมายถึง คนเลียงขี้ขาง

แบบทดสอบ
นิทานเรื่อง ไอ้หวังเข้าใจผิด

คำชี้แจง จงกา x ทับตัวอักษร ตรงกับตัวเลือกที่ต้องการลงในกระดาษคำตอบ

1. ข้อสรุปของนิทานเรื่องนี้ (เข้าใจ)
 - ก. ความโง่เขลาของไอ้หวังทำให้แม่ตายและตนเองเดือดร้อน
 - ข. ความขี้ขลาดของไอ้หวังทำให้แม่ตายและตนเองเดือดร้อน
 - ค. ไอ้หวังได้ฟังคำบอกเล่าของไอ้หวังจากนั้นเมื่อขึ้นจากหลุมฝังตัวเองก็วิ่งไปช่วยแม่
 - ง. แม่บอกลูกว่าคนตายจะเหม็น ทำให้ลูกเข้าใจผิด ต่อมาไอ้หวังบอกว่า คนตายพูดไม่ได้เหม็นและไม่หายใจ
2. ไอ้หวัง หมายถึงบุคคลในข้อใด (เข้าใจ)
 - ก. คนเลี้ยงช้าง
 - ข. คนซื้อช้าง
 - ค. คนขายช้าง
 - ง. หมอรักษาช้าง
3. ข้อใดตรงกับจุดมุ่งหมายของเรื่องนี้ (เข้าใจ)
 - ก. ให้ผู้อ่านรู้สึกสนุกสนาน
 - ข. ให้ผู้อ่านรู้สึกเศร้าใจ
 - ค. ให้ผู้อ่านเห็นความสำคัญของการมีสติปัญญา
 - ง. ให้ผู้อ่านเห็นความสำคัญของไอ้หวัง
4. เรื่องนี้สอดคล้องกับคำพังเพยข้อใด (ตั้งเคราะห์)
 - ก. คนตายขายคนเป็น
 - ข. ฟังไม่ได้ศัพท์จับไปกระเดียด
 - ค. ช้างตายทั้งตัวเอาใบบัวมาปิด
 - ง. พูดไปสองไพเบี้ยนึ่งเสียดำลึงทอง
5. จากเรื่องนักเรียนสามารถนำแนวคิดข้อใดไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ (นำไปใช้)
 - ก. การฟังของผู้ฟังจะต้องฟังหูไว้หู
 - ข. ความเป็นจริงของคนตายจะต้องเหม็นทุกคน
 - ค. การใช้สติปัญญาในคิดอย่างวิจารณ์ญาณ
 - ง. ความเชื่อตรงของลูกแม่สอนอย่างไรลูกต้องเชื่อฟัง

6. สาเหตุสำคัญที่ทำให้แม่ตายคือข้อใด (วิเคราะห์)

- ก. แม่มีกลิ่นเหม็น
- ข. ตายตามลูกสะใภ้
- ค. ความโง่เขลาของลูกชาย
- ง. ตายเพราะลูกชายไปช่วยซำเก็นไป

7. ข้อใดเรียงลำดับเหตุการณ์จากนิทานในเรื่องได้ถูกต้อง (เข้าใจ)

- 1. ลูกชายวิ่งไปยังที่ฝังศพแม่
- 2. ลูกชายอุ้มแม่ไปฝังทั้งเป็น
- 3. ภรรยาตายมีกลิ่นเหม็น
- 4. ความขี้ขางนำขี้ขางผ่านมา

ก. 1 2 3 4

ข. 2 1 3 4

ค. 3 2 4 1

ง. 4 3 2 1

8. ข้อใดเป็นเท็จ (ประเมินค่า)

- ก. แม่ผายลมมีกลิ่นเหม็น
- ข. แม่มีกลิ่นเหม็นแม่ตายแล้ว
- ค. คนเรากล้าตายแล้วหลาย ๆ วันมีกลิ่นเหม็น
- ง. คนตายจริง ๆ นั้นมีกลิ่นเหม็น ไม่หายใจ และพูดไม่ได้

9. หากความขี้ขางไม่ผ่านมาเจอ ผู้เป็นลูกชายจะเป็นอย่างไร (ประเมินค่า)

- ก. ลูกชายตายแม่อีกตาย
- ข. แม่ตายลูกชายไม่ตาย
- ค. แม่ไม่ตายลูกชายตาย
- ง. แม่ไม่ตายลูกชายไม่ตาย

10. เรื่องนี้แสดงให้เห็นข้อคิดในเรื่องใด (วิเคราะห์)

- ก. ความโง่เขลาข่มνάความเดือดร้อนมาสู่ตนเองและผู้อื่น
- ข. การเชื่อฟังคำสั่งสอนของพ่อ แม่เป็นลูกที่ดี มีความกตัญญู
- ค. การปฏิบัติตามคำสั่งปลุกฝังการมีวินัย
- ง. ทำสิ่งใดอย่ามัวคิดเดียวชีวิตจะล่าช้า

เฉลยคำตอบ

1. ก
2. ก
3. ค
4. ข
5. ค
6. ค
7. ก
8. ข
9. ก
10. ก

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3

กลุ่มสาระภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

เรื่อง เปาะเน กับ เมาะเน

เวลา 60 นาที

สาระสำคัญ

การศึกษาช่วยพัฒนาความรู้ ความคิด ทำให้เกิดสติปัญญา หากคนเราไม่ได้รับการศึกษา ก็ไม่อาจที่จะใช้ความคิดในการแก้ปัญหาและตัดสินใจที่ถูกต้องได้

มาตรฐาน ท 1.1 ตัวชี้วัด	2,3,8
มาตรฐาน ท 2.1 ตัวชี้วัด	2
มาตรฐาน ท 3.1 ตัวชี้วัด	1,5,6
มาตรฐาน ท 5.1 ตัวชี้วัด	1,4

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกใจความสำคัญของนิทานพื้นบ้านเรื่อง “เปาะเน กับ เมาะเน” ได้
2. เขียนแผนที่ความคิด เพื่อแสดงความเข้าใจ จากการอ่าน นิทานพื้นบ้าน เรื่อง “เปาะเน กับเมาะเน” ได้
3. บอกข้อคิดที่ได้จากการอ่านนิทานพื้นบ้าน เรื่อง “เปาะเน กับ เมาะเน” ได้

เนื้อหา

นิทานพื้นบ้าน เรื่อง “เปาะเน กับ เมาะเน”

กระบวนการเรียนรู้

1. ครูเข้าสู่บทเรียน โดยการพูดสนทนา เรื่องความสำคัญของการเรียนรู้ เพื่อใช้กระบวนการคิด อันก่อให้เกิดปัญญา
2. ครูเขียนโจทย์คำถามบนกระดาน “พ่มีลูกสองคน คนหนึ่งขยันเรียนหนังสือ เรียนจนสำเร็จ ส่วนอีกคนหนึ่ง ไม่ยอมเรียนเอาแต่เที่ยวอย่างเดี๋ยว วันหนึ่งพ่อบอกว่าจะยกสมบัติที่มีอยู่ให้ลูกทั้งสอง แต่ให้ลูกทั้งสอง อธิบายถึง การนำเงินไปใช้ว่าจะเอาไปทำอะไร ทำอย่างไร แล้วผลที่ได้รับ เป็นอย่างไร” พ่อจึงจะยกสมบัติให้

3. ทั้งครูและนักเรียนร่วม สรุปความคิดร่วมกัน ครูให้ข้อคิดแก่นักเรียน ถึงการที่ไม่มี ความความคิด ให้เห็นข้อดี ข้อเสีย
4. นักเรียนออกมาจับฉลาก เพื่อจับกลุ่ม กลุ่มละ 3 คน ให้แต่ละกลุ่มจับคู่กัน แบ่งเป็น 2 ฝ่ายรวมเป็น 2 กลุ่ม 6 คน ให้แต่ละกลุ่ม อ่านนิทาน เรื่อง “เปาะเน กับ เมาะเน” และแต่ละกลุ่มตั้ง คำถามให้อีกกลุ่มตอบสลับกันกลุ่มละ 3 คำถามสลับไปมา หลังจากนั้นให้ทั้ง 2 กลุ่ม รวบรวม คำถามและคำตอบรวมกันเป็นกลุ่มเดียว เขียนส่งครู เป็นใบงานที่ 1 พร้อมทั้งส่งตัวแทน ออกมา อ่านให้เพื่อน ต่างกลุ่มฟัง ครูคอยชี้แนะ แก้ไข
5. เมื่อนำเสนอหมดทุกกลุ่มแล้ว ครูประเมิน ชี้แนะ แก้ไข
6. ครูแจกใบงานที่ 2 ให้แต่ละกลุ่ม เขียนแผนผังความคิดแสดงความเข้าใจจากการอ่าน ออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน
7. นักเรียนทำแบบฝึกหัด หลังการอ่านที่ครูสร้างขึ้น จำนวน 10 ข้อ (งานเดี่ยว)
8. ร่วมกันประเมินผลการทำแบบฝึกหัดหลังการอ่าน

สื่อการเรียนการสอน

1. นิทานพื้นบ้าน เรื่อง “เปาะเน กับ เมาะเน”
2. ใบงานที่ 1 ตั้งคำถาม-ตอบ
3. ใบงานที่ 2 แผนผังความคิดแสดงความเข้าใจ นิทานพื้นบ้าน เรื่อง “เปาะเน กับ เมาะเน”
4. แบบฝึกหัดหลังการอ่าน

การประเมินผล

1. ตรวจสอบการปฏิบัติงาน กิจกรรม ตั้งคำถาม - ตอบ
2. ตรวจสอบการปฏิบัติงาน แผนผังความคิดแสดงความเข้าใจ
3. ตรวจสอบการทำแบบฝึกหัดหลังการอ่าน

เกณฑ์การวัดประเมินผล

นักเรียนสามารถทำแบบฝึกหัด หลังการอ่าน ได้ร้อยละ 70 ของคะแนนเต็ม

บันทึกหลังการสอน

.....

.....

.....

.....

.....

ใบงานที่ 1
เรื่อง ตั้งคำถาม ตอบ
กลุ่มที่

สมาชิกในกลุ่ม

1.
2.
3.
4.
5.
6.

คำชี้แจง

นักเรียนรวบรวมคำถามคำตอบ ที่แต่ละกลุ่ม ถาม – ตอบ สลับกัน

คำถาม	คำตอบ
1.	1.
2.	2.
3.	3.
4.	4.
5.	5.

ใบงานที่ 2

เรื่อง เขียนแผนภาพความคิดแสดงความเข้าใจ

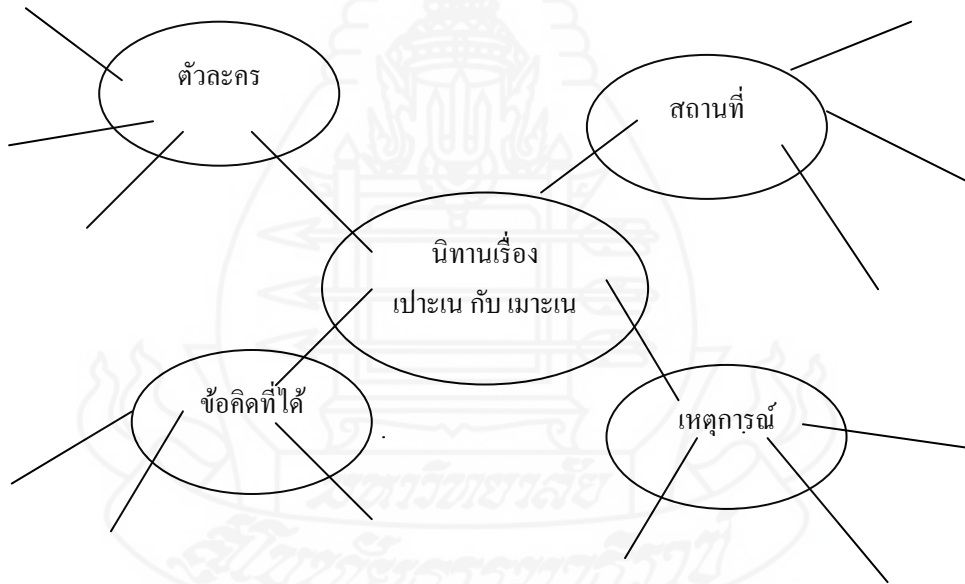
กลุ่มที่

สมาชิกในกลุ่ม

1.
2.
3.

คำชี้แจง

ให้นักเรียนช่วยกันระดมความคิด แล้วช่วยกันเขียนแผนที่ความคิด เรื่อง “เปาะเน กับ เมาะเน”

นิทานเรื่อง เปาะเน กับ เมาะเน

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว มีชายคนหนึ่งชื่อเปาะเน อาศัยอยู่กับ ตา ยาย ต่อมาตาและยาย เสียชีวิต จึงโดดเดี่ยว จนกระทั่งมาพบสาวคนหนึ่ง ในหมู่บ้านเดียวกัน ชื่อเมาะเน แล้วทั้งสองก็ตกลงแต่งงานกัน จนกระทั่งมีบุตรคนหนึ่ง ฝ่ายสามีเป็นคนค่อนข้างจะขี้เกียจ วันหนึ่งภรรยาได้ปรึกษากับสามี ว่าเราจะต้องทำไร่ปลูกข้าว เพราะข้าวที่ พ่อ แม่ เราทำไว้หมดแล้ว เราไปหาพันธุ์ข้าวกันเถอะ แล้วภรรยาก็บอกกับสามีว่า ฤดูปลูกข้าวแทบจะสายไปแล้ว เราต้องหาพันธุ์ข้าวเบา (พันธุ์ข้าวที่ปลูกแล้วออกรวงได้เร็ว) จากนั้นก็เป็นหน้าที่ของสามีที่ต้องไปหาพันธุ์ข้าว เปาะเนเดินทางไปหาพันธุ์ข้าว จากเพื่อนบ้าน เพื่อนก็เลยให้เปาะเน แล้วเปาะเนก็รับพันธุ์ข้าวมาแบกไว้ พอแบกเปาะเนบอกว่าไม่เอา เพราะภรรยาให้เอาพันธุ์เบา ไม่ใช่พันธุ์หนัก เนื่องจากตนเองแบกแล้วหนัก จากนั้นเปาะเนก็ไปเอาเมล็ดมาพอประมาณ พอแบกก็เบา ก็เลยบอกว่าเอา ใช่แล้ว นี่แหละพันธุ์เบา เมื่อเขาเดินทางเพื่อจะกลับบ้าน ก็ต้องผ่านลำธารแห่งหนึ่ง ต้องข้ามไม้ เขาเห็นฝูงมดแดงเป็นร้อย ๆ ตัวข้ามไม้นั้นไป เขาก็นึกในใจว่า เอ้อ มดแดงร้อย ๆ ตัวยังข้ามได้ นับประสาอะไร กับฉันคนเดียวข้ามไปสบายเลย คิดแล้วก็ก้าวเดินไปบนท่อนไม้ ด้วยความหนักตัวของเปาะเน ท่อนไม้นั้นก็หักโครมไปเลย แกลบที่เขาแบกมาก็ตกลงไปในน้ำลอยไปหมด เปาะเนก็ร้องไห้บอกว่า หมดแล้วพันธุ์ข้าวเบาของฉัน จากนั้นก็กลับไปบอกภรรยา ให้เอาอุปกรณ์มา ตักพันธุ์ข้าวเบาที่วานี้

ส่วนภรรยาเมื่อสามีกลับมาบอกให้เอา อุปกรณ์ไปตักพันธุ์ข้าว ก็เดินไป แต่เมื่อมองดูแล้วก็รู้ว่า นี่ไม่ใช่พันธุ์ข้าว แต่เป็นแกลบ ก็บอกสามีว่าไม่ใช่พันธุ์ข้าวเป็นแกลบ เปาะเน ก็กล่าวว่า เอ้า ก็แก้ไขให้เอาพันธุ์เบา ฉันก็เอาแล้วไง ภรรยาถอนหายใจ เพราะเหนื่อยกับสามี จากนั้นก็กลับบ้าน ส่วนลูกชายของเปาะเนไม่สบายมาก ตัวร้อนเพราะไข้หนัก ต่อมา ลูกชายของทั้งสอง ก็เสียชีวิต ทำให้ทั้งสองเสียใจมาก จากนั้นภรรยาบอกให้สามี ไปหาโต๊ะอิหม่าม มาทำพิธีศพลูกชาย ส่วนสามีถามภรรยาว่า โต๊ะอิหม่ามที่วานี้ รูปร่างเป็นอย่างไรภรรยาก็บอกว่า มีหนวดยาวสีขาว เปาะเนเดินทางไปหาโต๊ะอิหม่าม แล้วไปพบแพะตัวหนึ่งรูปร่างใหญ่มีหนวดขาวยาว ก็นึกว่า เออ นี่ใช่แล้วเมาะเนบอกว่าหนวดขาว ก็เลยบอกแพะว่า เมาะเนให้ไปที่บ้าน แพะก็ร้อง เมาะ ๆ ๆ เปาะเนบอกว่าไม่เมาะหรอก แล้วสามี ก็เดินกลับบ้าน พบภรรยา บอกว่า บอกแล้ว ภรรยาถามว่า บอกใคร ? สามีบอกว่า บอกไอ้หนวดยาวสีขาว ภรรยาก็บอกว่า นั่นนะแพะ นี่ไงโต๊ะอิหม่าม มาแล้วตัวจริง มาแล้ว เนื่องจากเปาะเนไปหาโต๊ะอิหม่ามช้า ภรรยาจึงไปหาโต๊ะอิหม่ามเอง

เมื่อโต๊ะอิหม่ามทำพิธีศพเสร็จแล้ว ให้เปาะเนแบกศพลูกชายไปฝังที่กุโบร์ โดยห่อเสื่อ จากนั้นเปาะเนก็นำเสื่อไปฝังในดิน โดยคิดว่าลูกชายอยู่ในนั้น แล้วก็เดินทางกลับบ้าน พอถึง

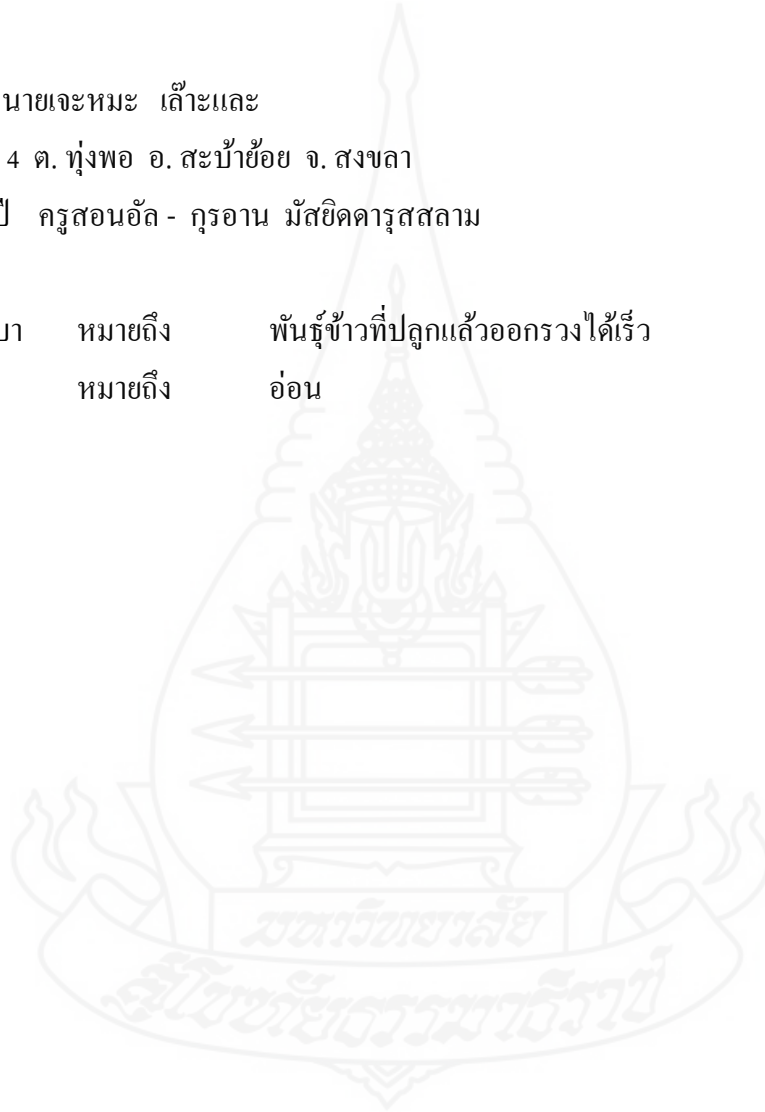
ระหว่างทางกลับบ้าน กับกูโบร์ ก็พบศพห่อด้วยผ้าขาวนอนอยู่ ก็คิดในใจว่า เออ ไม่ใช่เฉพาะลูกเราหรอกที่ตาย ลูกของคนอื่นก็ตายเหมือนกัน จากนั้นก็เดินทางกลับบ้านภรรยาสงสัยว่าทำไมกลับเร็ว จึงถามสามีว่า ทำไมกลับเร็ว สามีก็บอกว่าไม่มีอะไรหรอก ลูกคนอื่นก็ตายเหมือนกัน ไม่ใช่ลูกเราคนเดียว ภรรยาสงสัยเลยไปดู จึงได้รู้ว่าเป็นลูกของตน ตัวเองเลยจัดการฝังศพลูกชายด้วยตัวเอง

เล่าโดย นายเจหมะ เล้าะและ

8/1 หมู่ที่ 4 ต. ทุ่งพอ อ. สะบ้าย้อย จ. สงขลา

อายุ 54 ปี ครอบงอนอัล - ครอบงอน มัสยิดคารุสสลาม

พันธุ์ข้าวเบา	หมายถึง	พันธุ์ข้าวที่ปลูกแล้วออกรวงได้เร็ว
แม่	หมายถึง	อ่อน

แบบทดสอบ

นิทาน เรื่อง เปาะเน กับ เมาะเน

คำชี้แจง จงกา x ทับตัวอักษร ตรงกับตัวเลือกที่ต้องการลงในกระดาษคำตอบ

1. จุดมุ่งหมายของนิทานเรื่องนี้เพื่ออะไร (เข้าใจ)
 - ก. เพื่อให้รู้ชนิดของพันธุ์ข้าวเบา
 - ข. เพื่อเล่าถึงความโง่เขลาของเปาะเน
 - ค. เพื่อให้รู้ประเพณีการทำพิธีงานศพ
 - ง. เพื่อเล่าถึงความสำคัญ และลักษณะของ โต้ะอีหม่าม
2. เปาะเนมีลักษณะอย่างไร (คิดวิเคราะห์)
 - ก. หลงลืม
 - ข. หูตึง
 - ค. โง่เขลา
 - ง. สติฟื้นเพื่อน
3. สะดะเคระหั้นในความ ข้อบื้อของสามี คำที่ขีดเส้นใต้มีความหมายอย่างไร (เข้าใจ)
 - ก. ชื่อตรง
 - ข. ชื่อสัตว์
 - ค. หลงลืม
 - ง. โง่เขลา
4. พันธุ์ข้าวเบา หมายถึงข้าวอะไร (รู้จำ)
 - ก. ข้าวที่มีน้ำหนักเบา
 - ข. ข้าวที่มีเมล็ดเล็ก ๆ
 - ค. ข้าวที่ปลูกน้อย ๆ แต่ให้ผลผลิตมาก ๆ
 - ง. ข้าวที่ปลูกแล้วให้ผลผลิตได้เร็ว
5. ข้อใดเป็นข้อคิดเห็น (ประเมินค่า)
 - ก. แพะมีหนวดยาวสีขาว
 - ข. โต้ะอีหม่ามมีหนวดยาวสีขาว
 - ค. แกลบเมื่อตกลูกน้ำจะลอย
 - ง. ข้าวเบา มีรสชาติอร่อยมาก

6. ถ้านักเรียนเป็นเมาะเน จะปฏิบัติตนในข้อใด (นำไปใช้)
- ไม่ให้เปาะเนทำอะไร ให้อยู่บ้านอย่างเดียว
 - ให้เปาะเนปฏิบัติตามโดยควบคุมพฤติกรรมอยู่ใกล้ๆ
 - ให้เปาะเนรับคำสั่ง ไปปฏิบัติบ่อยๆ จะได้ทำถูกต้อง
 - ตนเองรับหน้าที่ทำทุกอย่างเพราะเมื่อการทำงานของเปาะเน
7. ข้อใดเรียงลำดับเหตุการณ์จากเรื่องได้ถูกต้อง (เข้าใจ)
1. แกลบที่เขาแบกมาก็ตกลงไปในน้ำ
 2. เปาะเนก็ไปเอาแกลบมาพอกแบกคูก็เบา
 3. มองคูก็รู้แล้วว่าไม่ใช่พันธุ์ข้าวแต่เป็นแกลบ
 4. เราไปหาพันธุ์ข้าวเบากันเถอะ
- ก. 1 3 2 4
 - ข. 4 2 1 3
 - ค. 1 2 3 4
 - ง. 4 1 2 3
8. นิทานเรื่องนี้คล้ายคลึงกับนิทานเรื่องใด (สังเคราะห์)
- ก. ปลาบู่ทอง
 - ข. ศรีธนญชัย
 - ค. หลวิชัยคาวิ
 - ง. แก้วหน้าม้า
9. เมาะเนมีลักษณะ อย่างไร (วิเคราะห์)
- ก. ขยัน
 - ข. เข้มแข็ง
 - ค. อุตุน
 - ง. อุดออม
10. นักเรียนคิดว่า อาชีพใด น่าจะเหมาะกับลักษณะของเมาะเน จากนิทานเรื่องนี้ (สังเคราะห์)
- ก. อาชีพครู
 - ข. อาชีพค้าขาย
 - ค. อาชีพดูแลคนชรา
 - ง. อาชีพดูแลสวน

เฉลยคำตอบ

1. ข
2. ค
3. ง
4. ง
5. ง
6. ข
7. ข
8. ข
9. ค
10. ค

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4

กลุ่มสาระภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

เรื่อง จับได้ว่าโกหก

เวลา 60 นาที

สาระสำคัญ

การพูดโกหกเป็นสิ่งที่ไม่ดี คนที่พูดโกหกจะทำให้ไม่มีใครเชื่อถือและขาดความไว้วางใจ

มาตรฐาน ท 1.1 ตัวชี้วัด	2,3,8
มาตรฐาน ท 2.1 ตัวชี้วัด	2
มาตรฐาน ท 3.1 ตัวชี้วัด	1,5,6
มาตรฐาน ท 5.1 ตัวชี้วัด	1, 2,4

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกใจความสำคัญของนิทานพื้นบ้านเรื่อง “จับได้ว่าโกหก” ได้
2. ตั้งคำถาม และตอบคำถาม จากนิทานพื้นบ้านเรื่อง “จับได้ว่าโกหก” ได้
3. บอกข้อคิดที่ได้จากการอ่านนิทานพื้นบ้าน เรื่อง “จับได้ว่าโกหก” ได้

เนื้อหา

นิทานพื้นบ้าน เรื่อง “จับได้ว่าโกหก”

กระบวนการเรียนรู้

1. แบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 5 – 6 คน เพื่อให้นักเรียนเล่นเกม “เรื่องโกหก” โดยให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันระดมสมองเขียนเรื่องที่ตนเองเคยโกหกให้มากที่สุด จากนั้นนำเสนอหน้าชั้นเรียน
2. ครูและนักเรียนร่วมสนทนาเกี่ยวกับผลการนำเสนอของนักเรียน หาสาเหตุ ว่าทำไมถึงโกหก ร่วมซักถามการหาวิธีแก้ปัญหามากมาย
3. นักเรียนแต่ละกลุ่มอ่านนิทานพื้นบ้านเรื่อง “จับได้ว่าโกหก” เพื่อจับใจความสำคัญที่ได้จากการอ่าน โดยใช้เทคนิคต่าง ๆ เช่น การขีดเส้นใต้คำที่สำคัญ การบันทึกข้อความสำคัญ เป็นต้น

4. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันทำกิจกรรมจากใบงานที่ 1 เรื่อง “เธอถามฉันตอบ เธอตอบฉันถาม” โดยคิดคำถามที่ได้จากการอ่าน กลุ่มละ 3 ข้อ พร้อมเขียนคำเฉลยไว้ในบัตรเฉลย เช่น

- นางสาว มีนิสัยอย่างไร
- เหตุใดนางเสด็จพุดโกหก
- นางเสเล็กนิสัยโกหกจากเหตุใด

5. ตัวแทนกลุ่มแต่ละกลุ่มผลัดเปลี่ยนกันออกมาถามคำถามแก่เพื่อน ๆ สลับกันถามตอบ ตอบถูกได้ ข้อละ 1 คะแนน ตอบผิดได้ 0 คะแนน กลุ่มที่ได้คะแนนมากจะเป็นผู้ชนะ

6. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรมต่อโดยใช้กลุ่มเดิม ให้ทั้ง 3 กลุ่มวิจารณ์ตัวละครจากใบงานที่ 2 เรื่อง วิจารณ์ตัวละคร

7. ตัวแทนกลุ่มแต่ละกลุ่มผลัดเปลี่ยนกันออกมาอ่านการวิจารณ์ตัวละครของแต่ละกลุ่ม หน้าชั้นเรียน

8. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญที่ได้จากการอ่านอีกครั้ง

9. นักเรียนทำแบบฝึกหัดหลังการอ่านที่ครูสร้างขึ้นจำนวน 10 ข้อ (งานเดี่ยว)

10. ร่วมกันอภิปรายผลที่ได้จากการทำแบบฝึกหัดหลังการอ่าน

สื่อการเรียนการสอน

1. นิทานพื้นบ้าน เรื่อง “จับได้ว่าโกหก”
2. ใบงานเรื่อง “เธอถามฉันตอบ “เธอตอบฉันถาม ” และใบงานวิจารณ์ ตัวละคร
3. แบบฝึกหัดหลังการอ่าน จำนวน 10 ข้อ
4. บัตรเฉลย

การวัดประเมินผล

1. ตรวจสอบการปฏิบัติงาน จากการปฏิบัติกิจกรรม ในใบงานเรื่อง “เธอตอบฉันถาม เธอตอบฉันถาม” และใบงานวิจารณ์ตัวละคร

2. ตรวจสอบการทำแบบฝึกหัดหลังการอ่าน

เกณฑ์ในการวัดผลประเมินผล

นักเรียนสามารถทำแบบฝึกหัดได้อย่างน้อย ร้อยละ 70 ของคะแนนเต็ม

บันทึกหลังการสอน

.....

.....

.....

.....

.....

ใบงานที่ 1
เรื่อง เชอถามสั้นตอบ เชอตอบสั้นถาม

สมาชิกในกลุ่ม

1.
2.
3.
4.

คำชี้แจง

นักเรียนช่วยกันตั้งคำถามที่ได้จากการอ่านกลุ่มละ 3 คำถามพร้อมทั้งเฉลย

คำถาม	เฉลย
1.	
2.	
3.	

ใบงานที่ 2

เรื่อง วิจารณ์ตัวละคร

กลุ่มที่

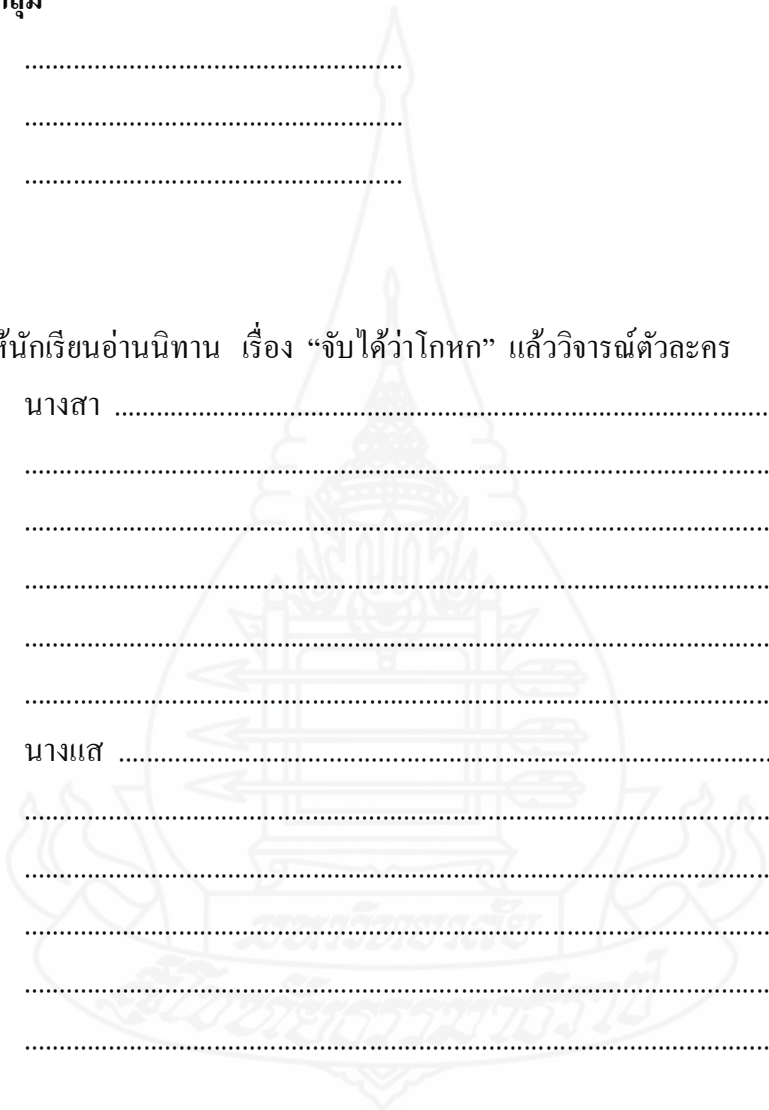
สมาชิกในกลุ่ม

1.
2.
3.

คำชี้แจง

ให้นักเรียนอ่านนิทาน เรื่อง “จับได้ว่าโกหก” แล้ววิจารณ์ตัวละคร

1. นางสาว
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
2. นางสาว
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

นิทานเรื่อง จับได้ว่าโกหก

ณ หมู่บ้านแห่งหนึ่งเป็นหมู่บ้านที่สงบและอุดมสมบูรณ์ มีหญิง 2 คนเป็นเพื่อนรักกันมาก อาศัยอยู่ในหมู่บ้าน เป็นครอบครัวเล็ก ๆ 2 ครอบครัว คือครอบครัว ของ นางสา และ ครอบครัว ของนางแสด

อยู่มาวันหนึ่ง นางสา มีธุระต้องไปต่างจังหวัด จึงไปหานางแสดที่บ้าน เพื่อฝากของอย่างหนึ่งที่นางสาวรักมาก นั่นก็คือกริช กริชนี้คือมรดกที่ได้มาจากพ่อก่อนที่จะตายไป เป็นสิ่งของที่นางสาวรักมาก และหวงมากด้วย ก่อนไปธุระต่างจังหวัด นางสาได้เอากริชไปฝากที่บ้านของนางแสด ให้ช่วยดูแลและบอกนางแสดว่า อีก 3-4 วัน จะมาเอาคืน จากนั้น นางสาวก็เดินทางไปต่างจังหวัด ส่วนทางด้านนางแสดเมื่อนางสาไป ก็นึกในใจว่า “เออ กริชนี้สวยมาก ทำอย่างไรถึงจะได้มาเป็นของฉันนะ” คิดแล้วก็วางแผนในใจ “เออ นึกออกแล้ว” ต่อมาเมื่อถึงกำหนดกลับบ้าน นางสาวก็เลยไปหานางแสดที่บ้าน เพื่อจะเอากริชคืนมา แต่แล้วนางสาวก็บอกกับนางแสดว่า “เพื่อนรัก ฉันเสียใจนะพอแก่ไปแล้วฉันก็เก็บกริชแถมอย่างดีพอฉันมาดูอีกทีฉันตกใจมากเพราะกริชถูก หนูที่บ้านกินหมดเลย เหลือแต่ด้ามที่เป็นไม้เท่านั้น” ได้ยินดังนั้น นางสาวก็รู้ทันทีว่าเพื่อนทรยศ คิดไม่ซื่อและคิดในใจว่า เพื่อนหนอเพื่อน หนูอะไรจะกินเหล็กได้ขนาดนั้น ช่างเถิดสักวัน ฉันจะแก้เผ็ดเพื่อนคนนี้ให้ได้ คิดแล้ว นางสาวก็บอกเพื่อนว่า เอาเถิด ๆ ชั่งมันเถิด อะไรมันจะเกิดก็ต้องเกิด แล้วนางสาวก็เดินกลับบ้านไป คิดไป ฉันจะอย่างไรดี ถึงจะแก้เผ็ด ไอ้คนโกหกแต่ยังคิดไม่ออก จนกระทั่งเวลาผ่านไป 5 วัน นางแสดมาหานางสาวที่บ้าน พร้อมทั้งอุ้มลูกน้อยมาด้วย แล้วบอกกับนางสาวว่า “เออ สา ฉันมีธุระจะไปทำ ฉันอยากให้เพื่อนช่วยดูตาหนูสักหน่อย เสร็จธุระแล้วฉันจะมารับ ช่วยหน่อยนะ” นางสาวก็รับปากจะดูแลให้

เมื่อนางสาวรับปากกับนางแสด ก็คิดหาวิธีแก้เผ็ดนางแสดทันที เมื่อนางแสดเสร็จธุระเดินทางกลับมา ก็รีบเดินทางมาที่บ้านนางสาวทันที “สาเอ๋ยฉันกลับมาแล้วไหนลูกฉันล่ะจะมารับแล้ว” นางสาวก็แกล้งทำหน้าเศร้าเหมือนจะร้องไห้ นางแสดดูหน้านางสาว แล้วถามว่า “มีอะไรหรือทำหน้าเหมือนจะร้องไห้” นางสาวก็ตอบว่า “จะไม่ให้ฉันร้องไห้ได้อย่างไร ลูกของเธอนะซึหายไปแล้ว ฉันจะเล่าให้ฟัง ขณะที่ฉันไกวเปล ให้ลูกเธอนอนฉันเห็นนกกาตัวหนึ่งบินไป บินมา หน้าบ้าน แต่ฉันไม่ได้ใส่ใจ เมื่อลูกเธอหลับฉันไปกินข้าวในครัว ต่อมาก็ได้ยินเสียงลูกเธอร้อง ฉันก็วิ่งออกมา คุณพระช่วยลูกของเธอถูกอีกาอุ้มบินไป ฉันจะยิงแต่ก็กลัวโดนลูกของเธอ ฉันจึงเศร้าอยู่นี่ไง” เมื่อนางแสดได้ฟังเช่นนั้นก็นึกทันทีว่า ลูกนางสาตกกลับมาให้แล้ว จึงทำหน้าที่เอียงอาย และบอกว่าฉันขอโทษที่โกหกเธอ อันที่จริง กริชของเธอยังอยู่ หนูไม่ได้กินหรอก นางสาวก็เลยยิ้มแล้วบอกว่า “แสดที่หน้าทีหลังถ้าจะโกหกก็ขอให้มันดีกว่านี้ อย่าให้เขาจับได้ว่าโกหก” แสด รู้สึกอายมาก และ

สาบานกับเพื่อนว่า ต่อไปจะไม่โกหกอีกแล้ว จากนั้นนางเสกข์ไปเอากริช มาให้นางสา นางสาก็ไปรับลูกของนางเสกข์กลับมาให้นางเสกข์ทันที ต่อจากนั้นคนทั้งสองก็สัญญาว่าจะไม่โกหกอีก

เล่าโดย นายจะหมะ เต๊ะและ

8/1 หมู่ที่ 4 ต. ทุ่งพอ อ. สะบ้าย้อย จ. สงขลา

แบบทดสอบ
นิทานเรื่อง จับได้ว่าโกหก

คำชี้แจง จงกา x ทับตัวอักษร ตรงกับตัวเลือกที่ต้องการลงในกระดาษคำตอบ

1. เหตุใดนางสาวจึงหวงแหนกริชของตัวเองมาก (รู้, จำ)
 - ก. เพราะกริชเป็นสิ่งของมีค่า
 - ข. เพราะกริชเป็นวัตถุโบราณ
 - ค. เพราะกริชเป็นมรดกจากพ่อ
 - ง. เพราะกริชเป็นอาวุธทางไสยศาสตร์
2. จากเรื่องข้อใดสอดคล้องกับพฤติกรรมของตัวละคร (สังเคราะห์)
 - ก. ทีใครทีมัน
 - ข. เจ็บแล้วจำ
 - ค. ตบหัวแล้วลูบหลัง
 - ง. โลกมากลางหอย
3. จากเรื่องสอดคล้องกับคำพังเพยข้อใด (สังเคราะห์)
 - ก. ชายผ้าเอาหน้ารอด
 - ข. หนีเสือปะจระเข้
 - ค. หนามยอกเอาหนามบ่ง
 - ง. เพื่อนกินหาง่ายเพื่อนตายหายาก
4. นักเรียนสามารถนำแนวคิดของเรื่องไปใช้ได้อย่างไร (นำไปใช้)
 - ก. การมีจิตใจซื่อสัตย์สุจริต
 - ข. การมีจิตใจกล้าหาญ
 - ค. การมีจิตใจเสียสละ
 - ง. การมีจิตใจโอบอ้อมอารี
5. จากพฤติกรรมที่เกิดขึ้นนางสาวจะปรับนิสัยตนเองได้อย่างไร (ประเมินค่า)
 - ก. ไม่โกหกอีกต่อไป
 - ข. ไม่โกหกกับคนที่ไม่โกหกมาก่อน
 - ค. โกหกกับคนที่โกหกมาก่อน
 - ง. โกหกได้แบบเนียนขึ้น

6. นางสาวมีลักษณะนิสัยอย่างไร (ประเมินค่า)
- ชอบโกหก
 - ชอบแก้แค้น
 - จับผิดผู้อื่น
 - สอนเพื่อนให้เป็นคนดี
7. เหตุใดนางสาวจึงสาบานว่าจะไม่โกหกอีก (เข้าใจ)
- เพราะไม่อยากทำความชั่วอีก
 - เพราะตอบแทนคุณที่นางสาวคืนลูกให้
 - เพราะอับอายเมื่อถูกจับได้ไล่ทัน โดยอีกฝ่ายใช้ชีวิตเดียวกัน
 - เพราะถูกสอนให้โกหกให้สมจริงกว่านี้
8. “เสที่หน้าทีหลังถ้าจะโกหกก็ขอให้มันคิดว่านี่อย่าให้เขาจับได้ว่าโกหก” จากข้อความนี้ คนพูดมีจุดประสงค์อย่างไร (วิเคราะห์)
- สนับสนุนการโกหก
 - อวดอ้างว่าเก่งกว่า
 - พูดให้รู้ว่าการโกหกมันยาก
 - พูดให้คิดว่าการโกหกไม่ดีและยอมถูกจับได้ไล่ทัน
9. สถานการณ์ใดสอดคล้องกับข้อสรุปของเรื่องนี้ (สังเคราะห์)
- นูไอนีเอาขนมไปฝากกับนุริชัน ปรากฏว่านุริชันกินหมด แต่นุริชันก็ไปซื้อขนมคืนให้
 - นูไอนีโกหกกับคุณแม่ว่าไปโรงเรียนแต่แอบหนีไปเที่ยวกับนุริชันทำให้โดนทำโทษจึงเจ็ดไม่หนีเรียนอีกแล้ว
 - นูไอนีลอกการบ้านของนุริชันเมื่อถึงวันสอบ นูไอนีทำข้อสอบไม่ได้ทำให้การเรียนไม่ผ่านต่อจากนั้นเขาก็ไม่กล้าลอกการบ้านอีกเลย
 - นูไอนียืมเงินนุริชันแต่ทำลืมไม่คืนให้ ต่อมาไม่นานนูไอนีฝากเงินให้นุริชันซื้อของให้ แต่เขาไม่คืนเงินตอนให้บอกว่าราคาของพอดีกับเงิน
10. อะไรคือลักษณะเด่นในการโกหกที่ถูกจับได้จากเรื่อง (วิเคราะห์)
- การโกหกที่ไม่สมเหตุสมผล
 - การโกหกที่สมเหตุสมผล
 - การโกหกที่ได้วางแผนไว้
 - การโกหกที่ไม่ได้วางแผนไว้

เฉลยคำตอบ

1. ค
2. ก
3. ค
4. ก
5. ก
6. ง
7. ค
8. ค
9. ง
10. ก

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5

กลุ่มสาระภาษาไทย
เรื่อง ปลาบู่

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
เวลา 60 นาที

สาระสำคัญ

ความอิจฉาริษยา เมื่อเกิดกับผู้ใดย่อมทำให้ผู้นั้น เป็นคนมีจิตใจที่เป็นทุกข์ บางครั้งทำให้แสดงพฤติกรรมก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ผู้อื่น เป็นผลให้ผู้กระทำได้รับความเดือดร้อนและไม่เป็นที่ยอมรับในสังคม

มาตรฐาน ท 1.1 ตัวชี้วัด 2,3,8

มาตรฐาน ท 2.1 ตัวชี้วัด 2

มาตรฐาน ท 3.1 ตัวชี้วัด 1,5,6

มาตรฐาน ท 4.1 ตัวชี้วัด 6

มาตรฐาน ท 5.1 ตัวชี้วัด 1,4

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกใจความสำคัญ ของนิทานพื้นบ้านเรื่อง “ปลาบู่” ได้
2. เขียนแผนที่ความคิด เพื่อแสดงความเข้าใจ จากการอ่าน นิทานพื้นบ้าน เรื่อง “ปลาบู่” ได้
3. บอกข้อคิดที่ได้จากการอ่านนิทานพื้นบ้าน เรื่อง “ปลาบู่” ได้

เนื้อหา

นิทานพื้นบ้าน เรื่อง “ปลาบู่”

กระบวนการเรียนรู้

1. ครูเข้าสู่บทเรียน ให้นักเรียนช่วยกันนึกถึง สำนวน คำพังเพย ที่เกี่ยวกับปลา
 - ปลาหมอตายเพราะปลา
 - ปลากระตี่ได้น้ำ
 - น้ำมาปลากินมด น้ำลคมดกินปลา
 - ลิ่นเหมือนปลาไหล
 - จับปลาสองมือ

2. นักเรียนออกมาจับฉลาก เพื่อจับกลุ่ม กลุ่มละ 3 คน ให้แต่ละกลุ่มจับคู่กัน แบ่งเป็น 2 ฝ่าย รวมเป็น 2 กลุ่ม 6 คน ให้แต่ละกลุ่ม อ่านนิทาน เรื่อง ปลาบู่ และแต่ละกลุ่มตั้งคำถามให้อีกกลุ่มตอบ สลับกัน กลุ่มละ 3 คำถามสลับไปมา
3. หลังจากนั้น ให้ทั้ง 2 กลุ่ม รวบรวมคำถามและคำตอบรวมกันเป็นกลุ่มเดียว เขียนส่งครู เป็นใบงานที่ 1 พร้อมทั้งส่งตัวแทน ออกมาอ่านให้เพื่อน ต่างกลุ่มฟัง ครูคอยชี้แนะ แก้ไข
4. เมื่อนำเสนอหมดทุกกลุ่มแล้ว ครูประเมิน ชี้แนะ แก้ไข
5. ครูแจกใบงานที่ 2 ให้แต่ละกลุ่ม 3 คน เขียนแผนผังความคิดแสดงความเข้าใจจากการอ่าน ของแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน
6. นักเรียนทำแบบฝึกหัด หลังการอ่านที่ครูสร้างขึ้น จำนวน 10 ข้อ
7. ร่วมการประเมินผลการทำแบบฝึกหัดหลังการอ่าน

สื่อการเรียนการสอน

1. นิทานพื้นบ้าน เรื่อง ปลาบู่
2. ใบงานที่ 1 ตั้งคำถาม-ตอบ
3. ใบงานที่ 2 แผนผังความคิดแสดงความเข้าใจ นิทานพื้นบ้าน เรื่อง ปลาบู่
4. แบบฝึกหัดหลังการอ่าน

การประเมินผล

1. ตรวจสอบการปฏิบัติงาน กิจกรรม ตั้งคำถาม - ตอบ
2. ตรวจสอบการปฏิบัติงาน แผนผังความคิดแสดงความเข้าใจ
3. ตรวจสอบการทำแบบฝึกหัดหลังการอ่าน

เกณฑ์การวัดประเมินผล

นักเรียนสามารถทำแบบฝึกหัด หลังการอ่าน ได้ร้อยละ 70 ของคะแนนเต็ม

บันทึกหลังการสอน

.....

.....

.....

.....

ใบงานที่ 1
เรื่อง ตั้งคำถาม ตอบ นิทานเรื่อง ปลาบู่
กลุ่มที่

สมาชิกในกลุ่ม

1.
2.
3.
4.
5.
6.

คำชี้แจง

นักเรียนรวบรวมคำถามคำตอบ ที่แต่ละกลุ่ม ถาม – ตอบ สลับกัน

คำถาม	คำตอบ
1.	1.
2.	2.
3.	3.
4.	4.
5.	5.

ใบงานที่ 2

เรื่อง เขียนแผนภาพความคิดแสดงความเข้าใจ

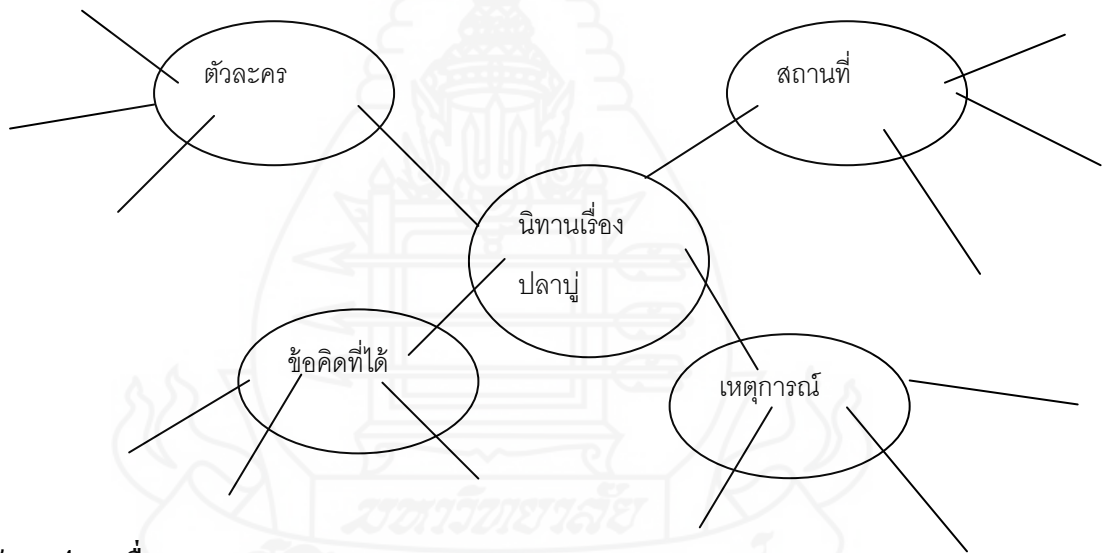
กลุ่มที่

สมาชิกในกลุ่ม

1.
2.
3.

คำชี้แจง

ให้นักเรียนช่วยกันระดมความคิด แล้วช่วยกันเขียนแผนที่ความคิด เรื่อง ปลาบู่

ข้อสรุปของเรื่อง

.....

.....

.....

.....

.....

นิทานเรื่อง ปลาบู่

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว มีเศรษฐีคนหนึ่ง อาศัยอยู่ในเมืองแห่งหนึ่ง เศรษฐีคนนี้มีเมียสองคน ครอบครัวอยู่อย่างมีความสุข ต่อมาเมื่อเมียหลวงตั้งท้อง และได้คลอดลูกสาวเป็นเด็กน่ารัก ฝ่ายเมียน้อยก็ตั้งท้องเช่นเดียวกัน และได้คลอดลูกเป็นลูกสาว แต่ไม่น่ารักเหมือนลูกสาวเมียหลวง ยิ่งทำให้เมียน้อย เริ่มอิจฉาเพิ่มขึ้น และคิดที่จะกำจัดเมียหลวง เพราะคิดว่าเมียหลวงเป็นต้นเหตุที่ทำให้สามีไม่รักลูกของตน เท่ากับลูกของเมียหลวง แล้วแผนการชั่วก็เกิดขึ้นเมื่อเมียน้อยชวนเมียหลวงไปหาปลาในท้องนา พอเดินผ่านสะพานข้ามลำคลอง ซึ่งเป็นสะพานไม้เล็ก ๆ เมียน้อยก็ผลักเมียหลวงตกน้ำตาย หลังจากนั้นเมียน้อยก็เดินกลับบ้านพลางนึกกระหึ่มในใจ ที่ได้จัดหนามยอกออกไปได้ เมื่อกลับมาถึงบ้านเศรษฐีก็ถามถึงเมียหลวง นางจึงบอกว่าเมียหลวงหนีตามชู้ไป ลูกสาวเมียหลวงเดินตามหาแม่ค้าแล้วก็ไม่เจอ จึงไปถามแม่เลี้ยงว่าแม่ไปไหน แม่เลี้ยงตอบว่าไปเที่ยวอ่าวลึก แต่ลูกสาวไม่เชื่อและไม่รู้ว่าจะไปถามใครที่ไหนอีกจึงนอนรอจนหลับไป

รุ่งเช้าก็ไปถามอีกก็ได้รับคำตอบว่าไปอ่าวลึกอีก พอตกเย็นก็ถามอีก จนกระทั่ง สามวันแม่ก็ไม่กลับมา นอนร้องไห้จนหลับไป ในที่สุดก็ฝันว่าแม่ปลัดตกน้ำที่ลำคลองแห่งหนึ่ง แม่กลายเป็นปลาบู่ ซึ่งมีรูปร่างสวยงามมาก ฝ่ายลูกสาวตกใจตื่น แล้วเดินไปดูที่ลำคลองก็ได้พบกับปลาดังกล่าวจริง แม่ปลาจึงกลายร่างเป็นคน กอดลูกสาวแล้วเล่าเหตุการณ์ที่ผ่านมาให้ฟัง ลูกสาวมาหาแม่และเอาอาหารซึ่งเป็นรำข้าวมาให้แม่ทุกวัน จนทำให้แม่เลี้ยงสงสัย และแอบติดตามไปดู รู้เห็นเหตุการณ์โดยตลอด จึงวางแผนที่จะกำจัดแม่ปลาบู่ จึงคิดอุบายบอกสามีว่าตนเองตั้งท้องอยากกินปลาบู่ เศรษฐีตอบว่าจะหาที่ไหน ปลาชนิดนั้นแถวละแวกบ้านไม่มี ฝ่ายแม่เลี้ยงจึงตอบว่า “ฉันเห็นตัวหนึ่งลูกอ๊องหนีตามชู้มันเลี้ยงไว้ที่ลำคลอง” เมื่อได้ฟังเช่นนั้นผู้เป็นสามีก็ให้คนไปจับปลานั้นทันที แต่จับอย่างไรก็จับไม่ได้ แม่เลี้ยงจึงบอกว่าต้องให้ลูกสาวที่เลี้ยงปลาไปจับให้ แต่ลูกสาวไม่ยอมจับ ท่านเศรษฐีจึงขู่ว่าถ้าไม่จับจะตีให้ตาย ฝ่ายลูกสาวก็เดินไปหาแม่ปลา แม่ปลาจึงพูดว่า “จับแม่ไปเถิดเพื่อตัวเจ้าจะได้ปลอดภัย” เมื่อลูกสาวจับปลาได้แม่เลี้ยงก็บังคับให้ฆ่าปลาตัวนั้นอีก ลูกสาวก็ไม่ยอมฆ่า แม่ปลาจึงพูดว่า “ฆ่าแม่เถิดลูกเอ๋ยเพื่อลูกจะปลอดภัยจากคนชั่ว” เมื่อไม่มีทางเลือกลูกสาวจึงอ่อนน้อม ให้ช้อน ถ้วยแกง และฟากไม้ไผ่ในครัวช่วยเก็บเศษปลาของแม่ไว้ให้ด้วย ฟากไม้ไผ่จึงช่วยเก็บเศษเกล็ดปลาไว้หนึ่งอัน ลูกสาวจึงแอบนำไปฝังดินไว้ เกล็ดปลางอกเป็นต้นมะเขือ ต้นมะเขือเติบโตมีลูกดก ทุกอย่างไม่พินสาขตาแม่เลี้ยง นางไปตัดต้นมะเขือและเอาผลไปกิน ฟากไม้ไผ่ก็ช่วยเก็บเมล็ดมะเขือให้ ลูกสาวจึงแอบนำไปปลูกไว้

ใกล้หมู่บ้าน เมล็ดมะเขืองอกเป็นต้นโพธิ์เงินโพธิ์ทอง ลูกสาวแอบไปเล่นที่ต้นโพธิ์ทุกวัน นางปีนขึ้นต้นโพธิ์แล้วพูดว่า “เจ้าจงสูงถึงฟ้า” ต้นโพธิ์ก็พาลูกสาวขึ้นไป “เจ้าจงก้มถึงดิน” ต้นโพธิ์ก็

โน้มนลงสู่ดิน ลูกสาวไปเล่นอยู่ทุกวัน แต่ก็ไม่พ้นสายตาของแม่เลี้ยง จึงให้ลูกสาวตนเองไปที่ต้นโพธิ์ แต่เมื่อเข้าไปใกล้ก็ทำให้ร้อนไม่สามารถเข้าใกล้ได้

กล่าวถึงเจ้าชายเมืองหนึ่ง เสด็จประพาสป่า ผ่านมาทางนั้นพอดี ก็ทรงเห็นนางหนึ่งใต้ต้นโพธิ์ เมื่อกลับไปสู่เมืองก็เกิดหลงรักนางคนนั้น จึงให้ทหารตามสืบเสาะหานางที่เจอใต้ต้นโพธิ์ เมื่อทหารเที่ยวตามหาพบ และได้ผู้ชื่อนางมาเป็นมเหสี และนางก็ได้ขอให้นำต้นโพธิ์เงินโพธิ์ทองมาปลูกไว้ในเมืองหลวง แล้วชีวิตของนางก็มีแต่ความสุขตลอดไป

เล่าโดย นางอามีเนาะ แลบบากา

หมู่ 4 ตำบลทุ่งพอ อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา

แบบทดสอบ
นิทาน เรื่อง ปลาบู่

คำชี้แจง จงกา x ทับตัวอักษร ตรงกับตัวเลือกที่ต้องการลงในกระดาษคำตอบ

1. ข้อใดตรงจุดมุ่งหมายของนิทานเรื่องนี้ (เข้าใจ)
 - ก. เพื่อให้เห็นความหลงเชื่อของเศรษฐีที่ไม่ฟังหูไว้หู
 - ข. เพื่อให้เห็นถึง ความดี ความกตัญญูของลูกที่มีต่อแม่
 - ค. เพื่อให้เห็นถึงการเกิดชีวิตใหม่ของภรรยาหลวงเมื่อตายไปแล้ว
 - ง. เพื่อให้เห็นถึงความชั่วของภรรยาน้อยที่คอยหาวิธีการฆ่าภรรยาหลวง
2. ข้อใดตรงกับข้อสรุปของเรื่องนี้ (เข้าใจ)
 - ก. ความอิจฉาของเมียน้อยทำให้ฆ่าเมียหลวงแต่ด้วยความรักของแม่และความกตัญญูของลูก ทำให้ลูกพบความสุขและพาแม่ซึ่งเป็นต้น โพร้ไปอยู่ด้วย
 - ข. ความอิจฉาริษยาของเมียน้อยทำให้เมียหลวงตายเป็นผลให้ตนเองมีความสุขเพราะได้ขจัดเสี้ยนหนามในชีวิตไป
 - ค. ความเชื่อและหลงเมียน้อยทำให้เศรษฐีกลายเป็นคนไม่ยุติธรรม ทำให้ลูกสาวของตนกับเมียหลวงต้องเจอกับความทุกข์
 - ง. ความรักที่แม่มีต่อลูกทำให้แม่ เกิดเป็นปลาบู่และเกิดเป็นต้นมะเขือ ต้น โพร้ เพื่อที่จะได้อยู่ใกล้ชิดกับลูกสาว
3. เหตุใดภรรยาหลวงจึงต้องเกิดเป็นปลา มะเขือ และต้น โพร้ (วิเคราะห์)
 - ก. เพราะห่วยใยลูก
 - ข. เพราะห่วยใยสามี
 - ค. เพราะต้องการแสดงปาฏิหาริย์
 - ง. เพราะต้องการรื้อวันแก่แก่นภรรยาน้อย
4. จากแนวคิดของเรื่องนี้สิ่งที่นักเรียนนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ (นำไปใช้)
 - ก. ความดี
 - ข. ความกตัญญู
 - ค. ความยุติธรรม
 - ง. ความอิจฉาริษยา

5. ข้อใดเรียงลำดับเหตุการณ์จากนิทานในเรื่องได้ถูกต้อง (เข้าใจ)
1. เมียน้อยผลักเมียหลวงตกน้ำ
 2. เมียหลวงคลอดลูกเป็นเด็กสาวน่ารัก
 3. เมียน้อยคลอดลูกเป็นเด็กสาวไม่น่ารัก
 4. เมียหลวงเกิดเป็นต้นโพธิ์
 5. เมียหลวงเกิดเป็นต้นมะเขือ
- ก. 1 2 3 5 4
 ข. 3 2 1 5 4
 ค. 2 3 1 5 4
 ง. 1 3 2 5 4
6. ลูกสาวเมียหลวงรู้ได้อย่างไรว่าแม่ตายแล้ว (รู้จำ)
- ก. เดินไปพบแม่ปลาบู่
 - ข. แม่เลี้ยงบอกว่าแม่ไปตายที่อ่าว
 - ค. เมียน้อยมาบอกเศรษฐีว่าเมียหลวงตาย
 - ง. ลูกสาวเมียหลวงนอนหลับแล้วฝันว่าแม่ตาย
7. สุภาษิตข้อใดสอดคล้องกับแนวคิดของนิทาน (สังเคราะห์)
- ก. เลือกรักที่รักมากกว่าที่ชัง
 - ข. ธรรมย่อมชนะอธรรม
 - ค. ปลาหมอตายเพราะปาก
 - ง. คนรักเท่าฝันหนึ่งคนชังเท่าฝันสี่
8. จากเรื่องข้อใดเป็นเท็จ (ประเมินค่า)
- ก. เศรษฐีรักลูกทั้งสองเท่ากัน
 - ข. เศรษฐีรักภรรยาน้อยกว่าภรรยาหลวง
 - ค. ภรรยาผู้น้อยใส่ร้ายภรรยาหลวง
 - ง. ลูกสาวภรรยาผู้น้อยอิจฉาลูกสาวภรรยาหลวง
9. เมียน้อยมีนิสัยอย่างไร (วิเคราะห์)
- ก. ใจกล้า
 - ข. ใจเด็ด
 - ค. ใจดำ
 - ง. ใจร้าย

10. เศรษฐีเป็นคนอย่างไร (วิเคราะห์)

- ก. หูหนัก
- ข. หูเบา
- ค. หูทวนลม
- ง. ฟังหูไว้หู

เฉลยคำตอบ

1. ข
2. ก
3. ก
4. ข
5. ค
6. ง
7. ข
8. ก
9. ง
10. ข

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6

กลุ่มสาระภาษาไทย
เรื่อง ทำตามพ่อสั่ง

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
เวลา 60 นาที

สาระสำคัญ

ความสามารถในการเรียนรู้และการตัดสินใจของมนุษย์มีความแตกต่างกันขึ้นอยู่กับสภาวะความพร้อมในการเรียนรู้ที่ต่างกัน และประสบการณ์ในการฝึกฝนทักษะการคิดที่ต่างกัน

มาตรฐาน ท 1.1 ตัวชี้วัด	2,3,8
มาตรฐาน ท 2.1 ตัวชี้วัด	2
มาตรฐาน ท 3.1 ตัวชี้วัด	1,5,6
มาตรฐาน ท 5.1 ตัวชี้วัด	1,4

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อปฏิบัติกิจกรรมกระบวนการเรียนรู้แล้ว นักเรียนสามารถแสดงพฤติกรรมได้ ดังนี้

1. บอกใจความสำคัญของนิทานพื้นบ้านเรื่อง “ทำตามพ่อสั่ง” ได้
2. เขียนแผนที่ความคิด เพื่อแสดงความเข้าใจ จากการอ่าน นิทานพื้นบ้าน เรื่อง “ทำตามพ่อสั่ง” ได้
3. บอกข้อคิดที่ได้จากการอ่านนิทานพื้นบ้าน เรื่อง “ทำตามพ่อสั่ง” ได้

เนื้อหา

นิทานพื้นบ้าน เรื่อง “ทำตามพ่อสั่ง”

กระบวนการเรียนรู้

1. ครูนำเข้าสู่บทเรียน โดย ให้นักเรียนช่วยกันนึกถึงการเรียนของนักเรียนในชั้นเรียนที่มีความแตกต่างกัน ในขณะที่ครูสอนคนเดียวกันแต่ผลการเรียนของนักเรียนแตกต่างกัน ให้นักเรียนช่วยกันวิเคราะห์สาเหตุปัญหาที่ทำให้ผลการเรียนแตกต่างกัน

2. นักเรียนออกมาจับฉลาก เพื่อแบ่งกลุ่มออกเป็น 2 กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่ม อ่านนิทานเรื่อง ทำตามพ่อสั่ง ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันวิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้ ลูกชายทั้งสองมีความคิดที่แตกต่างกัน จากใบงานที่ 1 เรื่องค้นหาความต่าง

3. หลังจากนั้น ให้ทั้ง 2 กลุ่ม ส่งตัวแทนออกมานำเสนอความคิดของแต่ละกลุ่มหน้าชั้นเรียนครูคอยชี้แนะ แก้ไข

4. ครูแจกใบงานที่ 2 เรื่องการหาใจความ ให้แต่ละกลุ่ม เขียนแผนผังความคิดแสดง ความเข้าใจจากการอ่าน ของแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน พร้อมทั้งสรุปความ และ ข้อคิดที่ได้จากเรื่อง

5. ให้ตัวแทนของแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอ ครูสรุปความสำคัญของเรื่อง และข้อคิดให้ นักเรียนทั้งชั้นเข้าใจชัดเจนอีกครั้ง

6. นักเรียนทำแบบฝึกหัด หลังการอ่านที่ครูสร้างขึ้น จำนวน 10 ข้อ (งานเดี่ยว)

7. ร่วมกันประเมินผลการทำแบบฝึกหัดหลังการอ่าน

สื่อการเรียนการสอน

1. นิทานพื้นบ้าน เรื่อง ทำตามพ่อสั่ง
2. ใบงานที่ 1 เรื่องค้นหาความต่าง
3. ใบงานที่ 2 เรื่องการหาใจความ
4. แบบฝึกหัดหลังการอ่าน

การประเมินผล

1. ตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน กิจกรรม ใบงานที่ 1
2. ตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน ใบงานที่ 2
3. ตรวจสอบการทำแบบฝึกหัดหลังการอ่าน 10 ข้อ

เกณฑ์การวัดประเมินผล

นักเรียนสามารถทำแบบฝึกหัด หลังการอ่าน ได้ร้อยละ 70 ของคะแนนเต็ม

บันทึกหลังการสอน

.....

.....

.....

.....

.....

ใบงานที่ 1
เรื่อง ค้นหาความต่าง

สาเหตุที่ลูกคนที่เลือกวิธีกระทำตามพ่อสั่งอย่างนั้น

.....

.....

.....

.....

.....

.....

สาเหตุที่ลูกคนน้องเลือกวิธีกระทำตามพ่อสั่งอย่างนั้น

.....

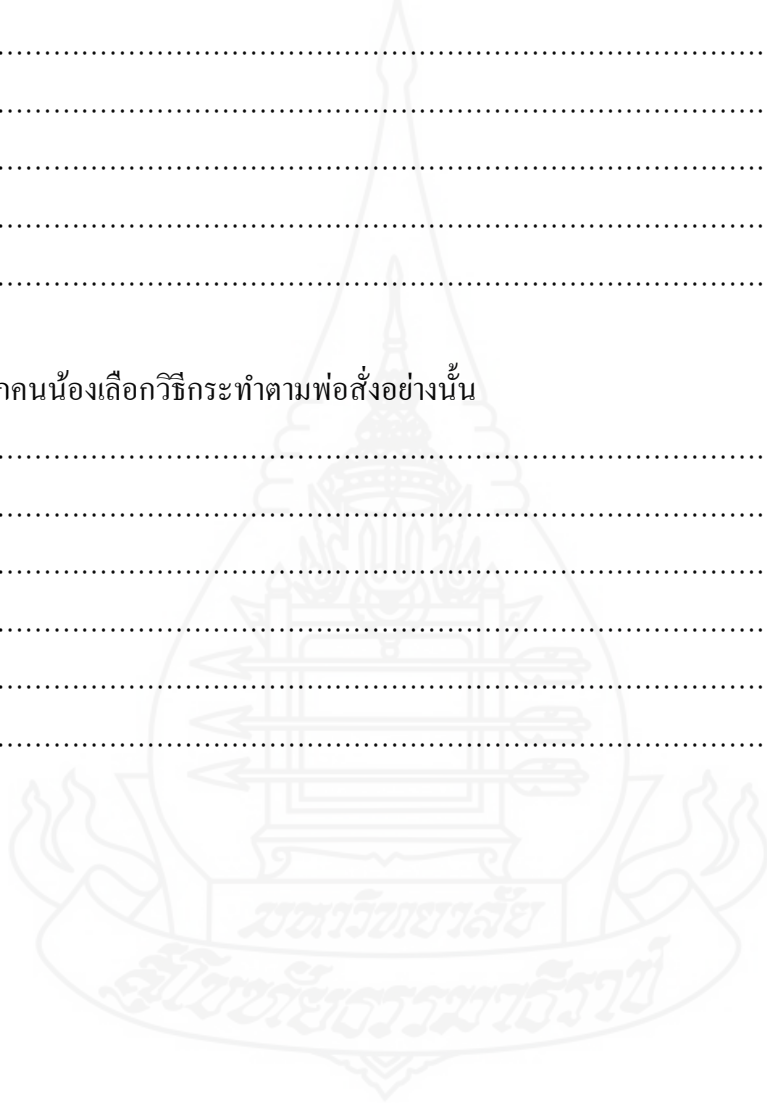
.....

.....

.....

.....

.....

ใบงานที่ 2

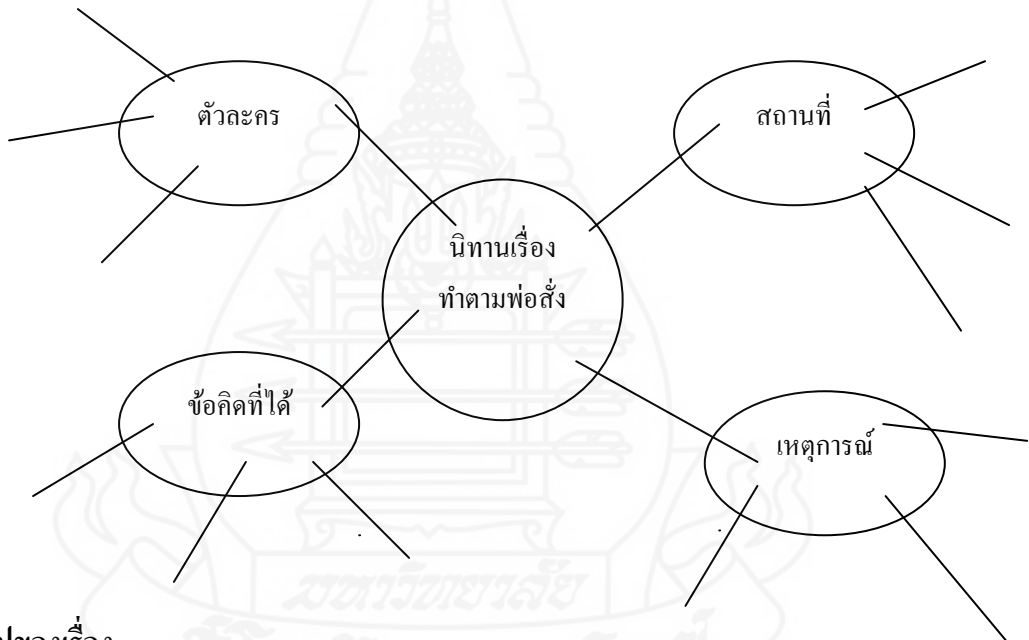
เรื่อง การหาใจความ

สมาชิกในกลุ่ม

1.
2.
3.

คำชี้แจง

นักเรียนช่วยกันระดมความคิด แล้วช่วยกันเขียนแผนที่ความคิด เรื่อง “ทำตามพ่อสั่ง”

ข้อสรุปของเรื่อง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

นิทานเรื่อง ทำตามพ่อสั่ง

นานมาแล้วยังมีชายคนหนึ่งมีลูกชายสองคน ภรรยาตายตั้งแต่ลูกทั้งสองยังเล็ก ชายคนนั้นก็ตั้งหน้าทำมาหากินด้วยความขยันขันแข็ง ประพฤติตนเป็นคนดี อบรมเลี้ยงลูกชายทั้งสอง จนกระทั่งโตเป็นหนุ่ม เมื่อถึงเวลาที่ลูกทั้งสอง สมควรจะมีครอบครัว ก็สว่ขอหญิงสาวในหมู่บ้านมาให้ เป็นภรรยา อยู่ร่วมกันทำมาหากิน โดยแบ่งที่ดินที่มีอยู่ให้คนละส่วนเท่า ๆ กัน ครั้นชายคนนั้นแก่ชราใกล้จะตาย จึงเรียกลูกทั้งสองเข้ามาหา สั่งเสียให้ลูกอยู่กันด้วยความรักใคร่ปรองดอง และว่า หากลูกคนใดปรารถนาจะร่ำรวยมีหลักฐานมั่นคงต่อไปในอนาคต ก็ขอให้ปฏิบัติตามคำของพ่อสามประการ

“ข้อที่หนึ่ง ไปทำงานอย่าเดินกลางแดด”

“ข้อที่สอง เวลากินข้าวให้กินยามหัวนหมอหัว”

“ข้อที่สาม เมื่อหลบแดดงานให้ตามคบหลบบ้าน”

สั่งเสียเสร็จไม่นานชายคนนั้นก็สิ้นใจตาย จากนั้นลูกทั้งสองก็คิดจะทำตามคำพ่อทุกประการ แต่ลูกทั้งสองคนทำต่างกันตามความเห็นของตัวเอง

ลูกชายผู้พี่บอกเมียให้จัดแจงหาร่มให้ “พี่เอาร่มไปทำไหร ฝนกะไม่ตกสักเม็ดหนึ่ง” ภรรยาสงสัย “หามาได้น้องเหอ” ลูกชายผู้พี่บอกภรรยา ว่าเขาจะเอาร่มกางไปทำงาน เขาบอกกับภรรยาว่าจำไม่ได้หรือพ่อสั่งไว้ว่า ใครอยากร่ำรวยนั้น เวลาทำงานอย่าเดินกลางแดด แล้วลูกชายผู้พี่ก็ออกจากบ้านเดินทางร่วมไปทำงานในไร่ ทำงานไปก็หยุดไปพลาง รอเวลาตะวันเที่ยงตรงก็รีบบอกภรรยา ให้รีบจัดแจงกินข้าวกินปลา เมื่อกินข้าวเสร็จแล้วก็นอน เอนหลังนอนพักเอาแรง เมื่อตื่นขึ้นมาก็นั่งมวนยาสูบอยู่เป็นครู่ใหญ่ จึงจับจอบพรว้าทำงานพักหนึ่ง ก็เดินไปหาทางมะพร้าวแห้งที่หล่น เตรียมเอาไปทำคบกินกลับบ้าน โดยที่ยังไม่มีคิดคำ เมื่อฝ่ายภรรยาถามก็ตอบว่า ทำตามที่พ่อสอนไว้

ฝ่ายน้องชายเมื่อพ่อตายแล้ว ก็มาคิดปรึกษากับภรรยาถึงคำที่พ่อสั่งไว้เช่นเดียวกัน

“น้องจำได้ไหมละว่าพ่อสั่งไว้ว่า” ฝ่ายภรรยาก็ตอบว่าจำได้ พ่อสั่งไว้สามข้อ

“ข้อหนึ่ง พ่อสั่งว่าเวลาไปทำงานอย่าเดินกลางแดด” สามีนี้อตอบว่าเวลาไปทำงานตนจะไปก่อนพระอาทิตย์ขึ้น

“ข้อสอง พ่อสั่งไว้ว่าเวลากินข้าวให้กินเวลาหัวนหมอหัว”

“ข้อสาม พ่อสั่งไว้ว่าเวลาหลบให้จุดคบกลับบ้าน”

คืนนั้นลูกชายคนเล็กกับภรรยาที่เข้านอนแต่หัวค่ำ ปลูกภรรยาตื่นตั้งแต่ไก่ขัน ภรรยาจัดแจงหุงข้าว ทำกับข้าว แล้วรีบออกจากบ้านไปทำงานในไร่ตั้งแต่พระอาทิตย์ยังไม่ขึ้น ทำงาน

จนสายถึงเที่ยง แล้วจึงกินข้าวเที่ยง เมื่อกินข้าวปลาเสร็จก็ นั่งพักครู่เดียวก็เริ่มลงมือทำงานต่อไป จนกระทั่งตะวันพลบค่ำ ก็ทำคบทางมะพร้าวแล้วจุดคบเดินกลับบ้านฝ่ายพี่ชายและน้องชายต่างก็ ทำตามพ่อสั่งตามภูมิปัญญาของตน ในที่สุดกาลเวลาก็ล่วงผ่านไป ครอบครัวลูกชายคนเล็กก็ร่ำรวย อยู่ดีกินดี ขึ้นตามลำดับ แต่ครอบครัวลูกชายคนโตก็ยังคงลำบากยากจนอยู่เหมือนเดิม

เล่าโดย นายเจหมะ เถาะและ

8/1 หมู่ที่ 4 ต. หุ้งพอ อ. สะบ้าย้อย จ. สงขลา

อายุ 54 ปี ครูสอนอัล - กุรอาน มัสยิดคารุสสลาม

แบบทดสอบ
นิทานเรื่อง ทำตามพ่อสั่ง

คำชี้แจง จงกา x ทับตัวอักษร ตรงกับตัวเลือกที่ต้องการลงในกระดาษคำตอบ

1. อะไรตรงกับข้อสรุปของนิทานเรื่องนี้ (เข้าใจ)
 - ก. พ่อเป็นห่วงลูกก่อนตายได้สั่งเสียลูกให้ปฏิบัติตามสามข้อ
 - ข. ลูกชายคนพี่และคนน้องปฏิบัติตามคำสอนแตกต่างกัน
 - ค. ลูกชายคนพี่และคนน้องมีภูมิปัญญาแตกต่างกัน
 - ง. พ่อเป็นห่วงลูกชายทั้งสองก่อนตายได้เรียกลูกเข้ามาสั่งเสีย
2. นักเรียนคิดว่าความปรารถนาของพ่อตรงกับกรปฏิบัติของลูกคนใด (วิเคราะห์)
 - ก. ลูกคนโต
 - ข. ลูกคนเล็ก
 - ค. ลูกทั้งสอง
 - ง. ไม่แน่ใจ
3. อะไรคือสาเหตุที่ทำให้ฐานะทางครอบครัวของพี่และน้องแตกต่างกัน (วิเคราะห์)
 - ก. พี่ขยันกว่าน้อง
 - ข. น้องขยันกว่าพี่
 - ค. ภูมิปัญญาในการคิดแตกต่างกัน
 - ง. พ่อสอนไม่ชัดเจนทำให้ลูกปฏิบัติไม่ตรงกัน
4. ผู้เล่ามีวัตถุประสงค์อย่างไรในการนำเสนอ นิทานเรื่องนี้ (เข้าใจ)
 - ก. ให้ผู้อ่านเข้าใจถึงความรักของพ่อ
 - ข. ให้ผู้อ่านเห็นความแตกต่างของการมีปัญญา
 - ค. ให้ผู้อ่านรู้ถึงคุณค่าของการปฏิบัติตามคำสั่งเสีย
 - ง. ให้ผู้อ่านเข้าใจถึงความหวังของพ่อเมื่อใกล้ตาย
5. จากเรื่องข้อใดเป็นข้อเท็จจริง (ประเมินค่า)
 - ก. ความขี้เกียจอนาคตครอบครัวแย่ลง
 - ข. ความขยันอนาคตครอบครัวดีขึ้น
 - ค. คนมีปัญญาทำให้ฐานะครอบครัวดีขึ้น
 - ง. ทำตามคำสั่งเสียของพ่อฐานะครอบครัวจะดีขึ้น

6. แนวคิดใดที่นักเรียนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ (การนำไปใช้)
- ปฏิบัติตามคำสั่งเสียพ่อ
 - ไปทำงานอย่าเดินกลางแดด
 - ใช้ทางมะพร้าวทำคบเดินกลับบ้าน
 - รู้จักคิดพิจารณาในการปฏิบัติตามคำสั่ง
7. จากเรื่องพฤติกรรมของชายผู้นั่งตรงกับสำนวนข้อใด (สังเคราะห์)
- เดินตามผู้ใหญ่หมาไม่กัด
 - หลังสู้ฟ้าหน้าสู้ฝน
 - เข้าเถื่อนอย่าลืมหวี
 - แหวนคืออยู่ที่หัวฟัวคืออยู่ที่เมีย
8. ถ้าหากพ่อยังไม่ตายนักเรียนคิดว่า พ่อจะรักใคร่มากที่สุด (ประเมินค่า)
- รักลูกคนที่เพราะสงสาร
 - รักลูกคนน้องเพราะปฏิบัติตนได้ก้าวหน้า
 - รักลูกทั้งสองคนเหมือนกัน
 - ไม่แน่ใจ
9. จากเรื่อง “พ่อสั่งไว้ว่า ใครอยากอื้อร่า อื้อรายนั่น เวลาทำงาน อย่าเดินกลางแดด” หมายความว่าอย่างไร (เข้าใจ)
- คนที่ทำงานในที่ร่มเป็นคนร่ำรวย
 - คนที่จะร่ำรวยอย่าไปทำงานเดินกลางแดด
 - คนที่ร่ำรวยจะต้องทุ่มเทเวลาในการทำงาน
 - คนที่ทำงานในที่ร่มจะเป็นคนก้าวหน้ากว่าคนตากแดด
10. จากเรื่อง การที่ชายผู้พี่ทำคบเดินกลับบ้านโดยที่ยังไม่มีค้ำแสดงว่าเขามีลักษณะอย่างไร (วิเคราะห์)
- เขลาปัญญา
 - ปฏิบัติตามพ่อสั่งเสียอย่างเคร่งครัด
 - เป็นคนฉลาดแกมโกง
 - เป็นคนสติไม่ดี

เฉลยคำตอบ

1. ก
2. ข
3. ค
4. ข
5. ง
6. ง
7. ข
8. ค
9. ค
10. ก

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7

กลุ่มสาระภาษาไทย
เรื่อง ปัญญามนุษย์

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
เวลา 60 นาที

สาระสำคัญ

มนุษย์สามารถดำรงชีวิตให้อยู่รอดได้ ด้วยสติปัญญาที่ได้จากการสังเกตธรรมชาติรอบ ๆ ตัวเอง จากนั้นก็นำไปสู่การคิดและทดลอง ทำให้มนุษย์เกิดปัญญาสามารถสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกให้กับชีวิตได้มากมาย

มาตรฐาน ท 1.1 ตัวชีวิต	2,3,8
มาตรฐาน ท 2.1 ตัวชีวิต	2
มาตรฐาน ท 3.1 ตัวชีวิต	1,5,6
มาตรฐาน ท 5.1 ตัวชีวิต	1,4

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกใจความสำคัญ ของนิทานพื้นบ้านเรื่อง “ปัญญามนุษย์” ได้
2. ตั้งคำถาม และตอบคำถาม จากนิทานพื้นบ้านเรื่อง “ปัญญามนุษย์” ได้
3. บอกข้อคิดที่ได้จากการอ่านนิทานพื้นบ้าน เรื่อง “ปัญญามนุษย์” ได้

เนื้อหา

นิทานพื้นบ้าน เรื่อง “ปัญญามนุษย์”

กระบวนการเรียนรู้

1. ครูนำเข้าสู่บทเรียน ให้นักเรียนทุกคนช่วยกัน บอกชื่อนักวิทยาศาสตร์ ที่ค้นพบวิธีการประดิษฐ์สิ่งต่าง ๆ ครูช่วยบอกเสริม ชี้แนะและเห็นคุณค่า
2. ครูและนักเรียนร่วมสนทนาเกี่ยวกับการพัฒนาความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีของมนุษย์ว่ามีความสำคัญอย่างไร มีผลดี ผลเสีย ในด้านใดบ้าง
3. นักเรียนแต่ละกลุ่มอ่านนิทานพื้นบ้านเรื่อง “ปัญญามนุษย์” เพื่อจับใจความสำคัญที่ได้จากการอ่าน โดยใช้เทคนิคต่าง ๆ เช่น การขีดเส้นใต้คำที่สำคัญ การบันทึกข้อความสำคัญ ทุกคนช่วยกัน หาแนวคิดที่ได้จากเรื่อง และช่วยกันสรุปความจากเรื่อง ครูช่วยเสริม ชี้แนะ

4. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันทำกิจกรรมจากใบงาน เรื่อง “ถาม ตอบ” โดยคิดคำถามที่ได้จากการอ่าน กลุ่มละ 5 ข้อ พร้อมเขียนคำตอบไว้ในบัตรเฉลย เช่น
- มนุษย์เกิดปัญญาได้อย่างไร
 - กระบวนการที่มนุษย์ใช้ก่อให้เกิดการประดิษฐ์สิ่งต่าง ๆ จากเรื่อง เรียกว่า กระบวนการอะไร
 - หากมนุษย์ไม่พัฒนาสติปัญญาความคิด นักเรียนคิดว่าสภาพการดำรงชีวิตของมนุษย์จะเป็นอย่างไร
5. ตัวแทนกลุ่มแต่ละกลุ่มผลัดเปลี่ยนกันออกมาถาม คำถามแก่เพื่อน ๆ สลับกันถามตอบ ตอบถูกได้ ข้อละ 1 คะแนน ตอบผิด ได้ 0 คะแนน กลุ่มที่ได้คะแนนมากจะเป็นผู้ชนะ
6. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญที่ได้จากการอ่านอีกครั้ง
7. นักเรียนทำแบบฝึกหัดหลังการอ่านที่ครูสร้างขึ้นจำนวน 10 ข้อ (งานเดี่ยว)
8. ร่วมกันอภิปรายผลที่ได้จากการทำแบบฝึกหัดหลังการอ่าน

สื่อการเรียนการสอน

1. นิทานพื้นบ้าน เรื่อง “ปัญญามนุษย์”
2. ใบงานเรื่อง “ถาม ตอบ”
3. แบบฝึกหัดหลังการอ่าน จำนวน 10 ข้อ
4. บัตรเฉลย

การวัดประเมินผล

1. ตรวจสอบการปฏิบัติงาน จากการปฏิบัติกิจกรรม ในใบงานเรื่อง “ถาม ตอบ”
2. ตรวจสอบการทำแบบฝึกหัดหลังการอ่าน

เกณฑ์ในการวัดผลประเมินผล

นักเรียนสามารถทำแบบฝึกหัดได้อย่างน้อย ร้อยละ 70 ของคะแนนเต็ม

บันทึกหลังการสอน

.....

.....

.....

.....

.....

ใบงาน
เรื่อง ถาม ตอบ

สมาชิกในกลุ่ม

1.
2.
3.
4.
5.

คำชี้แจง

นักเรียนช่วยกันตั้งคำถามที่ได้จากการอ่านกลุ่มละ 5 คำถามพร้อมทั้งเฉลย

คำถาม	เฉลย
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	

นิทานเรื่อง ปัญญามนุษย์

ครั้งหนึ่งนานมาแล้ว สมัยที่มนุษย์ยังไม่เคยใช้เรือ สมัยนั้นมีชายคนหนึ่งยืนอยู่ริมคลอง ขณะที่ยืนมองลงไปในลำคลอง ก็เห็นมดตัวหนึ่งอยู่ในกะลาที่กำลังลอยอยู่ในน้ำ ชายคนนั้นก็คิดขึ้นในใจว่า

“นี่ถ้าเราเอาไม้มาขุด ทำให้เหมือนพลก เราน่าจะลงไปนั่งอยู่ใต้เหมือนมดนั่น”

ชายคนนั้นคิดแล้วก็วิ่งหลบบ้านไปหาไม้มาขุดเป็นรูปเรือแล้วตกลอยในคลอง ตอนนั้นน้ำในคลองนิ่ง ไม้ขุดก็ลอยอยู่กับที่เฉยๆ ชายคนนั้นก็ใช้ความคิด ขณะที่ชายกำลังนั่งคิดอยู่ในไม้ขุดที่กำลังลอยอยู่ในคลองนั้น ก็เหลือบไปเห็นเปิดกำลังเอาดินตะกอนน้ำทำให้ตัวมันสามารถลอยทวนน้ำไปข้างหน้าได้ ชายคนนั้นจึงได้ความคิดจากเปิดว่า

“เออ ถ้าเราไปหาไอ้ไทรที่แบนๆ มาตั้งพายอยู่ในไม้ขุดของเราไม้ขุดที่เรานั่งอยู่ก็จะลอยทวนน้ำไปได้เหมือนกัน”

เมื่อคิดได้ดังนั้นชายคนนั้นก็ไปหาไม้มาตากให้แบนๆ มีด้ามสำหรับจับทำเป็นไม้พาย พายไม้ขุดที่นั่นอยู่นั้นให้ลอยไปพอพายไปได้หน่อยหนึ่ง ก็เห็นกอผักตบที่กำลังเคลื่อน ทวนกระแสน้ำขึ้นไป เพียงเพราะลมพัดใบผักตบเท่านั้น กอผักตบที่ลอยน้ำอยู่ก็เคลื่อนที่ไปได้ ชายคนนั้นจึงมาคิดได้อีกว่า

“นี่ถ้าเราเอาผ้ามาเย็บให้เป็นผืนใหญ่ เอาปีกเข้ากลางลำไม้ขุด เอาผ้าขึงแล้วชักขึ้น พอลมพัดมานั้นก็ไปปะทะลำไม้ขุดที่เรานั่งก็จะลอยไปโดยที่เราไม่ต้องออกแรง”

หลังจากคิดได้แล้วชายคนนั้นก็ไปจัดการเย็บผ้าต่อกันให้เป็นผืนใหญ่ หาไม้เสาปีกเข้ากลางลำเรือ เอาผ้าที่เย็บไว้มาขึงกับไม้ด้านหนึ่ง ผูกติดกับเสาอีกด้าน ชักขึ้นชักลงได้พอทำเสร็จ ลองชักขึ้นผ้าก็กาง ขณะนั้นมีลมพัดมาปะทะผ้าที่ตากก็พาเรือแล่นฉิว ชายคนนั้นก็นั่งลงในลำเรือด้วยความดีใจในความคิดที่สามารถนำเอาลมมาใช้ได้

ขณะที่ชายคนนั้นกำลังแล่นเรือด้วยผ้าและแรงลมนั้น สิ่งใดกับข้างกำลังเฝ้ามองการกระทำของคนมาแต่ต้นอยู่ด้วยความสนใจ

“มนุษย์นี้เขาปัญญาอะไร” “สิ่งใดพูดกับข้าง” คุณแม่กระทิงลมที่มองไม่เห็นตัวยังเอามาใช้ได้ ก็แล้วนับประสาอะไรกับเราที่มีตัวตนที่มนุษย์บังคับใช้ไม่ได้

“ก็จริงของแก” ข้างว่า “มนุษย์เขามีปัญญา”

“ถ้าอย่างนั้นแกไม่มีกลัวมนุษย์เขาจะมาจับเราไปใช้มั่งหรือ” สิ่งใดวิตก

“กลัวทำไม” ข้างตอบ “ตัวก็เท่านั้น หัวกลมๆแกเท่าก้อนจี้เราเท่านั้น เหยียบทีเดียวก๊

แบน”

“แต่ข้านี้กลัวเพื่อนเอ๋ย” สิงโตยืนยัน “เราหนีมนุษย์เข้าไปอยู่เสียในป่าลึกดีกว่า”
 “จิตใจก็ไปเถอะ” ช้างหัวเราะลั่น “เข้าไปป่าช้าไม่กลัวมนุษย์”

สิงโตได้ฟังช้างพูดดังนั้นก็รีบเดินทางเข้าป่าลึกไกลจากที่อยู่ของมนุษย์ออกไป ในที่สุด
 ช้างก็ถูกมนุษย์จับจองจำมาใช้งาน ช้างมาคิดได้อีกทีว่าประมาทปัญญามนุษย์ก็เมื่อสายเสียแล้ว

เล่าโดย นางจะมาหลอ หมานได้ใจะ

1/3 หมู่ 4 ต. ทุ่งพอ อ. สะบ้าย้อย จ. สงขลา

อายุ 64 ปี

พลก หมายถึง กะลา

หลบ หมายถึง กลับ

แบบทดสอบ
นิทานเรื่อง ปัญญามนุษย์

คำชี้แจง จงกา x ทับตัวอักษร ตรงกับตัวเลือกที่ต้องการลงในกระดาษคำตอบ

1. อะไรตรงกับข้อสรุปของเรื่องนี้ (เข้าใจ)
 - ก. มนุษย์เกิดปัญญาเพราะสิ่งเกิดสิ่งต่างๆรอบตัว
 - ข. มนุษย์สังเกตมด การลอยตัวของขนไม้ การว่ายน้ำของเป็ด การลอยตัวของผักตบมาสร้างเป็นเรือใบ
 - ค. ลิงโตรอดพ้นจาก การถูกมนุษย์นำไปใช้งานได้เพราะสังเกตว่ามนุษย์มีปัญญา
 - ง. ช้างถูกมนุษย์นำไปใช้งานเพราะประมาทไม่เชื่อในปัญญาของมนุษย์
2. ข้อใดสอดคล้องกับแนวคิดของนิทานเรื่องนี้ (วิเคราะห์)
 - ก. ปัญญามนุษย์เกิดจากการสังเกต การตั้งสมมุติฐาน การทดลอง
 - ข. ปัญญามนุษย์เกิดจากการสังเกตธรรมชาติและทำตามธรรมชาติ
 - ค. ปัญญามนุษย์สามารถนำสัตว์ใหญ่ที่แข็งแรงมาใช้งานได้
 - ง. ปัญญามนุษย์สามารถช่วยให้มนุษย์เหนือกว่าสัตว์ทั้งหลาย
3. สุภาษิตข้อใดสอดคล้องกับนิทานเรื่องนี้ (สังเคราะห์)
 - ก. น้ำพึ่งเรือเสือพึ่งป่า
 - ข. น้ำเชี่ยวอย่าเอาเรือไปขวาง
 - ค. คนโง่ตกเป็นเหยื่อของคนฉลาด
 - ง. ความประมาทเป็นหนทางแห่งความตาย
4. จากแนวคิดของเรื่องนักเรียนนำไปใช้ในชีวิตได้อย่างไร (นำไปใช้)
 - ก. การสร้างปัญญาต้องอาศัยการสังเกต
 - ข. การสร้างเรือต้องอาศัยขนไม้
 - ค. การนำช้างไปใช้งานต้องอาศัยปัญญา
 - ง. การรู้จักกลัวทำให้รอดพ้นจากอันตราย
5. ข้อใดที่เป็นเท็จ (ประเมินค่า)
 - ก. มนุษย์รู้จักสร้างเรือด้วยการสังเกตการณ์ลอยตัวของกะลา
 - ข. มนุษย์รู้จักสร้างเรือใบด้วยการสังเกตการณ์ลอยตัวของผักตบจากแรงลม
 - ค. มนุษย์รู้จักการนำช้างมาใช้งานด้วยปัญญาของมนุษย์
 - ง. ลิงโหดหนีไปอยู่ในป่าเพราะกลัวมนุษย์นำไปใช้งาน

6. สาเหตุใดที่ช่างถูกมนุษย์นำมาใช้งาน (วิเคราะห์)
- เพราะความประมาทของช่าง
 - เพราะช่างไม่เชื่อสิงโต
 - เพราะช่างคิดว่ามนุษย์มีหัวเท่าก้อนจี๋ของช่าง
 - เพราะช่างมีรูปร่างใหญ่โตแข็งแรง
7. นักเรียนคิดว่าช่างกับสิงโตสัตว์อะไรฉลาดกว่ากัน (วิเคราะห์)
- สิงโตฉลาดกว่าช่าง
 - ช่างฉลาดกว่าสิงโต
 - ฉลาดพอกัน
 - ไม่แน่ใจ
8. หากช่างหนีเข้าป่าตามที่สิงโตบอกตามข้อเท็จจริงจะเป็นอย่างไร (ประเมินค่า)
- ช่างไม่ถูกนำมาใช้งาน
 - ช่างก็ยังถูกนำมาใช้งาน
 - มนุษย์จะเลิกสนใจช่าง
 - มนุษย์จะไม่รู้จักช่าง
9. การกระทำของชายที่สามารถสร้างเรือด้วยพลังลมได้สอดคล้องกับการเรียนวิชาอะไรมากที่สุด (สังเคราะห์)
- วิชาพลศึกษา
 - วิชาคณิตศาสตร์
 - วิชาวิทยาศาสตร์
 - วิชาการงาน
10. ความคิดของชายจากเรื่องเรียกว่าความคิดประเภทใด (วิเคราะห์)
- ความคิดสร้างสรรค์
 - ความคิดแก้ปัญหา
 - ความคิดวิเคราะห์
 - ความคิดนอกกรอบ

เฉลยคำตอบ

1. ข
2. ก
3. ค
4. ก
5. ง
6. ง
7. ง
8. ข
9. ค
10. ก

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8

กลุ่มสาระภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

เรื่อง เจ้าชู้ตูด

เวลา 60 นาที

สาระสำคัญ

คนที่มีจิตใจอันเข้มแข็ง อดทน และเป็นคนดีมีความกตัญญู แม้มักอยู่ในภาวะลำบาก ถูกรังเกียจเหยียดหยาม ก็สามารถที่จะพยายามต่อสู้อุปสรรคต่าง ๆ ผ่านพ้นไปได้ เมื่อมีโอกาสก็คิดที่จะตอบแทนคุณผู้ที่ให้กำเนิด ผลของความดีทำให้เขามีชีวิตที่ก้าวหน้าและมีความสุข ดังคำสุภาษิตที่ว่า คนดีตกน้ำไม่ไหล ตกไฟไม่ไหม้

มาตรฐาน ท 1.1 ตัวชี้วัด	2,3,8
มาตรฐาน ท 2.1 ตัวชี้วัด	2
มาตรฐาน ท 3.1 ตัวชี้วัด	1,5,6
มาตรฐาน ท 4.1 ตัวชี้วัด	6
มาตรฐาน ท 5.1 ตัวชี้วัด	1,4

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกใจความสำคัญของนิทานพื้นบ้านเรื่อง “เจ้าชู้ตูด” ได้
2. เขียนแผนที่ความคิด เพื่อแสดงความเข้าใจ จากการอ่าน นิทานพื้นบ้าน เรื่อง “เจ้าชู้ตูด” ได้
3. บอกข้อคิดที่ได้จากการอ่านนิทานพื้นบ้าน เรื่อง “เจ้าชู้ตูด” ได้

เนื้อหา

นิทานพื้นบ้าน เรื่อง “เจ้าชู้ตูด”

กระบวนการเรียนรู้

1. ครูและนักเรียนร่วมสนทนากันถึงคำสุภาษิต คำพังเพยและสำนวนไทยที่เกี่ยวกับคนดีมีความกตัญญู
 - ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว
 - คนดีตกน้ำไม่ไหล ตกไฟไม่ไหม้

- คนดีผีคุ้ม
 - ธรรมเนียมชนะธรรม
2. สนทนาถึงเรื่องการทำความดี การเอาชนะความชั่วด้วยการทำความดี
 - ยกตัวอย่างนักเรียนที่มีความกตัญญูจากข่าวในสื่อต่าง ๆ ผลที่ทำความดีมีผู้คนเข้าช่วยเหลือมากมาย
 3. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 3 คน แล้วให้แต่ละกลุ่มอ่านนิทานพื้นบ้านเรื่อง “เจ้าขี้ตูด” จากนั้นร่วมกันระดมความคิด เพื่อหาใจความสำคัญของเรื่อง โดยที่ครูคอยชี้แนะอย่างใกล้ชิด
 4. ให้นักเรียนร่วมกันค้นหาใจความสำคัญของนิทานพื้นบ้านเรื่อง “เจ้าขี้ตูด” ในใบงานที่ 1 เรื่องอ่านเป็นเห็นคำตอบ จากนั้นให้แต่ละกลุ่ม ออกมานำเสนอผลงาน โดยมีครูและนักเรียน ร่วมกันประเมินผล
 5. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันเขียนแผนที่ความคิด เพื่อแสดงความเข้าใจในการอ่าน ในประเด็น ตัวละคร สถานที่ เหตุการณ์ และข้อคิดที่ได้ จากการอ่านในใบงานที่ 2
 6. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุป เกี่ยวกับสาระสำคัญ และข้อคิดที่ได้จากการอ่านนิทานพื้นบ้าน เรื่อง “เจ้าขี้ตูด” อีกครั้ง
 7. นักเรียนทำแบบฝึกหัดหลังการอ่านที่ครูสร้างขึ้น จำนวน 10 ข้อ (งานเดี่ยว)
 8. ร่วมกันประเมินผล โดยการตรวจคำตอบจากบัตรเฉลย และรวมคะแนนที่ได้

สื่อการเรียนการสอน

1. นิทานพื้นบ้านเรื่อง “เจ้าขี้ตูด”
2. ใบงานที่ 1 เรื่อง “อ่านเป็นเห็นคำตอบ”
3. ใบงานที่ 2 เรื่อง “แผนภาพความคิดจากเรื่อง”
4. แบบฝึกหัดหลังการอ่าน จำนวน 10 ข้อ

การประเมินผล

1. ตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน จากใบงานที่ 1 และใบงานที่ 2
2. ตรวจสอบผลการทำแบบฝึกหัด หลังการอ่าน

เกณฑ์ในการวัดประเมินผล

นักเรียนสามารถทำแบบฝึกหัดหลังการอ่าน ได้อย่างน้อยร้อยละ 70 ของคะแนนเต็ม

บันทึกผลหลังการสอน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ใบงานที่ 1
เรื่อง อ่านเป็นเห็นคำตอบ
กลุ่มที่

สมาชิกในกลุ่ม

1.
2.
3.

คำชี้แจง

ให้นักเรียนเติมคำลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

1. จากเรื่องเจ้าจิ้งจอกมีนิสัยอย่างไร
2. ถ้าหากนักเรียนมีนิสัยเหมือนเจ้าจิ้งจอก ต่อไปภายหน้านักเรียนจะเป็นอย่างไร
.....
.....
3. คนที่ไม่คิดให้ร้ายแก่คนที่เคยรังแกตนเองนักเรียนคิดว่าดีหรือไม่
.....
.....
4. จากเรื่องแสดงให้เห็นว่าบุคลิกหน้าตามีความสำคัญอย่างไร
.....
.....
.....
5. นักเรียนควรนำแนวคิดของตัวละครไปใช้อย่างไรบ้าง
.....
.....
6. นักเรียนสรุปความที่ได้จากเรื่อง
.....
.....

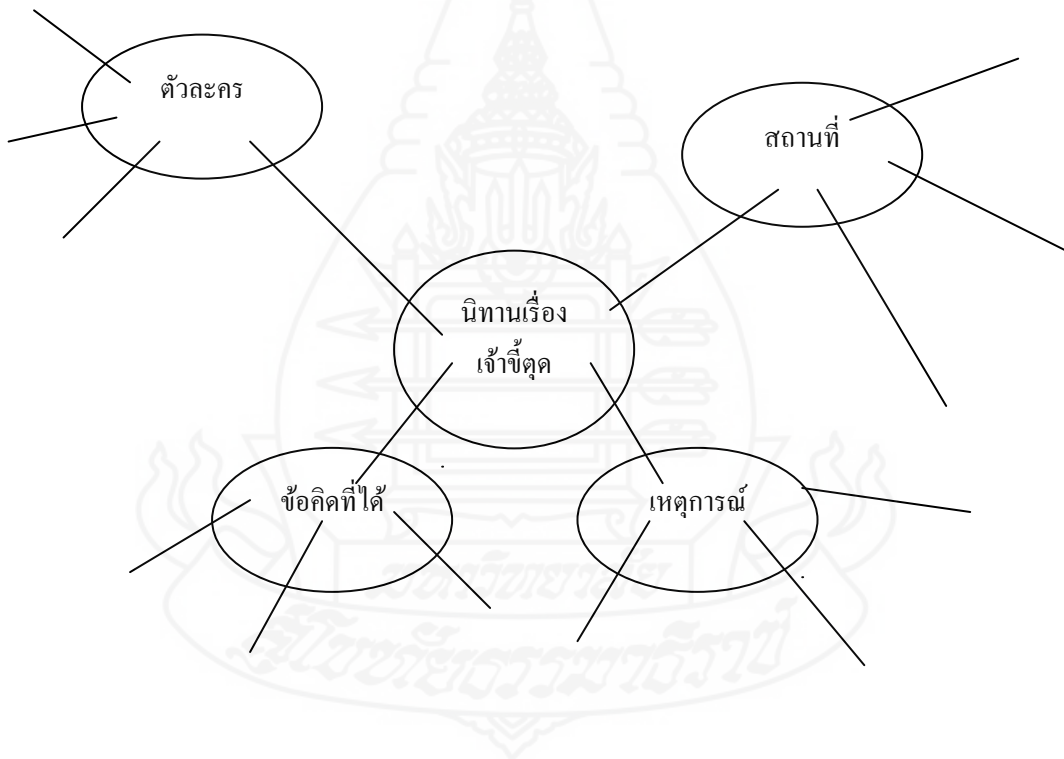
ใบงานที่ 2

แผนภาพความคิดจากเรื่อง

สมาชิกในกลุ่ม

1.
2.
3.
4.

คำชี้แจง นักเรียนช่วยกันระดมความคิด แล้วช่วยกันเขียนแผนที่ความคิด เรื่อง “เจ้าชู้ตูด”

นิทานเรื่อง เจ้าขี้ตุต

ครั้งหนึ่งนานมาแล้ว ครอบครัวหนึ่งมีบุตร 4 คน บุตรทั้ง 4 คน โตขึ้นเป็นหนุ่มหล่อทั้ง 3 คน เว้นแต่น้องคนสุดท้ายคนเดียวกลับมีตุตเกิดขึ้นเต็มตัว เป็นที่น่ารังเกียจ ใครๆจึงพากันเรียกชื่อว่า เจ้าขี้ตุต เจ้าขี้ตุตถูกรังเกียจและถูกกลั่นแกล้งต่าง ๆ นานาจากพี่ๆ แต่ก็อดทนคิดอยู่แต่ว่าตัวเองมีกรรม ความที่มีร่างกายน่ารังเกียจ จึงทำให้เป็นที่น่าอับอายขายหน้าของพ่อ แม่ และพี่ๆ เจ้าขี้ตุตจึงถูกใช้ งานหนัก เพื่อให้หมดความอดทนจะได้หนีออกจากบ้านไปเสีย แต่เขาก็อดทน พ่อ แม่ ทนไม่ไหวจึง ออกปากขับไล่เจ้าขี้ตุต

เจ้าขี้ตุตเดินทางไปถึงป่าแห่งหนึ่ง พอไปถึงก็ปลุกกระท่อมเล็กๆ พออาศัย เขาทำมาหากิน ด้วยการทำไร่ เพาะปลูก ในการทำไร่ เขาต้องโค่นต้นไม้เพื่อทำที่เพาะปลูก ตามกำลังที่พอทำได้ เสร็จจากถางป่า พลบค่ำก็เดินทางกลับกระท่อมที่พัก พอรุ่งเช้าเจ้าขี้ตุตเดินทาง ไปยังไร่ที่โค่นถาง ก็ต้องประหลาดใจ เมื่อพบว่าต้นไม้ที่โค่นไว้เมื่อวานกลับยืนต้นขึ้นอยู่ปกติเหมือนเดิม แต่เขาก็ไม่ ย่อท้อก็เริ่มถางป่าใหม่ พลบค่ำก็กลับกระท่อมที่พัก ตื่นขึ้นรุ่งเช้าก็เห็นต้นไม้ที่โค่นถางกลับยืนต้น เหมือนเดิม เขาจึงคิดว่าจะต้องมีความลับอะไรสักอย่างอยู่เป็นแน่ เขาจะต้องหาคำตอบในความ แปลกประหลาดนี้ให้ได้

พอรุ่งเช้า เขาก็ออกไปถางป่าตามเดิม ครั้นพอพลบค่ำถึงเวลากลับเขาก็แกล้งทำเป็นกลับ กระท่อม แต่ก็แอบหลบไปซ่อนตัวอยู่ในพุ่มไม้ใกล้ๆ เพื่อจะดูให้เห็นกับตาว่าเหตุประหลาด เกิดขึ้นได้อย่างไร นั่งรออยู่ไม่นาน ทันใดนั้นก็มึลึงตัวหนึ่งเดินถือกลองเล็กๆ ไบหนึ่งเข้ามาใน ไร่ ที่ถาง แล้วมันก็เริ่มตีกลองเสียงตุ้กๆ ราวดังไปทั่วบริเวณ พร้อมกับร้องขึ้นว่า

“ กระตุ้กกระตุ้ก ไม้ล้มลุกยกขึ้นให้สิ้น

เชือกขาดเชือกวินติดกันให้หมด ”

พอสิ้นเสียงร้องของลิงประหลาด ไม้และเถาวัลย์ทั้งหลายที่เจ้าขี้ตุต โค่นถาง ก็ลุกขึ้นมา ต่อติดกลับคืนเหมือนเดิม

เมื่อเจ้าขี้ตุตล่วงรู้ความลับดังนั้น จึงได้คิดอุบายหาทางที่จะจับลิงตัวนั้นให้ได้ จึงไปหา ยางไม้ น้ำมันกับขี้ชันมาผสมกัน เคี่ยวด้วยไฟจนเหนียวหนึบเป็นยางดังพอรุ่งขึ้น เจ้าขี้ตุตก็ได้ ออกไปถางป่า ทำไร่อีก แต่คราวนี้ก่อนกลับก็ได้เอายางดัง ไปทาไว้ตามต้นไม้ที่โค่นเหล่านั้น แล้ว ก็แอบซุ่มดั่งที่เคยทำ ไม่นานถึงน้อยก็เดินถือกลองวิเศษออกมาจากราวป่า แล้วลิงก็เริ่มตีกลองร้อง ขึ้นว่า

“ กระตุ้กกระตุ้ก ไม้ล้มลุกยกขึ้นให้สิ้น

เชือกขาดเชือกวินติดกันให้หมด ”

ทันใดลึงก็เดินไปเหยียบขางที่ตักไว้ ยางดังเหนียวติดตีนลึง ยี่งกระโดดขางก็ติดไปทั้งตัว ดิ้นไม่หลุด เจ้าจู้ตุดก็วิ่งออกมาจับลึง ลึงกลัวมากจึงอ่อนวอนขอให้ปล่อยโดยเริ่มสัญญาว่าจะยอม ยกกลองให้แก่เจ้าจู้ตุด บอกว่ากลองนี้เป็นกลองวิเศษ เมื่อตีกลองนี้พร้อมกับนีกอยากได้อะไรก็จะ ได้สมใจนีก เจ้าจู้ตุดตกลงแล้วจึงลองตีกลองวิเศษขึ้นพร้อมกับพูดว่า

“ กระตุ้กกระตุ้ ไม้ล้มลุกยกขึ้นได้ ”

“ ตุคทั้งหลายหายไปให้หมด ”

พอพูดจบตุคที่ขึ้นอยู่ตามตัวก็หายไปหมดสิ้น ด้วยอำนาจกลองวิเศษ กลายเป็นชายหนุ่ม รูปร่างงาม ผิวเนื้อเกลี้ยงเกลา เขาดีใจเป็นหนักหนา จึงได้ทำตามสัญญาปล่อยลึงตัวนั้นไป

จากนั้นเจ้าจู้ตุดก็เริ่มถางป่า ปรับพื้นที่ปลูกพืชด้วยความมานะอดทน จนกระทั่งข้าวไร่ที่ ปลูกไว้งอกงาม ถึงเวลาก็ออกรวงสุกเหลืองเต็มไร่ กลิ่นข้าวใหม่หอมหวานไปจนถึงสวรรค์ นางฟ้า องค์หนึ่งได้กลิ่นหอมของข้าว ก็เหาะตามกลิ่นลงมายังไร่ของเจ้าจู้ตุด เจ้าจู้ตุดได้เห็นนางฟ้าซึ่งมี สิริมงามงดงาม ส่วนนางฟ้าเมื่อเห็นเจ้าจู้ตุดซึ่งมีรูปร่างผิวพรรณงามก็เกิดความประทับใจหลงรัก เจ้าจู้ตุด ทั้งสองสัญญาจะมาอยู่ร่วมครองเรือนด้วยกัน แต่นางฟ้าก็ได้บอกให้เจ้าจู้ตุดคอย นางเอง จะขึ้นไปบนสวรรค์ เพื่อไปขออนุญาตพระอิศวร จะสละตนจากนางฟ้าบนสวรรค์ เพื่อลงมา ครองรักกับเจ้าจู้ตุด พระอิศวรไม่อนุญาต ว่าตนเป็นนางฟ้าจะไปครองคู่กับมนุษย์นั้นไม่ควร นางฟ้าตรอมใจผิดหวังในความรัก จนร่างกายทรุดโทรม ผอม ส่วนเจ้าจู้ตุดก็เช่นเดียวกัน ได้แต่ คอยนางฟ้าด้วยความเหงาหงอย พระอิศวรเห็นนางฟ้ามันคงในความรัก จึงได้อนุญาตให้นางฟ้า ครองคู่กับมนุษย์ นางฟ้าดีใจมากที่ความรักสมหวังจึงรีบเหาะลงมาหาเจ้าจู้ตุด ทั้งคู่จึงครองคู่กัน อย่างมีความสุข

ต่อมาเจ้าจู้ตุดคิดถึงพ่อ แม่ และพี่ๆ จึงพานางฟ้าเดินทางไปยังบ้านเกิด เมื่อไปพบพ่อแม่ ทั้งสองจำเจ้าจู้ตุด ไม่ได้ จนกระทั่งเจ้าจู้ตุดเล่าเรื่องที่ผ่านมาให้ฟัง และขอให้ทุกคนลืมเรื่องที่ผ่าน มาให้หมด จากนั้นเจ้าจู้ตุดกับนางฟ้าจึงรับพ่อแม่ และพี่ๆ มาอยู่ด้วยกัน พระอิศวรเห็นความเป็น คนดีมีน้ำใจมีความอดทนอดกลั้น มีความกตัญญูของเจ้าจู้ตุด จึงลงมาเนรมิตเมืองให้เจ้าจู้ตุดกับ นางฟ้า เจ้าจู้ตุดจึงได้เป็นพระราชารองรักกับนางฟ้าซึ่งได้เป็นพระราชินี พร้อมพ่อแม่ และพี่ๆ อยู่ในเมืองเนรมิตนั้นอย่างมีความสุข

เล่าโดย นางอาชีวะ เล่าและ อายุ 51 ปี

8/1 หมู่ที่ 4 ต. ทุ่งพอ อ. สะบ้าย้อย จ. สงขลา

แบบทดสอบ
นิทานเรื่อง เจ้าจืดจูด

คำชี้แจง จงกา x ทับตัวอักษร ตรงกับตัวเลือกที่ต้องการลงในกระดาษคำตอบ

1. ข้อใดตรงกับจุดมุ่งหมายของนิทานเรื่องนี้ (เข้าใจ)
 - ก. ให้ผู้อ่านเห็นถึงความพิเศษของกลอง
 - ข. ให้ผู้อ่านเห็นความฉลาดของเจ้าจืดจูด
 - ค. ให้ผู้อ่านเห็นผลของการทำความดีและความกตัญญู
 - ง. ให้ผู้อ่านเห็นคุณค่าของความรักระหว่างเจ้าจืดจูดและนางฟ้า
2. สำนวนข้อใดสอดคล้องกับนิทานเรื่องเจ้าจืดจูด (สังเคราะห์)
 - ก. คนคิดกน้ำไหลตกไฟไม่ไหม้
 - ข. ทำดีได้ดีทำชั่วได้ชั่ว
 - ค. ธรรมย่อมชนะอธรรม
 - ง. ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน
3. หลังจากอ่านเรื่องนี้แล้วนักเรียนสามารถนำแนวคิดใดไปใช้ในชีวิตประจำวัน (นำไปใช้)
 - ก. ความซื่อตรงของความรัก
 - ข. ความขยันในการทำงาน
 - ค. ความกตัญญูต่อผู้มีพระคุณ
 - ง. ความอดทนต่อการกลั่นแกล้ง
4. การที่นางฟ้าได้ครองรักกับเจ้าจืดจูดเนื่องจากพระอิศวรเห็นคุณค่าเรื่องใด (เข้าใจ)
 - ก. คุณค่าของความมั่นคงในความรัก
 - ข. คุณค่าของความหอมของข้าวไปถึงสวรรค์
 - ค. คุณค่าของความขยันอดทนของเจ้าจืดจูด
 - ง. คุณค่าของความกตัญญูต่อ พ่อ แม่
5. การที่เจ้าจืดจูดได้เป็นพระราช เป็นผลมาจากคุณค่าในเรื่องใด (วิเคราะห์)
 - ก. คุณค่าของกลองวิเศษ
 - ข. คุณค่าในการรักษาคำพูดกับลิง
 - ค. คุณค่าของความอดทนต่อการถูกกลั่นแกล้ง
 - ง. คุณค่าของอดทนและความกตัญญู

6. ข้อใดที่เป็นข้อเท็จจริงจากนิทานเรื่องเจ้าขี้ตูด (ประเมินค่า)
- ก. กลองวิเศษทำให้ต้นไม้ลุกฟื้นได้
 - ข. ความขยันทำให้เจ้าขี้ตูดมีข้าวสุกเหลือเต็มไร่
 - ค. ความมั่นคงในความรักทำให้พระอิศวรอนุญาตให้ครองรักกัน
 - ง. ความกตัญญูทำให้พระอิศวรเนรมิตเมืองให้ครอบครอง
7. เหตุใดเจ้าขี้ตูดจึงไม่โกรธตอบพ่อ แม่ ที่ขับไล่เขาออกจากบ้าน (วิเคราะห์)
- ก. เพราะเขามีนิสัยเป็นคนดี
 - ข. เพราะกลัวนางฟ้าจะไม่เห็นว่าเขาเป็นคนดี
 - ค. เพราะกลัวพระอิศวรจะไม่เนรมิตเมืองให้
 - ง. เพราะกลัวว่าถ้าไม่ทำดี ตูดตามร่างกายจะเกิดขึ้นอีก
8. เหตุใดเจ้าขี้ตูดจึงทำยางดักลิง (วิเคราะห์)
- ก. เพื่อต้องการจะเอากลองวิเศษ
 - ข. เพื่อต้องการถางป่าให้แล้วเสร็จ
 - ค. เพื่อต้องการจะรู้ความลับของลิงที่สั่งให้ต้นไม้คืนชีพ
 - ง. เพื่อต้องการจะให้กลองมารักษาตูด
9. ข้อใดที่เป็นตัวสำคัญที่ทำให้ชีวิตของเจ้าขี้ตูดเปลี่ยนไป (วิเคราะห์)
- ก. ต้นไม้คืนชีพ
 - ข. กลองวิเศษ
 - ค. ความหอมของข้าวสุก
 - ง. ความอดทนต่อการถูกกดดันแกล้ง
10. ตัวละครในข้อใดมีพฤติกรรมที่ไม่ถูกต้อง (ประเมินค่า)
- ก. ลิงที่ตีกลองให้ต้นไม้คืนชีพ
 - ข. พระอิศวรที่จะกีดกันความรักของนางฟ้ากับเจ้าขี้ตูด
 - ค. พ่อ แม่ที่ไล่เจ้าขี้ตูดออกจากบ้าน
 - ง. ต้นไม้ที่คืนชีพทำให้เจ้าขี้ตูดเหนื่อยกับการโค่นถางซ้ำ

เฉลยคำตอบ

1. ค
2. ข
3. ค
4. ก
5. ง
6. ข
7. ก
8. ค
9. ข
10. ค

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9

กลุ่มสาระภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

เรื่อง อ้ายเกลอเขากับอ้ายเกลอเล

เวลา 60 นาที

สาระสำคัญ

เกลอ หมายถึงเพื่อนเป็นภาษาไทยถิ่นใต้ คำว่าเพื่อนมีความสำคัญกับการดำเนินชีวิตของคนเรา คนเราจะอยู่ไม่ได้หากขาดการมีเพื่อนหรืออยู่ในสังคมที่มีการปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ๆ หากมีเพื่อนที่ดีก็นำพาให้ดำเนินชีวิตไปในทางที่ดี หากคบเพื่อนไม่ดีก็จะเกิดความเดือดร้อนหรือเป็นอันตรายได้

มาตรฐาน ท 1.1 ตัวชีวิต	2,3,8
มาตรฐาน ท 2.1 ตัวชีวิต	2
มาตรฐาน ท 3.1 ตัวชีวิต	1,5,6
มาตรฐาน ท 5.1 ตัวชีวิต	1,4

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อปฏิบัติกิจกรรมกระบวนการเรียนรู้แล้ว นักเรียนสามารถแสดงพฤติกรรมได้ ดังนี้

1. บอกใจความสำคัญของนิทานพื้นบ้านเรื่อง “อ้ายเกลอเขากับอ้ายเกลอเล” ได้
2. ลำดับเหตุการณ์สำคัญจากการอ่านนิทานท้องถิ่น เรื่อง “อ้ายเกลอเขากับอ้ายเกลอเล” ได้
3. นำข้อคิดที่ได้จากการอ่านนิทานพื้นบ้านเรื่อง “อ้ายเกลอเขากับอ้ายเกลอเล” ไป

ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

เนื้อหา

นิทานพื้นบ้าน เรื่อง “อ้ายเกลอเขากับอ้ายเกลอเล”

กระบวนการเรียนรู้

1. ครูและนักเรียนร่วมสนทนาถึงความสำคัญของเพื่อน และการปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนในชั้นเรียน การเป็นเพื่อนที่ดีควรปฏิบัติตนอย่างไร บุคคลที่ไม่มีเพื่อนชีวิตเป็นอย่างไร
2. ครูแจกใบงานที่ 1 เรื่อง “ภาษาถิ่นใต้ ภาษาไทย” แบ่งนักเรียนเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 5-6 คน แต่ละกลุ่มค้นหาคำไทยถิ่นใต้ จากเรื่องและจากที่อื่น ๆ พร้อมกับ แปลความหมายเป็น

ภาษาไทยมาตรฐาน ให้มีจำนวนเท่าที่สามารถหามาได้ จากนั้นให้แต่ละกลุ่มออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน นำชิ้นงานส่ง ให้คะแนนเป็นรายกลุ่ม

3. นักเรียนแต่ละกลุ่มอ่านนิทานท้องถิ่นเรื่อง “อ้ายเกลอเขากับอ้ายเกลอเล” เพื่อจับใจความสำคัญที่ได้จากการอ่าน โดยใช้เทคนิคต่าง ๆ เช่น การขีดเส้นใต้คำที่สำคัญ การบันทึกข้อความสำคัญ ครูและนักเรียนร่วมสรุปใจความสำคัญ

4. ครูให้นักเรียนช่วยกันตอบข้อคิดที่ได้จากเรื่องและนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน
5. ครูยกตัวอย่าง ประโยคตามลำดับเหตุการณ์ที่คละกันไว้ สุ่มนักเรียนตอบ
6. ครูแจกใบงานที่ 2 เรื่อง “ท่านถามเราตอบ “ ให้นักเรียนตอบทุกคน
7. นักเรียนทำแบบฝึกหัดหลังการอ่านที่ครูสร้างขึ้นจำนวน 10 ข้อ (งานเดี่ยว)
8. ร่วมกันอภิปรายผลที่ได้จากการทำแบบฝึกหัดหลังการอ่าน

สื่อการเรียนการสอน

1. นิทานท้องถิ่น เรื่อง “อ้ายเกลอเขากับอ้ายเกลอเล”
2. ใบงาน 1 เรื่อง “ภาษาถิ่นใต้ ภาษาไทย”
3. ใบงานที่ 2 เรื่อง “ท่านถามเราตอบ “
4. แบบฝึกหัดหลังการอ่าน จำนวน 10 ข้อ
5. บัตรเฉลย

การวัดประเมินผล

1. ตรวจสอบการปฏิบัติงาน จากการปฏิบัติกิจกรรม ในใบงานที่ 1 เรื่อง “ภาษาถิ่นใต้ ภาษาไทย”
2. ตรวจสอบการปฏิบัติงาน จากการปฏิบัติกิจกรรม ในใบงานที่ 2 เรื่อง “ท่านถามเราตอบ “
3. ตรวจสอบการทำแบบฝึกหัดหลังการอ่าน

เกณฑ์ในการวัดผลประเมินผล

นักเรียนสามารถทำแบบฝึกหัดได้อย่างน้อย ร้อยละ 70 ของคะแนนเต็ม

บันทึกหลังการสอน

.....

.....

.....

.....

.....

ใบงานที่ 1
เรื่อง ภาษาถิ่นใต้ ภาษาไทย
กลุ่มที่

สมาชิกในกลุ่ม

1.
2.
3.
4.
5.
6.

คำชี้แจง

นักเรียนช่วยกันเขียนคำ คำที่เป็นภาษาถิ่นที่ปรากฏในนิทานและคำที่ไม่ปรากฏในนิทาน พร้อมทั้งบอกความหมายให้ถูกต้อง

ภาษาถิ่นใต้	ภาษาไทยมาตรฐาน (ความหมาย)

ใบงานที่ 2
เรื่อง “ท่านถามเราตอบ “

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามจากการอ่านนิทาน เรื่อง “อ้ายเกลอเขากับอ้ายเกลอเล”

1. เหตุใดอ้ายเกลอเขาจึงแกล้งอ้ายเกลอเล

.....
.....
.....

2. เกลอทั้งสองโกรธกันหรือไม่

.....
.....
.....

3. แนวคิดที่ได้จากนิทานเป็นอย่างไร

.....
.....
.....

4. นักเรียนนำแนวคิดไปใช้ประโยชน์อย่างไรบ้าง

.....
.....
.....

5. นักเรียนเขียนสรุปความที่ได้จากเรื่อง

.....
.....
.....

นิทานเรื่อง อ้ายเกลอเขากับอ้ายเกลอเล

ครั้งหนึ่งในสมัยที่คนภาคใต้ยังยึดถือประเพณีผูกเกลอกันอย่างจริงจังอยู่ทั่วไป เกลอในสำนึกของคนภาคใต้นั้น หมายถึง เพื่อนสนิทที่คบหารักใคร่ไว้เนื้อเชื่อใจกันทั้งยามสุขยามทุกข์ การผูกเกลอมีการทำกันเป็นประเพณี เมื่อใครเป็นคู่เกลอกันแล้ว คนในครอบครัวมี พ่อ แม่ พี่น้อง ลูกๆ ก็จะยอมรับนับถือคู่เกลอเช่นเดียวกัน คู่เกลอที่นิยมผูกพันมากมักเป็นคู่เกลอต่างแดน เมื่อถึงเวลาที่จะเดินทางไปเยี่ยมคู่เกลอกันอยู่เป็นประจำ คู่เกลอใดที่จี๋เล่นก็พบกันด้วยความสนุกสนาน

คู่เกลอต่างแดนที่นิยมผูกพันมากคู่หนึ่ง ก็คือคู่เกลอเขากับเกลอเล เกลอเขานั้นคือคู่เกลอที่อาศัยอยู่แถบป่าเขา กันดารไกลเมืองขึ้นไปทางต้นน้ำ มักมีวิถีชีวิตเกี่ยวข้องกับป่าเขา อุดมสมบูรณ์ด้วยของป่า ส่วนเกลอเลนั้นก็คือ คู่เกลอที่อาศัยอยู่แถบที่ราบใกล้ทะเลอันเป็นปลายน้ำ ซึ่งมักมีวิถีชีวิตอยู่กับการค้าขาย และความอุดมสมบูรณ์ของปู ปลา อาหาร คู่เกลอทั้งสองต่างมีต่างขาดกันไปคนละอย่าง จึงคบหาผูกเป็นคู่เกลอ เพื่อช่วยเหลือเจือจานในสิ่งที่ขาดเหลือซึ่งกันและกัน

ในครั้งนั้น มีเกลอเขากับเกลอเล คู่หนึ่งรักใคร่ผูกพันกันมาก วันหนึ่งเกลอเขาคิดถึงเกลอเล จึงพาเมียเดินทางไปเยี่ยม ในบรรดาของฝากจากเกลอเขาครานั้น ก็มีมุสังตัวหนึ่งรวมอยู่ด้วย เกลอเขากับเกลอเลพบกันด้วยความดีใจเป็นอย่างยิ่ง

“ข้าคิดถึงแกอ้อเกลอเหอ ” เกลอเขาเอ่ยทัก เข้าไปจับไม้จับมือทันทีที่เห็นหน้าเพื่อน

“ข้ากะคิดถึงแกเหมือนกัน อ้อเกลอ แกถามอี่แม่หมั้นแลด้า” เกลอเลชี้ไปที่ภรรยาซึ่งกำลังยืนยิ้มทักทาย ถามสุขทุกข์อยู่กับภรรยาเกลอเขา พลังหันไปทางกรมูสังที่อ้ายเกลอเขาเอามา “นั่นตัวอ้อไทรละอ้ายเกลอ” “อ้อ นั่นมุสังแท้” เกลอเขาตอบเสียงแสดงถึงความตั้งใจ ที่จะเอามาฝากเพื่อน

“มุสังเหอ ข้าไม่หอนเห็น เคยได้ยินแต่ชื่อ แล้วเขาเอาไว้ทำไทร ละอ้ายเกลอ”

“เอาไว้คั่วเผ็ดแท้ คั่วเผ็ดแล้วหอยจริงๆ อ้ายเกลอเหอ” “เออว่าอ้ายเกลอเลี้ยงมันไว้ก่อนก็ได้” “เอ้อ ก็ดีเหมือนกันข้าแลมันน่ารักดี” เกลอเลมองมุสังด้วยความรู้สึกเอ็นดู “เลี้ยงแล้วมันกินอ้อไทรละ” “หมั้นกินจี้ไก่แท้” อ้อเกลอ มุสังนี้มันชอบกินจี้ไก่” เกลอเขาเริ่มเล่นตลกกับเพื่อน “ถ้าพันนั้นไม่พริ้อ” เกลอเลแสดงความโล่งใจ “บ้านข้าเลี้ยงไก่ตั้งลูย วันๆ จี้เอาไปไหนไม่ตริก”

คืนนั้นอ้ายเกลอเลเอามุสังไปปล่อยในเล้าไก่ นึกกระหึ่มว่าเพื่อนคู่เกลอช่างดีเหลือเกิน มันน่าจะเอามาให้อีกหลายๆตัว จะได้ไม่ต้องกวาดจี้ไก่เลย เสรีแล้วก็เข้านอน ครั้นตื่นมารุ่งเช้าปรากฏว่า มุสังกินไก่ในเล้าไปหลายตัว อ้ายเกลอเลจึงรู้ว่าเสียที่ถูกอ้อเกลอเขามันเล่นตลกเสียแล้ว ก็เสียบเฉยไว้ในใจ

ครั้นพอถึงวันอ้ายเกลอเขาจะกลับบ้าน อ้ายเกลอเลก็จัดการหาปูทะเล มาตัวหนึ่ง เอามาขัง ตะข่องไว้ อ้ายเกลอเขากับภรรยาไม่รู้จักปูทะเล จึงถามอ้ายเกลอเลว่า

“นั่นมันตัวไอ้ไทรละอ้ายเกลอ”

“เขาเรียกว่าปูเห็ดอ้ายเกลอเหอ ข้าหาเอามาให้แก” อ้ายเกลอเลยยิ้มเป็น

“กินได้ไม่ละ” อ้ายเกลอเขาสงสัย “ข้าแลตัวมันแข็งแรงพ่ะนี่ อี้กินได้เหอ”

“พรีอกินไม่ได้” อ้ายเกลอเลรีบตอบ “นั่นไอ้ที่เปลือกแข็งๆ เขาเรียกว่าคอง เนื้อมันอยู่ข้างในได้ ”

“เอาไปเลี้ยงแห้ว ให้ตัวมันใหญ่” อ้ายเกลอเลบอก

“แล้วมันกินไอ้ไทรละ” อ้ายเกลอเขาถามอย่างสงสัย

“หมันกินนี่แหละ” “นี่คนนี่เหอ” “เออนี่คนมันชอบ ”

เมื่ออ้ายเกลอเขาและภรรยาเดินทางกลับบ้านก็ เอาปูใส่โองังไว้ ตกคึกคึกนั้นอ้ายเกลอเขานึกขึ้นได้ ว่าไม่ได้ให้ปูกินนี่ที ก็ลุกขึ้นกลางดึกเดิน ไปตีโองังที่ขังปูไว้ ทันใดนั้นปูก็หนีบอ้ายเกลอเขาทันที เสียงอ้ายเกลอเขาร้องลั่นไปทั่วบ้าน “โ๊ยอ อ้ายเกลอเลแก่เฒ่าเข้าแล้ว ”

เล่าโดย นางอาชีวะ เลี้ยวและ อายุ 51 ปี

8/1 หมู่ที่ 4 ต. พุงพอ อ. สะบ้าย้อย จ. สงขลา

คำศัพท์ถิ่นใต้

เกลอ	หมายถึง	เพื่อนสนิท
พรีอ	หมายถึง	ทำไม ไม่เป็นไร
แห้ว	หมายถึง	และ
แก่เฒ่า	หมายถึง	แก่แก่น
มุสัง	หมายถึง	อิเห็น

แบบทดสอบ

นิทานเรื่อง อ้ายเกลอเขากับอ้ายเกลอเล

คำชี้แจง จงกา x ทับตัวอักษร ตรงกับตัวเลือกที่ต้องการลงในกระดาษคำตอบ

1. ข้อใดสอดคล้องกับข้อคิดของเรื่อง (วิเคราะห์)
 - ก. ทำสิ่งใดย่อมได้รับผลนั้นตอบแทน
 - ข. เพื่อนที่ดีย่อมไม่กลั่นแกล้ง ซึ่งกันและกัน
 - ค. ของฝากแสดงถึงน้ำใจระหว่างเพื่อน
 - ง. ของฝากของทั้งสองฝ่ายเหมาะสมกัน
2. ข้อใดตรงกับแนวคิดของนิทานเรื่องนี้ (เข้าใจ)
 - ก. ประเพณีการผูกเกลอของคนใต้มีไว้เพื่อการพึ่งพาอาศัยกัน
 - ข. ประเพณีการผูกเกลอของคนใต้มีไว้เพื่อการแลกเปลี่ยนสิ่งของกัน
 - ค. ประเพณีการผูกเกลอของคนใต้มีไว้เพื่อนุรักษ์วัฒนธรรม
 - ง. ประเพณีการผูกเกลอของคนใต้มีไว้หย่อนใจเพื่อความสนุกสนาน
3. สุภาษิตข้อใดสอดคล้องกับนิทานเรื่องนี้ (สังเคราะห์)
 - ก. ให้ทุกข์แก่ท่านทุกข์นั้นถึงตัว
 - ข. คน โง่ตกเป็นเหยื่อของคนฉลาด
 - ค. ปลาหมอตายเพราะปาก
 - ง. เพื่อนกินหาง่ายเพื่อนตายหายาก
4. จากแนวคิดของเรื่องนักเรียน นำไปใช้ในชีวิตได้อย่างไร (นำไปใช้)
 - ก. การเลือกคบเพื่อน
 - ข. การเลือกของฝากให้แก่เพื่อน
 - ค. การใช้คำพูดระหว่างเพื่อนควรพูดแต่เรื่องที่เป็นจริงเท่านั้น
 - ง. การรู้จักแยกแยะเรื่องที่ควรพูดจริงหรือพูดเล่น
5. คำพังเพยข้อใด สอดคล้องกับพฤติกรรมของเกลอทั้งสอง (สังเคราะห์)
 - ก. ขนมผสมน้ำยา
 - ข. ขมื่นกับปูน
 - ค. ชิงกีร์ข่าก็แรง
 - ง. หมูไปโก๋มา

6. จากเรื่องแสดงให้เห็นข้อคิดเรื่องใด (วิเคราะห์)
- การใช้ น้ำเสียงและลักษณะของคำพูด
 - การใช้คำพูดให้เหมาะสมกับเวลาและเรื่องที่พูด
 - การใช้คำพูดให้เหมาะสมกับสถานที่
 - การดูความเหมาะสมของบุคคลในการใช้คำพูด
7. จากนิทานต่อไปให้อั้กเลอเขาน่าจะมีนิสัยเป็นไปในข้อใด (ประเมินค่า)
- มีพฤติกรรมเหมือนเดิม
 - มีพฤติกรรมพูดเล่นเพื่อให้เกิดความสนุก
 - มีพฤติกรรมพูดจริงไม่ยอมพูดเล่นอีก
 - รู้จักเวลาโอกาสและเรื่องที่จะพูดจริงหรือพูดเล่น
8. จากนิทานต่อไปความสัมพันธ์ของอ้ายกลอทั้งสองจะเป็นเช่นไร (ประเมินค่า)
- ยังคงเป็นเพื่อนกัน
 - ไม่เป็นเพื่อนกันอีก
 - ยังคงเป็นเพื่อนกันแต่พฤติกรรมการพูดน่าจะดีขึ้น
 - ไม่เป็นเพื่อนกัน แต่พฤติกรรมการพูดน่าจะดีขึ้น
9. นักเรียนคิดว่าการเป็นเกลอกันดีหรือไม่ (วิเคราะห์)
- ดีจะได้ฟังพาอาศัยกัน
 - ไม่ดีทำให้ยุ่งยากต้องคอยเอาใจ
 - ดีจะได้มีเรื่องแกล้งกันสนุกสนาน
 - ไม่มีความคิดเห็น
10. จากนิทานอ้ายกลอเขากับอ้ายกลอเลสอดคล้องกับนิทานอีสปเรื่องใด (สังเคราะห์)
- กระต่ายกับเต่า
 - นกกระสากับหมาจิ้งจอก
 - เด็กเลี้ยงแกะ
 - กระต่ายตื่นตูม

เฉลยคำตอบ

1. ก
2. ก
3. ก
4. ง
5. ก
6. ข
7. ง
8. ค
9. ก
10. ข

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 10

กลุ่มสาระภาษาไทย
เรื่อง ตาดีกับยายฉัน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
เวลา 60 นาที

สาระสำคัญ

ความดีหรือความดีนุ้ร้งไม่เป็นผลดีกับผู้กระทำเลย ก่อให้เกิดความสูญเสียต่อตนเอง และไม่มีผู้ใดรักใคร่ หรืออยากอยู่ใกล้

มาตรฐาน ท 1.1 ตัวชี้วัด	2,3,8
มาตรฐาน ท 2.1 ตัวชี้วัด	2
มาตรฐาน ท 3.1 ตัวชี้วัด	1,5,6
มาตรฐาน ท 5.1 ตัวชี้วัด	1,4

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกใจความสำคัญ และสรุปความ ของนิทานพื้นบ้านเรื่อง “ตาดีกับยายฉัน” ได้
2. ตั้งคำถาม และตอบคำถาม จากนิทานพื้นบ้านเรื่อง “ตาดีกับยายฉัน” ได้
3. บอกข้อคิดที่ได้จากการอ่านนิทานพื้นบ้าน เรื่อง “ตาดีกับยายฉัน” ได้

เนื้อหา

นิทานพื้นบ้าน เรื่อง “ตาดีกับยายฉัน”

กระบวนการเรียนรู้

1. แบ่งนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม เพื่อให้นักเรียนเล่นเกม “ตรงกันข้าม” โดยให้นักเรียน แต่ละกลุ่มผลัดเปลี่ยนกันเป็นฝ่ายบอกคำ และอีกฝ่ายเป็นฝ่ายบอกคำตรงกันข้าม สลับฝ่ายกัน โดย ให้แต่ละฝ่ายจับเวลาในการตอบคำตรงกันข้าม ฝ่ายที่ตอบได้เร็วจะเป็นฝ่ายชนะ
2. ครูและนักเรียนร่วมสนทนาเกี่ยวกับความสำคัญของการมีนิสัยมารยาทที่ดีในสังคม สนทนาให้เห็นถึงผลเสียของการมีนิสัยดื้อรั้น
3. นักเรียนแต่ละกลุ่มอ่านนิทานพื้นบ้านเรื่อง “ตาดีกับยายฉัน” เพื่อจับใจความสำคัญที่ ได้จากการอ่าน โดยใช้เทคนิคต่าง ๆ เช่น การขีดเส้นใต้คำที่สำคัญ การบันทึกข้อความสำคัญ เป็นต้น แต่ละกลุ่มช่วยกันเขียนสรุปความส่งครู เป็นชิ้นงาน ใบงานที่ 1

4. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันทำกิจกรรมจากใบงานเรื่อง “ถามมามีคำตอบ” โดยร่วมกันระดมสมองช่วยกันตอบคำถามเป็น เป็นชิ้นงานใบงานที่ 2
5. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญที่ได้จากการอ่านอีกครั้ง
6. นักเรียนทำแบบฝึกหัดหลังการอ่านที่ครูสร้างขึ้นจำนวน 10 ข้อ (งานเดี่ยว)
7. ร่วมกันอภิปรายผลที่ได้จากการทำแบบฝึกหัดหลังการอ่าน

สื่อการเรียนการสอน

1. นิทานพื้นบ้าน เรื่อง “ตาดีกับยายذن”
2. ใบงานที่ 1 เรื่อง การเขียนสรุปความ
3. ใบงานที่ 2 เรื่อง “ถามมามีคำตอบ”
4. แบบฝึกหัดหลังการอ่าน จำนวน 10 ข้อ
5. บัตรเฉลย

การวัดประเมินผล

1. ตรวจสอบการปฏิบัติงาน จากการปฏิบัติกิจกรรม ในใบงานที่ 1 เรื่อง การเขียนสรุปความ
2. ตรวจสอบการปฏิบัติงาน จากการปฏิบัติกิจกรรม ในใบงานที่ 2 เรื่อง “ถามมามีคำตอบ”
3. ตรวจสอบการทำแบบฝึกหัดหลังการอ่าน

เกณฑ์ในการวัดผลประเมินผล

นักเรียนสามารถทำแบบฝึกหัดได้อย่างน้อย ร้อยละ 70 ของคะแนนเต็ม

บันทึกหลังการสอน

.....

.....

.....

.....

.....

ใบงานที่ 1
เรื่อง การเขียนสรุปความ
กลุ่มที่

สมาชิกในกลุ่ม

1.
2.
3.
4.
5.

คำชี้แจง

ให้นักเรียนตอบคำถามจากเรื่อง “ตาดีกั๊บยายตัน”

1. ใคร.....
2. ทำอะไร
.....
.....
.....
3. ที่ไหน
.....
.....
4. เมื่อไร
5. อย่างไร
.....
.....
.....
.....

สรุปความได้ว่า

.....

.....

.....

.....

.....

ใบงานที่ 2

เรื่อง ตามมามีคำตอบ

กลุ่มที่

สมาชิกในกลุ่ม

1.
2.
3.
4.
5.

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามจากการอ่านนิทานเรื่อง “ตาดักกับยายตัน”

1. หากเพื่อนของนักเรียนเป็นคนด้นทุรัง นักเรียนจะแก้นิสัยของเขาโดยวิธีใดบ้าง

.....
.....
.....
.....
.....

2. นักเรียนนำแนวคิดจากเรื่องไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไรบ้าง

.....
.....
.....
.....
.....
.....

3. นักเรียนบอกข้อคิดที่ได้จากเรื่อง

.....
.....
.....

นิทานเรื่อง ตาดีกับยายดี

ตาขายสองตัวเมียอยู่กินกันมาตั้งแต่หนุ่มสาวจนกระทั่งแก่เฒ่า ตาชื่อตาดีส่วนยายชื่อยายดี ต่างมีลักษณะนิสัยสมชื่อ ตาดีเป็นคนดีมีจิตใจโอบอ้อมอารี ยายดีมีนิสัยเป็นคนดีนุ่ทำ อะไรต้องตรงกันข้ามเสมอ จนเป็นที่รู้ของตาดีและคนทั้งหลายในละแวกนั้น ดังนั้นเมื่อต้องการจะให้ยายดีทำอะไรต้องบอกให้ตรงกันข้ามกับที่ต้องการเสมอ

วันหนึ่ง ตาดีต้องการที่จะบอกให้ยายดีหุงข้าว

“ยายเอ๊ย ตอนนี้ยายอย่าเพิ่งหุงข้าวเลยนะ ยังไม่ค่ำเลย”

ตาบอกยายดี ทั้งที่จริงตาดีรู้สึกหิวข้าวขึ้นมาตะหงิดๆ เพราะเวลาเย็นมากแล้ว

“ข้าจะหุง ตอนนี้เย็นมากแล้ว” ยายดีแย้งคำพูดของตาดีทันที

“เอ้า บอกไม่เชื่อหุงกะหุงเถิดยาย แต่ข้าว่าอย่าหุงตอนนี้เลยนะ” ตาแก้งพูด

“ข้าจะหุงเดี๋ยวนี้ อย่ามาห้าม” ยายดีเถียง “ก็ตามใจ แต่ยายอย่าหุงมากนะยาย ข้ายังไม่หิว”

ตาบอกอย่างรู้ใจ เพราะวันก่อนตาดีหิวข้าวเมื่อบอกยายให้หุงมากๆ ยายดีเถียงแล้วหุงข้าวนิดเดียว

“ข้าจะหุงให้มากๆ หุงให้เต็มหม้อ” พูดแล้วยายดีก็เข้าครัวไป

“เอ้อ เอ้อ หุงแต่ข้าวนะยายนะ” ตาพูดตามหลังยายในขณะที่กำลังเดินเข้าครัว

“ข้าจะทำกับข้าวด้วย เองคอยแกล้ก็แล้วกันนะไอ้เฒ่า” ยายหันหน้ามาบอก

“บ๊ยะบอกไม่เชื่อ เอ้าทำก็ทำ แต่อย่าทำให้อร่อยนะ ข้าไม่ชอบ” ตาพูดเหมือนยั่ว

“แกไม่ชอบก็ดีแล้ว ข้าจะทำกับข้าวให้อร่อยล่ะวันนี้” ยายว่าแล้วก็เริ่มหุงข้าว ทำกับข้าว

โดยเร็ว ฝ่ายตาก็นั่งแอบยิ้มอยู่คนเดียว

วันหนึ่ง ตาจะเข้าไปเก็บของป่า ตั้งใจชวนยายไปด้วยจะได้ช่วยกันหา ช่วยกันแบกหาม

กลับบ้าน จึงบอกแก่ยายว่า

“ยาย วันนี้ข้าจะไปเล่นนะ” ตาเริ่มพูด “ไปทำอะไร ไปสวนดีกวา” ยายเริ่มดัน “เอ้าไปสวน

ก็ไปสวน แต่ข้าว่ายายอย่าไปเลย ทางมันไกลลำบากก็ลำบาก” ตาพูดอย่างรู้ใจยาย

“ข้าจะไป ใครจะทำไม” ยายเถียงสวนขึ้นมาติดๆ

“ว่าไม่ฟัง ยานี้ เอ้าไปกะไป” ตาพูดเหมือนซัดใจแต่ในใจคิดว่าแผนที่จะให้ยายไปช่วยเก็บ

ของป่าด้วยนั้นสำเร็จแล้ว จึงแก้งพูดตรงกันข้ามต่อไปอีกว่า “ถ้าพันนั้นยายอย่าเอาสบไปนะเอาไปก็ไม่มีอะไรใส่”

“ข้าจะเอาสบไปด้วย มันมีของใส่มากมาย” ยายดีไม่ลดละ

สองตาขายเดินเข้าไปในป่าลึก ขณะนั้นตากับยายมองไปเห็นเสือโคร่งตัวหนึ่ง ด้วยความตกใจและเป็นห่วงยาย ตาก็ปล้นตะโกนบอกยาย ลืมที่จะบอกเป็นทางตรงกันข้ามเหมือนที่เคยทำมาว่า

“นั่นเสือ ยาย” ตาบอกพร้อมเงื้อมมือพร้าในมือพร้อมจะป้องกันตัว

“ไม่ใช่ตา แมว” ยายค้นพูด

“วิ่งมาอยู่หลังข้าเดี๋ยวนี้” ตาตะโกนบอก

“ไม่ ข้าไม่ไป ข้าจะวิ่งไปทางโน้น” ยายจี้พร้อมวิ่งไปทางหน้าผา ที่มีหินขรุขระและลื่นบ้างเป็นหุบเหวลึก

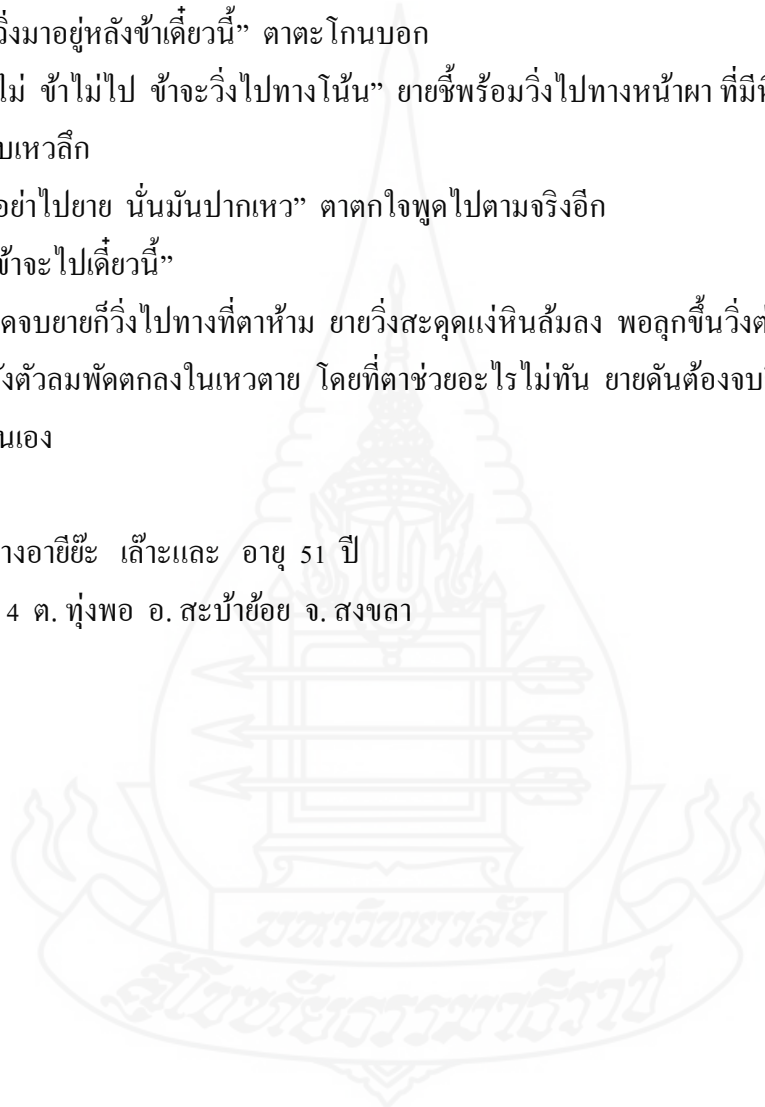
“อย่าไปขาย นันมันปากเหว” ตาคตกใจพูดไปตามจริงอีก

“ข้าจะไปเดี๋ยวนี้”

พูดจบยายก็วิ่งไปทางที่ตาห้าม ยายวิ่งสะดุดเง่หินล้มลง พอลุกขึ้นวิ่งต่อก็เหยียบหินลื่นไม่ทันระวังตัวล้มพรวดตกลงในเหวตาย โดยที่ตาช่วยอะไรไม่ทัน ยายค้นต้องจบชีวิตลงด้วยนิสสัยค้นทุรังของตนเอง

เล่าโดย นางอาชีวะ เล่าและ อายุ 51 ปี

8/1 หมู่ที่ 4 ต.ทุ่งพอ อ.สะบ้าย้อย จ.สงขลา

แบบทดสอบ
นิทานเรื่อง ตาดีกับยายดี

คำชี้แจง จงกา x ทับตัวอักษร ตรงกับตัวเลือกที่ต้องการลงในกระดาษคำตอบ

1. ข้อใดคือจุดมุ่งหมายของนิทานเรื่องนี้ (เข้าใจ)
 - ก. เพื่อให้เห็นการมีจิตใจโอบอ้อมอารีของตา
 - ข. เพื่อให้เห็นว่าการมีนิสัยต่างกันแต่ก็อยู่ร่วมกันได้
 - ค. เพื่อให้เห็นถึงโทษของความคั่นทุรัง
 - ง. เพื่อให้เห็นการใช้ปัญญาของตาดีที่สามารถใช้คนคั่นทุรังได้
2. ข้อใดตรงกับแนวคิด ของนิทานเรื่องนี้ (เข้าใจ)
 - ก. ความดีสามารถเอาชนะความไม่ดีได้
 - ข. คำพูดของคนสามารถฆ่าคนได้
 - ค. คำพูดไม่จริงบางครั้งก็ยอมพลั้งเผลอ
 - ง. ความคั่นทุรังก่อให้เกิดโทษกับผู้กระทำ
3. นักเรียนคิดว่านิสัยคั่นทุรังของคนแก่ได้หรือไม่ (วิเคราะห์)
 - ก. แก่ได้โดยใช้ความตรงกันข้าม
 - ข. แก่ได้โดยชี้แนะสั่งสอน
 - ค. แก่ไม่ได้เพราะติดเป็นนิสัย
 - ง. แก่ไม่ได้เพราะยายไม่ยอมแก่
4. จากเรื่องหากยายคั่นคอกเหวแล้วไม่ตายนิสัยคั่นทุรังจะหายหรือไม่ (วิเคราะห์)
 - ก. หายเพราะความคั่นทุรังเกือบทำให้ตัวเองตาย
 - ข. ไม่หายเพราะนิสัยที่ติดตัวมานานแก่ได้ยาก
 - ค. สรุปว่าหายครึ่งหนึ่ง ไม่หายครึ่งหนึ่ง
 - ง. หาข้อสรุปไม่ได้
5. จากแนวคิดของเรื่องนักเรียนนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร (นำไปใช้)
 - ก. ใช้ปรับปรุงพฤติกรรมของตนเอง
 - ข. ใช้ปรับปรุงคำพูดของตนเอง
 - ค. ใช้ในการเรียนรู้คำตรงกันข้าม
 - ง. ใช้ในการเลือกคู่ชีวิต

6. ข้อใดสอดคล้องกับนิสสัยยาดัน (สังเคราะห์)
- ครูบอกให้นักเรียนเดินไปด้านหน้าแต่นักเรียนเดินไปด้านซ้าย
 - ครูบอกให้นักเรียนเดินไปด้านหน้าแต่นักเรียนเดินไปด้านขวา
 - ครูบอกให้นักเรียนเดินไปด้านหน้าแต่นักเรียนเดินไปด้านหลัง
 - ครูบอกให้นักเรียนเดินไปด้านหน้าแต่นักเรียนเดินไปไม่มีทิศทาง
7. จากเรื่องหากตาดิ พูคว่า “นั่นแมว ยาย” ยาดันจะพูคว่าอย่างไร (วิเคราะห์)
- ไม่ใช่ตา แมว
 - ไม่ใช่ตา เสือ
 - ไม่ใช่ตา แมว เสือ
 - ไม่ใช่ตา เสือ แมว
8. ยาดันต้องจบชีวิตลงด้วยเหตุใด (วิเคราะห์)
- คำพูดของตาดิที่ไม่พูดคำตรงกันข้าม
 - ความคิดของตาดิที่ชวนไปหาของป่า
 - ความดุร้ายของเสือ
 - ความคันทุรังของตัวเอง
9. ข้อใดสอดคล้องกับคำพูดของตาดิที่ใช้พูดกับยาดัน (สังเคราะห์)
- ปากว่าตาขยิบ
 - มือถือสาکปากถือศีล
 - ปากปราศรัยน้ำใจเชือดคอ
 - ปากหอยปากปู
10. ข้อใดตรงข้ามกับนิสสัยของยาดัน (สังเคราะห์)
- จระเข้ขวางคลอง
 - มือไม่พายเอาเท้าราน้ำ
 - เข้าถือนออย่าลืมพริ้ว
 - เข้าเมืองตาหลิ่วต้องหลิวตาตาม

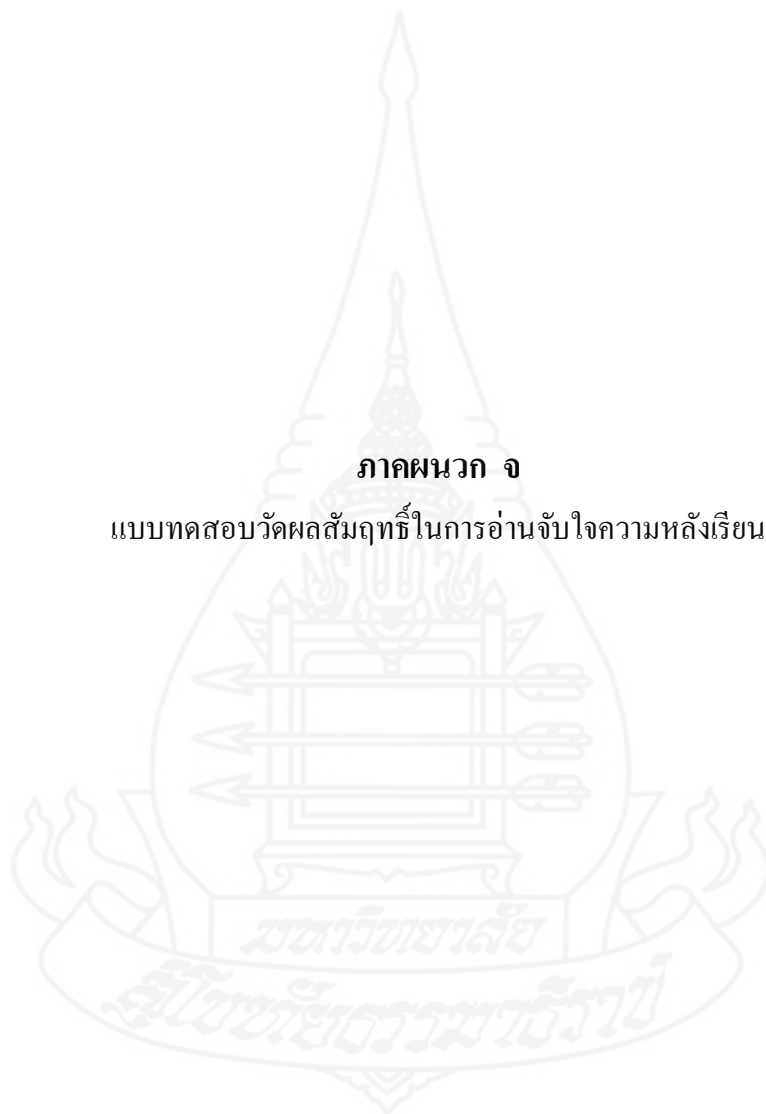
เฉลยคำตอบ

1. ค
2. ง
3. ข
4. ง
5. ก
6. ค
7. ข
8. ง
9. ก
10. ง

ภาคผนวก จ

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความหลังเรียน

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความหลังเรียน

คำชี้แจง

แบบทดสอบฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความของนักเรียน ดังนั้นนักเรียนควรตั้งใจทำอย่างเต็มความสามารถ และในการทำแบบทดสอบนักเรียนควรปฏิบัติ ดังนี้

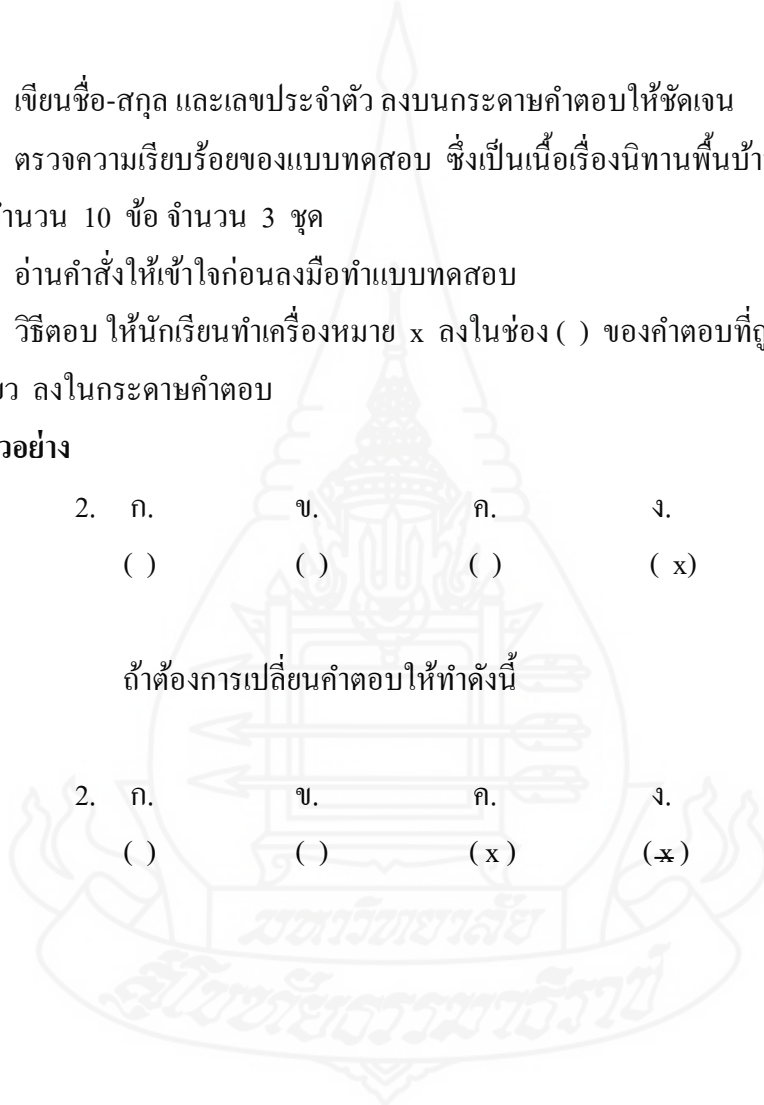
1. เขียนชื่อ-สกุล และเลขประจำตัว ลงบนกระดาษคำตอบให้ชัดเจน
2. ตรวจสอบความเรียบร้อยของแบบทดสอบ ซึ่งเป็นเนื้อเรื่องนิทานพื้นบ้านและแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ จำนวน 3 ชุด
3. อ่านคำสั่งให้เข้าใจก่อนลงมือทำแบบทดสอบ
4. วิธีตอบ ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย x ลงในช่อง () ของคำตอบที่ถูกที่สุดเพียงข้อละคำตอบเดียว ลงในกระดาษคำตอบ

ตัวอย่าง

2. ก. ข. ค. ง.
 () () () (x)

ถ้าต้องการเปลี่ยนคำตอบให้ทำดังนี้

2. ก. ข. ค. ง.
 () () (x) (✕)

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความสำคัญ หลังเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านนิทานพื้นบ้านแล้วเลือกกาเครื่องหมาย (X) ลงในช่อง () ของคำตอบที่ ถูกที่สุดเพียงข้อละคำตอบเดียวลงในกระดาษคำตอบ

นิทานเรื่อง ไอ้หนุ่มขี่เกี้ยว

มีสามีภรรยาคู่หนึ่งอาศัยอยู่ที่ชายป่า ใกล้กับหมู่บ้านแห่งหนึ่ง สามีภรรยาคู่นี้ไม่มีลูกแม่จะ อยู่กันมานานแล้ว อยู่มาวันหนึ่งเขาทั้งสอง คิดที่จะมีลูกไว้ชื่นชมสักคนหนึ่ง เลยคิดจะบนบานกับ เทวดาว่า ถ้าเราได้อลูก เราจะให้กินข้าว วันละ หนึ่งกระทะ ต่อมาไม่นานนัก ภรรยาที่ตั้งท้อง เขาทั้งสองดีใจมากต่อมาก็ได้คลอดลูกเป็นผู้ชาย หน้าตาดีงาม แต่มีนิสัยขี้เกียจ กินจุ ตอนแรกเกิดให้กิน ข้าววันละหนึ่งหม้อ เมื่อโตเป็นหนุ่มก็ยังขี้เกียจมาก

อยู่มาวันหนึ่งแม่ก็บ่นว่า ลูกคนนี้ขี้เกียจจริง ๆ หนอ ไม่รู้จะนอนไปถึงไหน งานการอะไรไม่ยอมทำ ได้แต่กิน นอน เท่านั้น อยู่ไปวัน ๆ ไม่รู้จักช่วยพ่อแม่ทำงานบ้างเลย พ่อกับแม่ลำบากต้องทำงานหนัก เพราะลูกกินมาก ฝ่ายลูกชายก็เริ่มที่จะทำงานดูบ้าง เพราะนึกสงสารพ่อแม่ จึงเข้าไปไปทำเครื่องมือดักปลา แต่ปกติเขาดักปลาในลำคลอง แต่ชายหนุ่มนั้นไปดักบนต้นไม้สูง เสร็จแล้ว กลับมาบ้าน พอรุ่งขึ้น แม่ก็ให้ไปดูว่าจะได้ปลาสักตัวสองตัว แต่ชายหนุ่มกลับทำไม่สนใจกับคำพูดของแม่ ต่อมาเมื่อครบ 7 วันเขาก็พานกตัวหนึ่งสวยงามมากเป็นหงส์ทอง ซึ่งเข้าไปติดเครื่องมือจับปลาของเขา เขาจับไปเลี้ยงที่บ้าน โดยทำกรงไว้ใต้ต้นไม้ ฝ่ายแม่ก็ได้พูดขึ้นว่า นี่ลูกตัวเองกินมากแล้ว ยังเอาหงส์มาเลี้ยงไว้อีก จะให้กินอะไรหรือ ชายหนุ่มก็ตอบว่า ไม่เป็นไรหรอกแม่ หงส์ไม่กินอาหารหรอก ให้มันอยู่เฉย ๆ ก็มีชีวิตอยู่ได้จ้ะแม่ ต่อมาไม่นานนัก ข้าของหงส์ทองกระจายไปในเมือง ไม่นานนักคนรับใช้ของเจ้าเมือง ก็ได้มาถึงบ้านของชายหนุ่ม เพื่อขอซื้อหงส์ทอง โดยซื้อในราคาสูงทีเดียว แต่ชายหนุ่มไม่ยอมขายให้ ฝ่ายเจ้าเมืองก็จะให้ราคาสูงกว่านั้นอีก ถ้าต้องการภรรยาก็จะให้แต่งงานกับลูกสาวของตัวเอง จะครองเมืองก็ยอมยกให้ แต่ชายหนุ่มปฏิเสธทั้งหมด เพียงแต่ขอติดตามหงส์ไปในเมืองอย่างเดียว ฝ่ายเจ้าเมืองดีใจมาก บอกว่าได้เลย ตามไปอาศัยอยู่บ้านข้า ไปเลี้ยงหงส์ให้ข้าก็ได้

เมื่อชายหนุ่มเข้าไปอยู่ในบ้านของเจ้าเมือง พอตกกลางคืน เจ้าเมืองให้ชายหนุ่มนอนในห้อง แต่ชายหนุ่มไม่ยอมนอนในห้อง เขากลับไปนอนในโกดังเก็บของของเจ้าเมือง เมื่อเช้านอนชายหนุ่มได้ยินมีดพรวดพราดกับเพื่อน ๆ ถึงการสนองบุญคุณกับเจ้าของนั่นเอง ฝ่ายหัวหน้ามีดพรวด

กล่าวว่าชายอินดีจะช่วยเหลือเจ้าของทุกอย่างที่ต้องการ จนกระทั่งเป็นทาสรับใช้ก็ยอม เมื่อชายหนุ่มได้ยินเช่นนั้น พอตอนเช้าเขาก็ขอหัวหน้ามิดพร้าเล่มดังกล่าว ฝ่ายเจ้าเมืองพูดว่าเอาไปเลยจะเอาไปทั้งหมดก็ได้ แต่ชายหนุ่มเลือกเอามิดพร้าที่ใหญ่ที่สุดเพียงเล่มเดียว เมื่อได้มิดพร้าแล้ว ชายหนุ่มก็กลับบ้านทันที เมื่อถึงบ้านก็ใช้ให้มิดพร้าไปทำงานแทนตัวเอง เช่น ตัดไม้ในป่าและพากลับมาให้แม่ทำไม้ฟืน ปรากฏว่ามิดพร้าทำงานได้สมใจนึกจริง ๆ ชายหนุ่มดีใจมาก คิดว่าเราจะใช้มิดพร้า ทำงานให้พ่อแม่สักพักหนึ่ง แล้วเราก็จะไปผจญภัยในเมือง ต่อจากนั้นก็ใช้ให้มิดพร้าทำงานสารพัด ตัดไม้ ทำไร่เป็นร้อย ๆ ไร่ ต่อมาเมื่อเขาได้ทำไร่ เก็บข้าวเสร็จ และเอาข้าวกลับบ้านแล้ว ก็ได้อาล่าพ่อ แม่ เพื่อเข้าไปในเมือง พร้อมทั้งเอามิดพร้าคู่มือของเขาไปด้วย การเดินทางของเขา ก่อนถึงเมือง ก็ได้เจอชายหนุ่มผู้หนึ่งกำลังถอนต้นตาล ปรากฏว่ามีต้นตาลต้นหนึ่ง ถอนไม่ออก เขาก็อาสา ที่จะช่วยถอนให้ เมื่อสองพลังรวมกัน ก็สามารถถอนต้นตาลได้อย่างง่ายดาย ชายหนุ่มผู้นี้มีเพื่อนที่มีพลังพอ ๆ กัน ก็เดินทางต่อไป ในระหว่างทางก็ได้เจอชายหนุ่มอีกคน ที่กำลังวิดน้ำทะเลเพื่อจับปลา วันแล้ววันเล่า น้ำทะเลไม่ยอมแห้งสักที เมื่อเป็นเช่นนั้นชายทั้งสาม ก็ประสานพลังช่วยกันวิดน้ำ น้ำทะเลก็แห้งทันที เมื่อแห้งแล้วก็มึปลาใหญ่โตมากตัวหนึ่ง ชายหนุ่มคนแรกคือเจ้าของมิดพร้า ซึ่งชื่อ ออวังมาลัส (ไอ้หนุ่มขี้เกียจ) ชายคนที่สองชื่อ ออวังลาบุดา (ไอ้หนุ่มถอนตาล) และคนที่สามชื่อ ออวังติมอตะเสะ (ไอ้หนุ่มวิดน้ำ) ชายทั้งสามได้ฆ่าปลาตัวใหญ่นั้นตาย และตัดเป็น 2 ท่อน แล้วโยนไปในอากาศ ท่อนหัวไปติดกับทำนน้ำของเจ้าเมือง เมืองหนึ่ง ต่อมาส่งกลิ่นเหม็น ชาวเมืองจะอาบนํ้า ดื่มนํ้าไม่ได้ ท่อนหางก็ไปติดกับทำนน้ำอีกเมืองหนึ่งมีสภาพเหมือนท่อนหัว ชายหนุ่มทั้งสามก็ได้ติดตามปลานั้นไป ก็ได้ยินเสียงชาวบ้านคุยว่า เจ้าเมืองเราเดือดร้อนมาก เพราะมีซากปลาจากไหนก็ไม่รู้ ครึ่งตัวมาติดอยู่ที่ทำนน้ำ เมื่อชายหนุ่มทั้งสาม ได้ยินก็อาสาที่จะปลดปล่อยซากปลาตัวนั้นทันที เมื่อเสร็จแล้ว เจ้าเมืองก็พาลูกสาวมอบให้กับออวังลาบุดา เพื่อเป็นรางวัล ทั้งสองจึงได้แต่งงานกัน

ส่วนซากปลาอีกท่อนที่เหลือที่ได้ไปติดอีกเมืองหนึ่ง ชายหนุ่มก็ได้ตามไปอาสาเหมือนครั้งก่อน ออวังติมอตะเสะ ได้แต่งงานกับลูกสาวเจ้าเมืองนั้น เหลือเพียง ออวังมาลัส คนเดียวที่ต้องเดินทางต่อไป ก็ถึงเมือง อีกเมืองหนึ่ง ปรากฏว่า บ้านเมืองสวยงามมาก แต่ไม่มีใครอยู่ แม้สัตว์เลี้ยงสัตว์ก็ไม่มี เมื่อชายหนุ่มไปถึง ก็เข้าไปในสุเหร่าแห่งหนึ่ง มีกลอง อยู่ 1 ใบ ชายหนุ่มไม่รู้ว่าทำอะไร เลยตีกลองเล่น ทันใดนั้น มีเสียงหญิงสาวผู้หนึ่งกล่าวว่า “โอ ! ท่านมาจากไหน หรือ ท่านรู้ไหมเมืองนี้มีครุฑ มาอาละวาด เทียวกินผู้คน พ่อ แม่ และสัตว์เลี้ยง ในเมืองหมด ท่านอย่าตีกลองนี้ ถ้าตีอีก ฉันเป็นห่วงว่า พญาครุฑ จะมากินท่านอีก” เมื่อได้ยินเช่นนั้น ชายหนุ่มก็หัวเราะ และพูดว่า “ข้าจะเป็นผู้ฆ่าพญาครุฑ เรียกให้มาเถอะ ข้าจำเป็นต้องช่วยเจ้า” ชายหนุ่มไม่รอช้ารีบตีกลองนั้นทันที ต่อมาก็มีเงาคามีดมาจากฟากฟ้า ชายหนุ่มไม่รีรอคว้ามิดพร้าคู่มือออกฟัน

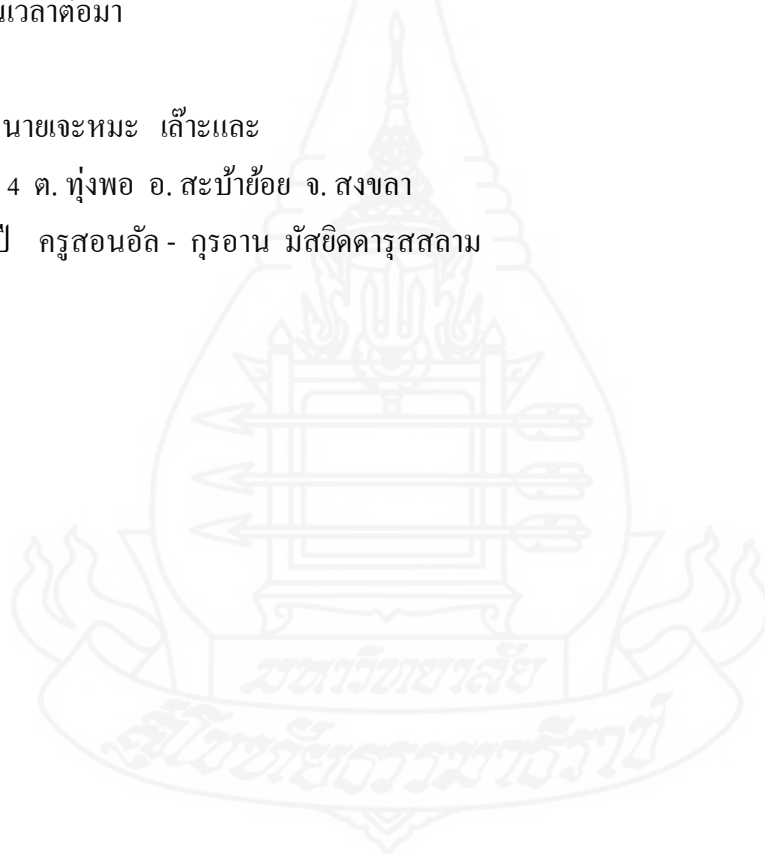
คอครุฑตาย เมื่อหญิงสาวเห็นเช่นนั้นก็ดีใจ ที่เห็นชายหนุ่มปราบครุฑได้ เลยบอกว่ามีอีก 2 ตัว ตัวนี้เป็นลูกของมัน ที่กินเป็ด ไก่ เท่านั้น ยังมีอีก 2 ตัวที่กิน วัว ควาย และชาวเมือง รวมพ่อ แม่ ของฉันด้วย เมื่อได้ยินเช่นนั้น ชายหนุ่มก็ตีกลองอีก และแล้วมีเงาคำลงมาอีก ชายหนุ่มก็ฆ่าครุฑตายหมด แต่เมื่อกำลังสู้อยู่นั้น ปีกของครุฑไปทับตัวชายหนุ่ม ชายหนุ่มจนปัญญาที่จะออกมาได้ เพราะปีกมันใหญ่มาก สำหรับมีดพราของเขาก็กินอยู่บนซากครุฑ

กล่าวถึงเพื่อนทั้งสอง ก่อนที่อวังมาลัสจะจากเพื่อน ทั้งสอง ได้ปลุกต้นไม้ไว้คนละต้น และสัญญาว่า เมื่อไหร่ ต้นไม้เขียวแสดงว่าผู้นั้น ตกอยู่ในอันตราย เมื่อต้นไม้ของ อวังมาลัสเขียว เพื่อนทั้งสองก็ตามไปช่วยได้ทัน อวังมาลัส ได้ฆ่าทอ้งครุฑ และได้ร้าย คาถา ให้พ่อ แม่ ของหญิงสาวฟื้นขึ้นมา ในที่สุด อวังมาลัส ก็ได้แต่งงานกับหญิงสาวอย่างมีความสุข และเป็นเจ้าเมืองในเวลาต่อมา

เล่าโดย นายเจหมะ เถาะและ

8/1 หมู่ที่ 4 ต. หุ้งพอ อ. สะบ้าย้อย จ. สงขลา

อายุ 54 ปี ครูสอนอัล - กุรอาน มัสยิดคารุสสลาม

แบบทดสอบ
นิทานเรื่อง ไอ้หนุ่มจีเกียจ

คำชี้แจง จงกา x ทับตัวอักษร ตรงกับตัวเลือกที่ต้องการลงในกระดาษคำตอบ

1. อะไรตรงกับข้อสรุปของเรื่องนี้ (เข้าใจ)
 - ก. ไอ้หนุ่มจีเกียจได้มีคพรั้าเป็นอาวุธและได้เพื่อนอีกสองคนทั้งสามคนได้ผจญภัยร่วมกัน
 - ข. ไอ้หนุ่มจีเกียจได้มีคพรั้าคู่ใจมาช่วยทำงานต่อมาผจญภัยได้ต่อสู้กับครุฑเพื่อช่วยหญิงสาวจนชนะได้ครองเมืองและแต่งงานกับหญิงสาว
 - ค. ไอ้หนุ่มจีเกียจจับหงส์ทองได้ต่อมาได้ติดตามหงส์ทองเข้าไปอยู่ในเมืองและได้แต่งงานกับลูกเจ้าเมือง
 - ง. ไอ้หนุ่มจีเกียจแต่กินจุ ทำให้พ่อ แม่หนักใจ ต่อมาเข้าได้ไปจับหงส์ทองได้ต่อจากนั้นได้เข้าไปอยู่ในเมือง
2. พ่อ แม่ ไม่พอใจลูกชาย ในกรณีใดมากที่สุด (เข้าใจ)
 - ก. กินจุ
 - ข. จีบ่น
 - ค. จีเกียจ
 - ง. นอนมาก
3. แบบอย่างใดของอาวังมาลัสที่นักเรียนนำไปเป็นแบบอย่างได้ (นำไปใช้)
 - ก. ความหวังโยในพวกพ้อง
 - ข. ความสามารถในการจับหงส์
 - ค. ความมีใจอารีเอาหงส์ทองมาเลี้ยง
 - ง. ความไม่เห็นแก่สินจ้างรางวัล
4. ข้อใดเป็นข้อเท็จจริง (ประเมินค่า)
 - ก. อาวังมาลัสฆ่าพญาครุฑ
 - ข. มีคพรั้าคุยกับเพื่อน ๆ ถึงการแทนคุณเจ้านาย
 - ค. แรกเกิดลูกชายกินข้าววันละ หนึ่งหม้อ
 - ง. อาวังมาลัสไม่มีความ โลก

5. ข้อใดสอดคล้องกับสำนวนสกุลหงส์ (เข้าใจ)
- สกุลที่สูงศักดิ์
 - สกุลที่ร่ำรวย
 - สกุลที่รับหงส์ไปเลี้ยง
 - สกุลที่หงส์ไปอาศัยอยู่
6. สัญลักษณ์ที่แทนความผูกพันระหว่างเพื่อน ๆ ของอวังมาลีสคืออะไร (รู้จำ)
- มีดพร้า
 - ต้นตาล
 - ต้นโพธิ์
 - หงส์ทอง
7. จากเรื่อง มีดพร้าคุยกับเพื่อน ๆ ถึงการสนองบุญคุณ สอดคล้องกับข้อใด (สังเคราะห์)
- มะแอเป็นคนขยันทำงาน และยามว่างก็เรียนหนังสือไปด้วย
 - มะแอเป็นคนขยันทุกวันจะออกไปถางป่า และตัดไม้มาทำฟืน
 - มะแอเป็นชายหนุ่มที่ แข็งแรงสามารถต่อสู้กับโจรร้ายจนชนะ
 - มะแอ ดูแลพ่อ แม่ ยามเจ็บป่วยเพื่อตอบแทนคุณพ่อ แม่ ที่เลี้ยงตนมา
8. การแต่งงานของไอ้หนุ่มถอนตาลและไอ้หนุ่มวิดน้ำที่ผู้ใหญ่จัดแจงให้ตรงกับคำพังเพยข้อใด (สังเคราะห์)
- คลุมถุงชน
 - มัดมือชก
 - จับแพะชนแกะ
 - อัฐยายซื้อขนมยาย
9. อวังมาลีสมีลักษณะนิสัยอย่างไร (วิเคราะห์)
- กตัญญู
 - ซื่อสัตย์
 - โลภมาก
 - โหดเหี้ยม

10. เจ้าเมืองจะซื้อนกในราคาสูง และจะให้แต่งงานกับลูกสาว พร้อมทั้งให้ครองเมือง แต่อาวัง
มาลีศ จะเข้าไปเลี้ยงหงส์เท่านั้น แสดงว่าเขาเป็นคนอย่างไร (วิเคราะห์)
- ก. จู้าย
 - ข. ถือตัว
 - ค. ไม้โลกมาก
 - ง. โอิหังอวคตี

นิทานเรื่อง แม่ไข่นกป่า

มีครอบครัวอยู่ครอบครัวหนึ่ง อาศัยอยู่สามคนแม่ลูก ลูกคนโตเป็นผู้หญิง ชื่อ บุงอมีเอล คนที่สอง เป็นผู้ชาย ชื่อ บุงอบือกั้ง อยู่มาวันหนึ่งแม่ได้ออกไปหาปลา วันนั้นไม่ได้ปลาแต่ได้ไข่นกป่า 2 ฟอง จึงนำกลับไปให้ลูกสาวต้มกิน และก่อนออกจากบ้านไป ได้สั่งกับลูกสาวคนโตว่า ให้เหลือไว้ให้แม่บ้าง แล้วแม่จะกลับมากิน เมื่อลูกสาวได้ต้มไข่นกแล้ว จึงได้ปอกไข่ให้น้องกิน 1 ฟอง แต่น้องร้องไห้จะกินอีก ห้ามเท่าไรก็ไม่ยอมได้แต่ร้องไห้ พี่สาวสงสารน้องจึงได้ปอกไข่ฟองที่ 2 แล้วแบ่งครึ่งให้น้องกิน เมื่อน้องกินหมดครึ่งฟอง ก็จะกินอีก จึงเอาให้อีกครึ่งหนึ่ง

เมื่อแม่กลับมาจึงถามว่า ไหนไข่ที่แม่ใช้ให้ต้ม แม่ขอกินด้วย ลูกสาวจึงบอกว่า น้องกินหมดแล้ว ทันใดนั้นด้วยความน้อยใจที่ลูกกินไข่นกหมด แม่จึงเอาหม้อข้าวผูกเชือก แล้วคล้องคอ แล้วหนีออกจากบ้าน อย่างไม่มีจุดหมาย ส่วนลูกสาวและลูกชาย รู้สึกสำนึกได้ จึงเอาไข่ไก่ให้น้องชายกำไว้ในมือ 1 ฟอง เพื่อที่จะเอาไปให้แม่แทนไข่ที่น้องกินหมดแล้ว พี่อุ้มน้อง วิ่งตามแม่ เมื่อน้องก็ให้น้องเดินบ้าง จนกระทั่งหิวข้าว และน้องหิวนม พี่สาวจึงพูดเรียกแม่บอกแม่ว่าตัวเองหิวข้าวและน้องหิวนม แม่จึงกดข้าวใส่ใบไม้ และบีบนมใส่ใบไม้ ให้ลูกแล้ว ก็วิ่งต่อ เมื่อลูกมาถึงก็นั่งกินข้าว และดื่มนม เมื่อเสร็จแล้วก็วิ่งตามอีก และจะพูดขอข้าว และนมเหมือนที่ผ่านมา จนกระทั่งแม่ไปถึง ณ ที่แห่งหนึ่ง ที่แห่งนี้มีหินก้อนใหญ่ เป็นหินกินคน เรียกว่าหินอ้า หินหุบ แม่จึงเรียกหินนั้นให้อ้า เมื่อหินแยกออกแล้ว แม่ก็กระโดดลงไปในหินนั้น แล้วหินก็ปิดกลืนแม่ของเขาไป และในขณะที่ลูกเขาทั้งสอง ก็มาถึงพอดี จึงได้คว้าเอาเส้นผมของแม่ได้ 7 เส้น ส่วนไข่ไก่ที่น้องกำไว้ ก็ฟักออกเป็นไก่ตัวผู้ เขาจึงเอาเส้นผมของแม่ไปผูกขาไก่ และเลี้ยงไก่จนกระทั่งโต วันหนึ่ง ลูกทั้งสองได้ยินเสียงไก่ตัวผู้ขันมาแต่ไกล จึงให้น้องชายนำไก่ที่เลี้ยงไว้ นั้น ไปยังสถานที่ ที่มีเสียงไก่ขัน เพื่อต้องการพนันชนไก่ เมื่อน้องชายไปถึงปรากฏว่าเป็นบ้านของเจ้าเมือง เขาเห็นน้องชายนำไก่ตัวผู้มา จึงทำจะชนไก่ น้องชายจึงตกลง หากไก่เขาชนะ เขาขอข้าว 2 ห่อเท่านั้น ถ้าแพ้ก็ให้ไก่เป็นเดิมพัน เมื่อชนไก่ก็ปรากฏว่า ไก่ของน้องชายชนะ ก็ได้รับข้าว 2 ห่อ เมื่อได้ข้าวก็นำกลับบ้าน ไปกินกับพี่สาว เมื่อมาถึงน้องชายก็จะเรียกพี่สาวให้ขึ้นบันไดลงมา เนื่องจากบ้านเขาเป็นกระท่อมอยู่บนต้นไม้สูง เมื่อน้องชายเรียก พี่สาวก็ส่งบันไดลงมาให้น้องขึ้น และกินข้าวพร้อม ๆ กัน วันรุ่งขึ้นน้องชายก็จะไปชนไก่ เพื่อให้ได้ข้าวห่อมากินกับพี่สาว ทำอย่างนี้ทุกวัน จนกระทั่งลูกของเจ้าเมืองสงสัยว่า ทำไมจึงขอข้าวห่อ จำนวน 2 ห่อทุกวัน วันหนึ่งเขาจึงแอบติดตามน้องชายนั้นไปเพื่อให้รู้ว่า เอาข้าวห่ออีกห่อหนึ่งให้กับใคร เมื่อไปถึงที่พักของน้องชาย จึงแอบดูการกระทำทุกอย่างตั้งแต่การเรียกเพื่อให้ส่งบันไดลงมา ลูกเจ้าเมืองก็กลับไปในเมือง

วันต่อมาน้องชายก็พาไก่ไปชนอีก เมื่อชนไก่เขาก็ชนะอีก จึงได้ข้าวห่อ 2 ห่อ แต่ในครั้งนี้นี้ ลูกเจ้าเมืองปอกอ้อยให้ด้วย เพื่อให้เขากินแล้วคายขนตามทาง เพื่อเป็นทางให้เขาได้ ไปพบกับพี่สาว ที่อยู่ในกระท่อมบนต้นไม้ พอวันรุ่งขึ้น น้องชายก็พาไก่ไปชนอีก ลูกเจ้าเมืองก็ให้น้องชายชนไก่กับคนรับใช้ของเขา โดยอ้างว่ามีธุระ ขณะที่ชนไก่นั้น ลูกเจ้าเมืองก็ออกเดินทางตามขนอ้อย ที่น้องชายคายเป็นทางไปถึงกระท่อมของพี่สาว ลูกเจ้าเมืองก็เรียกเหมือนกับที่น้องชายเรียกพี่สาวเขาก็แปลกใจว่า ทำไมวันนี้น้องชายกลับมาเร็วจัง ที่ผ่านมานานี้ยังไม่กลับมา เสียก็ไม่เหมือนกับเสียงของน้องชาย แต่ก็มีเสียงเรียกอีก พี่สาวก็ส่งบันไดลงไป ลูกเจ้าเมืองก็ขึ้นไปบนกระท่อม เมื่อน้องชายกลับมา ก็เรียกให้พี่สาวส่งบันไดลงมา แต่พี่สาวบอกว่าส่งลงไม่ได้เพราะงูใหญ่กำลังรัดเอว และแล้วน้องชาย ก็ร้องไห้ จนกระทั่งน้ำตากลายเป็นสายน้ำ และพัดพาน้องชายหายไปกับกระแสน้ำ พี่สาวจึงบอกกับลูกเจ้าเมืองว่าให้หาน้องชายให้เจอก่อนแล้วตัวเองจะยอมแต่งงานกับลูกเจ้าเมืองนั้น ลูกเจ้าเมืองจึงให้เหล่าทหารหาญติดตามหาน้องชาย จนพบแล้วพี่สาวจึงแต่งงานกับลูกเจ้าเมืองนั้นและอยู่กันอย่างมีความสุข

เล่าโดย นางเจมาหลอ หมานใต้ละ

1/3 หมู่ 4 ต. ทุ้งพอ อ. สะบ้าย้อย จ. สงขลา
อายุ 64 ปี

บุงมือลอ	หมายถึง	ดอกมะลิ
บุงบืออังก	หมายถึง	ดอกไม้คล้ายดอกมะลิแต่ดอกเล็กกว่า
คายขน	หมายถึง	คายกากอ้อย

แบบทดสอบ
นิทานเรื่อง แม่ใจนกป่า

คำชี้แจง จงกา x ทับตัวอักษร ตรงกับตัวเลือกที่ต้องการลงในกระดาษคำตอบ

1. อะไรตรงกับข้อสรุปของนิทานเรื่องนี้ (เข้าใจ)
 - ก. ลูกกินไข่หมดแม่เสียใจเดินหนีไปลูกร่วงตามพร้อมถือไข่ไก่ ต่อมาไข่ฟักเป็นไก่ตัวผู้
 - ข. น้องชายกินไข่หมด พี่สาวก็อด แม่ก็อด ทำให้แม่เสียใจหนีไปให้หินอำหินหุบกลืน
 - ค. แม่กระโดดลงไปนินอำหินหุบลูก ๆ ไม่มีที่พึ่งจนกระทั่งพี่สาวได้แต่งงานกับลูกเจ้าเมือง
 - ง. แม่น้อยใจลูก ๆ จึงเดินหนีไปให้หินอำหินหุบกลืนลูกเผชิญชีวิตตามลำพังจนกระทั่งพี่สาวได้แต่งงานกับลูกเจ้าเมืองทั้งคู่จึงมีชีวิตที่มีความสุข
2. นักเรียนควรนำแบบอย่างข้อใดไปใช้ในชีวิตประจำวัน (นำไปใช้)
 - ก. ความรักของแม่ที่หาไข่มาให้ลูกกิน
 - ข. ความรักระหว่างพี่กับน้อง
 - ค. ความรักของลูกเจ้าเมืองกับพี่สาว
 - ง. ความรักของน้องชายกับไก่ชน
3. ข้อใดตรงกับลักษณะของแม่ (การวิเคราะห์)
 - ก. ขาดความรับผิดชอบ
 - ข. ตระหนี่เหนียวแน่น
 - ค. ขาดสติไตร่ตรอง
 - ง. ตัดสินใจรวดเร็ว
4. ข้อใดคือความจริงตามเนื้อเรื่อง (ประเมินค่า)
 - ก. ไข่ไก่จะฟักเป็นไก่
 - ข. การตีไก่เป็นกีฬาที่สนุก
 - ค. การตีไก่จะได้รับรางวัล
 - ง. การตีไก่ทำให้ไก่ได้รับบาดเจ็บ

5. งูใหญ่ที่พี่สาวอ้างถึงคืออะไร (วิเคราะห์)
 - ก. งูใหญ่ที่ขึ้นไปจะกลืนพี่สาว
 - ข. กิ่งไม้ที่พี่สาวจึงเข้าใจว่าเป็นงู
 - ค. ลูกเจ้าเมืองไปกอดรัดพี่สาว
 - ง. พี่สาวนอนหลับละเมอว่างูใหญ่รัด
6. การที่แม่เอาข้าวและน้ำมันใส่ใบไม้ให้ลูกกินแสดงว่าอย่างไร (วิเคราะห์)
 - ก. แม่รำคาญเสียงลูกร้องเลยเอาข้าวให้กิน
 - ข. แม่พยายามถ่วงเวลาอย่าให้ลูกตามทัน
 - ค. แม่ยังคงรักลูกเมื่อลูกร้องว่าหิวก็เอาข้าวและนมให้กิน
 - ง. แม่ทำเส้นทางให้ลูกเจอข้าวเพื่อจะได้เดินตามแม่ลูก
7. จากเรื่องนี้นักเรียนได้แนวคิดอะไรไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ (นำไปใช้)
 - ก. ความรักระหว่างพี่น้อง
 - ข. ความรักระหว่างแม่และลูก ๆ
 - ค. ความรักระหว่างไก่และเจ้าของ
 - ง. ความรักระหว่างพี่สาวกับลูกเจ้าเมือง
8. อะไรเป็นสาเหตุที่น้องชายนำไก่ตนเองไปตามเสียงของไก่ขัน (เข้าใจ)
 - ก. ต้องการความสนุกสนาน
 - ข. ต้องการโชว์ความเก่งของไก่ตนเอง
 - ค. ต้องการเป็นพ่อสื่อให้ลูกเจ้าเมืองมาหาพี่สาว
 - ง. ต้องการหาอาหารมาเลี้ยงตนเองและพี่สาว
9. คำพังเพยข้อใดสอดคล้องกับการปฏิบัติตนของน้องชาย (สังเคราะห์)
 - ก. ไก่ได้พลอย
 - ข. ขว้างงูไม่พ่นคอ
 - ค. ไก่งามเพราะชนคนงามเพราะแต่ง
 - ง. คนดีตกน้ำไม่ไหลตกไฟไม่ไหม้
10. ถ้าหากลูกทั้งสอง ตามแม่ไปทันข้อใดที่ควรกระทำลำดับแรก (ประเมินค่า)
 - ก. ลูกจะอ่อนวอนไม่ให้แม่กระโดด
 - ข. ทั้งสามจะกระโดดไปพร้อม ๆ กัน
 - ค. หินอำหินหุบไม่ยอมอำเพราะสงสารลูก ๆ
 - ง. ลูกยื่นคู่มือกระโดดลงหินอำหินหุบแล้วร้องไห้คร่ำครวญ

นิทานเรื่อง เด็กสาวยากจน

มีเด็กสาวคนหนึ่ง เป็นคนยากจน อาศัยอยู่กับแม่ เด็กสาวคนนี้ออกไปหาผักกูดทุกวัน เพื่อนำไปแลกกับข้าวสาร อยู่มาวันหนึ่ง ขณะที่เด็กสาวกำลังเก็บผักกูดอยู่นั้น ก็ได้ยินเสียงดังขึ้นมาว่า เด็กน้อย จะแต่งงานกับข้าใหม่ เด็กสาวจึงหันไปดู เห็นงูตัวใหญ่มาก จึงตกใจ งูพูดต่อไปว่า เด็กน้อย ไม่ต้องกลัวข้าหรอก ข้าต้องการแต่งงานกับเจ้าตกลงไหม เด็กสาวจึงตอบตกลงจะแต่งงานกับงูนั้น งูจึงบอกกับเด็กสาวว่า ถ้าเจ้าตกลงจะแต่งงานกับข้าก็จงกลับไป แล้วให้นำผ้าขาวปูให้เรียบร้อย แล้วข้าจะไปอยู่บนผ้าขาวนั้น งูตกลงกับเด็กสาวถึงวันที่จะแต่งงาน เมื่อถึงวันตกลงก็ได้ทำตามที่ได้ตกลงกัน เจ้างูตัวใหญ่ก็เลื้อยมาแล้วขึ้นไปบนบ้าน แล้วจึงคายทองและเงินลงบนผ้าอย่างมากมาย เพื่อเป็นสินสอดในวันแต่งงาน หลังจากนั้นเด็กสาวก็อยู่กับเจ้างูด้วยความสุข เพราะมีฐานะร่ำรวย และเมื่อถึงตอนกลางคืนงูก็จะลอกคราบเป็นเจ้าชายมีรูปร่างสง่างามนัก แต่ตอนกลางวันก็จะลอกคราบเป็นงูเหมือนเดิม โดยที่ไม่มีใครรู้ว่างูสามารถลอกคราบเป็นคนได้ เว้นแต่เด็กสาวและแม่ของเธอเท่านั้น

เมื่อชาวบ้านทราบ เรื่องราวว่าเด็กสาวแต่งงานกับงูทำให้ร่ำรวย มีครอบครัวหนึ่งต้องการจะให้มีฐานะร่ำรวยด้วย จึงได้ไปในป่า แล้วจับงูเหลือมตัวใหญ่ กลับมา หนึ่งตัว แล้วล่อมไว้ในห้องนอน หลังจากนั้นก็ให้ลูกสาวเข้าไปอยู่ในห้องนอนกับงูเหลือมตัวนั้น พอตกเวลากลางคืน ผู้เป็นแม่นอนอยู่หน้าห้อง ลูกสาวจึงตะโกนถามแม่ว่า แม่ ๆ ทำไมไม่รู้สึกลึ้นถึงข้อเท้าล่ะแม่ แม่จึงพูดว่า ไม่เป็นไรหรอกพี่งู อยู่ใกล้ ๆ แล้ว อีกสักครู่ ลูกสาวก็ตะโกนว่า แม่ ๆ ทำไมเย็นถึงเอวล่ะแม่ แม่จึงตอบว่าไม่ต้องกลัวหรอกพี่งูอยู่ใกล้ ๆ แล้ว พอนาน ๆ เข้า ลูกสาวก็เงิบไป แม่ก็คิดว่าลูกสาวคงหลับสนิทแล้ว แม่ก็หลับไปด้วย เมื่อตื่นนอนตอนเช้า แม่ก็ไปดำข้าวเปลือก เมื่อดำครกจึงพูดว่า ลูกของแม่ถูกงูกินแล้วห้องป่องอยู่บนต้นมะพร้าว เมื่อแม่เอาข้าวที่ดำมาผัด ก็ได้ยินเสียงที่ผัดข้าวพูดว่า ลูกของแม่ถูกงูกินแล้ว ห้องป่องอยู่บนต้นมะพร้าว ผู้เป็นแม่ก็เลยสงสัย จึงขึ้นไปในห้องนอนของลูกสาว ปรากฏว่าทั้งงูและลูกสาวหายไปจึงไปดูบนต้นมะพร้าว ปรากฏว่ามีงูอยู่บนต้นมะพร้าวจริง ๆ เรียกก็ไม่ลงมา จึงไปเชิญเจ้างูที่แต่งงานกับสาวยากจน มาช่วยเรียกจึงทำให้งูเหลือมนั้นลงมาจากต้นมะพร้าว แล้วจึงทำการผ่าห้องงูเพื่อจะช่วยชีวิตลูกสาว แต่เมื่อผ่าห้องแล้ว ปรากฏว่าลูกสาวตายไปเสียแล้ว

ส่วนงูที่เป็นเจ้าชายก็กลับบ้าน เมื่อตกเวลากลางคืน ก็ลอกคราบเป็นเจ้าชาย ภรรยาจึงไม่ยอมเห็นสามีเป็นงูอีกจึงนำคราบงูไปเผาไฟ เมื่อดวงอาทิตย์ขึ้น สามีก็หมดแรงจนไม่สามารถลุกขึ้นได้ เพราะกลางวันจะต้องแปลงร่างเป็นงู สามีจึงบอกกับภรรยาว่าให้เอาขี้เถ้าที่ภรรยาเผาคราบมาละลายน้ำแล้วนำมาเช็ดตัวจึงจะทำให้เจ้าชายมีเรี่ยวแรงขึ้นมา ภรรยาได้ทำตามขั้นตอนนี้จนกระทั่ง

สามีปลอดภัย หลังจากนั้นเด็กสาวผู้เป็นภรรยา ก็ได้เป็นราชินีและรุ่งก็เป็นพระราชินี ครองเมืองอยู่อย่างมีความสุข

เล่า โดย นางอามีเนาะ และบาคา

หมู่ 4 ตำบลทุ่งพอ อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา

แบบทดสอบ
นิทานเรื่อง เด็กสาวยากจน

คำชี้แจง จงกา x ทับตัวอักษร ตรงกับตัวเลือกที่ต้องการลงในกระดาษคำตอบ

1. ใครบอกแม่ว่าลูกสาวถูกขโมย (รู้ จำ)
 - ก. ครกและที่ผัดข้าว
 - ข. ต้นมะพร้าวและสากตำข้าว
 - ค. ครกและสากตำข้าว
 - ง. ที่ผัดข้าวและต้นมะพร้าว
2. ข้อใดเรียงลำดับเหตุการณ์ของเรื่องได้ถูกต้อง (สังเคราะห์)

1. เด็กสาวแต่งงานกับงูใหญ่	3. งูใหญ่คายเงิน ทองบนผ้าขาว
2. งูใหญ่ลอกคราบเป็นเจ้าชาย	4. เด็กสาวเผาคราบงู

 - ก. 1 2 3 4
 - ข. 2 3 1 4
 - ค. 1 3 2 4
 - ง. 3 1 2 4
3. เหตุใดลูกสาวจึงพูดว่า “เย็นถึงข้อเท้าและสะเอว” (คิควิเคราะห์)
 - ก. เพราะไม่ได้ห่มผ้า
 - ข. เพราะนอนใกล้กับงู
 - ค. เพราะโดนงูกัด
 - ง. เพราะโดนงูกลิ้น
4. ข้อใดเป็นแนวคิดของเรื่อง (เข้าใจ)
 - ก. เด็กสาวถูกขโมยเพราะความโลภของแม่
 - ข. เด็กสาวยากจน ร่ำรวยเพราะรู้ว่างูเป็นเจ้าชาย
 - ค. เด็กสาวยากจนได้เป็นราชินีเพราะเผาคราบงู
 - ง. เด็กสาวได้แต่งงานกับงูใหญ่เพราะเป็นคนดี

5. ข้อใดเป็นข้อคิดเห็น (ประเมินค่า)

- ก. งูเป็นสัตว์เลือดเย็น
- ข. งูรัดก่อนแล้วจึงกลืน
- ค. งูเป็นสัตว์น้ำขยะแขยง
- ง. งูเหลือมสามารถกลืนสัตว์ที่ใหญ่กว่าตัวเองได้

6. ข้อใดตรงกับข้อสรุปของเรื่องมากที่สุด (เข้าใจ)

- ก. เด็กสาวยากจนได้เป็นราชินีเพราะโชคดีได้ไปเจองูใหญ่ที่เป็นเจ้าชายแปลงร่างไปสู่ขอ
- ข. เด็กสาวยากจนออกไปหาผักกูด เจองูใหญ่ขอแต่งงานนางจึงตอบตกลงแต่งงานกับงู งูคือเจ้าชายที่แปลงร่างมา
- ค. เด็กสาวยากจน ร่ำรวยเพราะแต่งงานกับงู ซึ่งเป็นเจ้าชายจนทำให้ชาวบ้านต้องการจะแต่งงานกับงูใหญ่เหมือนเด็กสาวยากจน
- ง. เด็กสาวยากจนแต่งงานกับงูใหญ่ งูใหญ่คือเจ้าชายที่แปลงร่างมา ต่อมาภรรยาเผาคราบน้ำงู ภายหลังเจ้าชายได้เป็นพระราชินี ภรรยาได้เป็นราชินี

7. ข้อใดที่นักเรียนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ (นำไปใช้)

- ก. การแต่งงานทำให้มีฐานะร่ำรวย
- ข. เมื่อเห็นคนอื่นร่ำรวยก็ควรทำตามแบบอย่าง
- ค. การเอาแบบอย่างคนอื่นควรคิดอย่างมีวิจารณญาณ
- ง. การเป็นลูกที่ดีต้องทำตามสิ่งที่พ่อแม่ ให้ทำทุกอย่าง

8. คำพังเพยข้อใดสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง (สัมเคราะห์)

- ก. ชีช้างจับตักแตน
- ข. ขวางงูไม่พันคอ
- ค. โลกมากลาภหาย
- ง. ไก่เห็นตีนงูเห็นนมไก่

9. เหตุใดแม่ของเด็กสาวจึงจับงูมาให้อยู่ในห้องนอนของลูก (วิเคราะห์)

- ก. เพราะต้องการร่ำรวย
- ข. เพราะต้องการลูกเขยเป็นเจ้าชาย
- ค. เพราะต้องการลูกสาวเป็นราชินี
- ง. เพราะต้องการเห็นงูแปลงร่างเป็นเจ้าชายสง่างาม

10. แม่ของเด็กสาวที่ถูกลงโทษใหญ่ก่อกวนมีลักษณะนิสัยอย่างไร (ประเมินค่า)

- ก. ตามใจลูก
- ข. เห็นแก่ตัว
- ค. โดغمมาก
- ง. คืออื่น

เฉลยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความหลังเรียน

นิทานเรื่อง ไอ้หนุ่มขี้เกียจ

1. ข
2. ค
3. ง
4. ง
5. ก
6. ค
7. ง
8. ก
9. ก
10. ค

นิทานเรื่อง แม่ไปชนกบป่า

1. ง
2. ข
3. ค
4. ก
5. ค
6. ค
7. ก
8. ง
9. ง
10. ก

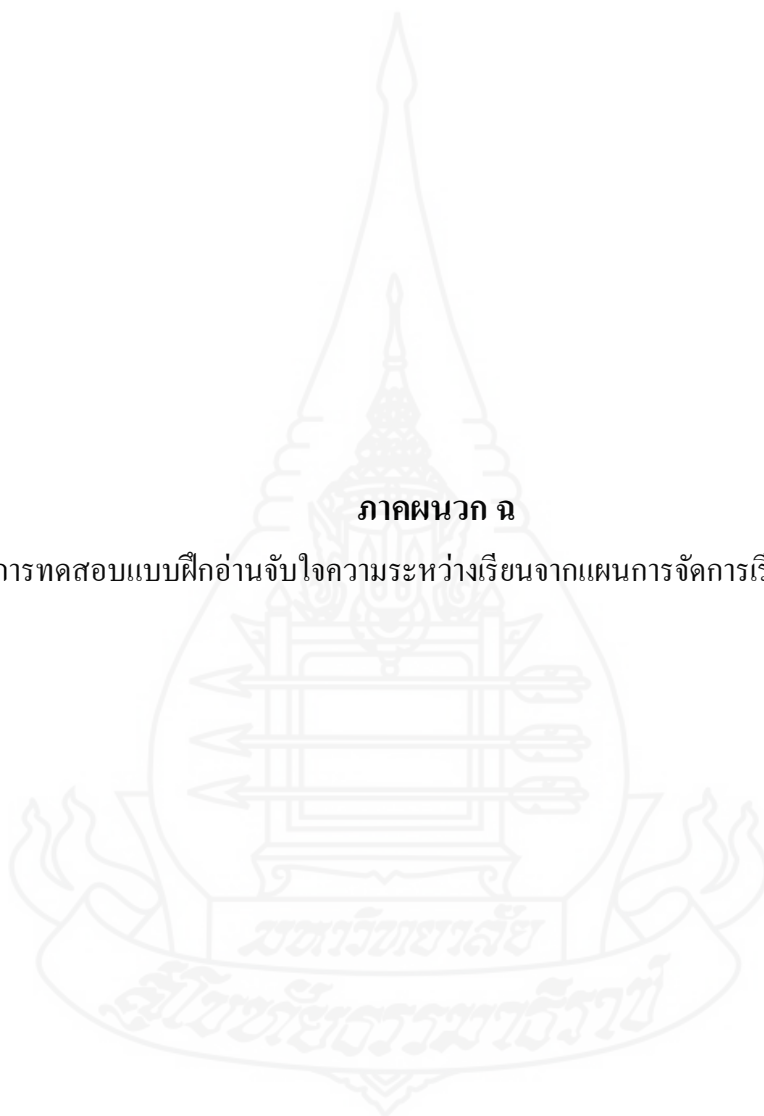
นิทานเรื่อง เด็กสาวยากจน

1. ก
2. ก
3. ง
4. ก
5. ค
6. ง
7. ค
8. ค
9. ก
10. ค

ภาคผนวก จ

ผลการทดสอบแบบฝึกอ่านจับใจความระหว่างเรียนจากแผนการจัดการเรียนรู้ 10 แผน

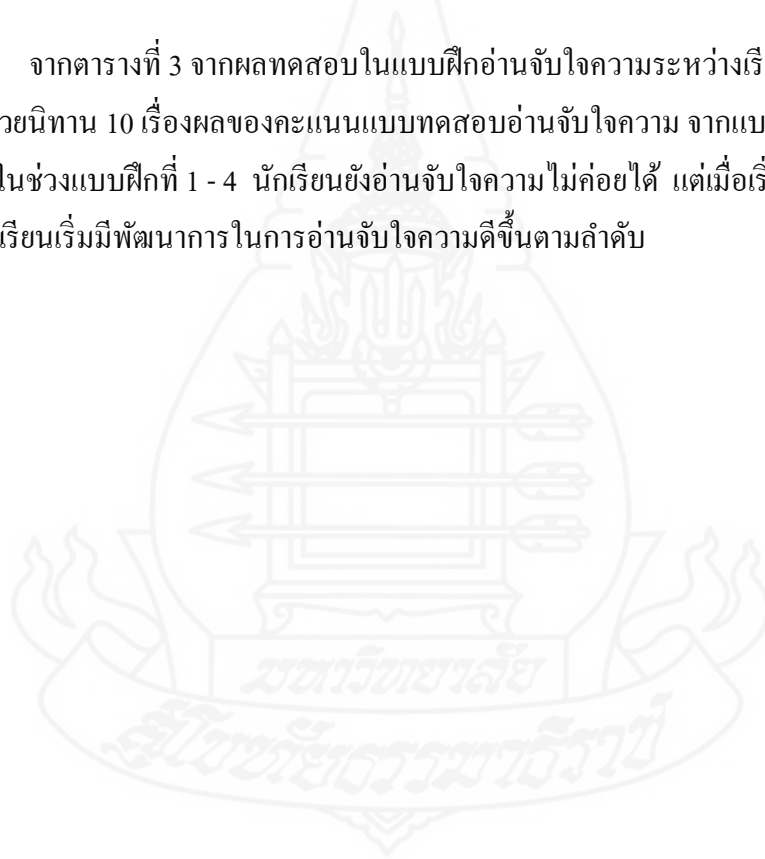
ตารางที่ 3 ผลการทดสอบแบบฝึกอ่านจับใจความระหว่างเรียนจากแผนการจัดการเรียนรู้ 10 แผน

	แบบฝึก 1	แบบฝึก 2	แบบฝึก 3	แบบฝึก 4	แบบฝึก 5	แบบฝึก 6	แบบฝึก 7	แบบฝึก 8	แบบฝึก 9	แบบฝึก 10
เลข ที่	คะแนน 10	คะแนน 10	คะแนน 10	คะแนน 10	คะแนน 10	คะแนน 10	คะแนน 10	คะแนน 10	คะแนน 10	คะแนน 10
1	4 ปรับปรุง	5 ปรับปรุง	5 ปรับปรุง	5 ปรับปรุง	6 ผ่าน	6 ผ่าน	7 ดี	7 ดี	6 ผ่าน	9 ดีมาก
2	5 ปรับปรุง	5 ปรับปรุง	5 ปรับปรุง	6 ผ่าน	7 ดี	5 ปรับปรุง	8 ดีมาก	6 ผ่าน	7 ดี	8 ดีมาก
3	5 ปรับปรุง	4 ปรับปรุง	6 ผ่าน	5 ปรับปรุง	6 ผ่าน	6 ผ่าน	8 ดีมาก	7 ดี	7 ดี	8 ดีมาก
4	7 ดี	6 ผ่าน	6 ผ่าน	6 ผ่าน	6 ผ่าน	6 ผ่าน	7 ดี	6 ผ่าน	7 ดี	7 ดี
5	6 ผ่าน	5 ปรับปรุง	4 ปรับปรุง	6 ผ่าน	4 ปรับปรุง	7 ดี	7 ดี	7 ดี	9 ดีมาก	10 ดีมาก
6	5 ปรับปรุง	5 ปรับปรุง	5 ปรับปรุง	5 ปรับปรุง	5 ปรับปรุง	6 ผ่าน	7 ดี	7 ดี	8 ดีมาก	9 ดีมาก
7	5 ปรับปรุง	7 ดี	5 ปรับปรุง	6 ผ่าน	7 ดี	6 ผ่าน	6 ผ่าน	8 ดีมาก	7 ดี	9 ดีมาก
8	4 ปรับปรุง	4 ปรับปรุง	5 ปรับปรุง	6 ผ่าน	6 ผ่าน	5 ปรับปรุง	6 ผ่าน	6 ผ่าน	9 ดีมาก	8 ดีมาก
9	4 ปรับปรุง	5 ปรับปรุง	4 ปรับปรุง	5 ปรับปรุง	8 ดีมาก	7 ดี	8 ดีมาก	7 ดี	8 ดีมาก	8 ดีมาก
10	5 ปรับปรุง	6 ผ่าน	6 ผ่าน	6 ผ่าน	6 ผ่าน	6 ผ่าน	7 ดี	7 ดี	8 ดีมาก	10 ดีมาก
11	5 ปรับปรุง	5 ปรับปรุง	7 ดี	5 ปรับปรุง	7 ดี	6 ผ่าน	7 ดี	8 ดีมาก	10 ดีมาก	8 ดีมาก
12	4 ปรับปรุง	7 ดี	6 ผ่าน	5 ปรับปรุง	5 ปรับปรุง	5 ปรับปรุง	6 ผ่าน	6 ผ่าน	8 ดีมาก	7 ดี
13	5 ปรับปรุง	4 ปรับปรุง	5 ปรับปรุง	5 ปรับปรุง	6 ผ่าน	6 ผ่าน	7 ดี	9 ดีมาก	6 ผ่าน	8 ดีมาก
14	4 ปรับปรุง	4 ปรับปรุง	5 ปรับปรุง	7 ดี	5 ปรับปรุง	7 ดี	6 ผ่าน	6 ผ่าน	7 ดี	9 ดีมาก
15	4 ปรับปรุง	5 ปรับปรุง	5 ปรับปรุง	4 ปรับปรุง	6 ผ่าน	7 ดี	7 ดี	6 ผ่าน	8 ดีมาก	8 ดีมาก
16	6 ผ่าน	4 ปรับปรุง	5 ปรับปรุง	5 ปรับปรุง	6 ผ่าน	6 ผ่าน	8 ดีมาก	9 ดีมาก	10 ดีมาก	9 ดีมาก

ตารางที่ 3 (ต่อ)

	แบบฝึก 1	แบบฝึก 2	แบบฝึก 3	แบบฝึก 4	แบบฝึก 5	แบบฝึก 6	แบบฝึก 7	แบบฝึก 8	แบบฝึก 9	แบบฝึก 10
17	4 ปรับปรุง	5 ปรับปรุง	5 ปรับปรุง	4 ปรับปรุง	5 ปรับปรุง	5 ปรับปรุง	6 ผ่าน	8 ดีมาก	8 ดีมาก	8 ดีมาก
18	5 ปรับปรุง	4 ปรับปรุง	4 ปรับปรุง	6 ผ่าน	6 ผ่าน	7 ดี	10 ดีมาก	7 ดี	8 ดีมาก	8 ดีมาก
19	5 ปรับปรุง	4 ปรับปรุง	4 ปรับปรุง	5 ปรับปรุง	6 ผ่าน	7 ดี	8 ดีมาก	7 ดี	8 ดีมาก	9 ดีมาก
รวม	92	94	97	102	113	116	136	134	149	160

จากตารางที่ 3 จากผลทดสอบในแบบฝึกอ่านจับใจความระหว่างเรียนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ตัวอย่างนิทาน 10 เรื่องผลของคะแนนแบบทดสอบอ่านจับใจความ จากแบบฝึกที่ 1 – 10 ปรากฏว่าในช่วงแบบฝึกที่ 1 - 4 นักเรียนยังอ่านจับใจความไม่ค่อยได้ แต่เมื่อเริ่มฝึกในแบบฝึกที่ 5 – 10 นักเรียนเริ่มมีพัฒนาการในการอ่านจับใจความดีขึ้นตามลำดับ

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นางสุนิษา โชติชูคง
วัน เดือน ปีเกิด	14 ตุลาคม 2509
สถานที่เกิด	อำเภอเทพา จังหวัดสงขลา
ประวัติการศึกษา	ครุศาสตรบัณฑิต (ภาษาไทย) วิทยาลัยราชภัฏยะลา พ.ศ. 2547
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนลำไพลราษฎร์อุทิศ จังหวัดสงขลา
ตำแหน่ง	ครูผู้สอน

